This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

6000889268

DE

IMITATIONE CHRISTI

LIBRI QUATUOR

DE

IMITATIONE CHRISTI

LIBRI QUATUOR

AD FIDEM CODICIS DE ADVOCATIS

RECENSI

BEROLINI

IN ÆDIBUS RUDOLPHI LUDOVICI DECKERI

A. MDCCCLXII

i

138. g. 78.

UNI

ET

OMNIBUS CHRISTO FIDELIBUS
ANIMIS

PRÆFATIO.

AUREUS LIBELLUS, CUI TITULUS „DE IMITATIONE CHRISTI", VERE DIGNUS QUI DIURNA VERSETUR MANU VERSETUR NOCTURNA, PER OMNEM ORBEM TERRARUM TAM VULGATUS ET ILLUSTRATUS EST INNUMERIS EDITIONIBUS ET VERSIONIBUS, UT PAUCA TANTUM VERBA PRÆFATIONIS LOCO HUIC EDITIONI PRÆMITTENDA MIHI VIDEANTUR.

MINIME PROPOSITUM MIHI EST, DESCENDERE IN CONTENTIONEM DE VERO AUCTORE HUJUS PRETIOSISSIMI ENCHIRIDII, QUOD JAM PER SEMISÆCULUM ET ULTRA, AD INSTAR ANGELI CUSTODIS, MIHI IN

PRÆFATIO.

OMNI RERUM MEARUM VARIETATE FIDUM FORTEMQUE COMITEM PRÆ CUNCTIS SE PROBAVIT. CÆTERUM HUIC QUÆSTIONI HAUD MAGNUM MOMENTUM TRIBUERE POSSUM, QUUM IPSE AUCTOR, REGULAM ORDINIS SANCTI BENEDICTI CAP. VII DE HUMILITATE STRENUE SECUTUS, ETIAM MULTIS LIBRI SUI LOCIS DE HAC VANA NOMINIS GLORIA SPERNENDA SENTENTIAM SUAM NUDIS VERBIS EDICAT, E. GR. L. I. C. 2. L. III. C. 7. 8. 49.

CUM VERO TEXTUS MANIFESTE VETUSTISSIMUS ISQUE OPTIMUS CODICIS SÆCULI XIII. AUT XIV., NOMINE „DE ADVOCATIS" NOTATI, PER EDITIONEM ACCURATAM STUDIO EQ. DE GREGORY LUTETIAE PARISIORUM A. R. S. MDCCCXXXIII TYPIS VULGATAM OMNIBUS PATEAT: VISUM MIHI EST IDONEUM, ANIMIS PROBIS ET SERIORIS INDOLIS, QUI INTER MUNDI TUMULTUS ET VANILOQUIA AD ALTAS ET RELIGIOSAS RES SE REVOCARE STUDENT, TEXTUM ILLUM HUJUS PRÆCLARISSIMI LIBRI PRIMITIVUM QUAM ACCURATISSIME RESTITUTUM PRÆBERE, FUNDATUM CODICE „DE ADVOCATIS" COLLATO PRÆSERTIM CUM BOBIENSE ET CAVENSE ET EDITIONIBUS RECENTIORIBUS MAJORIS MOMENTI. QUEM MODUM IN HAC EDITIONE SUMMA CUM FIDE SERVATUM

ESSE, AD CALCEM LIBRI ADJECTUS INDEX EMENDATIONUM DOCEBIT; MONENDUM SANE, ME ORTHOGRAPHIAM LATINAM A SCRIPTORE CODICIS ITALO VITIATAM RESTITUISSE.

EX QUO TEMPORE TEXTUS CODICIS „DE ADVOCATIS" PER EDITIONEM PRINCIPEM JAM LAUDATAM MIHI INNOTUERAT, DESIDERIUM ILLUD LIBRI DENUO EDENDI NUNQUAM MEMORIA MEA DILAPSUM EST: ET ECCE MIHI OMNI MENTE IN EA COGITATIONE VERSANTI OBTULIT SE OCCASIO MAXIME EXOPTATA, LIBRUM PRÆDILECTUM OPTIMA FORMA IN PUBLICUM EMITTENDI. RUDOLPHUS DECKER ENIM, PRÆCLARÆ REGIÆ BEROLINENSIS OFFICINÆ DOMINUS ET POSSESSOR, VIR ILLUSTRIS, QUI ARTEM SUAM IN PRISTINAM DIGNITATEM RESTITUERE STUDET, EAMQUE LIBENTER ALTIORIBUS REBUS IMPENDIT, JUSTAS VOLUNTATES MEAS LIBERALITER ADJUVANS CURAM SUSCEPIT LIBRI TYPIS IMPRIMENDI PERPULCHRIS, QUOS IN OFFICINA SUA BENE INSTRUCTA AD NORMAM LITERARUM, QUÆ IN OPTIMI TEMPORIS CODICIBUS REPERIUNTUR, FORMIS EXSCULPI FECERAT.

FAXIT DEUS PROPITIUS ET MISERICORS, UT SANCTA VERBA BEATISSIMI VIRI, QUI HUNC LIBRUM GRATIA DIVINA AFFLATUS

COMPOSUIT, OMNIBUS QUI ILLUM LEGUNT, IN MEDULLIS ET VISCERIBUS HÆREANT ET ANIMUM EORUM IGNE INEXSTINCTO CHARITATIS ACCENDANT.

SCRIBEBAM BEROLINI KAL. NOV. IN F. OO. SS.

EDITOR.

INDEX

LIBRORUM ET CAPITUM.

LIBER PRIMUS.

ADMONITIONES AD SPIRITUALEM VITAM UTILES.

CAP. PAG.

1. DE IMITATIONE CHRISTI ET CONTEMPTU MUNDI OMNIUMQUE EJUS VANITATUM. . . 3
2. DE HUMILI SENTIRE SUI IPSIUS. 5
3. DE DOCTRINA VERITATIS. 7
4. DE PRUDENTIA IN AGENDIS. 10
5. DE LECTIONE SCRIPTURARUM. 11
6. DE INORDINATIS AFFECTIBUS. 12
7. DE VANA SPE ET ELATIONE FUGIENDA. . 13
8. DE CAVENDA NIMIA FAMILIARITATE. . . . 15
9. DE OBEDIENTIA ET SUBJECTIONE. . . . 16
10. DE SUPERFLUITATE VERBORUM. 17
11. DE PACE QUÆRENDA ET ZELO PROFICIENDI. 18
12. DE UTILITATE ADVERSITATIS. 20
13. DE RESISTENDO TENTATIONIBUS. . . . 22
14. DE TEMERARIO JUDICIO VITANDO. 25
15. DE OPERIBUS EX CARITATE FACTIS. . . . 27

INDEX CAPITUM. LIBER II.

CAP.		PAG.
16.	DE SUFFERENTIA DEFECTUUM ALIORUM.	28
17.	DE MONASTIGA VITA.	30
18.	DE EXEMPLO SANCTORUM PATRUM.	31
19.	DE EXERCITIIS BONI RELIGIOSI.	34
20.	DE AMORE SOLITUDINIS ET SILENTII.	37
21.	DE COMPUNCTIONE CORDIS.	41
22.	DE CONSIDERATIONE HUMANÆ MISERIÆ.	44
23.	DE MEDITATIONE MORTIS.	48
24.	DE JUDICIO ET PŒNIS PECCATORUM.	52
25.	DE FERVENTI EMENDATIONE TOTIUS VITÆ.	57

LIBER SECUNDUS.

ADMONITIONES AD INTERNA TRAHENTES.

CAP.		PAG.
1.	DE INTERNA CONVERSATIONE.	65
2.	DE HUMILI SUBMISSIONE.	69
3.	DE BONO PACIFICO HOMINE.	70
4.	DE PURA MENTE ET SIMPLICI INTENTIONE.	72
5.	DE PROPRIA CONSIDERATIONE.	73
6.	DE LÆTITIA BONÆ CONSCIENTIÆ.	75
7.	DE AMORE JESU SUPER OMNIA.	77
8.	DE FAMILIARI AMICITIA JESU.	79
9.	DE CARENTIA OMNIS SOLATII.	82
10.	DE GRATITUDINE PRO GRATIA DEI.	86
11.	DE PAUCITATE AMATORUM CRUCIS.	89
12.	DE REGIA VIA SANCTÆ CRUCIS.	91

LIBER TERTIUS.

DE INTERNA CONSOLATIONE.

CAP. PAG.

1. DE INTERNA CHRISTI LOCUTIONE AD ANIMAM FIDELEM. 103
2. QUOD VERITAS INTUS LOQUITUR SINE STREPITU. 104
3. QUOD VERBA DEI SUNT AUDIENDA CUM HUMILITATE. 106
4. QUOD IN VERITATE ET HUMILITATE CORAM DEO EST CONVERSANDUM. 110
5. DE MIRABILI AFFECTU DIVINI AMORIS . . 112
6. DE PROBATIONE VERI AMATORIS. . . . 116
7. DE OCCULTANDA GRATIA SUB HUMILITATIS CUSTODIA. 116
8. DE VILI ÆSTIMATIONE SUI IPSIUS IN OCULIS DEI. 122
9. QUOD OMNIA AD DEUM SICUT AD FINEM ULTIMUM SUNT REFERENDA. 123
10. QUOD SPRETO MUNDO DULCE EST SERVIRE DEO. 125
11. QUOD DESIDERIA CORDIS EXAMINANDA SUNT ET MODERANDA. 128
12. DE INFORMATIONE PATIENTIÆ ET LUCTAMINE ADVERSUS CONCUPISCENTIAS. . . 129
13. DE OBEDIENTIA HUMILIS SUBDITI, AD EXEMPLUM JESU CHRISTI. 132
14. DE OCCULTIS DEI JUDICIIS CONSIDERANDIS, NE EXTOLLAMUR IN BONIS. . . . 134

INDEX CAPITUM. LIBER III.

CAP. PAG.

15. QUALITER STANDUM SIT AC DICENDUM IN OMNI RE DESIDERABILI. 136
16. QUOD VERUM SOLATIUM IN SOLO DEO EST QUÆRENDUM. 138
17. QUOD OMNIS SOLLICITUDO IN DEO PONENDA EST. 140
18. QUOD TEMPORALES MISERIÆ CHRISTI EXEMPLO ÆQUANIMITER SUNT FERENDÆ. 141
19. DE TOLERANTIA INJURIARUM, ET QUIS VERUS PATIENS PERHIBETUR. 143
20. DE CONFESSIONE PROPRIÆ INFIRMITATIS ET HUJUS VITÆ MISERIIS. 145
21. QUOD IN DEO SUPER OMNIA BONA ET DONA REQUIESCENDUM EST. 148
22. DE RECORDATIONE MULTIPLICIUM BENEFICIORUM DEI. 152
23. DE QUATUOR MAGNAM IMPORTANTIBUS PACEM. 155
24. DE EVITATIONE CURIOSÆ INQUISITIONIS SUPER ALTERIUS VITA. 158
25. IN QUIBUS FIRMA PAX CORDIS ET VERUS PROFECTUS CONSISTIT. 159
26. DE EMINENTIA LIBERÆ MENTIS, QUAM SUPPLEX ORATIO MAGIS MERETUR, QUAM LECTIO. 161
27. QUOD PRIVATUS AMOR A SUMMO BONO MAXIME RETARDAT. 163
28. CONTRA LINGUAS OBTRECTATORUM. . . 166
29. QUALITER, INSTANTE TRIBULATIONE, DEUS INVOCANDUS EST. 166

INDEX CAPITUM. LIBER III.

CAG. PAG.

30. DE DIVINO AUXILIO PETENDO ET CONFIDENTIA RECUPERANDÆ GRATIÆ. . . . 168
31. DE NEGLECTU OMNIS CREATURÆ, UT CREATOR POSSIT INVENIRI. 171
32. DE ABNEGATIONE SUI IPSIUS, ET ABDICATIONE OMNIS CUPIDITATIS. 174
33. DE INSTABILITATE CORDIS ET DE INTENTIONE FINALI AD DEUM HABENDA. . . . 176
34. QUOD AMANTI SAPIT DEUS SUPER OMNIA ET IN OMNIBUS. 177
35. QUOD NON EST SECURITAS A TENTATIONE IN HAC VITA. 180
36. CONTRA HOMINUM VANA JUDICIA. . . . 182
37. DE PURA ET INTEGRA RESIGNATIONE SUI AD OBTINENDAM CORDIS LIBERTATEM. . 183
38. DE BONO REGIMINE IN EXTERNIS ET RECURSU AD DEUM IN PERICULIS. 185
39. QUOD HOMO NON SIT IMPORTUNUS IN NEGOTIIS. 187
40. QUOD HOMO NIHIL BONI EX SE HABET ET DE NULLO GLORIARI POTEST. 189
41. DE CONTEMPTU OMNIS HONORIS TEMPORALIS. 191
42. QUOD PAX NON EST PONENDA IN HOMINIBUS. 192
43. CONTRA VANAM ET SÆCULAREM SCIENTIAM. 193
44. DE NON ATTRAHENDO SIBI RES EXTERIORES. 195
45. QUOD OMNIBUS NON EST CREDENDUM, ET DE FACILI LAPSU VERBORUM. 196

INDEX CAPITUM. LIBER III.

CAP. PAG.

46. DE CONFIDENTIA IN DEO HABENDA, QUANDO INSURGUNT VERBORUM JACULA. . . 199
47. QUOD OMNIA GRAVIA PRO ÆTERNA VITA SUNT TOLERANDA. 202
48. DE DIE ÆTERNITATIS ET HUJUS VITÆ ANGUSTIIS. 204
49. DE DESIDERIO ÆTERNÆ VITÆ, ET QUANTA SINT CERTANTIBUS PRÆMIA PROMISSA. . 208
50. QUALITER HOMO DESOLATUS DEBET SE IN MANUS DEI OFFERRE. 213
51. QUOD HUMILIBUS INSISTENDUM EST OPERIBUS, CUM DEFICITUR A SUMMIS. . . . 217
52. QUOD HOMO NON REPUTET SE CONSOLATIONE DIGNUM, SED MAGIS VERBERIBUS. 218
53. DE GRATIA QUÆ NON MISCETUR TERRENA SAPIENTIBUS. 221
54. DE DIVERSIS MOTIBUS NATURÆ ET GRATIÆ. 223
55. DE CORRUPTIONE NATURÆ ET EFFICACIA GRATIÆ DIVINÆ. 228
56. QUOD NOSMET IPSOS ABNEGARE ET CHRISTUM IMITARI DEBEMUS PER CRUCEM. 232
57. QUOD HOMO NON SIT NIMIS DEJECTUS, QUANDO LABITUR IN ALIQUOS DEFECTUS. 234
58. DE ALTIORIBUS REBUS ET OCCULTIS DEI JUDICIIS NON SCRUTANDIS. 236
59. QUOD OMNIS SPES ET FIDUCIA IN SOLO DEO EST FIGENDA. 242

LIBER QUARTUS.

DE SACRAMENTO CORPORIS CHRISTI.

CAP. PAG.

1. CUM QUANTA DEVOTIONE CHRISTUS SIT SUSCIPIENDUS. 248
2. QUOD MAGNA CARITAS ET BONITAS DEI IN SACRAMENTO EXHIBETUR HOMINI. . . 254
3. QUOD UTILE EST SÆPE COMMUNICARE. . 259
4. QUOD MULTA BONA PRÆSTANTUR DEVOTE COMMUNICANTIBUS. 261
5. DE DIGNITATE SACRAMENTI ET STATU SACERDOTALI. 265
6. INTERROGATIO DE EXERCITIO ANTE COMMUNIONEM. 267
7. DE DISCUSSIONE PROPRIÆ CONSCIENTIÆ ET EMENDATIONIS PROPOSITO. 268
8. DE OBLATIONE CHRISTI IN CRUCE ET PROPRIA RESIGNATIONE. 271
9. QUOD NOS ET OMNIA NOSTRA DEO DEBEMUS OFFERRE, ET PRO OMNIBUS ORARE. 273
10. QUOD SACRA COMMUNIO DE FACILI NON EST RELINQUENDA. 276
11. QUOD CORPUS CHRISTI ET SACRA SCRIPTURA SUNT ANIMÆ FIDELI NECESSARIA. . 280
12. QUOD MAGNA DILIGENTIA SE DEBEAT COMMUNICATURUS CHRISTO PRÆPARARE. . . 285
13. QUOD TOTO CORDE ANIMA DEVOTA CHRISTI UNIONEM IN SACRAMENTO AFFECTARE DEBET. 287

INDEX CAPITUM. LIBER IV.

CAP. PAG.

14. DE QUORUMDAM DEVOTORUM ARDENTI DESIDERIO AD CORPUS CHRISTI. 290
15. QUOD GRATIA DEVOTIONIS HUMILITATE ET SUI IPSIUS ABNEGATIONE ACQUIRITUR. . 292
16. QUOD NECESSITATES NOSTRAS CHRISTO APERIRE DEBEMUS ET EJUS GRATIAM POSTULARE. 294
17. DE ARDENTI AMORE ET VEHEMENTI DESIDERIO SUSCIPIENDI CHRISTUM. 296
18. QUOD HOMO NON SIT CURIOSUS SCRUTATOR SACRAMENTI, SED HUMILIS IMITATOR CHRISTI, SUBDENDO SENSUM SUUM SACRÆ FIDEI. 299

DE

IMITATIONE CHRISTI

LIBER PRIMUS.

ADMONITIONES AD SPIRITUALEM VITAM UTILES.

CAPUT I.

DE IMITATIONE CHRISTI ET CONTEMPTU MUNDI OMNIUMQUE EJUS VANITATUM.

QUI SEQUITUR ME, NON AMBULAT IN TENEBRIS, DICIT DOMINUS. HÆC SUNT VERBA CHRISTI, QUIBUS ADMONEMUR, QUATENUS VITAM EJUS ET MORES IMITEMUR, SI VOLUMUS VERACITER ILLUMINARI ET AB OMNI CÆCITATE CORDIS LIBERARI. SUMMUM IGITUR STUDIUM NOSTRUM SIT IN VITA JESU CHRISTI MEDITARI.

2. DOCTRINA EJUS OMNES DOCTRINAS SANCTORUM PRÆCELLIT; ET QUI SPIRITUM HABERET, ABSCONDITUM IBI MANNA INVENIRET. SED CONTINGIT, QUOD MULTI EX FREQUENTI AUDITU EVANGELII PARVUM DESIDERIUM SENTIUNT, QUIA SPIRITUM CHRISTI NON HABENT. QUI AUTEM VULT PLENE ET SAPIDE VERBA CHRISTI INTELLIGERE, OPORTET, UT TOTAM VITAM SUAM ILLI STUDEAT CONFORMARE.

JOANN. VIII, 12. APOC. II, 17.

3. QUID PRODEST TIBI, ALTA DE TRINITATE DISPUTARE, SI CAREAS HUMILITATE, UNDE DISPLICEAS TRINITATI? VERE, ALTA VERBA NON FACIUNT SANCTUM ET JUSTUM, SED VIRTUOSA VITA EFFICIT DEO CARUM. OPTO MAGIS SENTIRE COMPUNCTIONEM, QUAM SCIRE DEFINITIONEM. SI SCIRES TOTAM BIBLIAM, ET OMNIUM PHILOSOPHORUM DICTA: QUID TOTUM PRODESSET SINE CARITATE ET GRATIA? VANITAS VANITATUM, ET OMNIA VANITAS, PRÆTER AMARE DEUM, ET ILLI SOLI SERVIRE. ISTA EST SUMMA SAPIENTIA, PER CONTEMPTUM MUNDI TENDERE AD REGNA COELESTIA.

4. VANITAS IGITUR EST, DIVITIAS PERITURAS QUÆRERE ET IN ILLIS SPERARE. VANITAS QUOQUE EST, HONORES AMBIRE ET IN ALTUM SE EXTOLLERE. VANITAS EST, CARNIS DESIDERIA SEQUI, ET ILLUD DESIDERARE, UNDE POSTMODUM GRAVITER OPORTET PUNIRI. VANITAS EST, LONGAM VITAM OPTARE, ET DE BONA VITA MODICUM CURARE. VANITAS EST, PRÆSENTEM VITAM SOLUM ATTENDERE, ET QUÆ FUTURA SUNT, NON PRÆVIDERE. VANITAS EST, DILIGERE QUOD CUM OMNI CELERITATE TRANSIT, ET ILLUC NON FESTINARE, UBI SEMPITERNUM MANET GAUDIUM.

ECCL. I, 2.

5. STUDE ERGO COR TUUM AB AMORE VISIBILIUM ABSTRAHERE, ET AD INVISIBILIA TE TRANSFERRE. NAM SEQUENTES SUAM SENSUALITATEM, MACULANT CONSCIENTIAM, ET PERDUNT DEI GRATIAM.

CAPUT II.

DE HUMILI SENTIRE SUI IPSIUS.

OMNIS HOMO NATURALITER SCIRE DESIDERAT; SED SCIENTIA SINE TIMORE DEI, QUID IMPORTAT? MELIOR EST PROFECTO RUSTICUS HUMILIS, QUI DEO SERVIT, QUAM SUPERBUS PHILOSOPHUS, QUI SE NEGLECTO CURSUM CŒLI CONSIDERAT. QUI BENE SE IPSUM COGNOSCIT, SIBI IPSI VILESCIT NEC LAUDIBUS DELECTATUR HUMANIS. SI SCIREM OMNIA, QUÆ IN MUNDO SUNT, ET NON ESSEM IN CARITATE, QUID ME JUVARET CORAM DEO, QUI ME JUDICATURUS EST EX FACTO?

2. QUIESCE A NIMIO SCIENDI DESIDERIO, QUIA IBI MAGNA INVENITUR DISTRACTIO ET DECEPTIO. SCIENTES VOLUNT LIBENTER DOCTI VIDERI, ET SAPIENTES DICI. MULTA SUNT, QUÆ SCIRE ANIMAE PARUM VEL NIHIL PRODEST. ET VALDE INSIPIENS EST QUI ALIQUIBUS MAGIS INTENDIT, QUAM HIS, QUÆ SALUTI SUÆ DESER-

VIUNT. MULTA VERBA NON SATIANT ANIMAM, SED BONA VITA REFRIGERAT MENTEM; ET PURA CONSCIENTIA MAGNAM AD DEUM PRÆSTAT CONFIDENTIAM.

3. QUANTO PLUS ET MELIUS SCIS, TANTO GRAVIUS JUDICABERIS INDE, NISI SANCTIUS VIXERIS. NOLI ERGO EXTOLLI DE ULLA ARTE VEL SCIENTIA, SED POTIUS TIME DE DATA TIBI NOTITIA. SI TIBI VIDETUR, QUOD MULTA SCIAS, ET SATIS BENE INTELLIGAS: SCITO TAMEN, QUIA SUNT MULTO PLURA, QUAE NESCIS. NOLI SAPERE ALTUM, SED IGNORANTIAM TUAM MAGIS FATERE. QUID TE VIS ALICUI PRÆFERRE, CUM PLURES DOCTIORES TE INVENIANTUR, ET MAGIS IN LEGE PERITI? SI VIS ALIQUID UTILITER SCIRE ET DISCERE, AMA NESCIRI ET PRO NIHILO REPUTARI.

4. HÆC EST ALTISSIMA ET UTILISSIMA LECTIO, SUI IPSIUS VERA COGNITIO ET DESPECTIO. DE SE IPSO NIHIL TENERE, ET DE ALIIS SEMPER BENE ET ALTE SENTIRE, MAGNA SAPIENTIA EST ET PERFECTIO. SI VIDERES ALIUM APERTE PECCARE VEL ALIQUA GRAVIA PERPETRARE, NON DEBERES TE MELIOREM ÆSTIMARE. OMNES FRAGILES SUMUS, SED TU NEMINEM FRAGILIOREM TE IPSO TENEBIS.

ROM. XI, 20.

CAPUT III.

DE DOCTRINA VERITATIS.

FELIX, QUEM VERITAS PER SE DOCET, NON PER FIGURAS ET VOCES TRANSEUNTES, SED SICUTI SE HABET. NOSTRA OPINIO ET NOSTER SENSUS SÆPE NOS FALLIT ET MODICUM VIDET. QUID PRODEST MAGNA CAVILLATIO DE OCCULTIS ET OBSCURIS REBUS, DE QUIBUS NEC ARGUEMUR IN JUDICIO, QUIA IGNORAVIMUS? GRANDIS INSIPIENTIA, QUOD NEGLECTIS UTILIBUS ET NECESSARIIS, ULTRO INTENDIMUS CURIOSIS ET DAMNOSIS. OCULOS HABENTES NON VIDEMUS.

2. ET QUID NOBIS DE GENERIBUS ET SPECIEBUS? CUI ÆTERNUM VERBUM LOQUITUR, A MULTIS OPINIONIBUS EXPEDITUR. EX UNO VERBO OMNIA, ET UNUM LOQUUNTUR OMNIA: ET HOC EST PRINCIPIUM, QUOD ET LOQUITUR NOBIS. NEMO SINE ILLO INTELLIGIT AUT RECTE JUDICAT. CUI OMNIA UNUM SUNT, ET QUI OMNIA AD UNUM TRAHIT ET OMNIA IN UNO VIDET, POTEST STABILIS ESSE ET IN DEO PACIFICUS PERMANERE. O VERITAS DEUS, FAC ME UNUM TECUM IN CARITATE PERPETUA. TÆDET ME SÆPE MULTA

JOANN. VIII, 25.

LEGERE ET AUDIRE: IN TE TOTUM EST, QUOD VOLO ET DESIDERO. TACEANT OMNES DOCTORES, SILEANT UNIVERSÆ CREATURÆ IN CONSPECTU TUO: TU MIHI LOQUERE SOLUS.

3. QUANTO MAGIS ALIQUIS UNITUS ET INTERIUS SIMPLIFICATUS FUERIT, TANTO PLURA ET ALTIORA SINE LABORE INTELLIGIT, QUIA DESUPER LUMEN INTELLIGENTIÆ ACCIPIT. PURUS, SIMPLEX ET STABILIS SPIRITUS IN MULTIS OPERIBUS NON DISSIPATUR, QUIA OMNIA AD DEI HONOREM OPERATUR, ET IN SE OTIOSUS AB OMNI PROPRIA EXQUISITIONE ESSE NITITUR. QUIS TE MAGIS IMPEDIT ET MOLESTAT, QUAM TUA IMMORTIFICATA CORDIS AFFECTIO? BONUS ET DEVOTUS HOMO OPERA SUA PRIUS INTUS DISPONIT, QUÆ FORIS AGERE DEBET. NEC ILLA TRAHUNT AD DESIDERIA VITIOSÆ INCLINATIONIS, SED IPSE INFLECTIT EA AD ARBITRIUM RECTÆ INTENTIONIS ET RATIONIS. QUIS HABET FORTIUS CERTAMEN, QUAM QUI NITITUR VINCERE SE IPSUM? ET HOC DEBERET ESSE NEGOTIUM NOSTRUM: VINCERE VIDELICET SE IPSUM, ET QUOTIDIE SE FORTIOREM IPSO FIERI, ATQUE IN MELIUS PROFICERE.

4. OMNIS PERFECTIO IN HAC VITA QUAMDAM IMPERFECTIONEM SIBI HABET ANNEXAM; ET OMNIS SPECULATIO NOSTRA QUADAM CALIGINE NON CARET. HUMILIS TUI COGNITIO CERTIOR VIA EST AD DEUM,

QUAM PROFUNDA SCIENTIÆ INQUISITIO. NON EST CULPANDA SCIENTIA AUT QUÆLIBET REI NOTITIA, QUÆ BONA EST, IN SE CONSIDERATA, ET A DEO ORDINATA; SED PRÆFERENDA EST SEMPER BONA CONSCIENTIA ET VIRTUOSA VITA. QUIA STUDENT MAGIS PLURES SCIRE, QUAM BENE VIVERE: IDEO SÆPE ERRANT ET NULLUM VEL MODICUM FRUCTUM FERUNT.

5. O SI TANTAM ADHIBERENT DILIGENTIAM AD EXSTIRPANDA VITIA ET VIRTUTES INSERENDAS, SICUTI AD MOVENDAS QUÆSTIONES; NON FIERENT TANTA MALA ET SCANDALA IN POPULO, NEC TANTA DISSOLUTIO IN CŒNOBIIS. CERTE ADVENIENTE DIE JUDICII NON QUÆRETUR A NOBIS QUID LEGIMUS, SED QUID FECIMUS, NEC QUAM BENE DIXIMUS, SED QUAM RELIGIOSE VIXIMUS. DIC MIHI, UBI SUNT MODO OMNES ILLI DOMINI ET MAGISTRI, QUOS BENE NOVISTI, DUM ADHUC VIVERENT ET STUDIIS FLORERENT? JAM EORUM PRÆBENDAS ALII POSSIDENT; ET NESCIO UTRUM DE EIS RECOGITENT. IN VITA SUA ALIQUID ESSE VIDEBANTUR, ET MODO DE ILLIS TACETUR.

6. O QUAM CITO TRANSIT GLORIA MUNDI! UTINAM VITA EORUM SCIENTIÆ CONCORDASSET EORUM! TUNC BENE STUDUISSENT ET LEGISSENT. QUAM MULTI PEREUNT PER VANAM SCIENTIAM IN HOC SÆCULO, QUI PARUM CURANT DE DEI SER-

VITIO! ET QUIA MAGIS DILIGUNT MAGNI ESSE, QUAM HUMILES, IDEO EVANUERUNT IN COGITATIONIBUS SUIS. VERE MAGNUS EST, QUI MAGNAM HABET CARITATEM. VERE MAGNUS EST, QUI IN SE PARVUS EST, ET PRO NIHILO OMNE CULMEN HONORIS DUCIT. VERE PRUDENS EST, QUI OMNIA TERRENA ARBITRATUR UT STERCORA, UT CHRISTUM LUCRIFACIAT. ET VERE BENE DOCTUS EST, QUI DEI VOLUNTATEM FACIT ET SUAM VOLUNTATEM RELINQUIT.

CAPUT IV.

DE PRUDENTIA IN AGENDIS.

NON EST CREDENDUM OMNI VERBO NEC INSTINCTUI, SED CAUTE ET LONGANIMITER RES EST SECUNDUM DEUM PONDERANDA. PROH DOLOR! SÆPE MALUM FACILIUS, QUAM BONUM DE ALIO CREDITUR ET DICITUR; ITA INFIRMI SUMUS. SED PERFECTI VIRI NON FACILE CREDUNT OMNI ENARRANTI, QUIA SCIUNT HUMANAM FRAGILITATEM IMO INFIRMITATEM AD MALUM PROCLIVEM ET IN VERBIS SATIS LABILEM.

ROM. I, 21. PHIL. III, 8.

2. MAGNA SAPIENTIA EST NON ESSE PRÆCIPITEM IN AGENDIS, NEC PERTINACITER IN SENSIBUS STARE. AD HANC ETIAM PERTINET, NON QUIBUSLIBET HOMINUM VERBIS CREDERE, NEC AUDITA VEL CREDITA MOX AD ALIORUM AURES EFFUNDERE. CUM SAPIENTE ET SENTENTIOSO VIRO CONSILIUM HABE, ET QUÆRE POTIUS A MELIORIBUS INSTRUI, QUAM TUAS ADINVENTIONES SEQUI. BONA VITA FACIT HOMINEM SAPIENTEM SECUNDUM DEUM ET EXPERTUM IN MULTIS. QUANTO QUIS IN SE HUMILIOR FUERIT ET DEO SUBJECTIOR, TANTO IN OMNIBUS ERIT SAPIENTIOR ET PACATIOR.

CAPUT V.

DE LECTIONE SCRIPTUARUM.

VERITAS EST IN SCRIPTURIS SANCTIS QUÆRENDA, NON ELOQUENTIA. OMNIS SCRIPTURA SACRA EO SPIRITU DEBET LEGI, QUO FACTA EST. QUÆRERE POTIUS DEBEMUS UTILITATEM IN SCRIPTURIS, QUAM SUBTILITATEM SERMONIS. ITA LIBENTER DEVOTOS ET SIMPLICES LIBROS LEGERE DEBEMUS, SICUT ALTOS ET PROFUNDOS. NON TE OFFENDAT AUCTORITAS SCRIBENTIS, UTRUM PARVÆ VEL MAGNÆ LITTERATURÆ FUERIT; SED AMOR PURÆ VERITATIS TE TRAHAT AD LEGENDUM.

NON QUÆRAS, QUIS HOC DIXERIT, SED QUID DICATUR, ATTENDE.

2. HOMINES TRANSEUNT, SED VERITAS DOMINI MANET IN AETERNUM. SINE PERSONARUM ACCEPTIONE VARIIS MODIS LOQUITUR NOBIS DEUS. CURIOSITAS NOSTRA SÆPE NOS IMPEDIT IN LECTIONE SCRIPTURARUM, CUM VOLUMUS INTELLIGERE ET DISCUTERE, UBI SIMPLICITER EST TRANSEUNDUM. SI VIS PROFECTUM HAURIRE, LEGE HUMILITER, SIMPLICITER ET FIDELITER; NEC UNQUAM VELIS HABERE NOMEN SCIENTIÆ. INTERROGA LIBENTER, ET AUDI TACENS SANCTORUM VERBA; NEC DISPLICEANT TIBI PARABOLÆ SENIORUM: SINE CAUSA ENIM NON PROFERUNTUR.

CAPUT VI.

DE INORDINATIS AFFECTIBUS.

QUANDOCUNQUE HOMO ALIQUID INORDINATE APPETIT, STATIM IN SE INQUIETUS FIT. SUPERBUS ET AVARUS NUNQUAM QUIESCUNT; PAUPER ET HUMILIS SPIRITU IN MULTITUDINE PACIS CONVERSATUR. HOMO, QUI NECDUM IN SE PERFECTE MORTUUS EST, CITO TENTATUR ET VINCITUR IN

PS. CXVI, 2.

PARVIS ET VILIBUS REBUS. INFIRMUS IN SPIRITU ET QUODAMMODO ADHUC CARNALIS ET AD SENSIBILIA INCLINATUS, DIFFICULTER SE POTEST A TERRENIS DESIDERIIS EX TOTO ABSTRAHERE. ET IDEO SÆPE HABET TRISTITIAM, CUM SE SUBTRAHIT; LEVITER ETIAM DEDIGNATUR, SI QUIS EI RESISTIT.

2. SI AUTEM PROSECUTUS FUERIT, QUOD CONCUPISCIT, STATIM EX REATU CONSCIENTIÆ GRAVATUR: QUIA SECUTUS EST PASSIONEM SUAM, QUÆ NIHIL JUVAT AD PACEM, QUAM QUÆSIVIT. RESISTENDO IGITUR PASSIONIBUS INVENITUR VERA PAX CORDIS, NON AUTEM SERVIENDO EIS. NON EST ERGO PAX IN CORDE HOMINIS CARNALIS, NON IN HOMINE EXTERIORIBUS DEDITO, SED IN FERVIDO ET SPIRITUALI.

CAPUT VII.

DE VANA SPE ET ELATIONE FUGIENDA.

VANUS EST, QUI SPEM SUAM PONIT IN HOMINIBUS AUT IN CREATURIS. NON PUDEAT TE ALIIS SERVIRE AMORE JESU CHRISTI, ET PAUPEREM IN HOC SÆCULO VIDERI. NON STES SUPER TE IPSUM, SED IN DEO SPEM TUAM CONSTITUE. FAC, QUOD IN TE EST, ET DEUS ADERIT BONÆ VOLUN-

TATI TUÆ. NON CONFIDAS IN TUA SCIENTIA VEL ASTUTIA CUJUSCUNQUE VIVENTIS, SED MAGIS IN DEI GRATIA, QUI ADJUVAT HUMILES, ET DE SE PRÆSUMENTES HUMILIAT.

2. NE GLORIERIS IN DIVITIIS, SI ADSINT, NEC IN AMICIS, QUIA POTENTES SUNT, SED IN DEO, QUI OMNIA PRÆSTAT, ET SE IPSUM SUPER OMNIA DARE DESIDERAT. NON TE EXTOLLAS TE MAGNITUDINE VEL PULCHRITUDINE CORPORIS, QUÆ MODICA ETIAM INFIRMITATE CORRUMPITUR ET FŒDATUR. NON PLACEAS TIBI IPSI DE HUMILITATE AUT INGENIO, NE DISPLICEAS DEO, CUJUS EST TOTUM, QUIDQUID BONI NATURALITER HABUERIS.

3. NON TE REPUTES ALIIS MELIOREM, NE FORTE CORAM DEO DETERIOR HABEARIS, QUI SCIT, QUID EST IN HOMINE. NON SUPERBIAS DE OPERIBUS BONIS; QUIA ALITER SUNT JUDICIA DEI, QUAM HOMINUM, CUI SÆPE DISPLICET, QUOD HOMINIBUS PLACET. SI ALIQUID BONI HABUERIS, CREDE DE ALIIS MELIORA, UT HUMILITATEM CONSERVES. NON NOCET, SI TE HOMINIBUS SUPPONAS: NOCET AUTEM PLURIMUM, SI VEL UNI TE PRÆPONAS. JUGIS PAX CUM HUMILI; IN CORDE AUTEM SUPERBI ZELUS ET INDIGNATIO FREQUENS.

CAPUT VIII.

DE CAVENDA NIMIA FAMILIARITATE.

NON OMNI HOMINI REVELES COR TUUM, SED CUM SAPIENTE ET TIMENTE DEUM AGE CAUSAM TUAM. CUM JUVENIBUS ET EXTRANEIS RARUS ESTO. CUM DIVITIBUS NOLI BLANDIRI, ET CORAM MAGNATIBUS NON LIBENTER APPAREAS. CUM HUMILIBUS ET SIMPLICIBUS, CUM DEVOTIS ET MORIGERATIS SOCIARE, ET QUÆ ÆDIFICATIONIS SUNT, PERTRACTA. NON SIS FAMILIARIS ALICUI MULIERI; SED IN COMMUNI OMNES BONAS MULIERES DEO COMMENDA. SOLI DEO ET ANGELIS EJUS OPTA FAMILIARIS ESSE, ET HOMINUM NOTITIAM DEVITA.

2. CARITAS HABENDA EST AD OMNES, SED FAMILIARITAS NON EXPEDIT. QUANDOQUE ACCIDIT, UT PERSONA IGNOTA EX BONA FAMA LUCESCAT, CUJUS PRÆSENTIA OCULOS INTUENTIUM OFFUSCAT. PUTAMUS ALIIS PLACERE EX CONVICTIONE NOSTRA, ET INCIPIMUS MAGIS DISPLICERE MORUM IMPROBITATE IN NOBIS CONSIDERATA.

ECCL. VIII, 22.

CAPUT IX.

DE OBEDIENTIA ET SUBJECTIONE.

VALDE MAGNUM EST IN OBEDIENTIA STARE, SUB PRÆLATO VIVERE, ET SUI JURIS NON ESSE. MULTO TUTIUS EST STARE IN SUBJECTIONE, QUAM IN PRÆLATURA. MULTI SUNT SUB OBEDIENTIA MAGIS EX NECESSITATE, QUAM EX CARITATE; ET ILLI PŒNAM HABENT ET LEVITER MURMURANT; NEC LIBERTATEM MENTIS ACQUIRENT, NISI EX TOTO CORDE PROPTER DEUM SE SUBJICIANT. CURRE HIC VEL IBI: NON INVENIES REQUIEM, NISI IN HUMILI SUBJECTIONE SUB PRÆLATI REGIMINE. IMAGINATIO LOCORUM ET MUTATIO MULTOS FEFELLIT.

2. VERUM EST, QUOD UNUSQUISQUE LIBENTER AGIT PRO SENSU SUO, ET INCLINATUR AD EOS MAGIS, QUI SECUM SENTIUNT. SED SI CHRISTUS EST INTER NOS, TUNC NECESSE EST, UT RELINQUAMUS ETIAM NOSTRUM SENTIRE PROPTER BONUM PACIS. QUIS EST ITA SAPIENS, QUI OMNIA PLENE SCIRE POSSIT? ERGO, NOLI NIMIS IN SENSU TUO CONFIDERE, SED VELIS ETIAM ALIORUM SENSUM AUDIRE. SI BONUM EST TUUM SENTIRE, ET HOC IPSUM PROPTER DEUM DIMITTIS ET ALIUM SEQUERIS, MAGIS EXINDE PROFICIES.

3. AUDIVI ENIM SÆPE, SECURIUS ESSE AUDIRE ET ACCIPERE CONSILIUM, QUAM DARE. POTEST ENIM CONTINGERE, UT BONUM SIT UNIUSCUIUSQUE SENTIRE; SED NOLLE ALIIS ACQUIESCERE, CUM ID RATIO AUT CAUSA POSTULAT, SIGNUM EST SUPERBIÆ AUT PERTINACIÆ.

CAPUT X.

DE SUPERFLUITATE VERBORUM.

CAVEAS TUMULTUM HOMINUM, QUANTUM POTES; MULTUM ENIM IMPEDIT TRACTATUS SÆCULARIUM GESTORUM, ETIAMSI SIMPLICI INTENTIONE PROFERANTUR. CITO ENIM INQUINAMUR VANITATE ET CAPTIVAMUR. VELLEM ME PLURIES TACUISSE ET INTER HOMINES NON FUISSE. SED QUARE TAM FREQUENTER LOQUIMUR ET INVICEM FABULAMUR, CUM TAMEN SINE LÆSIONE CONSCIENTIÆ RARO AD SILENTIUM REDIMUS? IDEO TAM FREQUENTER LOQUIMUR, QUIA PER MULTAS LOCUTIONES AB INVICEM CONSOLARI QUÆRIMUS, ET COR DIVERSIS COGITATIONIBUS FATIGATUM OPTAMUS RELEVARE. ET MULTUM LIBENTER DE HIS, QUÆ DILIGIMUS SEU CUPIMUS, VEL QUÆ NOBIS SENTIMUS CONTRARIA, LIBET LOQUI ET COGITARE.

2. SED PROH DOLOR! SÆPE INANITER ET FRUSTRA. NAM HÆC EXTERIOR CONSOLATIO, INTE-

MORIS ET DIVINÆ CONSOLATIONIS NON MODICUM DETRIMENTUM EST. IDEO VIGILANDUM EST ET ORANDUM, NE TEMPUS OTIOSE TRANSEAT. SI LOQUI LICET ET EXPEDIT, QUÆ ÆDIFICABILIA SUNT LOQUERE. MALUS USUS ET NEGLIGENTIA PROFECTUS NOSTRI MULTUM FACIT AD INCUSTODIAM ORIS NOSTRI. JUVAT TAMEN NON PARUM AD PROFECTUM SPIRITUALEM DEVOTA SPIRITUALIUM REERUM COLLATIO, MAXIME UBI PARES ANIMO ET SPIRITU IN DEO SIBI SOCIANTUR.

CAPUT XI.

DE PACE QUÆRENDA ET ZELO PROFICIENDI.

MULTAM POSSUMUS PACEM HABERE, SI VOLUMUS NOS CUM ALIORUM DICTIS ET FACTIS, ET QUÆ AD NOSTRAM CURAM NON SPECTANT, NON OCCUPARE. QUOMODO POTEST ILLE DIU IN PACE MANERE, QUI ALIENIS CURIS SE INTERMISCET, QUI OCCASIONES FORINSECUS QUÆRIT, QUI PARUM VEL RARO SE INTRINSECUS COLLIGIT? BEATI SIMPLICES, QUONIAM MULTAM PACEM HABEBUNT.

2. QUARE QUIDAM SANCTORUM TAM PERFECTI ET CONTEMPLATIVI FUERUNT? QUIA MORTIFICARI OMNINO AB OMNIBUS TERRENIS DESIDERIIS STUDUERUNT; ET IDEO TOTIS MEDULLIS CORDIS DEO

INHÆRERE ATQUE SIBI LIBERE VACARE POTUERUNT. NOS NIMIUM PROPRIIS OCCUPAMUR PASSIONIBUS ET DE TRANSITORIIS NIMIS SOLLICITAMUR. RARO ETIAM VITIUM UNUM PERFECTE VINCIMUS, ET AD QUOTIDIANUM PROFECTUM NON ATTENDIMUS: IDEO FRIGIDI ET TEPIDI REMANEMUS.

3. SI ESSEMUS NOBISMET IPSIS PERFECTE INTENTI ET EXTERIUS MINIME IMPLICATI: TUNC POSSEMUS ETIAM DIVINA SAPERE, ET DE CŒLESTI CONTEMPLATIONE ALIQUID EXPERIRI. TOTUM ET MAXIMUM IMPEDIMENTUM EST, QUIA NON SUMUS A PASSIONIBUS ET CONCUPISCENTIIS LIBERI, NEC PERFECTAM VIAM SANCTORUM CONAMUR INGREDI. QUANDO ETIAM MODICUM ADVERSITATIS OCCURRIT, NIMIS CITO DEJICIMUR, ET AD HUMANAS CONSOLATIONES CONVERTIMUR.

4. SI NITEREMUR, SICUT VIRI FORTES, STARE IN PRŒLIO: PROFECTO AUXILIUM DOMINI SUPER NOS VIDEREMUS DE CŒLO. IPSE ENIM CERTANTES ET DE SUA GRATIA SPERANTES PARATUS EST ADJUVARE, QUI NOBIS CERTANDI OCCASIONES PROCURAT, UT VINCAMUS. SI TANTUM IN ISTIS EXTERIORIBUS OBSERVANTIIS PROFECTUM RELIGIONIS PONIMUS, CITO FINEM HABEBIT DEVOTIO NOSTRA. SED AD RADICEM SECURIM PONAMUS, UT PURGATI A PASSIONIBUS PACIFICAM MENTEM POSSIDEAMUS.

5. SI OMNI ANNO UNUM VITIUM EXSTIRPAREMUS, CITO VIRI PERFECTI EFFICEREMUR. SED MODO CONTRARIO SÆPE SENTIMUS, UT MELIORES ET PURIORES IN INITIO CONVERSIONIS NOS FUISSE INVENIAMUS, QUAM POST MULTOS ANNOS PROFESSIONIS. FERVOR ET PROFECTUS NOSTER QUOTIDIE DEBERET CRESCERE; SED NUNC PRO MAGNO VIDETUR, SI QUIS PRIMI FERVORIS PARTEM POSSIT RETINERE. SI MODICAM VIOLENTIAM FACEREMUS IN PRINCIPIO, TUNC OMNIA POSSEMUS FACERE CUM LEVITATE ET GAUDIO.

6. GRAVE EST ASSUETA DIMITTERE, ET GRAVIUS EST CONTRA PROPRIAM VOLUNTATEM IRE. SED SI NON VINCIS PARVA ET LEVIA, QUANDO SUPERABIS DIFFICILIORA? RESISTE IN PRINCIPIO INCLINATIONI TUÆ, ET MALAM DESERE CONSUETUDINEM, NE FORTE PAULATIM AD MAJOREM TE DUCAT DIFFICULTATEM. O SI ADVERTERES, QUANTAM TIBI PACEM ET ALIIS LÆTITIAM FACERES, TEMET IPSUM BENE HABENDO; PUTO, QUOD SOLLICITIOR ESSES AD SPIRITUALEM PROFECTUM.

CAPUT XII.

DE UTILITATE ADVERSITATIS.

BONUM NOBIS EST, QUOD ALIQUANDO HABEAMUS ALIQUAS GRAVITATES ET CONTRARIETATES;

QUIA SÆPE HOMINEM AD COR REVOCANT, QUATENUS SE IN EXILIO ESSE COGNOSCAT, NEC SPEM SUAM IN ALIQUA RE MUNDI PONAT. BONUM EST, QUOD PATIAMUR QUANDOQUE CONTRADICTIONES, ET MALE ET IMPERFECTE DE NOBIS SENTIATUR, ETIAMSI BENE AGIMUS ET INTENDIMUS. ISTA SÆPE JUVANT AD HUMILITATEM, ET A VANA GLORIA NOS DEFENDUNT. TUNC ENIM MELIUS INTERIOREM TESTEM DEUM QUÆRIMUS, QUANDO FORIS VILIPENDIMUR AB HOMINIBUS, ET NON BENE NOBIS CREDITUR.

2. IDEO DEBERET SE HOMO IN DEO TOTALITER FIRMARE, UT NON ESSET EI NECESSE MULTAS CONSOLATIONES QUÆRERE. QUANDO HOMO BONÆ VOLUNTATIS TRIBULATUR VEL TENTATUR, AUT MALIS COGITATIONIBUS AFFLIGITUR: TUNC DEUM MAGIS SIBI NECESSARIUM INTELLIGIT, SINE QUO NIHIL OMNINO SE POSSE TESTATUR; GEMIT ET ORAT PRO MISERIIS, QUAS PATITUR; TUNC TÆDET EUM DIUTIUS VIVERE, ET MORTEM OPTAT VENIRE, [1]UT POSSIT DISSOLVI ET ESSE CUM CHRISTO; TUNC ETIAM BENE ADVERTIT, SECURITATEM ET PLENAM PACEM IN MUNDO NON POSSE CONSTARE.

1 I. PHIL. I, 23.

LEVITER PECCAT; SE IPSUM VERO IUDICANDO ET DISCUTIENDO SEMPER FRUCTUOSE LABORAT. SICUT NOBIS RES CORDI EST, SIC DE EA FREQUENTER IUDICAMUS; NAM VERUM IUDICIUM PROPTER PRIVATUM AMOREM FACILITER PERDIMUS. SI DEUS SEMPER ESSET PURA INTENTIO DESIDERII NOSTRI, NON TAM FACILITER TURBAREMUR PRO RESISTENTIA SENSUS NOSTRI.

2. SED SÆPE ALIQUID AB INTRA LATET, VEL ETIAM AB EXTRA CONCURRIT, QUOD NOS ETIAM PARITER TRAHIT. MULTI OCCULTE SE IPSOS QUÆRUNT IN REBUS, QUAS AGUNT, ET NESCIUNT. VIDENTUR ETIAM IN BONA PACE STARE, QUANDO RES PRO EORUM VELLE FIUNT ET SENTIRE; SI AUTEM ALITER FIT, QUAM CUPIUNT, CITO MOVENTUR ET TRISTES FIUNT. PROPTER DIVERSITATEM SENSUUM ET OPINIONUM SATIS FREQUENTER ORIUNTUR DISSENSIONES INTER AMICOS ET CIVES, INTER RELIGIOSOS ET DEVOTOS.

3. ANTIQUA CONSUETUDO DIFFICULTER RELINQUITUR, ET ULTRA PROPRIUM VIDERE NEMO LIBENTER DUCITUR. SI RATIONI TUÆ MAGIS INNITERIS VEL INDUSTRIÆ, QUAM VIRTUTI SUBJECTIVÆ JESU CHRISTI, RARO ET TARDE ERIS HOMO ILLUMINATUS; QUIA DEUS VULT NOS SIBI PERFECTE SUBJICI, ET OMNEM RATIONEM PER INFLAMMATUM AMOREM TRANSCENDERE.

CAPUT XV.

DE OPERIBUS EX CARITATE FACTIS.

PRO NULLA RE MUNDI ET PRO NULLIUS HOMINIS DILECTIONE ALIQUOD MALUM EST FACIENDUM; SED PRO UTILITATE INDIGENTIS BONUM OPUS ALIQUANDO INTERMITTENDUM, AUT QUANDOQUE PRO MELIORI MUTANDUM. HOC ENIM FACTO OPUS BONUM NON DESTRUITUR, SED IN MELIUS COMMUTATUR. SINE CARITATE OPUS EXTERNUM NON PRODEST CUIQUAM. QUIDQUID AUTEM EX CARITATE AGITUR, QUANTUMCUMQUE ETIAM PARVUM SIT ET DESPECTUM, TOTUM EFFICITUR FRUCTUOSUM; MAGIS SIQUIDEM DEUS PENSAT, EX QUANTO QUIS AGIT, QUAM QUANTUM QUIS FACIT.

2. MULTUM QUIS FACIT, QUI MULTUM DILIGIT; MULTUM FACIT, QUI REM BENE FACIT; BENE FACIT, QUI MAGIS COMMUNITATI, QUAM SUÆ VOLUNTATI SERVIT. SÆPE VIDETUR ESSE CARITAS, ET EST MAGIS CARNALITAS; QUIA CARNALIS INCLINATIO, PROPRIA VOLUNTAS, SPES RETRIBUTIONIS, AFFECTUS COMMODITATIS RARO ABESSE VOLUNT.

3. QUI VERAM ET PERFECTAM CARITATEM HABET, IN NULLA RE SE IPSUM QUÆRIT, SED DEI SOLUMMODO GLORIAM IN OMNIBUS FIERI DESIDERAT. NULLI ETIAM INVIDET, QUIA NULLUM PRIVATUM GAUDIUM AMAT; NEC IN SE IPSO VULT

GAUDERE, SED IN DEO SUPER OMNIA BONA OPTAT BEATIFICARI. NEMINI ALIQUID BONI ATTRIBUIT, SED TOTALITER AD DEUM REFERT TOTA, UNDE OMNIA PROCEDUNT, IN QUO FINALITER OMNES SANCTI FRUIBILITER QUIESCUNT. O QUI SCINTILLAM HABERET VERÆ CARITATIS, PROFECTO OMNIA TERRENA SENTIRET PLENA ESSE VANITATIS.

CAPUT XVI.

DE SUFFERENTIA DEFECTUUM ALIORUM.

QUÆ RARISSIME HOMO IN SE VEL IN ALIIS EMENDARE VALET, DEBET PATIENTER SUSTINERE, DONEC DEUS ALITER ORDINET. COGITA, QUOD SIC FORTE MELIUS EST PRO TUA PROBATIONE ET PATIENTIA, SINE QUA NON SUNT MULTUM PONDERANDA MERITA NOSTRA. DEBES TAMEN PRO TALIBUS IMPEDIMENTIS SUPPLICARE, UT TIBI DIGNETUR DEUS SUBVENIRE, UT POSSIS BENIGNE PORTARE.

2. SI QUIS SEMEL VEL BIS ADMONITUS NON ACQUIESCIT, NOLI CUM EO CONTENDERE; SED TOTUM DEO COMMITTE, UT FIAT VOLUNTAS SUA ET HONOR IN OMNIBUS SERVIS SUIS, QUI SCIT BENE MALUM IN BONUM CONVERTERE. STUDE PATIENS ESSE IN TOLERANDO ALIORUM DEFECTUS ET QUALESCUMQUE INFIRMITATES, QUIA ET TU

MULTA HABES, QUÆ AB ALIIS OPORTET TOLERARI. SI NON POTES TE TALEM FACERE, QUALEM VIS, QUOMODO POTERIS ALIUM HABERE AD BENEPLACITUM TUUM? LIBENTER VIDEMUS ALIOS PERFECTOS, SED TAMEN PROPRIOS NON EMENDAMUS DEFECTUS.

3. VOLUMUS, QUOD ALII DISTRICTE CORRIGANTUR, ET IPSI CORRIGI NOLUMUS. DISPLICET LARGA ALIORUM LICENTIA, ET TAMEN NOBIS NOLUMUS NEGARI, QUOD PETIMUS. ALIOS RESTRINGI PER STATUTA VOLUMUS, ET IPSI NULLATENUS PATIMUR AMPLIUS COHIBERI. SIC ERGO PATET, QUAM RARO PROXIMOM, SICUT NOS IPSOS, PENSAMUS. SI ESSENT OMNES PERFECTI, QUID TUNC HABEREMUS AB ALIIS PRO DEO PATI?

4. NUNC AUTEM DEUS SIC ORDINAVIT, UT DISCAMUS ALTER ALTERIUS ONERA PORTARE, QUIA NEMO SINE DEFECTU, NEMO SINE ONERE, NEMO SIBI SUFFICIENS, NEMO SIBI SATIS SAPIENS; SED OPORTET INVICEM PORTARE, INVICEM CONSOLÁRI, PARITER ADJUVARE ET ADMONERE. QUANTÆ AUTEM VIRTUTIS QUISQUE FUERIT, MELIUS PATET OCCASIONE ADVERSITATIS; OCCASIONES NAMQUE HOMINEM FRAGILEM NON FACIUNT, SED QUALIS SIT, OSTENDUNT.

GAL. VI; 2.

CAPUT XVII.

DE MONASTICA VITA.

OPORTET, UT DISCAS TE IPSUM IN MULTIS FRANGERE, SI VIS PACEM ET CONCORDIAM CUM ALIIS TENERE. NON EST PARVUM, IN MONASTERIIS VEL IN CONGREGATIONE HABITARE, ET IBI SINE QUERELA CONVERSARI, ET USQUE AD MORTEM FIDELITER PERSEVERARE. BEATUS, QUI IBIDEM BENE VIXIT ET FELICITER CONSUMMAVIT. SI VIS DEBITE STARE ET PROFICERE, TENEAS TE TANQUAM EXULEM ET PEREGRINUM SUPER TERRAM. OPORTET TE STULTUM FIERI PROPTER CHRISTUM, SI VIS RELIGIOSAM DUCERE VITAM.

2. HABITUS ET TONSURA MODICUM FACIUNT; SED MUTATIO MORUM ET INTEGRA MORTIFICATIO PASSIONUM VERUM FACIUNT RELIGIOSUM. QUI ALIUD QUÆRIT, QUAM PURE DEUM ET ANIMÆ SUÆ SALUTEM, NON INVENIET NISI TRIBULATIONEM ET DOLOREM. NON POTEST ETIAM DIU STARE PACIFICUS, QUI NON NITITUR ESSE MINIMUS ET OMNIBUS SUBJECTUS.

3. AD SERVIENDUM VENISTI, NON AD REGENDUM, AD PATIENDUM ET LABORANDUM SCIAS TE VOCATUM, NON AD OTIANDUM VEL FABULANDUM. HIC ERGO PROBANTUR HOMINES, SICUT AURUM

IN FORNACE. HIC NEMO POTEST STARE, NISI EX TOTO CORDE SE VOLUERIT PROPTER DEUM HUMILIARE.

CAPUT XVIII.

DE EXEMPLO SANCTORUM PATRUM.

INTUERE SANCTORUM PATRUM VIVIDA EXEMPLA, IN QUIBUS VERA PERFECTIO FULSIT, ET VIDEBIS, QUAM MODICUM SIT ET VERE NIHIL, QUOD NOS AGIMUS. HEU QUID EST VITA NOSTRA, SI ILLIS FUERIT COMPARATA? SANCTI ET AMICI CHRISTI DOMINO SERVIERUNT IN FAME ET SITI, IN FRIGORE ET NUDITATE, IN LABORE ET FATIGATIONE, IN VIGILIIS ET JEJUNIIS, IN ORATIONIBUS ET SANCTIS MEDITATIONIBUS, IN PERSECUTIONIBUS ET OPPROBRIIS MULTIS.

2. O QUAM MULTAS ET GRAVES TRIBULATIONES PASSI SUNT APOSTOLI, MARTYRES ET CONFESSORES, VIRGINES, ET RELIQUI OMNES, QUI CHRISTI VESTIGIA VOLUERUNT SEQUI! NAM ANIMAS SUAS IN HOC MUNDO ODERUNT, UT IN VITAM ÆTERNAM EAS POSSIDERENT. O QUAM STRICTAM ET ABDICATAM VITAM SANCTI PATRES IN EREMO DUXERUNT! QUAM LONGAS ET GRAVES TENTATIONES PERTULERUNT! QUAM FREQUENTER

AB INIMICO VEXATI SUNT! QUAM GRAVES ET FERVIDAS ORATIONES DEO OBTULERUNT! QUAM RIGIDAS ABSTINENTIAS PEREGERUNT! QUAM MAGNUM ZELUM ET FERVOREM AD SPIRITUALEM PROFECTUM HABUERUNT! QUAM FORTE BELLUM ADVERSUS EDOMATIONEM VITIORUM GESSERUNT! QUAM PURAM ET RECTAM INTENTIONEM AD DEUM TENUERUNT! PER DIEM LABORABANT, ET NOCTIBUS ORATIONI DIUTINÆ VACABANT, QUAMQUAM LABORANDO AB ORATIONE MENTALI MINIME CESSARENT.

3. OMNE TEMPUS UTILITER EXPENDEBANT; OMNIS HORA AD VACANDUM DEO BREVIS VIDEBATUR; ET, PRÆ MAGNA DULCEDINE CONTEMPLATIONIS, ETIAM OBLIVIONI TRADEBATUR NECESSITAS CORPORALIS REFECTIONIS. OMNIBUS DIVITIIS, DIGNITATIBUS, HONORIBUS, AMICIS ET COGNATIS RENUNTIABANT; NIHIL DE MUNDO HABERE CUPIEBANT, VIX NECESSARIA VITÆ SUMEBANT; CORPORI SERVIRE, ETIAM IN NECESSITATE, DOLEBANT. PAUPERES IGITUR ERANT REBUS TERRENIS, SED DIVITES VALDE IN GRATIA ET VIRTUTIBUS. FORIS EGEBANT, SED INTUS GRATIA ET CONSOLATIONE DIVINA REFICIEBANTUR.

4. MUNDO ERANT ALIENI, SED DEO PROXIMI AC FAMILIARES AMICI. SIBI IPSIS VIDEBANTUR TANQUAM NIHILI ET HUIC MUNDO DESPECTI, SED ERANT IN OCULIS DEI PRETIOSI ET DILECTI. IN

VERA HUMILITATE STABANT, IN SIMPLICI OBEDIENTIA VIVEBANT, IN CHARITATE ET PATIENTIA AMBULABANT, ET IDEO QUOTIDIE PROFICIEBANT, ET MAGNAM APUD DEUM OBTINEBANT GRATIAM. DATI SUNT IN EXEMPLUM OMNIBUS RELIGIOSIS, ET PLUS PROVOCARE NOS DEBENT AD BENE PROFICIENDUM, QUAM TEPIDORUM NUMERUS AD RELAXANDUM.

5. O QUANTUS FERVOR OMNIUM RELIGIOSORUM IN PRINCIPIO SUÆ SANCTÆ INSTITUTIONIS FUIT! O QUANTA DEVOTIO ORATIONIS, QUANTA ÆMULATIO VIRTUTIS, QUAM MAGNA DISCIPLINA VIGUIT! QUANTA REVERENTIA ET OBEDIENTIA SUB REGULA IN OMNIBUS FLORUIT! TESTANTUR ADHUC VESTIGIA DERELICTA, QUOD VERE VIRI SANCTI ET PERFECTI FUERUNT, QUI TAM STRENUE MILITANTES MUNDUM SUPPEDITAVERUNT. JAM MAGNUS UTIQUE PUTATUR, SI QUIS TRANSGRESSOR NON FUERIT; SI QUIS, QUOD ACCEPIT, CUM PATIENTIA TOLERARE POTUERIT.

6. O TEPOR ET NEGLIGENTIA STATUS NOSTRI, QUOD TAM CITO DECLINAMUS A PRISTINO FERVORE ET JAM TÆDET VIVERE PRÆ LASSITUDINE ET TEPORE. UTINAM IN TE PENITUS NON DORMIRET PROFECTUS VIRTUTUM, QUI MULTA SÆPIUS EXEMPLA VIDISTI DEVOTORUM!

CAPUT XIX.

DE EXERCITIIS BONI RELIGIOSI.

VITA BONI RELIGIOSI OMNIBUS VIRTUTIBUS POLLERE DEBET, UT SIT TALIS INTERIUS, QUALIS AB HOMINIBUS VIDETUR EXTERIUS. ET MULTO PLUS DEBET ESSE INTUS, QUAM QUOD CERNITUR FORIS; QUIA INSPECTOR NOSTER EST DEUS, QUEM SUMMOPERE REVERERI DEBEMUS, UBICUMQUE FUERIMUS, ET TAMQUAM ANGELI IN CONSPECTU EJUS MUNDI INCEDERE. OMNI DIE RENOVARE DEBEMUS PROPOSITUM NOSTRUM ET AD FERVOREM NOS EXCITARE, QUASI HODIE PRIMUM AD CONVERSIONEM VENISSEMUS; AC DICERE: ADJUVA ME, DEUS, IN BONO PROPOSITO ET SANCTO SERVITIO TUO, ET DA MIHI NUNC HODIE PERFECTE INCIPERE, QUIA NIHIL EST, QUOD HACTENUS FECI.

2. SECUNDUM PROPOSITUM NOSTRUM EST CURSUS PROFECTUS NOSTRI; ET MULTA DILIGENTIA OPUS EST BENE PROFICERE VOLENTI. QUODSI FORTITER PROPONENS SÆPE DEFICIT, QUID FACIET ILLE, QUI RARO AUT MINUS FIXE ALIQUID PROPONIT? VARIIS TAMEN MODIS CONTINGIT DESERTIO PROPOSITI NOSTRI: ET LEVIS OMISSIO EXERCITIORUM VIX SINE ALIQUO DISPENDIO TRANSIT. JUSTORUM PROPOSITUM IN GRATIA POTIUS

DEI, QUAM IN PROPRIA PATIENTIA PENDET; IN QUO ET SEMPER CONFIDUNT, QUIDQUID ARRIPIUNT. NAM HOMO PROPONIT, SED DEUS DISPONIT; NEC EST IN HOMINE VIA EJUS.

3. SI PIETATIS CAUSA AUT FRATERNÆ UTILITATIS PROPOSITO QUANDOQUE CONSUETUM OMITTITUR EXERCITIUM, FACILE POSTEA POTERIT RECUPERARI. SI AUTEM TÆDIO ANIMI VEL NEGLIGENTIA FACILITER RELINQUITUR, SATIS CULPABILE EST, ET NOCIVUM SENTITUR. CONEMUR, QUANTUM POSSUMUS; ADHUC LEVITER DEFICIEMUS IN MULTIS. SEMPER TAMEN ALIQUID CERTI PROPONENDUM EST; ET PROPONENDA SUNT ILLA PRÆCIPUE, QUÆ AMPLIUS NOS IMPEDIUNT. EXTERIORA NOSTRA ET INTERIORA PARITER NOBIS SCRUTANDA SUNT ET ORDINANDA, QUIA UTRAQUE EXPEDIUNT AD PROFECTUM.

4. SI NON CONTINUE TE VALES COLLIGERE, SALTEM INTERDUM, ET AD MINUS SEMEL IN DIE, MANE VIDELICET AUT VESPERE. MANE PROPONE, VESPERE DISCUTE MORES TUOS, QUALIS HODIE FUISTI IN VERBO, OPERE ET COGITATIONE; QUIA IN HIS SÆPIUS FORSAN OFFENDISTI DEUM ET PROXIMUM. ACCINGE TE SICUT VIR FORTIS CONTRA DIABOLICAS NEQUITIAS: FRENA GULAM, ET

PROV. XVI, 9. JEREM. X, 23.

FLUIS LOCUTIONIBUS ET CURIOSIS CIRCUITIONIBUS, NEC NON A NOVITATIBUS ET RUMORIBUS AUDIENDIS; INVENIES TEMPUS SUFFICIENS ET APTUM BONIS MEDITATIONIBUS INSISTENDIS. MAXIMI SANCTORUM HUMANA CONSORTIA, UBI POTERANT, VITABANT, ET DEO IN SECRETO VIVERE ELIGEBANT.

2. DIXIT QUIDAM: QUOTIES INTER HOMINES FUI, MINOR HOMO REDII. HOC SÆPIUS EXPERIMUR, QUANDO DIU CONFABULAMUR; FACILIUS EST ENIM TACERE, QUAM IN VERBO NON EXCEDERE; FACILIUS EST DOMI LATERE, QUAM FORIS SE POSSE SUFFICIENTER CUSTODIRE. QUI IGITUR INTENDIT AD INTERIORA ET SPIRITUALIA PERVENIRE, OPORTET EUM CUM JESU A TURBA DECLINARE. NEMO SECURE APPARET, NISI QUI LIBENTER LATET. NEMO SECURE PRÆCIPIT, NISI QUI OBEDIRE DIDICIT. NEMO SECURE GAUDET, NISI QUI TESTIMONIUM BONÆ CONSCIENTIÆ HABET.

3. SEMPER TAMEN SANCTORUM SECURITAS PLENA TIMORIS DEI EXTITIT. NEC EO MINUS SOLLICITI ET HUMILES IN SE FUERUNT, QUIA MAGNIS VIRTUTIBUS ET GRATIA EMICUERUNT. PRAVORUM AUTEM SECURITAS EX SUPERBIA ET PRÆSUMPTIONE ORITUR, ET IN FINE IN DECEPTIONEM SUI VERTITUR. NUNQUAM PROMITTAS TIBI SECURI-

TATEM IN HAC VITA, QUAMVIS BONUS VIDEARIS CŒNOBITA AUT BONUS EREMITA.

4. SÆPE MELIORES IN EXISTIMATIONE HOMINUM MAGIS PERICLITATI SUNT PROPTER NIMIAM SUAM CONFIDENTIAM. UNDE MULTUM UTILIUS EST, UT NON PENITUS TENTATIONIBUS CAREANT, SED SÆPIUS IMPUGNENTUR, NE NIMIUM SECURI SINT, NE FORTE IN SUPERBIAM ELEVENTUR, NE ETIAM AD EXTERIORES CONSOLATIONES LICENTIUS DECLINENT. O, QUI NUNQUAM TRANSITORIAM LÆTITIAM QUÆRERET, QUI NUNQUAM CUM MUNDO SE OCCUPARET, QUAM BONAM CONSCIENTIAM SERVARET! O QUI OMNEM VANAM SOLLICITUDINEM AMPUTARET, ET DUMTAXAT SALUTARIA AC DIVINA COGITARET, ET TOTAM SPEM SUAM IN DOMINO CONSTITUERET, QUAM MAGNAM PACEM ET QUIETEM POSSIDERET!

5. NEMO DIGNUS EST CŒLESTI CONSOLATIONE, NISI DILIGENTER SE EXERCUERIT IN SANCTA COMPUNCTIONE. SI VIS CORDE TENUS COMPUNGI, INTRA CUBICULUM TUUM, ET EXCLUDE TUMULTUS MUNDI, SICUT SCRIPTUM EST: IN CUBILIBUS VESTRIS COMPUNGIMINI. IN CELLA INVENIES, QUOD DE FORIS SÆPIUS AMITTES. CELLA CONTINUATA DULCESCIT, ET MALE CUSTODITA TÆDIUM

PS. IV, 5.

GENERAT. SI IN PRINCIPIO CONVERSIONIS TUÆ BENE EAM INCOLUERIS ET CUSTODIERIS, ERIT POSTEA TIBI AMICA DILECTA ET GRATISSIMUM SOLATIUM.

6. IN SILENTIO ET QUIETE PROFICIT ANIMA DEVOTA ET DISCIT ABSCONDITA SCRIPTURARUM. IBI INVENIT FLUENTA LACRYMARUM, QUIBUS SINGULIS NOCTIBUS SE LAVET ET MUNDET, UT CONDITORI SUO TANTO FAMILIARIOR FIAT, QUANTO LONGIUS AB OMNI SÆCULARI TUMULTU DEGIT. QUI ERGO SE ABSTRAHIT A NOTIS ET AMICIS, APPROXIMABIT ILLI DEUS CUM ANGELIS SANCTIS. MELIUS EST LATERE ET SUI CURAM AGERE, QUAM SE NEGLECTO SIGNA FACERE. LAUDABILE EST HOMINI RELIGIOSO RARO FORAS IRE, FUGERE VIDERI, ET NOLLE HOMINES VIDERE.

7. QUID VIS VIDERE, QUOD NON LICET HABERE? TRANSIT MUNDUS ET CONCUPISCENTIA EJUS. TRAHUNT DESIDERIA SENSUALITATIS AD SPATIANDUM; SED CUM HORA TRANSIERIT, QUID NISI GRAVITATEM CONSCIENTIÆ ET CORDIS DISPERSIONEM PORTAT? LÆTUS EXITUS TRISTEM SÆPE REDITUM PARIT, ET LÆTA VIGILIA SEROTINA TRISTE MANE FACIT. SIC OMNE CARNALE GAUDIUM BLANDE INTRAT, SED IN FINE MORDET ET PERIMIT.

I. JOANN. II, 17.

8. QUID POTES VIDERE ALICUBI, QUOD DIU POTEST SUB SOLE PERMANERE? CREDIS TE FORSITAN SATIARI, SED NON POTERIS PERTINGERE. SI CUNCTA VIDERES PRÆSENTIA, QUID ESSET NISI VISIO VANA? LEVA OCULOS TUOS AD DEUM IN EXCELSIS, ET ORA PRO PECCATIS TUIS ET NEGLIGENTIIS. DIMITTE VANA VANIS; TU AUTEM INTENDE ILLIS, QUÆ TIBI PRÆCEPIT DEUS. CLAUDE SUPER TE OSTIUM TUUM, ET VOCA AD TE JESUM, DILECTUM TUUM. MANE CUM EO IN CELLA, QUIA NON INVENIES ALIBI TANTAM PACEM. SI NON EXISSES, NEC QUIDQUAM DE RUMORIBUS AUDISSES, MELIUS IN BONA PACE PERMANSISSES. EX QUO NOVA DELECTARIS ALIQUANDO AUDIRE, OPORTET TE EXINDE TURBATIONEM CORDIS TOLERARE.

CAPUT XXI.

DE COMPUNCTIONE CORDIS.

SI VIS ALIQUID PROFICERE, CONSERVA TE IN TIMORE DEI, ET NOLI ESSE NIMIS LIBER; SED SUB DISCIPLINA COHIBE OMNES SENSUS TUOS, NEC INEPTÆ TE TRADAS LÆTITIÆ; DA TE AD CORDIS COMPUNCTIONEM, ET INVENIES DEVOTIONEM; COMPUNCTIO MULTA BONA APERIT, QUÆ DISSOLUTIO CITO PERDERE CONSUEVIT. MIRUM

EST, QUOD HOMO POSSIT UNQUAM PERFECTE LÆTARI IN HAC VITA, QUI SUUM EXILIUM ET TAM MULTA PERICULA ANIMÆ SUÆ CONSIDERAT ET PENSAT.

2. PROPTER LEVITATEM CORDIS ET NEGLIGENTIAM DEFECTUUM NOSTRORUM NON SENTIMUS ANIMÆ NOSTRÆ DOLORES, SED SÆPE VANE REDDIMUS VERBA, QUANDO MERITO FLERE DEBEREMUS. NON EST VERA LIBERTAS NEC BONA CONSCIENTIA, NISI IN TIMORE DEI. FELIX, QUI ABJICERE POTEST OMNE IMPEDIMENTUM DISTRACTIONIS, ET AD UNIONEM SE REDIGERE SANCTÆ COMPUNCTIONIS. FELIX, QUI A SE ABDICAT, QUIDQUID SUAM CONSCIENTIAM MACULARE POTEST VEL GRAVARE. CERTA VIRILITER; CONSUETUDO CONSUETUDINE VINCITUR. SI TU SCIS HOMINES DIMITTERE, IPSI BENE DIMITTENT TE TUA FACTA FACERE.

3. NON ATTRAHAS TIBI RES ALIORUM, NEC TE IMPLICES CAUSIS MAJORUM. HABEAS SEMPER OCULUM SUPER TE PRIMUM, ET ADMONEAS TE IPSUM SPECIALITER PRÆ OMNIBUS TIBI DILECTIS. SI NON HABES FAVOREM HOMINUM, NOLI EXINDE TRISTARI; SED HOC TIBI SIT GRAVE, QUIA NON HABES TE SATIS BENE ET CIRCUMSPECTE, SICUT DECERET SERVUM DEI ET DEVOTUM RELIGIOSUM CONVERSARI. UTILIUS EST SÆPE ET SECURIUS,

QUOD HOMO NON HABEAT MULTAS CONSOLATIONES IN HAC VITA SECUNDUM CARNEM; PRÆCIPUE TAMEN, QUOD DIVINAS NON HABEMUS, AUT RARIUS SENTIMUS NOS DEVOTOS, IN CULPA SUMUS; QUIA COMPUNCTIONEM NON QUÆRIMUS CORDIS, AC VANAS ET EXTRINSECAS NON ABJICIMUS.

4. COGNOSCE TE INDIGNUM DIVINA CONSOLATIONE, SED MAGIS DIGNUM MULTA TRIBULATIONE. QUANDO HOMO EST PERFECTE COMPUNCTUS, TUNC GRAVIS ET AMARUS EST EI TOTUS MUNDUS. BONUS HOMO SUFFICIENTEM INVENIT MATERIAM DOLENDI ET FLENDI: SIVE ENIM CONSIDERAT SE, SIVE DE PROXIMO PENSAT, SCIT QUIA NEMO SINE TRIBULATIONE HIC VIVIT; ET QUANTO STRICTIUS SESE CONSIDERAT, TANTO AMPLIUS DOLET. MATERIÆ JUSTI DOLORIS ET INTERNÆ COMPUNCTIONIS SUNT PECCATA ET VITIA NOSTRA, QUIBUS ITA INVOLUTI JACEMUS, UT RARO CŒLESTIA CONTEMPLARI VALEAMUS.

5. SI FREQUENTIUS DE MORTE TUA, QUAM DE LONGITUDINE VITÆ TUÆ COGITARES, NON DUBIUM, QUIN FERVENTIUS TE EMENDARES. SI ETIAM FUTURAS INFERNI SIVE PURGATORII PŒNAS CORDIALITER PERPENDERES, CREDO QUOD LIBENTER DOLOREM ET LABOREM SUSTINERES, ET NIHIL RIGORIS FORMIDARES. SED QUIA ISTA AD COR NON TRANSEUNT, ET BLANDIMENTA ADHUC AMAMUS,

IDEO FRIGIDI ET VALDE PIGRI REMANEMUS. SÆPE EST INOPIA SPIRITUS, UNDE TAM LEVITER CONQUERITUR CORPUS MISERUM. ORA IGITUR HUMILITER AD DOMINUM, UT DET TIBI COMPUNCTIONIS SPIRITUM, ET DIC CUM PROPHETA: CIBA ME DOMINE PANE LACRYMARUM, ET POTUM DA MIHI IN LACRYMIS IN MENSURA.

CAPUT XXII.

DE CONDITIONE HUMANÆ MISERIÆ.

MISER ES, UBICUMQUE FUERIS, ET QUOCUMQUE TE VERTERIS, NISI AD DEUM TE CONVERTAS. QUID TURBARIS, QUIA NON SUCCEDIT TIBI, SICUT VIS ET DESIDERAS? QUIS EST, QUI HABEAT OMNIA SECUNDUM SUAM VOLUNTATEM? NEC EGO, NEC TU, NEC ALIQUIS HOMINUM SUPER TERRAM. NEMO EST IN MUNDO SINE ALIQUA TRIBULATIONE VEL ANGUSTIA, QUIVIS REX VEL PAPA. QUIS EST, QUI MELIUS HABET? UTIQUE QUI PRO DEO ALIQUID PATI VALET.

2. DICUNT MULTI IMBECILLES ET INFIRMI: ECCE, QUAM BONAM VITAM ILLE HOMO HABET,

PS. LXXIX, 6.

QUAM DIVES ET QUAM MAGNUS, QUAM POTENS ET EXCELSUS! SED ATTENDE AD CŒLESTIA BONA, ET VIDEBIS, QUOD OMNIA ISTA TEMPORALIA NULLA SUNT, SED MAGIS INCERTA ET VALDE GRAVANTIA, QUIA NUNQUAM SINE SOLLICITUDINE ET TIMORE POSSIDENTUR. NON EST HOMINIS FELICITAS, HABERE TEMPORALIA AD ABUNDANTIAM, ET SUFFICIT EI MEDIOCRITAS. VERE MISERIA EST VIVERE SUPER TERRAM. QUANTO HOMO VOLUERIT ESSE SPIRITUALIOR, TANTO PRÆSENS VITA FIT EI AMARIOR; QUIA SENTIT MELIUS, VIDET CLARIUS HUMANÆ CORRUPTIONIS AFFECTUS. NAM COMEDERE, BIBERE, VIGILARE, DORMIRE, QUIESCERE, LABORARE ET CÆTERIS NECESSITATIBUS NATURÆ SUBJACERE, VERE MAGNA MISERIA EST ET AFFLICTIO HOMINI DEVOTO, QUI LIBENTER ESSET ABSOLUTUS ET LIBER AB OMNI PECCATO.

3. VALDE ENIM GRAVATUR INTERIOR HOMO NECESSITATIBUS CORPORALIBUS IN HOC MUNDO. UNDE PROPHETA DEVOTE ROGAT, QUATENUS AB ISTIS LIBER ESSE VALEAT, DICENS: DE NECESSITATIBUS MEIS ERUE ME, DOMINE. SED VÆ NON COGNOSCENTIBUS SUAM MISERIAM ET CORRUPTIBILEM VITAM. NAM IN TANTUM QUIDAM HANC AMPLECTUNTUR, (LICET ETIAM VIX NECES-

PS. XXIV, 17.

SARIA LABORANDO AUT MENDICANDO HABEANT) UT, SI POSSENT HIC SEMPER VIVERE, DE REGNO DEI NIHIL CURARENT.

4. O INSANI ET INFIDELES CORDE, QUI TAM PROFUNDE IN TERRIS JACENT, UT NIHIL NISI CARNALIA SAPIANT. SED MISERI ADHUC IN FINE SENTIENT GRAVITER, QUAM VILE ET NIHILUM ERAT, QUOD AMAVERUNT. SANCTI AUTEM DEI ET OMNES DEVOTI AMICI CHRISTI NON ATTENDERUNT, QUÆ CARNI PLACUERUNT, NEC QUÆ IN HOC TEMPORE FLORUERUNT; SED TOTA SPES EORUM ET INTENTIO AD ÆTERNA BONA ANHELABAT. FEREBATUR TOTUM DESIDERIUM EORUM AD MANSURA ET INVISIBILIA, NE AMORE VISIBILIUM TRAHERENTUR AD INFIMA.

5. NOLI, FRATER, AMITTERE CONFIDENTIAM PROFICIENDI AD SPIRITUALIA; ADHUC ENIM HABES TEMPUS ET HORAM. QUARE VIS PROCRASTINARE PROPOSITUM TUUM? SURGE ET IN INSTANTI INCIPE, ET DIC: NUNC EST TEMPUS FACIENDI, NUNC TEMPUS PUGNANDI EST, NUNC TEMPUS APTUM EST EMENDANDI. QUANDO MALE HABES ET TRIBULARIS, TUNC TEMPUS PROMERENDI. OPORTET TE TRANSIRE PER IGNEM ET AQUAM, ANTEQUAM VENIAS AD REFRIGERIUM. NISI TIBI

PS. LXV, 12.

VIM FECERIS, VITIUM NON SUPERABIS. QUAMDIU ISTUD FRAGILE CORPUS GERIMUS, SINE PECCATO ESSE NON POSSUMUS, NEC SINE TÆDIO ET DOLORE VIVERE. LIBENTER HABEREMUS AB OMNI MISERIA QUIETEM; SED QUIA PER PECCATUM PERDIDIMUS INNOCENTIAM, AMISIMUS ETIAM VERAM BEATITUDINEM. IDEO OPORTET NOS TENERE PATIENTIAM ET DEI EXPECTARE MISERICORDIAM; DONEC TRANSEAT INIQUITAS HÆC, ET MORTALITAS ABSORBEATUR A VITA.

6. O QUANTA FRAGILITAS HUMANA, QUÆ SEMPER PRONA EST AD VITIA! HODIE CONFITERIS PECCATA TUA, ET CRAS ITERUM PERPETRAS CONFESSA. NUNC PROPONIS CAVERE, ET POST HORAM ITA AGIS, QUASI NIHIL PROPOSUISSES. MERITO ERGO NOSMETIPSOS HUMILIARE POSSUMUS, NEC UNQUAM ALIQUID MAGNI DE NOBIS SENTIRE; QUIA TAM FRAGILES ET INSTABILES SUMUS. CITO ETIAM POTEST PERDI PER NEGLIGENTIAM, QUOD MULTO LABORE VIX TANDEM ACQUISITUM EST PER GRATIAM.

7. QUID FIET DE NOBIS ADHUC IN FINE, QUI TEPESCIMUS TAM MANE? VÆ NOBIS, SI SIC VOLUMUS DECLINARE AD QUIETEM, QUASI JAM PAX SIT ET SECURITAS, CUM NECDUM APPAREAT VESTIGIUM

PS. LVI, 2. II. COR. V, 4.

SANCTITATIS VERÆ IN NOSTRA CONVERSATIONE. BENE OPUS ESSET, QUOD ADHUC INSTITUEREMUR, TANQUAM BONI NOVITII, AD MORES OPTIMOS, SI FORTE SPES ESSET DE FUTURA EMENDATIONE ET MAJORI SPIRITUALI PROFECTU.

CAPUT XXIII.

DE MEDITATIONE MORTIS.

VALDE CITO ERIT TECUM HIC FACTUM; VIDE ALITER QUOMODO TE HABEAS. HODIE HOMO EST, ET CRAS NON COMPARET. CUM AUTEM SUBLATUS FUERIT AB OCULIS, ETIAM CITO TRANSIT A MENTE. O HEBETUDO ET DURITIA CORDIS HUMANI, QUOD SOLUM PRÆSENTIA MEDITATUR, ET FUTURA NON MAGIS PRÆVIDET! SIC TE IN OMNI FACTO ET COGITATU DEBERES TENERE, QUASI STATIM ESSES MORITURUS. SI BONAM CONSCIENTIAM HABERES, NON MULTUM MORTEM TIMERES. MELIUS ESSET PECCATA CAVERE, QUAM MORTEM FUGERE. SI HODIE NON ES PARATUS, QUOMODO CRAS ERIS? CRAS EST DIES INCERTA; ET QUID SCIS, SI CRASTINUM HABEBIS?

2. QUID PRODEST DIU VIVERE, QUANDO PARUM EMENDAMUR? AH! LONGA VITA NON SEM-

PER EMENDAT, SED SÆPE CULPAM MAGIS AUGET. UTINAM PER UNAM DIEM BENE ESSEMUS CONVERSATI IN HOC MUNDO! MULTI ANNOS COMPUTANT CONVERSIONIS, SED SÆPE PARVUS EST FRUCTUS EMENDATIONIS. SI FORMIDOLOSUM EST MORI, FORSITAN PERICULOSIUS ERIT VIVERE DIU. BEATUS, QUI HORAM MORTIS SUÆ SEMPER ANTE OCULOS HABET, ET AD MORIENDUM QUOTIDIE SE DISPONIT. SI VIDISTI ALIQUEM MORI, COGITA, QUIA ET TU PER EAMDEM VIAM TRANSIBIS.

3. CUM MANE FUERIT, PUTA TE AD VESPERUM NON PERVENTURUM; VESPERE AUTEM FACTO, MANE NON AUDEAS TIBI POLLICERI. SEMPER ERGO PARATUS ESTO, ET TALITER VIVE, UT NUNQUAM IMPARATUM TE MORS INVENIAT. MULTI SUBITO IMPROVISI MORIUNTUR. NAM HORA, QUA NON PUTATUR, FILIUS HOMINIS VENIET. QUANDO HORA ILLA EXTREMA VENERIT, MULTUM ALITER SENTIRE INCIPIES DE TOTA VITA TUA PRÆTERITA; ET VALDE DOLEBIS, QUIA TAM NEGLIGENS ET REMISSUS FUISTI.

4. QUAM FELIX ET PRUDENS QUI TALIS NUNC NITITUR ESSE IN VITA, QUALIS OPTAT INVENIRI IN MORTE! DABIT NAMQUE MAGNAM FIDUCIAM MORIENDI PERFECTUS CONTEMPTUS MUNDI, FER-

LUC. XII, 40.

VENS DESIDERIUM IN VIRTUTIBUS PROFICIENDI, AMOR DISCIPLINÆ, LABOR PŒNITENTIÆ, PROMPTITUDO OBEDIENTIÆ, ABNEGATIO SUI ET SUPPORTATIO CUJUSLIBET ADVERSITATIS PRO AMORE CHRISTI. MULTA BONA POTES OPERARI, DUM SANUS ES; SED INFIRMATUS, NESCIO QUID POTERIS. PAUCI EX INFIRMITATE EMENDANTUR; SIC ET QUI MULTUM PEREGRINANTUR, RARO SANCTIFICANTUR.

5. NOLI CONFIDERE SUPER AMICOS ET PROXIMOS, NEC IN FUTUROS TUAM DEFERAS SALUTEM; QUIA CITIUS OBLIVISCENTUR TUI HOMINES, QUAM EXISTIMAS. MELIUS EST NUNC TEMPESTIVE PROVIDERE, ET ALIQUID BONI PRÆMITTERE, QUAM SUPER ALIORUM AUXILIO SPERARE. SI NON ES PRO TE IPSO SOLLICITUS MODO, QUIS ERIT SOLLICITUS PRO TE IN FUTURO? NUNC TEMPUS EST VALDE PRETIOSUM; SED PROH DOLOR, QUOD HOC INUTILIUS EXPENDIS, IN QUO PROMERERI VALES, UNDE ÆTERNALITER VIVAS! VENIET, QUANDO UNAM DIEM SEU HORAM PRO EMENDATIONE DESIDERABIS, ET NESCIO, AN IMPETRABIS.

6. EJA, CARISSIME, DE QUANTO PERICULO TE POTERIS LIBERARE, DE QUAM MAGNO TIMORE ERIPERE, SI MODO SEMPER TIMORATUS FUERIS ET DE MORTE SUSPECTUS! STUDE NUNC TALITER VIVERE, UT IN HORA MORTIS VALEAS POTIUS

GAUDERE, QUAM TIMERE. DISCE NUNC MORI MUNDO, UT TUNC INCIPIAS VIVERE CUM CHRISTO. DISCE NUNC OMNIA CONTEMNERE, UT TUNC POSSIS LIBERE AD CHRISTUM PERGERE. CASTIGA NUNC CORPUS TUUM PER PŒNITENTIAM, UT TUNC VALEAS CERTAM HABERE CONFIDENTIAM.

7. AH STULTE, QUID COGITAS TE DIU VICTURUM, CUM NULLUM DIEM HABEAS SECURUM? QUAM MULTI DECEPTI SUNT, ET INSPERATE DE CORPORE EXTRACTI! QUOTIENS AUDISTI A DICENTIBUS, QUIA ILLE GLADIO CECIDIT, ILLE SUBMERSUS EST, ILLE AB ALTO RUENS CERVICEM FREGIT, ILLE MANDUCANDO OBRIGUIT, ILLE LUDENDO FINEM FECIT! ALIUS IGNE, ALIUS FERRO, ALIUS PESTE, ALIUS LATROCINIO INTERIIT; ET SIC OMNIUM FINIS MORS EST, ET VITA HOMINUM TANQUAM UMBRA CITO PERTRANSIT.

8. QUIS MEMORABITUR TUI POST MORTEM, ET QUIS ORABIT PRO TE? AGE, AGE NUNC, CARISSIME, QUICQUID PRO TE AGERE POTES; QUIA NESCIS, QUANDO MORIERIS, NESCIS ETIAM, QUID TE POST MORTEM SEQUATUR. DUM TEMPUS HABES, CONGREGA DIVITIAS IMMORTALES. PRÆTER SALUTEM TUAM, NIHIL COGITES; SOLUM QUÆ DEI SUNT, CURES. FAC NUNC TIBI AMICOS, VENERANDO SANCTOS, ET EORUM ACTUS IMITANDO, UT CUM DEFECERIS IN HAC VITA,

ILLI TE RECIPIANT IN AETERNA TABERNACULA.

9. SERVA TE TANQUAM PEREGRINUM ET HOSPITEM SUPER TERRAM, AD QUEM NIHIL SPECTAT DE MUNDI NEGOTIIS. SERVA COR LIBERUM ET AD DEUM SURSUM ERECTUM, QUIA NON HABES HIC MANENTEM CIVITATEM. ILLUC GEMITUS ET PRECES QUOTIDIANAS CUM LACRYMIS DIRIGE, UT SPIRITUS TUUS MEREATUR POST MORTEM AD DOMINUM FELICITER TRANSIRE.

CAPUT XXIV.

DE JUDICIO ET PŒNIS PECCATORUM.

IN OMNIBUS REBUS RESPICE FINEM, ET QUALITER ANTE DISTRICTUM JUDICEM STABIS, CUI NIHIL EST OCCULTUM, QUI MUNERIBUS NON PLACATUR NEC EXCUSATIONES RECIPIT, SED QUOD JUSTUM EST, JUDICABIT. O MISERRIME ET INSIPIENS, QUID RESPONDEBIS DEO, OMNIA MALA TUA SCIENTI; QUI INTERDUM TIMES VULTUM HOMINIS

LUC. XVI, 9. HEBR. XIII, 14.

IRATI? UT QUID NON PROVIDES TIBI IN JUDICII DIEM, QUANDO NEMO POTERIT PER ALIUM EXCUSARI VEL DEFENDI, SED UNUSQUISQUE SUFFICIENS ONUS SUUM PORTABIT SIBI IPSI? NUNC LABOR TUUS EST FRUCTUOSUS, FLETUS ACCEPTABILIS, GEMITUS EXAUDIBILIS, DOLOR SATISFACTORIUS ET PURGATIVUS.

2. HABET MAGNUM ET SALUBRE PURGATORIUM HOMO PATIENS, QUI SUSCIPIENS INJURIAS, PLUS DOLET DE ALTERIUS MALITIA, QUAM DE SUA INJURIA; QUI PRO CONTRARIANTIBUS SIBI LIBENTER ORAT, ET EX CORDE CULPAS INDULGET; QUI VENIAM AB ALIIS PETERE NON RETARDAT; QUI FACILIUS MISERETUR, QUAM IRASCITUR; QUI SIBI IPSI VIOLENTIAM FREQUENTER FACIT, ET CARNEM SUAM OMNINO SPIRITUI SUBJUGARE CONATUR. MELIUS EST MODO PURGARE PECCATA, ET VITIA RESECARE, QUAM IN FUTURO PURGANDA RESERVARE. VERE NOS IPSOS DECIPIMUS PER INORDINATUM AMOREM, QUEM AD CARNEM HABEMUS.

3. QUID ALIUD ILLE IGNIS DEVORAT, NISI PECCATA TUA? QUANTO AMPLIUS NUNC TIBI IPSI PARCIS, ET CARNEM SEQUERIS, POSTEA LUES TANTO DURIUS ET MAJOREM MATERIAM COMBURENDI RESERVAS. IN QUIBUS HOMO MAGIS PEC-

GAL. VI, 5.

CAVIT, IN ILLIS GRAVIUS PUNIETUR. IBI ACEDIOSI ARDENTIBUS STIMULIS PUNGENTUR, ET GULOSI INGENTI FAME AC SITI CRUCIABUNTUR; IBI LUXURIOSI ET VOLUPTATUM AMATORES ARDENTI PICE ET FŒTIDO SULPHURE PERFUNDENTUR; ET SICUT FURIOSI CANES PRÆ DOLORE INVIDIOSI ULULABUNT.

4. NULLUM VITIUM ERIT, QUOD SUUM PROPRIUM CRUCIATUM NON HABEAT. IBI SUPERBI OMNI CONFUSIONE REPLEBUNTUR, ET AVARI MISERRIMA EGESTATE ARCTABUNTUR. IBI ERIT UNA HORA GRAVIOR IN PŒNA, QUAM HIC CENTUM ANNI IN AMARISSIMA PŒNITENTIA. IBI NULLA REQUIES NULLA CONSOLATIO DAMNATIS. HIC TAMEN INTERDUM CESSATUR A LABORIBUS, ATQUE AMICORUM FRUITUR SOLATIIS. ESTO MODO SOLLICITUS ET DOLENS PRO PECCATIS TUIS, UT IN DIE JUDICII SECURUS SIS CUM BEATIS. TUNC ENIM JUSTI STABUNT IN MAGNA CONSTANTIA ADVERSUS EOS, QUI SE ANGUSTIAVERUNT ET DEPRESSERUNT. TUNC STABIT AD JUDICANDUM, QUI MODO SE SUBJICIT HUMILITER JUDICIIS HOMINUM. TUNC MAGNAM FIDUCIAM PAUPER ET HUMILIS HABEBIT, ET PAVEBIT UNDIQUE SUPERBUS.

5. TUNC VIDEBITUR SAPIENS IN HOC MUNDO FUISSE, QUI PRO CHRISTO DIDICIT STUL-

SAP. V, 1. I. COR. IV, 10.

TUS ESSE ET DESPECTUS. TUNC PLACEBIT OMNIS TRIBULATIO PATIENTER PERPESSA, ET OMNIS INIQUITAS OPPILABIT OS SUUM. TUNC GAUDEBIT OMNIS DEVOTUS, ET MŒREBIT OMNIS IRRELIGIOSUS. TUNC PLUS EXULTABIT CARO AFFLICTA, QUAM SI SEMPER IN DELICIIS FUISSET NUTRITA. TUNC SPLENDEBIT HABITUS VILIS, ET OBTENEBRESCET VESTIS SUBTILIS. TURC PLUS LAUDABITUR PAUPERCULUM DOMICILIUM, QUAM DEAURATUM PALATIUM. TUNC PLUS JUVABIT CONSTANS PATIENTIA, QUAM OMNIS MUNDI POTENTIA. TUNC AMPLIUS EXALTABITUR SIMPLEX OBEDIENTIA, QUAM OMNIS SÆCULARIS ASTUTIA.

6. TUNC PLUS LÆTIFICABIT PURA ET SIMPLEX CONSCIENTIA ET BONA, QUAM DOCTA PHILOSOPHIA. TUNC PLUS PONDERABIT CONTEMPTUS DIVITIARUM, QUAM TOTUS THESAURUS TERRIGENARUM. TUNC MAGIS CONSOLABERIS SUPER DEVOTA ORATIONE, QUAM SUPER DELICATA COMESTIONE. TUNC POTIUS GAUDEBIS DE SERVATO SILENTIO, QUAM DE LONGA FABULATIONE. TUNC PLUS VALEBUNT SANCTA OPERA, QUAM MULTA PULCHRA VERBA. TUNC PLUS VALEBIT STRICTA VITA ET ARDUA PŒNITENTIA, QUAM OMNIS DELECTATIO TERRENA. DISCE NUNC IN MODICO PATI, UT TUNC A GRAVIO-

PS. CVI, 42.

RIBUS VALEAS LIBERARI. HIC PRIMO PROBA, QUID POSSIS PATI POSTEA. SI NUNC TAM PARUM NON VALES SUSTINERE, QUOMODO POTERIS ÆTERNA TORMENTA SUFFERRE? SI MODO MODICA PASSIO TE TAM IMPATIENTEM EFFICIT, TUNC GEHENNA QUID FACIET? ECCE VERE NON POTES MODO DUO GAUDIA HABERE, DELECTARI HIC IN MUNDO, ET POSTEA REGNARE CUM CHRISTO.

7. SI USQUE IN HODIERNUM DIEM SEMPER IN HONORIBUS ET VOLUPTATIBUS VIXISSES; QUID TOTUM TIBI PROFUISSET, SI JAM IN INSTANTI MORI CONTINGERET? OMNIA ERGO VANITAS, PRÆTER AMARE DEUM ET ILLI SOLI SERVIRE. QUI ENIM DEUM EX TOTO CORDE AMAT, NEC MORTEM, NEC SUPPLICIUM, NEC JUDICIUM, NEC INFERNUM METUIT, QUIA PERFECTUS AMOR SECURUM AD DEUM ACCESSUM FACIT. QUEM ADHUC PECCARE DELECTAT, NON MIRUM, SI MORTEM ET JUDICIUM TIMEAT. BONUM TAMEN EST, UT SI NECDUM AMOR A MALO TE REVOCAT, SALTEM TIMOR GEHENNÆ TE COERCEAT. QUI VERO TIMOREM DEI POSTPONIT, DIU STARE IN BONO NON VALEBIT, SED DIABOLI LAQUEOS CITIUS INCURRET.

I. JOANN. IV, 18.

CAPUT XXV.

DE FERVENTI EMENDATIONE TOTIUS VITÆ.

ESTO VIGILANS ET DILIGENS IN DEI SERVITIO, ET COGITA FREQUENTER, AD QUID VENISTI, ET CUR SÆCULUM RELIQUISTI. NONNE UT DEO VIVERES ET SPIRITUALIS FIERES? IGITUR AD PROFECTUM FERVEAS, QUIA MERCEDEM LABORUM TUORUM IN BREVI RECIPIES. NEC ERIT TUNC AMPLIUS TIMOR AUT DOLOR IN FINIBUS TUIS. MODICUM NUNC LABORABIS, ET MAGNAM REQUIEM, IMO PERPETUAM LÆTITIAM INVENIES. SI TU PERMANSERIS FIDELIS ET FERVIDUS IN AGENDO, DEUS PROCUL DUBIO ERIT FIDELIS ET LOCUPLES IN RETRIBUENDO. SPEM BONAM RETINERE DEBES, QUOD AD PALMAM PERVENIES; SED SECURITATEM CAPERE NON OPORTET, NE TORPEAS, AUT ELATUS FIAS.

2. CUM ENIM QUIDAM ANXIUS, INTER METUM ET SPEM FREQUENTER FLUCTUARET, ET QUADAM VICE MŒRORE CONFECTUS IN ECCLESIA ANTE QUODDAM ALTARE SE IN ORATIONE PROSTRAVISSET, HÆC INTRA SE REVOLVIT DICENS: „O SI SCIREM, QUOD ADHUC PERSEVERATURUS ESSEM!" STATIMQUE AUDIVIT DIVINUM INTUS RESPONSUM: „QUID, SI HOC SCIRES, QUID FACERE VELLES?

FAC NUNC, QUOD FACERE VELLES, ET BENE SECURUS ERIS." MOXQUE CONSOLATUS ET CONFORTATUS DIVINÆ SE COMMISIT VOLUNTATI, ET CESSAVIT ANXIA FLUCTUATIO; NOLUITQUE CURIOSE SE INVESTIGARE, UT SCIRET, QUÆ SIBI ESSENT FUTURA: SED MAGIS STUDUIT INQUIRERE, QUÆ ESSET VOLUNTAS DEI BENEPLACENS ET PERFECTA AD OMNE OPUS INCHOANDUM ET PERFICIENDUM.

3. SPERA IN DOMINO ET FAC BONITATEM, AIT PROPHETA, ET INHABITA TERRAM, ET PASCERIS IN DIVITIIS EJUS. UNUM EST, QUOD MULTOS A PROFECTU ET FERVENTI EMENDATIONE RETRAHIT: HORROR DIFFICULTATIS SEU LABOR CERTAMINIS. ILLI MAXIME PRÆ ALIIS IN VIRTUTIBUS PROFICIUNT, QUI EA, QUÆ SIBI MAGIS GRAVIA ET CONTRARIA SUNT, VINCERE NITUNTUR. NAM IBI HOMO PLUS PROFICIT ET GRATIAM MERETUR AMPLIOREM, UBI MAGIS SE IPSUM VINCIT ET IN SPIRITU MORTIFICAT.

4. SED NON OMNES HABENT ÆQUE MULTUM AD VINCENDUM ET MORTIFICANDUM. DILIGENS AUTEM ÆMULATOR VALENTIOR ERIT AD PROFICIENDUM, ETIAMSI PLURES HABEAT PASSIONES, QUAM ALIUS BENE MORIGERATUS, MINUS TAMEN

PS. XXXVI, 3.

FERVENS AD VIRTUTES. DUO SPECIALITER AD MAGNAM EMENDATIONEM JUVANT; VIDELICET SUBTRAHERE SE VIOLENTER, AD QUOD NATURA VITIOSE INCLINATUR, ET FERVENTER INSTARE PRO BONO, QUO AMPLIUS QUIS INDIGET. ILLA ETIAM STUDEAS MAGIS CAVERE ET VINCERE, QUÆ TIBI IN ALIIS FREQUENTIUS DISPLICENT.

5. UBIQUE PROFECTUM TUUM CAPIAS, UT SI BONA EXEMPLA VIDEAS VEL AUDIAS, AD IMITANDUM ACCENDARIS. SI QUID AUTEM REPREHENSIBILE CONSIDERAVERIS, CAVE, NE IDEM FACIAS; AUT SI ALIQUANDO FECISTI, CITIUS EMENDARE TE STUDEAS. SICUT OCULUS TUUS ALIOS CONSIDERAT, SIC ITERUM AB ALIIS NOTARIS. QUAM JUCUNDUM ET DULCE EST, VIDERE FERVIDOS ET DEVOTOS FRATRES BENE MORIGERATOS ET DISCIPLINATOS! QUAM TRISTE EST ET GRAVE, VIDERE INORDINATE AMBULANTES, QUI EA, AD QUÆ VOCATI SUNT, NON EXERCENT! QUAM NOCIVUM EST, NEGLIGERE VOCATIONIS SUÆ PROPOSITUM, ET AD NON COMMISSA SENSUM INCLINARE!

6. MEMOR ESTO ARREPTI PROPOSITI, ET IMAGINEM CRUCIFIXI TIBI PROPONE. BENE VERECUNDARI POTES INSPECTA VITA JESU CHRISTI, QUIA NECDUM MAGIS ILLI TE CONFORMARE STUDUISTI, LICET DIU IN VIA DEI FUISTI. RELIGIOSUS, QUI SE INTENTE ET DEVOTE IN SANCTISSIMA VITA

ET PASSIONE DOMINI EXERCET, OMNIA UTILIA ET NECESSARIA SIBI ABUNDANTER IBI INVENIET, NEC OPUS EST, UT EXTRA JESUM ALIQUID MELIUS QUÆRAT. O SI JESUS CRUCIFIXUS IN COR NOSTRUM VENIRET, QUAM CITO ET SUFFICIENTER DOCTI ESSEMUS!

7. RELIGIOSUS FERVIDUS BENE OMNIA PORTAT ET CAPIT, QUÆ ILLI JUBENTUR. RELIGIOSUS NEGLIGENS ET TEPIDUS HABET TRIBULATIONEM SUPER TRIBULATIONEM, ET EX OMNI PARTE PATITUR ANGUSTIAM; QUIA INTERIORI CONSOLATIONE CARET, ET EXTERIOREM QUÆRERE PROHIBETUR. RELIGIOSUS EXTRA DISCIPLINAM VIVENS, GRAVI PATET RUINÆ. QUI LAXIORA QUÆRIT ET REMISSIORA, SEMPER IN ANGUSTIIS ERIT, QUIA UNUM AUT RELIQUUM DISPLICEBIT SIBI.

8. QUOMODO FACIUNT TAM MULTI ALII RELIGIOSI, QUI SATIS ARCTATI SUNT SUB DISCIPLINA CLAUSTRALI? RARO EXEUNT, ABSTRACTE VIVUNT, PAUPERRIME COMEDUNT, GROSSE VESTIUNTUR, MULTUM LABORANT, PARUM LOQUUNTUR, DIU VIGILANT, MATURE SURGUNT, ORATIONES PROLONGANT, FREQUENTER LEGUNT, ET SE IN OMNI DISCIPLINA CUSTODIUNT. ATTENDE CARTHUSIENSES ET BENEDICTINOS, CISTERCIENSES AC DIVERSÆ RELIGIONIS MONACHOS ET MONIALES, QUALITER OMNI NOCTE AD PSALLENDUM DEO SURGUNT; ET

IDEO TURPE ESSET, UT TU DEBERES IN TAM SANCTO OPERE DORMITARE ET PIGRITARE, UBI TANTA MULTITUDO RELIGIOSORUM INCIPIT DEO JUBILARE.

9. O SI NIHIL ALIUD FACIENDUM INCUMBERET, NISI DOMINUM DEUM NOSTRUM TOTO CORDE ET ORE LAUDARE! O SI NUNQUAM INDIGERES COMEDERE, NEC BIBERE, NEC DORMIRE, SED SEMPER POSSES DEUM LAUDARE, ET SOLUMMODO SPIRITUALIBUS STUDIIS VACARE: TUNC MULTO FELICIOR ESSES QUAM MODO, CARNI EX QUALICUMQUE NECESSITATE SERVIENS. UTINAM NON ESSENT ISTÆ NECESSITATES, SED SOLUMMODO SPIRITUALES ANIMÆ REFECTIONES, QUAS HEU SATIS RARO DEGUSTAMUS.

10. QUANDO HOMO AD HOC PERVENIT, QUOD DE NULLA CREATURA CONSOLATIONEM QUÆRIT, TUNC EI DEUS PRIMO PERFECTE SAPERE INCIPIT; TUNC ETIAM BENE CONTENTUS DE OMNI EVENTU RERUM ERIT. TUNC NEC PRO MAGNO LÆTABITUR NEC PRO MODICO CONTRISTABITUR; SED PONIT SE INTEGRE ET FIDUCIALITER IN DEO, QUI EST EI OMNIA IN OMNIBUS, CUI NIHIL UTIQUE PERIT NEC MORITUR, SED OMNIA EI VIVUNT ET AD NUTUM INCUNCTANTER DESERVIUNT.

11. MEMENTO SEMPER FINIS, ET QUIA PERDITUM NON REDIT TEMPUS. SINE SOLLICITUDINE

ET DILIGENTIA NUNQUAM ACQUIRES VIRTUTES. SI INCIPIS TEPESCERE, INCIPIS MALE HABERE. SI AUTEM DEDERIS TE AD FERVOREM, INVENIES MAGNAM PACEM ET SENTIES LEVIOREM LABOREM PROPTER DEI GRATIAM ET VIRTUTIS AMOREM. HOMO FERVIDUS ET DILIGENS AD OMNIA EST PARATUS. MAJOR LABOR EST RESISTERE VITIIS ET PASSIONIBUS, QUAM CORPORALIBUS INSUDARE LABORIBUS. QUI PARVOS NON DEVITAT DEFECTUS PAULATIM LABITUR AD MAJORES. GAUDEBIS SEMPER VESPERE, SI DIEM EXPENDAS FRUCTUOSE. VIGILA SEMPER TE IPSUM, ET QUICQUID DE ALIIS SIT, NON NEGLIGAS TE IPSUM. TANTUM PROFICIES, QUANTUM TIBI IPSI VIM INTULERIS. AMEN.

LIBER SECUNDUS.

ADMONITIONES AD INTERNA TRAHENTES.

CAPUT I.

DE INTERNA CONVERSATIONE.

REGNUM DEI INTRA VOS EST, DICIT DOMINUS. CONVERTE TE EX TOTO CORDE TUO AD DOMINUM, ET RELINQUE HUNC MISERUM MUNDUM, ET INVENIET ANIMA TUA REQUIEM. DISCE EXTERIORA CONTEMNERE ET AD INTERIORA TE DARE, ET VIDEBIS REGNUM DEI INTRA TE VENIRE. EST ENIM REGNUM DEI PAX ET GAUDIUM IN SPIRITU SANCTO, QUOD NON DATUR IMPIIS. VENIET AD TE CHRISTUS, OSTENDENS TIBI CONSOLATIONEM SUAM, SI DIGNAM ILLI AB INTUS PARAVERIS MANSIONEM. OMNIS GLORIA EJUS ET DECOR AB INTRA EST, ET IBI COMPLACET SIBI. FREQUENS ILLI VISITATIO CUM HOMINE INTERNO, DULCIS SERMOCINATIO, GRATA CONSOLATIO, MULTA PAX, FAMILIARITAS STUPENDA NIMIS.

2. EIA, ANIMA FIDELIS, PRÆPARA HUIC SPONSO COR TUUM, QUATENUS AD TE VENIRE ET IN

LUC. XVII, 21. ROM. XIV, 17.

TE HABITARE DIGNETUR. SIC ENIM DICIT: SI QUIS DILIGIT ME, SERMONEM MEUM SERVABIT, ET PATER MEUS DILIGET EUM, ET AD EUM VENIEMUS ET MANSIONEM APUD EUM FACIEMUS. DA ERGO CHRISTO LOCUM, ET CÆTERIS OMNIBUS NEGA INTROITUM. CUM CHRISTUM HABUERIS, DIVES ES, ET SUFFICIT TIBI. IPSE ERIT PROVISOR TUUS ET FIDELIS PROCURATOR IN OMNIBUS, UT NON SIT OPUS IN HOMINIBUS SPERARE. HOMINES ENIM CITO MUTANTUR, ET DEFICIUNT VELOCITER; CHRISTUS AUTEM MANET IN AETERNUM, ET ADSTAT USQUE IN FINEM FIRMITER.

3. NON EST MAGNA FIDUCIA PONENDA IN HOMINE FRAGILI ET MORTALI, ETIAMSI UTILIS SIT ET DILECTUS; NEQUE TRISTITIA MULTA CAPIENDA EX HOC, SI INTERDUM ADVERSETUR ET CONTRADICAT. QUI HODIE TECUM SUNT, CRAS CONTRARIARI POSSUNT, ET E CONVERSO SÆPE UT AURA VERTUNTUR. PONE FIDUCIAM TUAM TOTAM IN DOMINO, ET SIT IPSE TIMOR TUUS ET AMOR TUUS. IPSE PRO TE RESPONDEBIT, ET FACIET BENE, SICUT MELIUS FUERIT. NON HABES HIC MANENTEM CIVITATEM; ET UBICUMQUE FUERIS, EXTRANEUS ES ET PEREGRINUS; NEC

JOANN. XIV, 23. JOANN. XII, 34. HEBR. XIII, 14.

REQUIEM ALIQUANDO HABEBIS, NISI CHRISTO INTIME FUERIS UNITUS.

4. QUID HIC CIRCUMSPICIS, CUM ISTE NON SIT LOCUS TUÆ REQUIETIONIS? IN CŒLESTIBUS DEBET ESSE HABITATIO TUA, ET SICUT IN TRANSITU CUNCTA SUNT ASPICIENDA. TRANSEUNT OMNIA, ET TU CUM EIS PARITER. VIDE, UT NON HÆREAS, NE CAPIARIS ET PEREAS. APUD ALTISSIMUM SIT COGITATIO TUA, ET DEPRECATIO TUA AD CHRISTUM SINE INTERMISSIONE DIRIGATUR. SI NESCIS ALTA SPECULARI ET CŒLESTIA, REQUIESCE IN PASSIONE CHRISTI, ET IN SACRIS VULNERIBUS EJUS LIBENTER HABITA. SI ENIM AD VULNERA ET PRETIOSA STIGMATA JESU DEVOTE CONFUGIS, MAGNAM IN TRIBULATIONE SENTIES CONSOLATIONEM; NEC MULTUM CURABIS HOMINUM DESPECTIONES, FACILITERQUE VERBA DETRAHENTIUM PERFERES.

5. JESUS CHRISTUS DOMINUS FUIT ETIAM IN MUNDO AB HOMINIBUS DESPECTUS, ET IN MAXIMA NECESSITATE A NOTIS ET AMICIS INTER OPPROBRIA DERELICTUS. DOMINUS JESUS PATI VOLUIT ET DESPICI; ET TU AUDES DE ALIQUO CONQUERI? CHRISTUS HABUIT ADVERSARIOS ET OBLOCUTORES, ET TU VIS OMNES HABERE AMICOS ET BENEFACTORES? UNDE CORONABITUR PATIENTIA TUA, SI NIHIL ADVERSITATIS OCCURRIT? SI NIHIL CONTRARIUM VIS PATI, QUOMODO ERIS AMICUS CHRISTI?

SUSTINE CUM CHRISTO ET PRO CHRISTO, SI VIS REGNARE CUM CHRISTO.

6. SI SEMEL PERFECTE INTROISSES IN INTERIORA JESU, ET MODICUM DE ARDENTI AMORE EJUS SAPUISSES: TUNC DE PROPRIO COMMODO VEL INCOMMODO NIHIL CURARES, SED MAGIS DE OPPROBRIO ILLATO GAUDERES, QUIA AMOR JESU FACIT HOMINEM SE IPSUM CONTEMNERE. AMATOR JESU ET VERUS INTERNUS ET LIBER AB AFFECTIONIBUS INORDINATIS POTEST SE AD DEUM LIBERE CONVERTERE, ET ELEVARE SE SUPRA SE IPSUM IN SPIRITU, AC FRUITIVE QUIESCERE.

7. CUI SAPIUNT OMNIA, PROUT SUNT, NON UT DICUNTUR AUT ÆSTIMANTUR, HIC VERE SAPIENS EST ET DOCTUS A DEO MAGIS, QUAM AB HOMINIBUS. QUI AB INTRA SCIT AMBULARE ET MODICUM AB EXTRA RES PONDERARE, NON REQUIRIT LOCA NEC TEMPORA EXPECTAT AD HABENDA DEVOTA EXERCITIA. HOMO INTERNUS CITO SE RECOLLIGIT, ET NUNQUAM SE TOTUM AD EXTERIORA EFFUNDIT. NON ILLI OBEST LABOR EXTERIOR AUT OCCUPATIO AD TEMPUS NECESSARIA; SED SICUT RES EVENIUNT, SIC SE ILLIS ACCOMMODAT. QUI INTUS BENE DISPOSITUS EST ET ORDINATUS, NON CURAT MIRABILES ET PERVERSOS HOMINUM GESTUS. TANTUM HOMO IMPEDITUR ET DISTRAHITUR, QUANTUM SIBI RES ATTRAHIT.

8. SI RECTE TIBI ESSET, ET BENE PURGATUS ESSES, OMNIA TIBI IN BONUM CEDERENT ET PROFECTUM. IDEO MULTA TIBI SÆPE DISPLICENT ET SÆPE CONTURBANT, QUIA ADHUC NON ES PERFECTE TIBI IPSI MORTUUS NEC SEGREGATUS AB OMNIBUS TERRENIS. NIL SIC MACULAT ET IMPLICAT COR HOMINIS, SICUT IMPURUS AMOR IN CREATURIS. SI RENUIS CONSOLARI EXTERIUS, POTERIS SPECULARI CŒLESTIA ET FREQUENTER INTERIUS JUBILARE.

CAPUT II.

DE HUMILI SUBMISSIONE.

NON MAGNI PENDAS, QUIS PRO TE VEL CONTRA TE SIT; SED HOC AGE ET CURA, UT DEUS TECUM SIT IN OMNI RE, QUAM FACIS. HABEAS CONSCIENTIAM BONAM, ET DEUS BENE TE DEFENSABIT. QUEM ENIM ADJUVARE VOLUERIT, NULLIUS PERVERSITAS NOCERE POTERIT. SI TU SCIS TACERE ET PATI, VIDEBIS PROCUL DUBIO AUXILIUM DOMINI. IPSE NOVIT TEMPUS ET MODUM LIBERANDI TE, ET IDEO DEBES TE ILLI RESIGNARE. DEI EST ADJUVARE ET AB OMNI CONFUSIONE

II. PARAL. XXV, 8.

LIBERARE. SÆPE VALDE PRODEST AD MAJOREM HUMILITATEM CONSERVANDAM, QUOD DEFECTUS NOSTROS ALII SCIUNT ET REDARGUUNT.

2. QUANDO HOMO PRO DEFECTIBUS SUIS SE HUMILIAT, TUNC FACILITER ALIOS PLACAT ET LEVITER SATISFACIT SIBI IRASCENTIBUS. HUMILEM DEUS PROTEGIT ET LIBERAT. HUMILEM DILIGIT ET CONSOLATUR. HUMILI HOMINI SE INCLINAT. HUMILI LARGITUR GRATIAM MAGNAM ET POST SUAM DEPRESSIONEM LEVAT AD GLORIAM. HUMILI SUA SECRETA REVELAT, ET AD SE DULCITER TRAHIT ET INVITAT. HUMILIS ACCEPTA CONTUMELIA ET CONFUSIONE SATIS BENE EST IN PACE, QUIA STAT IN DEO ET NON IN MUNDO. NON REPUTES TE ALIQUID PROFECISSE, NISI OMNIBUS TE INFERIOREM ESSE SENTIAS.

CAPUT III.

DE BONO PACIFICO HOMINE.

PONE TE PRIMUS IN PACE, ET TUNC ALIOS POTERIS PACIFICARE. HOMO PACIFICUS PLUS PRODEST, QUAM BENE DOCTUS. HOMO PASSIONATUS ETIAM BONUM IN MALUM TRAHIT ET FACILITER MALUM CREDIT. BONUS HOMO PACIFICUS OMNIA AD BONUM CONVERTIT. QUI BENE IN PACE EST,

DE NULLO SUSPICATUR. QUI AUTEM MALE CONTENTUS EST ET COMMOTUS, VARIIS SUSPICIONIBUS AGITATUR, NEC IPSE QUIESCIT, NEC ALIOS QUIESCERE PERMITTIT. DICIT SÆPE, QUOD DICERE NON DEBERET, ET OMITTIT SÆPE, QUOD SIBI MAGIS FACERE EXPEDIRET. CONSIDERAT, QUOD ALII FACERE TENENTUR, ET NEGLIGIT, QUOD IPSE FACERE TENETUR. HABE ERGO PRIMO ZELUM SUPER TE IPSUM; TUNC ZELARE POTERIS ETIAM JUSTE PROXIMUM TUUM.

2. TU BENE SCIS FACTA TUA EXCUSARE ET TOLLERARE, ET ALIORUM NON VIS ACCIPERE EXCUSATIONES. JUSTUS ESSES, SI TE ACCUSARES, ET FRATREM TUUM EXCUSARES. SI PORTARI VIS, PORTA ALIUM. VIDE, QUAM LONGE ES ADHUC A VERA CARITATE ET HUMILITATE, QUÆ NULLI NOVIT INDIGNARI VEL IRASCI, NISI TANTUM SIBI IPSI. NON EST MAGNUM, CUM BONIS ET MANSUETIS CONVERSARI; HOC ENIM OMNIBUS NATURALITER PLACET, ET UNUSQUISQUE LIBENTER PACEM HABET, ET SECUM SENTIENTES MAGIS DILIGIT. SED CUM DURIS ET PERVERSIS AUT INDISCIPLINATIS AUT NOBIS CONTRARIANTIBUS PACIFICE POSSE VIVERE, MAGNA GRATIA EST, ET LAUDABILE NIMIS VIRILEQUE FACTUM.

3. SED SUNT, QUI SE IPSOS IN PACE TENENT ET CUM ALIIS ETIAM PACEM HABENT. ET SUNT,

QUI NEC PACEM HABENT, NEC ALIOS IN PACE DIMITTUNT. ALIIS SUNT GRAVES, SED SIBI SUNT SEMPER GRAVIORES. ET SUNT, QUI SE IPSOS IN PACE RETINENT, ET AD PACEM ALIOS REDUCERE STUDENT. EST TAMEN TOTA PAX NOSTRA IN HAC MISERA VITA POTIUS IN HUMILI SUFFERENTIA PONENDA, QUAM IN NON SENTIENDO CONTRARIA. QUI MELIUS SCIT PATI, PACEM TENEBIT MAJOREM. ISTE EST VICTOR SUI, ET DOMINUS MUNDI, AMICUS CHRISTI, ET HERES CŒLI.

CAPUT IV.

DE PURA MENTE ET SIMPLICI INTENTIONE.

DUABUS ALIS HOMO SUBLEVATUR A TERRENIS, SCILICET SIMPLICITATE ET PURITATE. SIMPLICITAS DEBET ESSE IN INTENTIONE, PURITAS IN AFFECTIONE. SIMPLICITAS INTENDIT DEUM, PURITAS APPREHENDIT ET GUSTAT. NULLA ACTIO TE IMPEDIET, SI LIBER INTUS AB OMNI INORDINATO AFFECTU FUERIS. SI NIHIL ALIUD QUAM DEI BENEPLACITUM ET PROXIMI UTILITATEM INTENDIS ET QUÆRIS, INTERNA LIBERTATE FRUERIS. SI RECTUM COR TUUM ESSET, TUNC OMNIS CREATURA SPECULUM VITÆ ET LIBER SANCTÆ DOCTRINÆ ESSET. NON EST CREATURA TAM PARVA ET VILIS, QUÆ BONITATEM DEI NON REPRÆSENTET.

2. SI TU ESSES INTUS BONUS ET PURUS, TUNC OMNIA SINE IMPEDIMENTO ET BENE CAPERES. COR PURUM PENETRAT CŒLUM ET INFERNUM. QUALIS UNUSQUISQUE EST INTUS, TALITER JUDICAT EXTERIUS. SI EST GAUDIUM IN MUNDO, HOC UTIQUE POSSIDET CORDIS PURI HOMO. ET SI EST ALICUBI TRIBULATIO ET ANGUSTIA, HOC MELIUS NOVIT MALA CONSCIENTIA. SICUT FERRUM MISSUM IN IGNEM AMITTIT RUBIGINEM, ET TOTUM CANDENS EFFICITUR: SIC HOMO AD DEUM INTEGRE SE CONVERTENS A TORPORE EXUITUR, ET IN NOVUM HOMINEM TRANSMUTATUR.

3. QUANDO HOMO INCIPIT TEPESCERE, TUNC PARVUM METUIT LABOREM ET EXTERNAM ACCIPIT CONSOLATIONEM. SED QUANDO PERFECTE INCIPIT SE VINCERE ET VIRILITER IN VIA DEI AMBULARE, TUNC MINUS EA REPUTAT, QUÆ SIBI PRIUS GRAVIA ESSE SENTIEBAT.

CAPUT V.

DE PROPRIA CONSIDERATIONE.

NON POSSUMUS NOBIS IPSIS NIMIS CREDERE, QUIA SÆPE GRATIA NOBIS DEEST. MODICUM LUMEN EST IN NOBIS, ET HOC CITO PER NEGLIGENTIAM AMITTIMUS. SÆPE ETIAM NON ADVERTIMUS, QUOD

TAM CÆCI INTUS SUMUS. SÆPE MALE AGIMUS, ET PEJUS EXCUSAMUS, ET PASSIONE INTERDUM MOVEMUR, ET ZELUM PUTAMUS. PARVA IN ALIIS REPREHENDIMUS, ET NOSTRA MAJORA PERTRANSIMUS. SATIS CITO PERSENTIMUS ET PONDERAMUS, QUID AB ALIIS SUSTINEMUS; SED QUANTUM ALII DE NOBIS SUSTINENT, NON ADVERTIMUS. QUI BENE ET RECTE SUA PONDERARET, NON ESSET, QUOD DE ALIO GRAVITER JUDICARET.

2. INTERNUS HOMO SUI IPSIUS CURAM OMNIBUS CURIS ANTEPONIT; ET QUI SIBI IPSI DILIGENTER INTENDIT, FACILITER DE ALIIS TACET. NUNQUAM ERIS INTERNUS ET DEVOTUS, NISI DE ALIIS SILUERIS, ET AD TE IPSUM SPECIALITER RESPEXERIS. SI TIBI IPSI ET DEO TOTALITER INTENDIS, MODICUM TE MOVEBIT, QUOD FORIS PERCIPIS. UBI ES, QUANDO TIBI IPSI PRÆSENS NON ES? ET QUANDO OMNIA PERCURRISTI, QUID TE NEGLECTO PROFECISTI? SI DEBES HABERE PACEM ET UNIONEM VERAM, OPORTET, QUOD TOTUM ADHUC POSTPONAS ET TE SOLUM PRÆ OCULIS HABEAS.

3. MULTUM PROINDE PROFICIES, SI TE FERIATUM AB OMNI TEMPORALI CURA CONSERVES. VALDE DEFICIES, SI ALIQUID TEMPORALE REPUTAVERIS. NIHIL MAGNUM, NIHIL ALTUM, NIHIL GRATUM, NIHIL ACCEPTUM TIBI SIT, NISI PURE

DEUS AUT DE DEO SIT. TOTUM VANUM EXISTIMA, QUIDQUID CONSOLATIONIS OCCURRIT DE ALIQUA CREATURA. AMANS DEUM ANIMA SUB DEO CONTEMNIT DESPICIT UNIVERSA. SOLUS DEUS ÆTERNUS ET IMMENSUS, IMPLENS OMNIA, SOLATIUM EST ANIMÆ ET VERA CORDIS LÆTITIA.

CAPUT VI.

DE LÆTITIA BONÆ CONSCIENTIÆ.

GLORIA BONIS HOMINIBUS TESTIMONIUM BONÆ CONSCIENTIÆ. HABE BONAM CONSCIENTIAM, ET SEMPER HABEBIS LÆTITIAM. BONA CONSCIENTIA VALDE MULTA POTEST PORTARE, ET VALDE LÆTA EST INTER ADVERSA. MALA CONSCIENTIA SEMPER TIMIDA ET INQUIETA. SUAVITER REQUIESCES, SI TE COR TUUM NON REPREHENDERIT. NOLI LÆTARI, NISI CUM BENE FECERIS. MALI NUNQUAM HABENT VERAM LÆTITIAM, NEC INTERNAM SENTIUNT PACEM; QUIA NON EST PAX IMPIIS, DICIT DOMINUS DEUS. ET SI DIXERINT: IN PACE SUMUS, NON VENIENT SUPER NOS MALA, ET QUIS NOBIS NOCERE AUDEBIT? NON CREDAS EIS; QUONIAM REPENTE EXSURGET IRA DEI, ET

JES. LVII, 21.

IN NIHILUM REDIGENTUR ACTUS EORUM, ET COGITATIONES EORUM PERIBUNT.

2. GLORIARI IN TRIBULATIONIBUS NON EST GRAVE AMANTI; SIC ENIM GLORIARI, EST IN CRUCE DOMINI GLORIARI. BREVIS GLORIA, QUÆ AB HOMINIBUS DATUR ET ACCIPITUR. MUNDI GLORIAM SEMPER COMITATUR TRISTITIA. BONORUM GLORIA IN CONSCIENTIIS EORUM, ET NON IN ORE HOMINUM. JUSTORUM LÆTITIA DE DEO ET IN DEO EST, ET GAUDIUM EORUM DE VERITATE. QUI VERAM ET ÆTERNAM GLORIAM DESIDERAT, TEMPORALEM NON CURAT. ET QUI TEMPORALEM QUÆRIT GLORIAM, AUT NON EX ANIMO CONTEMNIT, MINUS AMARE CONVINCITUR CŒLESTEM. MAGNAM HABET CORDIS TRANQUILLITATEM, QUI NEC LAUDES CURAT NEC VITUPERIA.

3. FACILE ERIT CONTENTUS ET PACATUS, CUJUS CONSCIENTIA MUNDA EST. NON ES SANCTIOR, SI LAUDARIS, NEC VILIOR, SI VITUPERARIS. QUOD ES, HOC ES; NEC MELIOR DICI VALES, QUAM DEO TESTE SIS. SI ATTENDIS, QUID APUD TE SIS INTUS, NON CURABIS, QUID DE TE LOQUANTUR HOMINES FORIS. HOMO VIDET IN FACIE, DEUS AUTEM IN CORDE. HOMO CONSIDERAT ACTUS, DEUS PENSAT INTENTIONEM. BENE SEMPER AGERE ET MODI-

ROM. V, 3. GAL. VI, 14.

CUM DE SE TENERE HUMILIS ANIMÆ INDICIUM EST. NOLLE CONSOLARI AB ALIQUA CREATURA, MAGNÆ PURITATIS ET INTERNÆ FIDUCIÆ INDICIUM EST.

4. QUI NULLUM EXTRINSECUS PRO SE TESTIMONIUM QUÆRIT, LIQUET, QUOD DEO SE TOTALITER COMMISIT. NON ENIM QUI SE IPSUM COMMENDAT, ILLE PROBATUS EST, AIT BEATUS PAULUS, SED QUEM DEUS COMMENDAT. AMBULARE CUM DEO INTUS, NEC ALIQUA AFFECTIONE TENERI FORIS, STATUS EST INTERNI HOMINIS.

CAPUT VII.

DE AMORE JESU SUPER OMNIA.

BEATUS, QUI INTELLIGIT, QUID SIT AMARE JESUM, ET CONTEMNERE SE IPSUM PROPTER DEUM. OPORTET DILECTUM PROPTER DILECTUM RELINQUERE, QUIA JESUS VULT SOLUS SUPER OMNIA AMARI. DILECTIO CREATURÆ FALLAX ET INSTABILIS; DILECTIO JESU FELIX ET PERSEVERABILIS. QUI ADHÆRET CREATURÆ, CADET CUM LABILI: QUI AMPLECTITUR JESUM, FIRMABITUR IN EO. ILLUM DILIGE ET AMICUM TENE TIBI, QUI OMNIBUS RECEDENTIBUS TE NON RELINQUET,

II. COR. X, 18.

NEC PATIETUR IN FINE PERIRE. AB OMNIBUS OPORTET ALIQUANDO TE SEPARARI, SIVE VELIS, SIVE NOLIS.

2. TENE TE APUD JESUM VIVENS ET MORIENS, ET ILLIUS FIDELITATI TE COMMITTE, QUI OMNIBUS DEFICIENTIBUS SOLUS POTEST TE ADJUVARE. DILECTUS TUUS TALIS EST NATURÆ, UT ALIENUM NON VELIT ADMITTERE, SED SOLUS VULT COR TUUM HABERE ET TANQUAM REX IN PROPRIO THRONO SEDERE. SI SCIRES TE AB OMNI CREATURA EVACUARE, JESUS LIBENTER TECUM HABITARET. PÆNE TOTUM PERDITUM INVENIES, QUIDQUID EXTRA JESUM IN HOMINIBUS POSUERIS. NON CONFIDAS, NEC INNITARIS SUPER CALAMUM VENTOSUM; QUIA OMNIS CARO FOENUM, ET OMNIS GLORIA EJUS UT FLOS FOENI CADET.

3. CITO DECIPIERIS, SI AD EXTERNAM HOMINUM APPARENTIAM TANTUM ASPEXERIS. SI AUTEM TUUM IN ALIIS QUÆRIS SOLATIUM ET LUCRUM, SENTIES SÆPIUS DETRIMENTUM. SI QUÆRIS IN OMNIBUS JESUM, INVENIES UTIQUE JESUM; SI AUTEM QUÆRIS TE IPSUM, INVENIES ETIAM TE IPSUM, SED AD TUAM PERNICIEM. PLUS ENIM HOMO NOCIVIOR EST SIBI, SI JESUM NON QUÆRIT, QUAM TOTUS MUNDUS ET OMNES SUI ADVERSARII.

JES. XL, 6.

CAPUT VIII.

DE FAMILIARI AMICITIA JESU.

QUANDO JESUS ADEST, TOTUM BONUM EST, NEC QUICQUAM DIFFICILE VIDETUR; QUANDO VERO JESUS NON ADEST, TOTUM DURUM EST. QUANDO JESUS INTUS NON LOQUITUR, CONSOLATIO VILIS EST; SI AUTEM JESUS UNUM VERBUM LOQUITUR TANTUM, MAGNA CONSOLATIO SENTITUR. NONNE MARIA MAGDALENA STATIM SURREXIT DE LOCO, IN QUO FLEVIT, QUANDO MARTHA ILLI DIXIT: MAGISTER ADEST ET VOCAT TE? FELIX HORA, QUANDO JESUS VOCAT TE DE LACRYMIS AD GAUDIUM SPIRITUS! QUAM ARIDUS ET DURUS ES SINE JESU! QUAM INSIPIENS ET VANUS, SI CUPIS ALIQUID EXTRA JESUM! NONNE HOC EST MAJUS DAMNUM, QUAM SI TOTUM PERDERES MUNDUM?

2. QUID HABET MUNDUS CONFERRE SINE JESU? ESSE SINE JESU EST GRAVIS INFERNUS, ET ESSE CUM JESU DULCIS PARADISUS. SI FUERIT TECUM JESUS, NULLUS POTERIT NOCERE INIMICUS. QUI INVENIT JESUM, INVENIT THESAURUM BONUM, IMMO BONUM SUPER OMNE BONUM. ET QUI PERDIDIT JESUM, PERDIDIT NIMIS MULTUM ET PLUS QUAM TOTUM MUNDUM. PAUPERRIMUS EST,

JOANN. XI, 28.

QUI VIVIT SINE JESU; DITISSIMUS EST, QUI BENE EST CUM JESU.

3. MAGNA ARS EST SCIRE CONVERSARI CUM JESU; ET SCIRE JESUM TENERE, MAGNA PRUDENTIA. ESTO HUMILIS ET PACIFICUS, ET ERIT TECUM JESUS. SIS DEVOTUS ET QUIETUS, ET PERMANEBIT TECUM JESUS. POTES CITO FUGARE JESUM ET GRATIAM EJUS PERDERE, SI VOLUERIS AD EXTERIORA DECLINARE. ET SI ILLUM EFFUGAVERIS ET PERDIDERIS, AD QUEM TUNC FUGIES, ET QUEM TUNC QUÆRES AMICUM? SINE AMICO NON POTES DIU VIVERE;. ET SI JESUS NON FUERIT TIBI PRÆ OMNIBUS AMICUS, ERIS NIMIS TRISTIS ET DESOLATUS. FATUE IGITUR AGIS, SI IN ALIQUO ALTERO CONFIDIS ET LÆTARIS. ELIGENDUM EST MAGIS, HABERE TOTUM MUNDUM CONTRARIUM, QUAM JESUM OFFENSUM. EX OMNIBUS ERGO CARIS SIT JESUS DILECTUS SPECIALIS.

4. DILIGANTUR HOMINES PROPTER JESUM, JESUS AUTEM PROPTER SE IPSUM. SOLUS JESUS CHRISTUS SINGULARITER EST AMANDUS, QUI BONUS SOLUS ET FIDELIS INVENITUR PRÆ OMNIBUS AMICIS. PROPTER IPSUM ET IN IPSO TAM AMICI, QUAM INIMICI TIBI SINT CARI; ET PRO OMNIBUS HIS EXORANDUS EST, UT OMNES IPSUM COGNOSCANT ET DILIGANT. NUNQUAM CUPIAS SINGULARITER LAUDARI ET AMARI, QUIA HOC SOLIUS DEI

EST, QUI SIMILEM SIBI NON HABET; NEC VELIS, QUOD ALIQUIS IN CORDE SUO TECUM OCCUPETUR, NEQUE TU CUM ALICUJUS OCCUPERIS AMORE; SED SIT JESUS IN TE ET IN OMNI BONO HOMINE.

5. ESTO PURUS ET LIBER INTUS SINE ALICUJUS CREATURÆ IMPLICAMENTO. OPORTET TE ESSE NUDUM, ET PURUM COR AD JESUM GERERE, SI VIS VACARE ET VIDERE, QUAM SUAVIS EST DOMINUS. ET REVERA AD HOC NON PERVENIES, NISI GRATIA EJUS FUERIS PRÆVENTUS ET INTROTRACTUS, UT OMNIBUS EVACUATIS ET LICENTIATIS SOLUS CUM DEO UNIARIS. QUANDO ENIM GRATIA DEI VENIT AD HOMINEM, TUNC POTENS FIT AD OMNIA. ET QUANDO RECEDIT, TUNC PAUPER ET INFIRMUS ERIT, ET QUASI TANTUM AD FLAGELLA RELICTUS. IN HIS NON DEBES DEICI NEC DESPERARE, SED AD VOLUNTATEM DEI ÆQUANIMITER STARE, ET CUNCTA SUPERVENIENTIA TIBI AD LAUDEM JESU CHRISTI PERPETI. QUIA POST HIEMEM SEQUITUR ÆSTAS, POST NOCTEM REDIT DIES, ET POST TEMPESTATEM SERENITAS MAGNA.

PS. XXXIII, 9.

CAPUT IX.

DE CARENTIA OMNIS SOLATII.

NON EST GRAVE, HUMANUM CONTEMNERE SOLATIUM, CUM ADEST DIVINUM. MAGNUM EST ET VALDE MAGNUM, TAM HUMANO QUAM DIVINO POSSE CARERE SOLATIO, ET PRO AMORE DEI LIBENTER EXILIUM CORDIS VELLE SUSTINERE, ET IN NULLO SE IPSUM QUÆRERE, NEC AD PROPRIUM MERITUM RESPICERE. QUID MAGNI EST, SI HILARIS SIS ET DEVOTUS ADVENIENTE GRATIA? OPTABILIS CUNCTIS HÆC HORA. SATIS SUAVITER EQUITAT, QUEM GRATIA DEI PORTAT. ET QUID MIRUM, SI ONUS NON SENTIT, QUI PORTATUR AB OMNIPOTENTE ET DUCITUR A SUMMO DUCTORE?

2. LIBENTER ALIQUID HABEMUS PRO SOLATIO, ET HOMO DIFFICULTER EXUITUR A SE IPSO. VICIT SANCTUS LAURENTIUS SÆCULUM CUM SUMMO SACERDOTE; QUIA OMNE, QUOD IN MUNDO DELECTABILE VIDEBATUR, DESPEXIT, ET DEI SUMMUM SACERDOTEM SIXTUM, QUEM MAXIME DILIGEBAT, PRO AMORE CHRISTI ETIAM A SE TOLLI CLEMENTER FEREBAT. AMORE IGITUR CREATORIS AMOREM HOMINIS SUPERAVIT, ET PRO HUMANO SOLATIO DIVINUM BENEPLACITUM MAGIS ELEGIT. ITA ET TU ALIQUEM NECESSARIUM ET DILECTUM AMICUM PRO

AMORE DEI DISCE RELINQUERE; NEC GRAVITER FERAS, CUM AB AMICO FUERIS DERELICTUS, SCIENS, QUONIAM OPORTET NOS OMNES TANDEM AB INVICEM SEPARARI.

3. MULTUM ET DIU OPORTET HOMINEM IN SE IPSO CERTARE, ANTEQUAM DISCAT SE IPSUM PLENE SUPERARE, ET TOTUM AFFECTUM SUUM PLENE IN DEUM TRAHERE. QUANDO HOMO STAT SUPER SE IPSUM, FACILE LABITUR AD CONSOLATIONES HUMANAS. SED VERUS CHRISTI AMATOR ET STUDIOSUS SECTATOR VIRTUTUM NON CADIT SUPER ILLAS CONSOLATIONES, NEC QUÆRIT TALES SENSIBILES DULCEDINES, SED MAGIS FORTES TENTATIONES ET EXERCITATIONES, ET PRO CHRISTO DUROS SUSTINERE LABORES.

4. CUM IGITUR SPIRITUALIS CONSOLATIO A DEO DATUR, CUM GRATIARUM ACTIONE ACCIPE EAM, ET DEI MUNUS INTELLIGE ESSE, ET NON TUUM MERITUM; ET NOLI EXTOLLI; NOLI NIMIUM GAUDERE, NEC INANITER PRÆSUMERE; SED ESTO MAGIS HUMILIOR EX DONO, CAUTIOR QUOQUE ET TIMORATIOR IN CUNCTIS ACTIBUS TUIS; QUONIAM TRANSIBIT HORA ILLA, ET SEQUETUR TENTATIO. CUM ABLATA FUERIT CONSOLATIO, NON STATIM DESPERES; SED CUM HUMILITATE ET PATIENTIA EXSPECTA CŒLESTEM VISITATIONEM, QUIA POTENS EST DEUS AMPLIOREM TIBI REDONARE GRATIAM

ET CONSOLATIONEM. ISTUD NON EST NOVUM NEC ALIENUM VIAM DEI EXPERTIS, QUIA IN MAGNIS SANCTIS ET IN ANTIQUIS PROPHETIS FUIT SÆPE ALTERNATIONIS MODUS.

5. UNDE QUIDAM PRÆSENTE JAM GRATIA DICEBAT: EGO DIXI IN ABUNDANTIA MEA: NON MOVEBOR IN AETERNUM. ABSENTE AUTEM GRATIA QUID IN SE FUERIT EXPERTUS, ADJUNGIT DICENS: AVERTISTI FACIEM TUAM A ME, ET FACTUS SUM CONTURBATUS. INTER HÆC TAMEN NEQUAQUAM DESPERAT, SED INSTANTIUS DOMINUM ROGAT ET DICIT: AD TE DOMINE CLAMABO, ET AD DEUM MEUM DEPRECABOR. DENIQUE ORATIONIS SUÆ FRUCTUM REPORTAT ET SE EXAUDITUM TESTATUR, DICENS: AUDIVIT DOMINUS ET MISERTUS EST MEI; DOMINUS FACTUS EST ADJUTOR MEUS. SED IN QUOD CONVERTISTI, INQUIT, PLANCTUM MEUM IN GAUDIUM MIHI, ET CIRCUMDEDISTI ME LAETITIA. ET SI SIC ACTUM EST CUM MAGNIS SANCTIS, NON EST DESPERANDUM NOBIS INFIRMIS ET PAUPERIBUS, SI INTERDUM IN FRIGIDITATE ET INTERDUM IN FERVORE SUMUS: QUONIAM SPIRITUS VENIT ET RECEDIT SECUNDUM SUÆ VOLUNTATIS BENEPLA-

PS. XXIX, 7. 8. PS. XXIX, 9. 11. 12.

CITUM. UNDE BEATUS JOB AIT: VISITAS EUM DILUCULO, ET SUBITO PROBAS ILLUM.

6. SUPER QUID IGITUR SPERARE POSSUM, AUT IN QUO CONFIDERE DEBEO, NISI IN SOLA MAGNA MISERICORDIA DOMINI ET IN SOLA SPE GRATIÆ CŒLESTIS? SIVE ENIM ADSINT HOMINES BONI, SIVE DEVOTI FRATRES ET AMICI FIDELES, SIVE LIBRI SANCTI VEL TRACTATUS PULCHRI, SIVE DULCES CANTUS ET HYMNI: OMNIA HÆC MODICUM JUVANT ET MODICUM SAPIUNT, QUANDO SUM DESERTUS A GRATIA ET IN PROPRIA PAUPERTATE RELICTUS. TUNC NON EST MELIUS REMEDIUM QUAM PATIENTIA ET ABNEGATIO MEI IN VOLUNTATE DEI.

7. NUNQUAM INVENI ALIQUEM RELIGIOSUM, QUI NON HABUERIT INTERDUM GRATIÆ SUBTRACTIONEM, AUT NON SENSERIT FERVORIS DIMINUTIONEM. NULLUS SANCTUS FUIT TAM ALTE RAPTUS VEL ILLUMINATUS, QUI PRIUS VEL POSTEA NON FUERIT TENTATUS. NON ENIM ALTA DEI CONTEMPLATIONE DIGNUS EST, QUI PRO DEO NON EST EXERCITATUS ALIQUA TRIBULATIONE. SOLET ENIM SEQUENTIS CONSOLATIONIS TRIBULATIO PRÆCEDENS ESSE SIGNUM; NAM TENTATIONIBUS PROBATIS CŒLESTIS PROMITTITUR CONSOLATIO. QUI VICERIT, INQUIT, DABO EI EDERE DE LIGNO VITAE.

JOB. VII, 18. APOC. II, 7.

8. DATUR ETIAM CONSOLATIO DIVINA, UT HOMO FORTIOR SIT AD SUSTINENDUM ADVERSA. SEQUITUR ETIAM TENTATIO, NE SE ELEVET DE BONO. NON DORMIT DIABOLUS, NEC CARO ADHUC MORTUA EST; IDEO NON CESSES TE PRÆPARARE AD CERTAMEN, QUIA A DEXTRIS ET A SINISTRIS SUNT HOSTES, QUI NUNQUAM QUIESCUNT.

CAPUT X.

DE GRATITUDINE PRO GRATIA DEI.

QUID QUÆRIS QUIETEM CUM NATUS SIS AD LABOREM, AD PATIENTIAM MAGIS, QUAM AD CONSOLATIONEM, ET AD CRUCEM PORTANDAM MAGIS, QUAM AD LÆTITIAM? QUIS ETIAM SÆCULARIUM NON LIBENTER CONSOLATIONEM ET LÆTITIAM SPIRITUALEM ACCIPERET, SI SEMPER OBTINERE POSSET? EXCEDUNT ENIM SPIRITUALES CONSOLATIONES OMNES MUNDI DELICIAS ET CARNIS VOLUPTATES. NAM OMNES DELICIÆ MUNDANÆ AUT TURPES AUT VANÆ SUNT. SPIRITUALES VERO DELICIÆ SOLÆ SUNT JUCUNDÆ ET HONESTÆ, EX VIRTUTIBUS PROGENITÆ, ET A DEO PURIS INFUSÆ MENTIBUS. SED ISTIS DIVINIS CONSOLATIONIBUS NEMO SEMPER PRO SUO AFFECTU FRUI VALET, QUIA TEMPUS TENTATIONIS NON DIU CESSAT.

2. MULTUM CONTRARIATUR SUPERNÆ VISITATIONI FALSA LIBERTAS ANIMI ET MAGNA CONFIDENTIA SUI. DEUS BENE FACIT CONSOLATIONIS GRATIAM DANDO, SED HOMO MALE FACIT NON STATIM DEO CUM GRATIARUM ACTIONE RETRIBUENDO. ET IDEO NON POSSUNT IN NOBIS DONA GRATIÆ FLUERE, QUIA INGRATI SUMUS AUCTORI, NEC TOTUM REFUNDIMUS FONTALI ORIGINI. SEMPER ENIM DEBETUR GRATIA DIGNE GRATIAS AGENTI SIVE REFERENTI. AUFERETUR AB ELATO, QUOD DARI SOLET HUMILI.

3. NOLO CONSOLATIONEM, QUÆ MIHI AUFERAT COMPUNCTIONEM; NEC AFFECTO CONTEMPLATIONEM, QUÆ DUCIT IN ELATIONEM. NON ENIM OMNE ALTUM SANCTUM, NEC OMNE DESIDERIUM PURUM, NEC OMNE DULCE BONUM, NEC OMNE CARUM GRATUM DEO. LIBENTER ACCEPTO GRATIAM, UNDE HUMILIOR ET TIMORATIOR INVENIAR, ATQUE AD RELINQUENDUM ME PARATIOR FIAM. DOCTUS DONO GRATIÆ, ET ERUDITUS SUBTRACTIONIS VERBERE, NON SIBI AUDEBIT QUICQUAM BONI ATTRIBUERE, SED POTIUS SE PAUPEREM ET NUDUM CONFITEBITUR. DA DEO QUICQUID DEI EST, ET TIBI ADSCRIBE, QUOD TUUM EST; HOC EST: DEO GRATIAS PRO GRATIA TRIBUE, TIBI

MATTH. XXII, 21.

AUTEM SOLI CULPAM ET DIGNAM POENAM PRO CULPA DEBERI SENTIAS.

4. PONE TE SEMPER AD INFIMUM, ET DABITUR TIBI SUMMUM; NAM SUMMUM NON STAT SINE INFIMO. SUMMI SANCTI APUD DEUM MINIMI SUNT APUD SE, ET QUANTO GLORIOSIORES, TANTO IN SE HUMILIORES; PLENI VERITATE ET GLORIA CŒLESTI NON VANÆ GLORIÆ CUPIDI, ET IN DEO FUNDATI ET CONFIRMATI NULLO MODO POSSUNT ESSE ELATI. ET QUI DEO TOTUM ADSCRIBUNT, QUICQUID BONI ACCEPERUNT, GLORIAM AB INVICEM NON QUÆRUNT, SED GLORIAM, QUAE A DEO EST, VOLUNT, ET DEUM QUÆRUNT IN SE, ET IN OMNIBUS SANCTIS LAUDARI SUPER OMNIA CUPIUNT, ET SEMPER IN IPSUM TENDUNT.

5. ESTO IGITUR GRATUS PRO MINIMO, ET ERIS DIGNUS MAJORA ACCIPERE. SIT TIBI MININUM PRO MAXIMO, ET CONTEMPTIBILE PRO SPECIALI DONO. SI DIGNITAS DATORIS INSPICITUR, NULLUM DATUM PARVUM AUT MUNUS VILE VIDEBITUR; NON ENIM PARVUM EST, QUOD A SUMMO DEO DONATUR: ETIAM SI PŒNAS ET VERBERA DONAVERIT, GRATUM ESSE DEBET; QUIA SEMPER PRO SALUTE NOSTRA FACIT, QUIDQUID NOBIS ADVENIRE PERMITTIT. QUI GRATIAM DEI RETINERE DESIDERAT,

LUC. XIV, 10. JOANN. V, 44.

SIT GRATUS PRO GRATIA DEI DATA, PATIENS PRO SUBLATA; ORET, UT REDDATUR; CAUTUS SIT ET HUMILIS, NE AMITTAT.

CAPUT XI.

DE PAUCITATE AMATORUM CRUCIS.

HABET AUTEM JESUS MULTOS AMATORES SUI REGNI CŒLESTIS, SED PAUCOS BAJULATORES SUÆ CRUCIS. PLURES INVENIT SOCIOS MENSÆ, SED PAUCOS ABSTINENTIÆ. OMNES VOLUNT CUM CHRISTO GAUDERE, SED PAUCI VOLUNT ALIQUID PRO IPSO SUSTINERE. MULTI SEQUUNTUR JESUM USQUE AD FRACTIONEM PANIS, SED PAUCI AD BIBENDUM CALICEM PASSIONIS. MULTI MIRACULA EJUS VENERANTUR, SED PAUCI IGNOMINIAS CRUCIS SEQUUNTUR. MULTI JESUM DILIGUNT, QUAMDIU ADVERSA NON CONTINGUNT. MULTI ILLUM LAUDANT ET BENEDICUNT, QUAMDIU CONSOLATIONES ALIQUAS AB IPSO RECIPIUNT. SI AUTEM JESUS SE ABSCONDIDERIT ET MODICUM EOS RELIQUERIT, AUT IN QUERIMONIAM AUT IN DEJECTIONEM NIMIAM CADUNT.

2. QUI AUTEM JESUM PROPTER JESUM ET NON PROPTER ALIQUAM SUAM CONSOLATIONEM PROPRIAM DILIGUNT, IPSUM IN TRIBULATIONE ET IN ANGUSTIA CORDIS, SICUT IN SUMMA CONSOLA-

TIONE, DILIGUNT ET BENEDICUNT. ET SI EIS CONSOLATIONEM NUNQUAM DARE VELLET, IPSUM TAMEN LAUDARENT ET SEMPER GRATIAS AGERE VELLENT.

3. O QUANTUM POTEST AMOR JESU PURUS, NULLO PROPRIO COMMODO VEL AMORE PERMIXTUS! NONNE OMNES MERCENARII SUNT DICENDI, QUI CONSOLATIONES SEMPER QUÆRUNT? NONNE AMATORES SUI MAGIS, QUAM JESU PROBANTUR, QUI SUA COMMODA VEL LUCRA SEMPER MEDITANTUR? UBI INVENITUR TALIS, QUI VELIT SERVIRE DEO GRATIS?

4. RARO INVENITUR TAM SPIRITUALIS ALIQUIS, QUI OMNIBUS SIT NUDATUS. NAM VERUM SPIRITU PAUPEREM AB OMNI CREATURA NUDUM QUIS INVENIET? PROCUL ET DE ULTIMIS FINIBUS PRETIUM EJUS. SI DEDERIT HOMO OMNEM SUBSTANTIAM SUAM, ADHUC NIHIL EST. ET SI FECERIT PŒNITENTIAM MAGNAM, ADHUC EXIGUUM EST; ET SI APPREHENDERIT OMNEM SCIENTIAM, ADHUC LONGE EST; ET SI HABUERIT VIRTUTEM MAGNAM ET DEVOTIONEM NIMIS ARDENTEM, ADHUC SIBI MULTUM DEEST; UNUM SCILICET, QUOD SIBI SUMME NECESSARIUM EST. QUID ILLUD? UT OMNIBUS RELICTIS SE RELINQUAT, ET A SE TOTA-

PROV. XXXI, 10.

LITER EXEAT, NIHILQUE DE PRIVATO AMORE RETINEAT. CUM OMNIA FECERIT, QUÆ FACIENDA NOVERIT, NIHIL SE FECISSE SENTIAT.

S. NON GRANDE PONDERET, QUOD GRANDIS ÆSTIMARI POSSIT, SED IN VERITATE SERVUM INUTILEM SE PRONUNTIET; SICUT VERITAS AIT: CUM FECERITIS OMNIA, QUAE VOBIS PRAECEPTA SUNT, DICITE: SERVI INUTILES SUMUS. TUNC VERE PAUPER ET NUDUS SPIRITU ESSE POTERIT, ET CUM PROPHETA DICERE: QUIA UNICUS ET PAUPER SUM EGO. NEMO ISTO DITIOR, NEMO LIBERIOR, NEMO POTENTIOR EO, QUI SCIT SE ET OMNIA RELINQUERE ET AD INFIMUM SE PONERE.

CAPUT XII.

DE REGIA VIA SANCTÆ CRUCIS.

DURUS HIC MULTIS VIDETUR SERMO: ABNEGA TEMET IPSUM, TOLLE CRUCEM TUAM, ET SEQUERE JESUM. SED MULTO DURIUS ERIT, AUDIRE ILLUD EXTREMUM VERBUM: DISCEDITE A ME MALEDICTI IN IGNEM ÆTERNUM.

LUC. XVII, 10. PS. XXIV, 16. MATTH. XVI, 24. MATTH. XXV, 41.

QUI ENIM MODO LIBENTER AUDIUNT VERBUM CRUCIS ET SEQUUNTUR, TUNC NON TIMEBUNT AB AUDITIONE ÆTERNÆ DAMNATIONIS. HOC SIGNUM CRUCIS ERIT IN CŒLO, CUM DOMINUS AD JUDICANDUM VENERIT. TUNC OMNES SERVI CRUCIS, QUI SE CRUCIFIXO CONFORMAVERUNT IN VITA, AD CHRISTUM ACCEDENT JUDICEM CUM MAGNA FIDUCIA.

2. QUID IGITUR TIMES TOLLERE CRUCEM, PER QUAM ITUR AD REGNUM? IN CRUCE SALUS, IN CRUCE VITA, IN CRUCE PROTECTIO AB HOSTIBUS, IN CRUCE INFUSIO SUPERNÆ SUAVITATIS, IN CRUCE ROBUR MENTIS, IN CRUCE GAUDIUM SPIRITUS, IN CRUCE VIRTUS SUMMA, IN CRUCE PERFECTIO SANCTITATIS. NON EST SALUS ANIMÆ, NEC SPES ÆTERNÆ VITÆ, NISI IN CRUCE. TOLLE ERGO CRUCEM ET SEQUERE JESUM, ET IBIS IN VITAM ÆTERNAM. PRÆCESSIT ILLE BAJULANS SIBI CRUCEM ET MORTUUS EST PRO TE IN CRUCE, UT TU ETIAM PORTES CRUCEM, ET MORI AFFECTES IN CRUCE; QUIA SI COMMORTUUS FUERIS IN CRUCE, ETIAM CUM ILLO PARITER VIVES; ET SI SOCIUS FUERIS PŒNÆ, SOCIUS ERIS ET GLORIÆ.

3. ECCE IN CRUCE TOTUM JACET; ET NON EST ALIA VIA AD VITAM ET AD VERAM ET INTERNAM PACEM, NISI VIA SANCTÆ CRUCIS ET QUOTIDIANÆ MORTIFICATIONIS. AMBULA UBI VIS, QUÆRE QUOD-

CUMQUE VOLUERIS, ET NON INVENIES ALTIOREM VIAM SUPRA NEC SECURIOREM INFRA, NISI VIAM SANCTÆ CRUCIS. DISPONE ET ORDINA OMNIA SECUNDUM VELLE TUUM ET VIDERE, ET NON INVENIES, NISI SEMPER ALIQUID PATI DEBERE AUT SPONTE AUT INVITE; ET ITA CRUCEM SEMPER INVENIES: AUT ENIM IN CORPORE DOLOREM SENTIES, AUT IN ANIMA SPIRITUS TRIBULATIONEM SUSTINEBIS.

4. INTERDUM A DEO RELINQUERIS, INTERDUM A PROXIMO EXERCITABERIS, ET QUOD AMPLIUS EST, SÆPE TIBIMET IPSI GRAVIS ERIS. NEC TAMEN ALIQUO REMEDIO VEL SOLATIO LIBERARI SEU ALLEVIARI POTERIS; SED DONEC DEUS VOLUERIT, OPORTET UT SUSTINEAS. VULT ENIM DEUS, UT TRIBULATIONEM SINE CONSOLATIONE DISCAS PATI, ET ILLI TOTALITER TE SUBICIAS ET HUMILIOR EX TRIBULATIONE FIAS. NEMO ITA CORDIALITER SENTIT PASSIONEM CHRISTI, SICUT IS CUI CONTIGERIT SIMILIA PATI. CRUX IGITUR SEMPER PARATA EST, ET UBIQUE TE EXSPECTAT. NON POTES EFFUGERE, UBICUMQUE CUCURRERIS: QUIA, UBICUMQUE VENERIS, TEMET IPSUM TECUM PORTAS, ET SEMPER TE IPSUM INVENIES. CONVERTE TE SUPRA, CONVERTE TE INFRA; CONVERTE TE EXTRA ET INTRA; ET IN HIS OMNIBUS INVENIES CRUCEM; ET NECESSE EST TE UBICUMQUE TE-

NERE PATIENTIAM, SI INTERNAM VIS HABERE PACEM ET PERPETUAM PROMERERI CORONAM.

5. SI LIBENTER CRUCEM PORTAS, PORTABIT TE ET DEDUCET TE AD DESIDERATUM FINEM, UBI SCILICET FINIS PATIENDI ERIT. SI INVITE PORTAS, ONUS TIBI FACIS ET TE IPSUM MAGIS GRAVAS, ET TAMEN OPORTET UT SUSTINEAS. SI ABICIS UNAM CRUCEM, ALIAM PROCUL DUBIO INVENIES ET FORSITAN GRAVIOREM.

6. CREDIS TU EVADERE, QUOD NEMO MORTALIUM POTUIT PRÆTERIRE? QUIS SANCTORUM IN MUNDO SINE CRUCE ET TRIBULATIONE FUIT? NEC ENIM DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS UNA HORA SINE DOLORE PASSIONIS FUIT, QUAMDIU VIXIT. OPORTEBAT AUTEM CHRISTUM PATI ET RESURGERE A MORTUIS, ET ITA INTRARE IN GLORIAM SUAM. ET QUOMODO TU ALIAM VIAM QUÆRIS, QUAM HANC REGIAM, QUÆ EST VIA SANCTÆ CRUCIS?

7. TOTA VITA CHRISTI CRUX FUIT ET MARTYRIUM; ET TU TIBI QUÆRIS REQUIEM ET GAUDIUM? ERRAS, ERRAS, SI ALIUD QUÆRIS, QUAM PATI TRIBULATIONES; QUIA TOTA ISTA VITA MORTALIS PLENA EST MISERIIS ET CIRCUMSIGNATA CRUCIBUS. ET QUANTO QUIS ALTIUS IN SPIRITU PROFECERIT,

LUC. XXIV, 26. 46.

TANTO GRAVIORES CRUCES SÆPE INVENIET, QUIA EXILII SUI POENA MAGIS EX AMORE CRESCIT.

8. SED TAMEN ISTE SIC MULTIPLICITER AFFLICTUS NON EST SINE LEVAMINE CONSOLATIONIS, QUIA FRUCTUM MAGNUM SIBI SENTIT ACCRESCERE EX SUFFERENTIA SUÆ CRUCIS. NAM DUM SPONTE SE ILLI SUBJICIT, OMNE ONUS TRIBULATIONIS IN FIDUCIAM DIVINÆ CONSOLATIONIS CONVERTITUR. ET QUANTO CARO MAGIS PER TRIBULATIONEM ATTERITUR, TANTO AMPLIUS SPIRITUS PER INTERNAM CONSOLATIONEM ROBORATUR. ET NONNUNQUAM IN TANTUM CONFORTATUR EX AFFECTU TRIBULATIONIS ET ADVERSITATIS OB AMOREM CONFORMITATIS CRUCIS CHRISTI, UT NON SINE DOLORE ET TRIBULATIONE ESSE VELLET: QUONIAM SE TANTO ACCEPTIOREM DEO REDDIT, QUANTO DURA ET GRAVIORA PLURA PRO EO FERRE POTERIT. NON EST ISTUD VIRTUS HOMINIS, SED GRATIA CHRISTI, QUÆ TANTA POTEST ET AGIT IN CARNE FRAGILI, UT, QUOD NATURALITER SEMPER ABHORRET ET FUGIT, HOC FERVORE SPIRITUS AGGREDIATUR ET DILIGAT.

9. NON EST SECUNDUM HOMINEM CRUCEM PORTARE, CRUCEM AMARE, CORPUS CASTIGARE ET SERVITUTI SUBJICERE, HONORES FUGERE, CONTUMELIAS LIBENTER SUSTINERE, SE IPSUM DESPICERE ET DESPICI OPTARE, ADVERSA QUÆQUE CUM DAMNIS PERPETI, ET NIHIL PROSPERITATIS

IN HOC MUNDO DESIDERARE. SI AD TE IPSUM RESPICIS, NIHIL HUJUSMODI EX TE POTERIS; SED SI IN DOMINO CONFIDIS, DABITUR TIBI FORTITUDO DE CŒLO, ET SUBJICIENTUR DITIONI TUÆ MUNDUS ET CARO; SED NEC INIMICUM DIABOLUM TIMEBIS, SI FUERIS FIDE ARMATUS ET CRUCE JESU SIGNATUS.

10. PONE ERGO TE, SICUT BONUS ET FIDELIS SERVUS CHRISTI, AD PORTANDAM VIRILITER CRUCEM DOMINI TUI PRO TE EX AMORE CRUCIFIXI. PRÆPARA TE AD TOLERANDA MULTA ADVERSA ET VARIA INCOMMODA IN HAC MISERA VITA, QUIA SIC TECUM ERIT UBICUMQUE, ET SIC REVERA EUM INVENIES, UBICUMQUE LATUERIS. OPORTET TE ITA ESSE, ET NON EST REMEDIUM EVADENDI A TRIBULATIONE MALORUM ET DOLORE, QUAM UT TE PATIARIS. CALICEM DOMINI AFFECTANTER BIBE, SI AMICUS EJUS ESSE ET PARTEM CUM EO HABERE DESIDERAS. CONSOLATIONES DEO COMMITTE; FACIAT IPSE CUM TALIBUS, SICUT SIBI MAGIS PLACUERIT. TU VERO PONE TE AD SUSTINENDUM TRIBULATIONES, ET REPUTA EAS MAXIMAS CONSOLATIONES, QUIA NON SUNT CONDIGNAE PASSIONES HUJUS TEMPORIS AD FUTURAM GLORIAM, QUAE REVELABITUR IN

ROM. VIII, 18.

NOBIS, PROMERENDAM, ETIAMSI OMNES SOLUS POSSES SUSTINERE.

11. QUANDO AD HOC VENERIS, QUOD TRIBULATIO TIBI DULCIS ERIT ET SAPIET PRO CHRISTO: TUNC BENE TECUM ESSE EXISTIMA, QUIA INVENISTI PARADISUM IN TERRA. QUAMDIU TIBI PATI GRAVE EST, ET FUGERE QUÆRIS: TAMDIU MALE HABEBIS, ET SEQUENTUR TE UBIQUE TRIBULATIONES.

12. SI PONIS TE, AD QUOD ESSE DEBES, VIDELICET AD PATIENDUM ET MORIENDUM, FIET CITO MELIUS, ET PACEM INVENIES. ETIAMSI RAPTUS FUERIS USQUE AD TERTIUM CŒLUM CUM PAULO, NON ES PROPTEREA SECURUS DE NULLO MALO SUSTINENDO. EGO, INQUIT JESUS, OSTENDAM ILLI, QUANTA OPORTEAT EUM PRO NOMINE MEO PATI. PATI ERGO TIBI REMANET, SI DEUM DILIGERE ET PERPETUO ILLI SERVIRE PLACEAT.

13. UTINAM DIGNUS ESSES PRO NOMINE JESU ALIQUID PATI. QUAM MAGNA GLORIA REMANERET TIBI, QUANTA EXULTATIO OMNIBUS SANCTIS DEI, QUANTA ÆDIFICATIO ESSET PROXIMI! NAM PATIENTIAM OMNES COMMENDANT, QUAMVIS PAUCI PATI VELINT. MERITO DEBERES MODICUM PATI

ACT. IX, 16.

PRO CHRISTO, CUM MULTI GRAVIORA PATIANTUR PRO MUNDO.

14. SCIAS PRO CERTO, QUIA MORIENTEM TE OPORTET DUCERE VITAM. ET QUANTO UNUSQUISQUE PLUS SIBI MORITUR, TANTO DEO MAGIS VIVERE INCIPIT. NEMO APTUS EST AD COMPREHENDENDUM CŒLESTIA, NISI SE SUBMISERIT AD PORTANDUM PRO CHRISTO ADVERSA. NIHIL DEO ACCEPTIUS, NIHIL TIBI SALUBRIUS IN MUNDO ISTO, QUAM LIBENTER PATI PRO CHRISTO. ET SI ELIGENDUM TIBI ESSET, MAGIS OPTARE DEBERES PRO CHRISTO ADVERSA PATI, QUAM MULTIS CONSOLATIONIBUS RECREARI; QUIA CHRISTO SIMILIOR ESSES ET OMNIBUS SANCTIS CONFORMIOR. NON ENIM STAT MERITUM NOSTRUM ET PROFECTUS STATUS NOSTRI IN MULTIS SUAVITATIBUS ET CONSOLATIONIBUS, SED POTIUS IN MAGNIS GRAVITATIBUS ET TRIBULATIONIBUS PERFERENDIS.

15. SIQUIDEM ALIQUID MELIUS ET UTILIUS SALUTI HOMINUM, QUAM PATI, FUISSET, CHRISTUS UTIQUE VERBO ET EXEMPLO OSTENDISSET. NAM ET SEQUENTES SE DISCIPULOS, OMNESQUE EUM SEQUI CUPIENTES, MANIFESTE AD CRUCEM PORTANDAM HORTATUR, ET DICIT: SI QUIS VULT VENIRE POST ME, ABNEGET SEMETIPSUM,

LUC. IX, 23.

LIBER II. CAPUT 12.

ET TOLLAT CRUCEM SUAM, ET SEQUATUR ME. OMNIBUS ERGO PERLECTIS ET SCRUTATIS SIT ISTA FINALIS CONCLUSIO: QUONIAM PER MULTAS TRIBULATIONES OPORTET NOS INTRARE IN REGNUM DEI. AMEN.

ACT. XIV, 21.

LIBER TERTIUS.

DE INTERNA CONSOLATIONE.

CAPUT I.

DE INTERNA CHRISTI LOCUTIONE AD ANIMAM FIDELEM.

AUDIAM, QUID LOQUATUR IN ME DOMINUS MEUS. BEATA ANIMA, QUÆ DOMINUM IN SE LOQUENTEM AUDIT, ET DE ORE EJUS VERBUM CONSOLATIONIS ACCIPIT. BEATÆ AURES, QUÆ DIVINI SUSURRI VENAS SUSCIPIUNT, ET DE MUNDI HUJUS SUSURRATIONIBUS NIHIL ADVERTUNT. BEATÆ PLANE AURES, QUÆ NON VOCEM FORIS SONANTEM, SED INTERIUS AUSCULTANT VERITATEM LOQUENTEM ET DOCENTEM. BEATI OCULI, QUI EXTERIORIBUS CLAUSI SUNT, INTERIORIBUS AUTEM INTENTI. BEATI, QUI INTERNA PENETRANT, ET AD CAPIENDA ARCANA CŒLESTIA MAGIS AC MAGIS PER QUOTIDIANA EXERCITIA SE STUDENT PRÆPARARE. BEATI, QUI DEO VACARE GESTIUNT, ET AB OMNI IMPEDIMENTO SÆCULI SE EXCUTIUNT. ANIMADVERTE HOC, ANIMA MEA, ET CLAUDE SEN-

PS. LXXXIV, 9.

SUALITATIS TUÆ OSTIA, UT POSSIS AUDIRE, QUID LOQUATUR DEUS DOMINUS IN TE.

2. HÆC DICIT DILECTUS TUUS: SALUS TUA EGO SUM PAX TUA ET VITA TUA. SERVA TE APUD ME, ET PACEM INVENIES. DIMITTE OMNIA TRANSITORIA, ET QUÆRE ÆTERNA. QUID SUNT OMNIA TEMPORALIA, NISI SEDUCTORIA? ET QUID JUVANT OMNES CREATURÆ, SI FUERIS A CREATORE DESERTA? OMNIBUS ERGO ABDICATIS CREATORI TUO TE REDDE PLACITAM ET FIDELEM, UT VERAM VALEAS APPREHENDERE BEATITUDINEM.

CAPUT II.

QUOD VERITAS INTUS LOQUITUR SINE STREPITU.

LOQUERE, DOMINE, QUIA AUDIT SERVUS TUUS. SERVUS TUUS SUM EGO; DA MIHI INTELLECTUM, UT SCIAM TESTIMONIA TUA. INCLINA COR MEUM IN VERBA ORIS TUI, FLUAT UT ROS ELOQUIUM TUUM. DICEBANT OLIM FILII ISRAEL AD MOYSEN: LOQUERE NOBIS TU, ET AUDIEMUS; NON LOQUATUR DOMINUS NOBIS, NE FORTE MORIAMUR. NON SIC, DOMINE, NON SIC ORO, SED MAGIS

I. REG. III, 9. PS. CXVIII, 125. EXOD. XX, 19.

CUM SAMUELE PROPHETA HUMILITER AC DESIDERANTER OBSECRO: LOQUERE, DOMINE, QUIA AUDIT SERVUS TUUS. NON LOQUATUR MOYSES MIHI, AUT ALIQUIS EX PROPHETIS: SED POTIUS TU LOQUERE, DOMINE DEUS, INSPIRATOR ET ILLUMINATOR OMNIUM PROPHETARUM; QUIA TU SOLUS SINE EIS POTES ME PERFECTE IMBUERE, ILLI AUTEM SINE TE NIHIL PROFICIENT.

2. POSSUNT QUIDEM VERBA SONARE, SED SPIRITUM NON CONFERUNT. PULCHERRIME DICUNT, SED TE TACENTE COR NON ACCENDUNT. LITTERAS TRADUNT, SED TU SENSUM APERIS. MYSTERIA REFERUNT, SED TU RESERAS INTELLECTUM SIGNATORUM. MANDATA EDUNT, SED TU JUVAS AD PERFICIENDUM. VIAM OSTENDUNT, SED TU CONFORTAS AD AMBULANDUM. ILLI FORIS TANTUM AGUNT, SED TU CORDA INSTRUIS ET ILLUMINAS. ILLI EXTERIUS RIGANT, SED TU FECUNDITATEM DONAS. ILLI CLAMANT VERBIS, SED TU AUDITUI INTELLIGENTIAM TRIBUIS.

3. NON ERGO MIHI LOQUATUR MOYSES, SED TU DOMINE DEUS MEUS, ÆTERNA VERITAS, NE FORTE MORIAR ET SINE FRUCTU EFFICIAR, SI FUERO TANTUM FORIS ADMONITUS ET INTUS NON ACCENSUS; NE SIT MIHI AD JUDICIUM VERBUM

I. REG. III, 10.

AUDITUM ET NON FACTUM, COGNITUM NEC AMATUM, CREDITUM ET NON SERVATUM. LOQUERE IGITUR, DOMINE, QUIA AUDIT SERVUS TUUS; VERBA ENIM VITAE AETERNAE HABES. LOQUERE MIHI AD QUALEMCUMQUE ANIMÆ MEÆ CONSOLATIONEM ET AD TOTIUS VITÆ MEÆ EMENDATIONEM, TIBI AUTEM AD GLORIAM ET PERPETUUM HONOREM.

CAPUT III.

QUOD VERBA DEI SUNT AUDIENDA CUM HUMILITATE.

AUDI, FILI MI, VERBA MEA. VERBA MEA SUAVISSIMA SUNT, PHILOSOPHORUM ET SAPIENTUM HUJUS MUNDI SCIENTIAM EXCEDENTIA. VERBA MEA SPIRITUS ET VITA SUNT, NEC HUMANO SENSU PENSANDA; NON SUNT AD VANAM COMPLACENTIAM TRAHENDA, SED IN SILENTIO AUDIENDA, ET CUM OMNI HUMILITATE ATQUE AFFECTU MAGNO SUSCIPIENDA.

2. ET DIXI: BEATUS, QUEM TU ERUDIERIS, DOMINE, ET DE LEGE TUA DOCUERIS EUM, UT MITIGES EI A DIEBUS MALIS, ET NON DESOLETUR IN TERRA.

I. REG. III, 10. JOANN. VI, 69. JOANN. VI, 64.
PS. XCIII, 12. 13.

3. EGO, INQUIT DOMINUS, DOCUI PROPHETAS AB INITIO, ET USQUE NUNC NON CESSO OMNIBUS LOQUI; SED MULTI AD VOCEM MEAM SURDI SUNT ET MUTI ET DURI. PLURES MUNDUM LIBENTIUS AUDIUNT, QUAM DEUM; FACILIUS SEQUUNTUR CARNIS SUÆ APPETITUM, QUAM DEI BENEPLACITUM. PROMITTIT TEMPORALIA ET PARVA MUNDUS, ET SERVITUR EI AVIDITATE MAGNA: EGO PROMITTO SUMMA ET ÆTERNA, ET TORPESCUNT MORTALIUM CORDA. QUIS TANTA CURA MIHI IN OMNIBUS SERVIT ET OBEDIT, SICUT MUNDO ET DOMINIS EJUS SERVITUR? ERUBESCE, SIDON, AIT MARE, ET SI CAUSAM QUÆRIS, AUDI QUARE. PRO MODICA PRÆBENDA LONGA VIA CURRITUR; PRO VITA ÆTERNA VIX A MULTIS PES SEMEL A TERRA LEVATUR. VILE PRETIUM QUÆRITUR; PRO UNO NUMISMATE INTERDUM TURPITER LITIGATUR; PRO VANA RE ET PARVA PROMISSIONE DIE NOCTUQUE FATIGARI NON TIMETUR.

4. SED, PROH DOLOR! PRO BONO INCOMMUTABILI, PRO PRETIO INÆSTIMABILI, PRO SUMMO HONORE ET GLORIA INTERMINABILI VEL AD MODICUM FATIGARI PIGRITATUR. ERUBESCE ERGO, SERVE PIGER ET QUERULOSE, QUOD ILLI PARATIORES INVENIUNTUR AD PERDITIONEM, QUAM TU AD

JES. XXIII, 4.

VITAM. GAUDENT ILLI AMPLIUS AD VANITATEM, QUAM TU AD VERITATEM. EQUIDEM A SPE SUA NONNUNQUAM FRUSTRANTUR, SED PROMISSIO MEA NEMINEM FALLIT, NEC CONFIDENTEN MIHI DIMITTIT INANEM. QUOD PROMISI, DABO; QUOD DIXI, IMPLEBO; SI TAMEN USQUE AD FINEM FIDELIS IN DILECTIONE MEA QUIS PERMANSERIT. EGO REMUNERATOR SUM OMNIUM BONORUM, ET FORTIS PROBATOR OMNIUM DEVOTORUM.

5. SCRIBE VERBA MEA IN CORDE TUO, ET PERTRACTA DILIGENTER; ERUNT ENIM IN TEMPORE TENTATIONIS VALDE NECESSARIA. QUOD NON INTELLIGIS, CUM LEGIS, COGNOSCES IN DIE VISITATIONIS. DUPLICITER SOLEO ELECTOS MEOS VISITARE, TENTATIONE SCILICET ET CONSOLATIONE. ET DUAS LECTIONES EIS QUOTIDIE LEGO, UNAM INCREPANDO EORUM VITIA, ALTERAM EXHORTANDO AD VIRTUTUM INCREMENTA. QUI HABET VERBA MEA ET SPERNIT EA, HABET QUI JUDICET EUM IN NOVISSIMO DIE.

ORATIO AD IMPLORANDAM DEVOTIONIS GRATIAM.

6. DOMINE DEUS MEUS, TU ES OMNIA BONA MEA. ET QUIS EGO SUM, UT AUDEAM AD TE

JOANN. XII, 48.

LOQUI? EGO SUM PAUPERRIMUS SERVULUS TUUS, ET ABJECTUS VERMICULUS TUUS, MULTO PAUPERIOR ET CONTEMPTIBILIOR, QUAM SCIO ET DICERE AUDEO. MEMENTO TAMEN DOMINE, QUIA NIHIL SUM, NIHIL VALEO NIHILQUE HABEO. TU SOLUS BONUS JUSTUS ET SANCTUS; TU OMNIA POTES, OMNIA PRÆSTAS, OMNIA IMPLES, SOLUM PECCATOREM INANEM RELINQUENS. REMINISCERE MISERATIONUM TUARUM DOMINE, ET IMPLE GRATIA TUA COR MEUM, QUI NON VIS VACUA ESSE OPERA TUA.

7. QUOMODO POSSUM ME TOLERARE IN HAC MISERA VITA, NISI ME CONFORTAVERIS MISERICORDIA ET GRATIA TUA? NOLI AVERTERE FACIEM TUAM A ME, NOLI VISITATIONEM TUAM PROLONGARE, NOLI CONSOLATIONEM TUAM ABSTRAHERE, NE FIAT ANIMA MEA SICUT TERRA SINE AQUA TIBI. DOCE ME DOMINE FACERE VOLUNTATEM TUAM; DOCE ME CORAM TE DIGNE ET HUMILITER CONVERSARI: QUIA SAPIENTIA MEA TU ES, QUI IN VERITATE ME COGNOSCIS ET COGNOVISTI, ANTEQUAM FIERET MUNDUS, ET ANTEQUAM NATUS ESSEM IN MUNDO.

PS. CXLII, 6. 10.

QUIDAM HABENT ME IN ORE, SED MODICUM IN CORDE. SUNT ALII, QUI INTELLECTU ILLUMINATI ET AFFECTU PURGATI, AD ÆTERNA SEMPER ANHELANT, DE TERRENIS GRAVITER AUDIUNT, NECESSITATIBUS NATURÆ DOLENTER INSERVIUNT: ET HI SENTIUNT, QUID VERITATIS SPIRITUS LOQUITUR IN EIS, QUIA DOCET EOS TERRENA DESPICERE ET AMARE CŒLESTIA, MUNDUM NEGLIGERE ET CŒLUM TOTA DIE ET NOCTE DESIDERARE.

CAPUT V.

DE MIRABILI AFFECTU DIVINI AMORIS.

BENEDICO TE, PATER CŒLESTIS, PATER DOMINI MEI JESU CHRISTI, QUI MEI PAUPERIS DIGNATUS ES RECORDARI. O PATER MISERICORDIARUM, ET DEUS TOTIUS CONSOLATIONIS, GRATIAS TIBI AGO, QUI ME INDIGNUM OMNI CONSOLATIONE, QUANDOQUE TUA RECREAS CONSOLATIONE. BENEDICO TE SEMPER ET GLORIFICO, CUM UNIGENITO FILIO TUO ET SPIRITU SANCTO PARACLETO IN SÆCULA SÆCULORUM, AMEN. EIA, DOMINE DEUS, MEUS AMATOR SANCTE, CUM TU VENERIS IN COR MEUM, EXULTABUNT OMNIA INTERIORA MEA. TU ES GLORIA MEA ET EXULTATIO CORDIS MEI, TU SPES MEA ET REFUGIUM MEUM IN DIE TRIBULATIONIS MEÆ.

2. SED QUIA ADHUC DEBILIS SUM IN AMORE ET IMPERFECTUS IN VIRTUTE, IDEO NECESSE HABEO CONFORTARI ET CONSOLARI. PROPTEREA VISITA ME SÆPIUS ET INSTRUE DISCIPLINIS TUIS. LIBERA ME A PASSIONIBUS PRAVIS ET MALIS, ET SANA COR MEUM AB OMNIBUS AFFECTIONIBUS INORDINATIS, UT INTUS SANATUS ET BENE PURGATUS, APTUS EFFICIAR AD AMANDUM, FORTIS AD PATIENDUM, STABILIS AD PERSEVERANDUM.

3. MAGNA RES EST AMOR, MAGNUM OMNINO BONUM, QUOD SOLUM LEVE FACIT ESSE ONEROSUM ET FERT ÆQUALITER OMNE INÆQUALE; NAM ONUS SINE ONERE PORTAT, ET OMNE AMARUM DULCE AC SAPIDUM EFFICIT. AMOR JESU NOBILIS AD MAGNA OPERANDA IMPELLIT, ET AD DESIDERANDA SEMPER PERFECTIORA EXCITAT. AMOR VULT ESSE SURSUM NEC ULLIS INFIMIS REBUS RETINERI. AMOR VULT ESSE LIBER ET AB OMNI MUNDANA AFFECTIONE ALIENUS, NE INTERNUS EJUS IMPEDIATUR ASPECTUS, NE PER ALIQUOD COMMODUM TEMPORALE IMPLICATIONES SUSTINEAT AUT PER INCOMMODUM SUCCUMBAT. NIL DULCIUS EST AMORE, NIL FORTIUS, NIL ALTIUS, NIL LATIUS, NIL JUCUNDIUS, NIL PLENIUS, NIL MELIUS IN CŒLO ET IN TERRA; QUIA AMOR A DEO NATUS EST, NEC POTEST, NISI IN DEO, SUPER OMNIA CREATA QUIESCERE.

4. AMANS VOLAT, CURRIT, LÆTATUR; LIBER EST, ET NON TENETUR. DAT OMNIA PRO OMNIBUS ET HABET OMNIA IN OMNIBUS, QUIA IN UNO SUMMO SUPER OMNIA QUIESCIT, EX QUO OMNE BONUM FLUIT ET PROCEDIT. NON RESPICIT AD DONA, SED AD DONANTEM SE CONVERTIT SUPER OMNIA BONA. AMOR MODUM SÆPE NESCIT, SED SUPER OMNE BONUM FERVESCIT. AMOR ONUS NON SENTIT, LABORES NON REPUTAT; PLUS AFFECTAT, QUAM VALET; DE IMPOSSIBILITATE NON CAUSATUR, QUIA CUNCTA SIBI LICERE POSSE ARBITRATUR. VALET IGITUR AD OMNIA, ET MULTA IMPLET ET EFFECTUI MANCIPAT.

5. UBI VERO AMANS DEFICIT ET JACET, AMOR VIGILAT ET DORMIENS NON DORMITAT, FATIGATUS NON LASSATUR, ARCTATUS NON ARCTATUR, TERRITUS NON CONTURBATUR: SED SICUT VIVAX FLAMMA ET ARDENS FACULA SURSUM ERUMPIT SECUREQUE PERTRANSIT. SI QUIS AMAT, NOVIT, QUID HÆC VOX CLAMAT. MAGNUS CLAMOR IN AURIBUS DEI EST ARDENS AFFECTUS ANIMÆ, QUÆ DICIT: DEUS, DEUS MEUS, AMOR MEUS, TU TOTUS MEUS, ET EGO TUUS.

6. DILATA ME IN AMORE, UT DISCAM INTERIORI CORDIS ORE DEGUSTARE, QUAM SUAVE SIT AMARE ET IN AMORE LIQUEFIERI ET NATARE. TENEAR AMORE VADENS SUPRA ME PRÆ NIMIO FER-

VORE ET STUPORE. CANTEM AMORIS CANTICUM, SEQUAR TE DILECTUM MEUM IN ALTUM, DEFICIT IN LAUDE TUA ANIMA MEA, JUBILANS EX AMORE. AMEM TE PLUS QUAM ME, NEC ME NISI PROPTER TE, ET OMNES IN TE, QUI VERE AMANT TE, SICUT JUBET LEX AMORIS LUCENS EX TE.

7. EST AMOR VELOX, SINCERUS, PIUS, PRUDENS, LONGANIMIS, VIRILIS, ET SE IPSUM NUNQUAM QUÆRENS. UBI ENIM SE IPSUM ALIQUIS QUÆRIT, IBI AB AMORE CADIT. EST AMOR CIRCUMSPECTUS, HUMILIS ET RECTUS, NON MOLLIS, NON LEVIS, NEC VANIS INTENDENS REBUS, SOBRIUS, CASTUS, STABILIS, QUIETUS ET IN CUNCTIS SENSIBUS CUSTODITUS. EST AMOR SUBJECTUS ET OBEDIENS PRÆLATIS, SIBI VILIS ET DESPECTUS, DEO DEVOTUS ET GRATIFICUS, FIDENS ET SEMPER SPERANS IN EO, ETIAM CUM SIBI NON SAPIT DEUS: QUIA SINE DOLORE NON VIVITUR IN AMORE.

8. QUI NON EST PARATUS OMNIA PATI, ET AD VOLUNTATEM STARE DILECTI, NON EST DIGNUS AMATOR APPELLARI. OPORTET AMANTEM OMNIA DURA ET AMARA PROPTER DILECTUM LIBENTER AMPLECTI, NEC OB CONTRARIA ACCIDENTIA AB EO DEFLECTI.

CAPUT VI.

DE PROBATIONE VERI AMATORIS.

FILI, NON ES ADHUC FORTIS ET PRUDENS AMATOR. QUARE DOMINE?

QUIA PROPTER MODICAM CONTRARIETATEM DEFICIS AB INCEPTIS, ET NIMIS AVIDE CONSOLATIONEM QUÆRIS. FORTIS AMATOR STAT IN TENTATIONIBUS, NEC CALLIDIS CREDIT PERSUASIONIBUS INIMICI. SICUT IN PROSPERIS EI PLACEO, ITA NEC IN ADVERSIS DISPLICEO.

2. PRUDENS AMATOR NON TAM DONUM AMANTIS QUAM DANTIS CONSIDERAT AMOREM. AFFECTUM POTIUS ATTENDIT, QUAM CENSUM, ET INFRA DILECTUM OMNIA DATA PONIT. NOBILIS AMATOR NON QUIESCIT IN DONO, SED IN ME SUPER OMNE DONUM. NON IDEO PERDITUM TOTUM, SI QUANDOQUE MINUS BENE DE ME VEL DE SANCTIS MEIS SENTIS, QUAM VELLES. AFFECTUS ILLE BONUS ET DULCIS, QUEM INTERDUM PERCIPIS, EFFECTUS GRATIÆ PRÆSENTIS EST ET QUIDAM PRÆGUSTUS PATRIÆ CŒLESTIS, SUPER QUO NON NIMIUM INNITENDUM EST, QUIA VADIT ET VENIT. CERTARE AUTEM ADVERSUS INCIDENTES MALOS MOTUS ANIMI, SUGGESTIONEMQUE SPERNERE DIABOLI, INSIGNE EST VIRTUTIS ET MAGNI MERITI.

3. NON ERGO TE CONTURBENT ALIENÆ PHANTASIÆ DE QUACUNQUE MATERIA INGESTÆ. FORTE SERVA PROPOSITUM ET INTENTIONEM RECTAM AD DEUM. NEC EST ILLUSIO, QUOD ALIQUANDO IN EXCESSUM SUBITO RAPERIS, ET STATIM AD SOLITAS INEPTIAS CORDIS REVERTERIS. ILLAS ENIM MAGIS INVITE PATERIS, QUAM AGIS; ET QUAMDIU DISPLICENT ET RENITERIS, MERITUM EST ET NON PERDITIO.

4. SCITO, QUOD ANTIQUUS HOSTIS OMNINO NITITUR IMPEDIRE DESIDERIUM TUUM IN BONO, ET AB OMNI DEVOTO EXERCITIO EVACUARE, A SANCTORUM CULTU, A PIA PASSIONIS MEÆ MEMORIA, A PECCATORUM UTILI RECORDATIONE, A PROPRII CORDIS CUSTODIA, ET A FIRMO PROPOSITO PROFICIENDI IN VIRTUTE. MULTAS MALAS COGITATIONES INGERIT, UT TÆDIUM TIBI FACIAT ET HORROREM, ET AB ORATIONE REVOCET ET SACRA LECTIONE. DISPLICET SIBI HUMILIS CONFESSIO, ET, SI POSSET, A SACRA COMMUNIONE CESSARE FACERET. NON CREDAS EI, NEQUE CURES ILLUM, LICET TIBI SÆPIUS DECEPTIONIS TETENDERIT LAQUEOS. SIBI IMPUTA, CUM MALA INGERIT ET IMMUNDA. DICITO ILLI: VADE IMMUNDE SPIRITUS, ERUBESCE MISER; VALDE IMMUNDUS ES TU, QUI TALIA INFERS AURIBUS MEIS; DISCEDE A ME, SEDUCTOR PESSIME, NON HABEBIS IN ME PARTEM

ULLAM; SED JESUS MECUM ERIT, TANQUAM BELLATOR FORTIS, ET TU STABIS CONFUSUS; MALO MORI ET OMNEM PŒNAM SUBIRE, QUAM TIBI CONSENTIRE; TACE ET OBMUTESCE, NON AUDIAM TE AMPLIUS, LICET MIHI PLURES MOLIARIS MOLESTIAS. DOMINUS ILLUMINATIO MEA ET SALUS MEA, QUEM TIMEBO? SI CONSISTANT ADVERSUM ME CASTRA, NON TIMEBIT COR MEUM. DOMINUS ADJUTOR MEUS ET REDEMPTOR MEUS.

5. CERTA TANQUAM MILES BONUS; ET SI INTERDUM EX FRAGILITATE CORRUIS, RESUME VIRES FORTIORES PRIORIBUS, CONFIDENS DE AMPLIORI GRATIA MEA, ET MULTUM PRÆCAVE A VANA COMPLACENTIA ET SUPERBIA. PROPTER HOC MULTI IN ERROREM DUCUNTUR, ET IN CÆCITATEM PÆNE INCURABILEM QUANDOQUE LABUNTUR. SIT TIBI IN CAUTELAM ET PERPETUAM HUMILITATEM RUINA HÆC SUPERBORUM DE SE STULTE PRÆSUMENTIUM.

CAPUT VII.

DE OCCULTANDA GRATIA SUB HUMILITATIS CUSTODIA.

FILI, UTILIUS EST TIBI ET SECURIUS DEVOTIONIS GRATIAM ABSCONDERE, NEC IN ALTUM TE

PS. XXVI, I. 3. PS. XVIII, 15.

EFFERRE, NEC MULTUM INDE LOQUI, NEQUE MULTUM PONDERARE, SED MAGIS TEMET IPSUM DESPICERE ET TANQUAM INDIGNO DATAM TIMERE. NON EST HUIC AFFECTIONI TENACIUS INHÆRENDUM, QUÆ CITIUS POTEST MUTARI IN CONTRARIUM. COGITA QUAM MISER IN GRATIA, ET INOPS ESSE SOLES SINE GRATIA. NEC EST IN EO TANTUM SPIRITUALIS VITÆ PROFECTUS, CUM CONSOLATIONIS HABUERIS GRATIAM; SED CUM HUMILITER ET ABNEGATE PATIENTERQUE TULERIS EJUS SUBTRACTIONEM: ITA QUOD TUNC AB ORATIONIS STUDIO NON TORPEAS, NEC RELIQUA OPERA TUA EX USU FACIENDA, OMNINO DILABI PERMITTAS, SED SICUT POTUERIS MELIUS ET INTELLEXERIS, LIBENTER, QUOD EST IN TE, FACIAS, NEC PROPTER ARIDITATEM SIVE ANXIETATEM MENTIS, QUAM SENTIS, TE TOTALITER NEGLIGAS.

2. MULTI ENIM SUNT, QUI, CUM NON BENE EIS SUCCESSERIT, STATIM IMPATIENTES FIUNT AUT DESIDES. NON ENIM SEMPER EST IN POTESTATE HOMINIS VIA EJUS, SED DEI EST DARE ET CONSOLARI, QUANDO VULT ET QUANTUM VULT ET CUI VULT, SICUT SIBI PLACUERIT, ET NON AMPLIUS. QUIDAM INCAUTI PROPTER DEVOTIONIS GRATIAM SE IPSOS DESTRUXERUNT. QUIA PLUS AGERE VO-

JER. X, 23.

LUERUNT, QUAM POTUERUNT, NON PENSANTES SUÆ PARVITATIS MENSURAM, SED MAGIS CORDIS AFFECTUM SEQUENTES, QUAM RATIONIS JUDICIUM. ET QUIA MAJORA PRÆSUMPSERUNT, QUAM DEO PLACITUM FUIT, IDCIRCO GRATIAM PERDIDERUNT CITO; ET FACTI SUNT INOPES ET VILES RELICTI, QUI IN CŒLUM POSUERANT NIDUM SIBI, UT HUMILIATI ET DEPAUPERATI DISCANT NON IN ALIS SUIS VOLARE, SED SUB PENNIS MEIS SPERARE. QUI ADHUC NOVI SUNT ET IMPERITI IN VIA DOMINI, NISI CONSILIO DISCRETORUM SE REGANT, FACILITER DECIPI POSSUNT ET ILLUDI.

3. QUOD SI SUUM SENTIRE MAGIS SEQUI, QUAM ALIIS EXERCITATIS CREDERE VOLUNT, ERIT EIS PERICULOSUS EXITUS, SI TAMEN RETRAHI A PROPRIO CONCEPTU NOLUERINT. RARO SIBI IPSIS SAPIENTES AB ALIIS REGI HUMILITER PATIUNTUR. MELIUS EST SAPERE MODICUM CUM HUMILITATE ET PARVA INTELLIGENTIA, QUAM MAGNI SCIENTIARUM THESAURI CUM VANA COMPLACENTIA. MELIUS EST MINUS HABERE, QUAM MULTUM, UNDE POSSES SUPERBIRE. NON SATIS DISCRETE AGIT, QUI SE TOTUM LÆTITIÆ TRADIT, OBLIVISCENS PRISTINÆ INOPIÆ SUÆ ET CASTI TIMORIS DOMINI, QUI NON TIMET GRATIAM OBLATAM AMITTERE. NEC ETIAM SATIS VIRTUOSE SAPIT, QUI TEMPORE ADVERSITATIS ET CUJUSCUMQUE GRAVITATIS NIMIS DESPE-

RATE SE GERIT, ET MINUS FIDENTER DE ME, QUAM OPORTET, COGITAT AC SENTIT.

4. QUI TEMPORE PACIS NIMIS SECURUS ESSE VOLUERIT, SÆPE TEMPORE BELLI NIMIS DEJECTUS ET FORMIDOLOSUS REPERIETUR. SI SCIRES SEMPER HUMILIS ET MODICUS IN TE PERMANERE, NEC NON SPIRITUM TUUM BENE MODERARE ET REGERE, NON INCIDERES TAM CITO IN PERICULUM ET OFFENSAM. CONSILIUM BONUM EST, UT FERVORIS SPIRITU CONCEPTO MEDITERIS, QUID FUTURUM SIT ABSCEDENTE LUMINE. QUOD DUM CONTIGERIT, RECOGITA ET DENUO LUCEM POSSE REVERTI, QUAM AD CAUTELAM TIBI, MIHI AUTEM AD GLORIAM, AD TEMPUS SUBTRAXI. UTILIOR ENIM EST SÆPE TALIS PROBATIO, QUAM SI SEMPER PROSPERA PRO TUA HABERES VOLUNTATE.

5. NAM MERITA NON SUNT EX HOC ÆSTIMANDA, SI QUIS PLURES VISIONES AUT CONSOLATIONES HABEAT, VEL SI PERITUS SIT IN SCRIPTURIS, AUT IN ALTIORI GRADU PONATUR: SED SI FUERIT VERA HUMILITATE FUNDATUS ET DIVINA CARITATE REPLETUS, SI DEI HONOREM PURE ET INTEGRE SEMPER QUÆRAT, SI SE IPSUM NIHIL REPUTET ET IN VERITATE DESPICIAT, ATQUE AB ALIIS ETIAM DESPICI ET HUMILIARI MAGIS GAUDEAT QUAM HONORARI.

CAPUT VIII.

DE VILI ÆSTIMATIONE SUI IPSIUS IN OCULIS DEI.

LOQUAR AD DOMINUM MEUM, CUM SIM PULVIS ET CINIS. SI ME AMPLIUS REPUTAVERO, ECCE TU STAS CONTRA ME, ET DICUNT TESTIMONIUM VERUM INIQUITATES MEÆ, NEC POSSUM CONTRADICERE. SI AUTEM ME VILIFICAVERO ET AD NIHILUM ME REDEGERO, ET AB OMNI PROPRIA REPUTATIONE DEFECERO, ATQUE, SICUT SUM, PULVERIZAVERO, ERIT MIHI PROPITIA GRATIA TUA, ET VICINA CORDI MEO LUX TUA; ET OMNIS ÆSTIMATIO, QUANTULACUNQUE MINIMA, IN VALLE NIHILITATIS MEÆ SUBMERGETUR ET PERIBIT IN ÆTERNUM. IBI OSTENDES ME MIHI, QUID SUM, QUID FUI, ET DE QUO VENI; QUIA NIHIL SUM, ET NESCIVI. SI MIHI IPSI RELINQUOR, ECCE NIHIL ET TOTA INFIRMITAS; SI AUTEM SUBITO ME RESPEXERIS, STATIM FORTIS EFFICIOR, ET NOVO REPLEOR GAUDIO. ET MIRUM VALDE, QUOD SIC REPENTE SUBLEVOR ET TAM BENIGNE A TE COMPLECTOR, QUI PROPRIO PONDERE SEMPER AD IMA FEROR.

GEN. XVIII, 27. PS. LXXII, 22.

2. FACIT HOC AMOR TUUS, GRATIS PRÆVENIENS ME ET IN TAM MULTIS SUBVENIENS NECESSITATIBUS, A GRAVIBUS QUOQUE CUSTODIENS ME PERICULIS, ET AB INNUMERIS, UT VERE DICAM, ERIPIENS MALIS. ME SIQUIDEM MALE AMANDO ME PERDIDI, ET TE SOLUM QUÆRENDO ET PURE AMANDO, ME ET TE PARITER INVENI, ATQUE EX AMORE PROFUNDIUS AD NIHILUM ME REDEGI. QUIA TU, O DULCISSIME, FACIS MECUM SUPRA MERITUM OMNE, ET SUPRA ID, QUOD AUDEO SPERARE VEL ROGARE.

3. BENEDICTUS SIS, DEUS MEUS, QUIA, LICET EGO OMNIBUS BONIS INDIGNUS SIM, TUA TAMEN NOBILITAS ET INFINITA BONITAS NUNQUAM CESSAT BENEFACERE ETIAM INGRATIS ET LONGE A TE AVERSIS. CONVERTE NOS AD TE, UT SIMUS GRATI, HUMILES ET DEVOTI, QUIA SALUS NOSTRA TU ES, VIRTUS, ET FORTITUDO NOSTRA.

CAPUT IX.

QUOD OMNIA AD DEUM SICUT AD FINEM ULTIMUM SUNT REFERENDA.

FILI, EGO DEBEO ESSE FINIS TUUS SUPREMUS. EX HAC INTENTIONE PURIFICABITUR AFFECTUS TUUS, SÆPIUS AD SE IPSUM ET AD CREATURAS

MALE INCURVATUS. NAM SI TE IPSUM IN ALIQUO QUÆRIS, STATIM IN TE DEFICIS ET ARESCIS. OMNIA ERGO AD ME PRINCIPALITER REFERAS, QUI OMNIA SUM, QUI OMNIA DEDI. SIC SINGULA CONSIDERA, SICUT EX SUMMO BONO MANANTIA; ET IDEO AD ME, TANQUAM AD SUAM ORIGINEM, CUNCTA SUNT REFERENDA.

2. EX ME PUSILLUS ET MAGNUS, PAUPER ET DIVES, TANQUAM EX FONTE VIVO, AQUAM HAURIUNT VIVAM; ET QUI MIHI SPONTE ET LIBERE DESERVIUNT, GRATIAM PRO GRATIA ACCIPIENT. QUI AUTEM EXTRA ME VOLUERIT GLORIARI, VEL IN ALIQUO FRIVATO BONO DELECTARI, NON STABILIETUR IN VERO GAUDIO, NEQUE IN CORDE SUO DILATABITUR, SED MULTIPLICITER IMPEDIETUR ET ANGUSTIABITUR. NIHIL ERGO TIBI DE BONO ADSCRIBERE DEBES, NEC ALICUI HOMINI VIRTUTEM ATTRIBUAS, SED TOTUM DA DEO, SINE QUO NIHIL HABET HOMO. EGO TOTUM DEDI, EGO TOTUM REHABERE VOLO, ET CUM MAGNA DISTRICTIONE GRATIARUM ACTIONES REQUIRO.

3. HÆC EST VERITAS, QUA FUGATUR GLORIÆ VANITAS. ET SI INTRAVERIT CŒLESTIS GRATIA ET VERA CARITAS, NON ERIT ALIQUA INVIDIA NEC CONTRACTIO CORDIS, NEQUE PRIVATUS AMOR OCCUPABIT. VINCIT ENIM OMNIA DIVINA CARITAS ET DILATAT OMNES ANIMÆ VIRES. SI RECTE SAPIS,

IN ME SOLO GAUDEBIS, IN ME SOLO SPERABIS; QUIA NEMO BONUS, NISI SOLUS DEUS, QUI EST SUPER OMNIA LAUDANDUS ET IN OMNIBUS BENEDICENDUS.

CAPUT X.

QUOD SPRETO MUNDO DULCE EST SERVIRE DEO.

NUNC ITERUM LOQUAR, DOMINE, ET NON SILEBO; DICAM IN AURIBUS DEI MEI ET REGIS MEI, QUI EST IN EXCELSO. O QUAM MAGNA MULTITUDO DULCEDINIS TUAE DOMINE, QUAM ABSCONDISTI TIMENTIBUS TE! SED QUID ES AMANTIBUS TE, QUID TOTO CORDE TIBI SERVIENTIBUS? VERE INEFFABILIS DULCEDO CONTEMPLATIONIS TUÆ, QUAM LARGIRIS AMANTIBUS TE. IN HOC MAXIME OSTENDISTI DULCEDINEM CARITATIS TUÆ, QUIA CUM NON ESSEM, FECISTI ME, ET CUM ERRAREM LONGE A TE, REDUXISTI ME, UT SERVIREM TIBI, ET PRÆCEPISTI, UT DILIGAM TE.

2. O FONS AMORIS PERPETUI, QUID DICAM DE TE? QUOMODO POTERO TUI OBLIVISCI, QUI

LUC. XVIII, 19. PS. XXX, 20.

MEI RECORDARI DIGNATUS ES? ET POSTQUAM CONTABUI ET PERII, FECISTI ULTRA OMNEM SPEM MISERICORDIAM CUM SERVO TUO, ET ULTRA OMNE MERITUM GRATIAM ET AMICITIAM EXHIBUISTI. QUID RETRIBUAM TIBI PRO GRATIA ISTA? NON ENIM OMNIBUS DATUM EST, UT OMNIBUS ABDICATIS SÆCULO RENUNTIENT ET MONASTICAM VITAM ASSUMANT. NUMQUID MAGNUM EST, UT TIBI SERVIAM, CUI OMNIS CREATURA SERVIRE TENETUR! NON MAGNUM MIHI VIDERI DEBET, SED POTIUS HOC MIHI MAGNUM ET MIRANDUM APPARET, QUOD TAM PAUPEREM ET INDIGNUM DIGNARIS IN SERVUM RECIPERE ET DILECTIS SERVIS TUIS ADUNARE.

3. ECCE OMNIA TUA SUNT, QUÆ HABEO, ET UNDE TIBI SERVIO. VERUMTAMEN VICE VERSA TU MIHI MAGIS SERVIS, QUAM EGO TIBI. ECCE CŒLUM ET TERRA, QUÆ IN MINISTERIUM HOMINIS CREASTI, PRÆSTO SUNT TIBI ET FACIUNT QUOTIDIE, QUÆCUNQUE MANDASTI. ET HOC PARUM EST; QUIN ETIAM ANGELOS IN MINISTERIUM HOMINIS CREASTI ET ORDINASTI. TRANSCENDIT AUTEM HÆC OMNIA, QUOD TU HOMINI SERVIRE DIGNATUS ES, ET TE IPSUM DATURUM PROMISISTI.

4. QUID DABO TIBI PRO ISTIS MILLIBUS BONIS? UTINAM POSSEM TIBI SERVIRE CUNCTIS DIEBUS VITÆ MEÆ! UTINAM VEL UNO DIE DIGNUM SERVITIUM EXHIBERE SUFFICEREM! VERE TU ES

DIGNUS OMNI SERVITIO, OMNI HONORE ET LAUDE ÆTERNA. VERE DOMINUS MEUS ES, ET EGO PAUPER SERVUS TUUS, QUI TOTIS VIRIBUS TENEOR TIBI SERVIRE, NEC UNQUAM IN LAUDIBUS TUIS DEBEO FASTIDIRE. SIC VOLO, SIC DESIDERO; ET QUICQUID MIHI DEEST, TU DIGNERIS SUPPLERE.

5. MAGNUS HONOR, MAGNA GLORIA, TIBI SERVIRE ET OMNIA PER TE PROPTER TE CONTEMNERE! HABEBUNT ENIM GRATIAM MAGNAM, QUI SPONTE SE SUBJECERINT TUÆ SANCTISSIMÆ SERVITUTI; ET INVENIENT SUAVISSIMAM SPIRITUS SANCTI CONSOLATIONEM. CONSEQUENTUR MAGNAM CORDIS LIBERTATEM, QUI PRO NOMINE TUO ARCTAM INGREDIUNTUR VIAM, ET OMNEM MUNDANAM NEGLEXERINT CURAM.

6. O GRATA ET JUCUNDA DEI SERVITUS, QUA HOMO VERACITER EFFICITUR LIBER ET SANCTUS! O SACER STATUS RELIGIOSI FAMULATUS, QUI HOMINEM ANGELIS REDDIT ÆQUALEM, DEO PLACABILEM, DÆMONIBUS TERRIBILEM, ET CUNCTIS FIDELIBUS COMMENDABILEM! O AMPLECTENDUM ET SEMPER OPTANDUM SERVITIUM, QUO PROMERETUR SUMMUM BONUM, ET GAUDIUM PROMERETUR SINE FINE PERMANSURUM!

CAPUT XI.

QUOD DESIDERIA CORDIS EXAMINANDA SUNT ET MODERANDA.

FILI, OPORTET TE ADHUC MULTA DISCERE, QUÆ NECDUM BENE DIDICISTI.

QUÆ SUNT HÆC, DOMINE?

UT DESIDERIUM TUUM PONAS TOTALITER SECUNDUM BENEPLACITUM MEUM, ET TUI IPSIUS AMATOR NON SIS, SED MEÆ VOLUNTATIS CUPIDUS AMATOR ET ÆMULATOR. DESIDERIA TE SÆPE ACCENDUNT ET VEHEMENTER IMPELLUNT; SED CONSIDERA, AN PROPTER MEUM, AN PROPTER HONOREM TUUM VEL COMMODUM MAGIS MOVEARIS. SI EGO SUM IN CAUSA, BENE CONTENTUS ERIS, QUOMODOCUMQUE ORDINAVERO; SI AUTEM DE PROPRIO QUÆSTU ALIQUID LATET, ECCE HOC EST, QUOD TE IMPEDIT ET GRAVAT.

2. CAVE ERGO, NE NIMIUM INNITARIS SUPER DESIDERIO PRÆCONCEPTO, ME NON CONSULTO: NE FORTE POSTEA PŒNITEAT ET DISPLICEAT, QUOD PRIMO PLACUIT, ET QUASI PRO MELIORE ZELASTI. NON ENIM OMNIS AFFECTIO, QUÆ VIDETUR BONA, STATIM EST SEQUENDA; SED NEQUE OMNIS CONTRARIA AFFECTIO AD PRIMUM FUGIENDA. EXPEDIT INTERDUM REFRENATIONE UTI, ETIAM IN

BONIS STUDIIS ET DESIDERIIS, NE PER IMPORTUNITATEM MENTIS DISTRACTIONEM INCURRAS, NE ALIIS PER INDISCIPLINATIONEM SCANDALUM GENERES, VEL ETIAM PER RESISTENTIAM ALIORUM SUBITO TURBERIS ET CORRUAS.

3. INTERDUM VERO OPORTET VIOLENTIA UTI ET VIRILITER APPETITUI SENSITIVO CONTRAIRE, NEC ADVERTERE, QUID VELIT CARO ET QUID NON VELIT: SED HOC MAGIS SATAGERE, UT SUBJECTA SIT ETIAM NOLENS SPIRITUI; ET TAMDIU CASTIGARI DEBET ET COGI SERVITUTI SUBESSE, DONEC PARATA SIT AD OMNIA, PAUCISQUE CONTENTARI DISCAT ET SIMPLICIBUS DELECTARI, NEC CONTRA ALIQUOD INCONVENIENS MURMURARE.

CAPUT XII.

DE INFORMATIONE PATIENTIÆ ET LUCTAMINE ADVERSUS CONCUPISCENTIAS.

DOMINE DEUS, UT AUDIO, PATIENTIA EST MIHI VALDE NECESSARIA; MULTA ENIM IN HAC VITA ACCIDUNT CONTRARIA. NAM QUALITERCUMQUE ORDINAVERO DE PACE MEA, NON POTEST ESSE SINE DOLORE ET BELLO VITA MEA.

I. COR. IX, 27.

2. ITA EST, FILI. NON ENIM VOLO TE TALEM QUÆRERE PACEM, QUÆ TENTATIONIBUS CAREAT AUT CONTRARIA NON SENTIAT, SED TUNC ETIAM TE ÆSTIMARE PACEM INVENISSE, CUM TU FUERIS VARIIS TRIBULATIONIBUS EXERCITATUS ET IN MULTIS CONTRARIETATIBUS PROBATUS. SI DIXERIS TE NON MULTA POSSE PATI, QUOMODO TUNC SUSTINEBIS IGNEM PURGATORII? DE DUOBUS MALIS SEMPER MINUS TAMEN EST ELIGENDUM. UT ERGO ÆTERNA FUTURA SUPPLICIA POSSIS EVADERE, MALA PRÆSENTIA STUDEAS PRO DEO ÆQUANIMITER TOLERARE. AN PUTAS, QUOD HOMINES SÆCULI HUJUS NIHIL AUT PARUM PATIANTUR? NEC HOC INVENIES, ETIAMSI DELICATISSIMOS QUÆSIERIS.

3. SED HABENT, INQUIES, MULTAS DELECTATIONES ET PROPRIAS SEQUUNTUR VOLUNTATES, IDEOQUE PARUM PONDERANT SUAS TRIBULATIONES.

4. ESTO, QUOD ITA SIT, QUOD HABEANT, QUICQUID VOLUERINT; SED QUAMDIU, PUTAS, DURABIT? ECCE QUEMADMODUM FUMUS DEFICIENT IN SÆCULO ABUNDANTES, ET NULLA ERIT RECORDATIO PRÆTERITORUM GAUDIORUM. SED ET CUM ADHUC VIVUNT, NON SINE AMARITUDINE ET TÆDIO AC TIMORE IN EIS QUIESCUNT. EX EADEM NAMQUE RE, UNDE DELECTATIONEM CONCIPIUNT SIBI, INDE DOLORIS PŒNAM FREQUENTER

RECIPIUNT. JUSTE ILLIS FIT, UT QUIA INORDINATE DELECTATIONES QUÆRUNT ET SEQUUNTUR, NON SINE AMARITUDINE ET CONFUSIONE EAS EXPLEANT. O QUAM BREVES, QUAM FALSÆ, QUAM INORDINATÆ ET TURPES OMNES SUNT! VERUNTAMEN PRÆ EBRIETATE ET CÆCITATE NON INTELLIGUNT, SED VELUT MUTA ANIMALIA PROPTER MODICUM CORRUPTIBILIS VITÆ DELECTAMENTUM MORTEM ANIMÆ INCURRUNT. TU ERGO, FILI, POST CONCUPISCENTIAS TUAS NON EAS, ET A VOLUNTATE TUA AVERTERE. DELECTARE IN DOMINO, ET DABIT TIBI PETITIONES CORDIS TUI.

5. ETENIM SI VERACITER VIS DELECTARI ET ABUNDANTIUS A ME CONSOLARI, ECCE IN CONTEMPTU OMNIUM MUNDANORUM ET IN ABSCISSIONE OMNIUM INFIMARUM DELECTATIONUM ERIT BENEDICTIO TUA, ET COPIOSA TIBI REDDETUR CONSOLATIO. ET QUANTO PLUS TE AB OMNI CREATURARUM SOLATIO SUBTRAXERIS, TANTO IN ME SUAVIORES ET POTENTIORES CONSOLATIONES INVENIES. SED PRIMO NON SINE QUADAM TRISTITIA ET LABORE CERTAMINIS AD HAS PERTINGES. OBSISTIT INOLITA CONSUETUDO, SED MELIORI CONSUETUDINE DEVINCETUR. REMURMURABIT

ECCL. XVIII, 30. PS. XXXVI, 4.

CARO, SED FERVORE SPIRITUS FRENABITUR. INSTIGABIT TE ET EXACERBABIT SERPENS ANTIQUUS, SED ORATIONE FUGABITUR; INSUPER ET LABORE UTILI ADITUS EI MAGNUS OBSTRUETUR.

CAPUT XIII.

DE OBEDIENTIA HUMILIS SUBDITI AD EXEMPLUM JESU CHRISTI.

FILI, QUI SE SUBTRAHERE NITITUR AB OBEDIENTIA, IPSE SE SUBTRAHIT A GRATIA; ET QUI QUÆRIT HABERE PRIVATA, AMITTIT COMMUNIA. QUI NON LIBENTER ET SPONTE SUO SUPERIORI SE SUBDIT, SIGNUM EST, QUOD CARO SUA NECDUM PERFECTE SIBI OBEDIT, SED SÆPE RECALCITRAT ET MURMURAT. DISCE ERGO CELERITER SUPERIORI TUO TE SUBMITTERE, SI CARNEM PROPRIAM OPTAS SUBJUGARE. CITIUS NAMQUE EXTERIOR VINCITUR INIMICUS, SI INTERIOR HOMO NON FUERIT DEVASTATUS. NON EST MOLESTIOR ET PEJOR ANIMÆ HOSTIS, QUAM TU IPSE TIBI NON BENE CONCORDANS SPIRITUI. OPORTET ENIM TE VERUM ASSUMERE TUI IPSIUS CONTEMPTUM, SI VIS PRÆVALERE ADVERSUS CARNEM ET SANGUINEM. QUIA ADHUC NIMIS INORDINATE TE DILIGIS, IDEO PLENE TE RESIGNARE ALIORUM VOLUNTATI TREPIDAS.

2. SED QUID MAGNUM, TU QUI PULVIS ES ET NIHIL, SI PROPTER DEUM TE SUBDIS HOMINI, QUANDO EGO OMNIPOTENS ET ALTISSIMUS, QUI CUNCTA CREAVI EX NIHILO, ME HOMINI PROPTER TE SUBJECI HUMILITER? FACTUS SUM OMNIUM HUMILLIMUS ET INFIMUS, UT ETIAM SUPERBIAM MEA HUMILITATE VINCERES. DISCE OPTEMPERARE, PULVIS. DISCE TE HUMILIARE, TERRA ET LIMUS, ET SUB OMNIUM PEDIBUS INCURVARE. DISCE VOLUNTATES TUAS FRANGERE ET AD OMNEM SUBJECTIONEM TE DARE.

3. EXARDESCE CONTRA TE, NEC PATIARIS TUMOREM IN TE VIVERE, SED ITA SUBJECTUM ET PULVEREM TE EXHIBE, UT OMNES SUPER TE AMBULARE POSSINT ET SICUT LUTUM PLATEARUM CONCULCARE. QUID HABES, HOMO INANIS, CONQUERI? QUID, SORDIDE PECCATOR, POTES CONTRADICERE EXPROBRANTIBUS TIBI, QUI TOTIENS DEUM OFFENDISTI ET TOTIENS INFERNUM MERUISTI? SED PEPERCIT TIBI OCULUS MEUS, QUIA PRETIOSA FUIT ANIMA TUA IN CONSPECTU MEO, UT COGNOSCERES DILECTIONEM MEAM ET GRATUS SEMPER BENEFICIIS MEIS EXISTERES, ET AD VERAM SUBJECTIONEM ET HUMILITATEM TE JUGITER DARES, PATIENTERQUE PROPRIUM CONTEMPTUM FERRES.

CAPUT XIV.

DE OCCULTIS DEI JUDICIIS CONSIDERANDIS, NE EXTOLLAMUR IN BONIS.

INTONAS SUPER ME JUDICIA TUA, DOMINE, ET TIMORE AC TREMORE CONCUTIS OMNIA OSSA MEA, ET EXPAVESCIT ANIMA MEA VALDE. STO ATTONITUS ET CONSIDERO, QUIA COELI NON SUNT MUNDI IN CONSPECTU TUO. SI IN ANGELIS REPERISTI PRAVITATEM, NEC TAMEN PEPERCISTI, QUID FIET DE ME? CECIDERUNT STELLÆ DE CŒLO, ET EGO PULVIS QUID PRÆSUMO? QUORUM OPERA VIDEBANTUR LAUDABILIA, CECIDERUNT AD INFIMA, ET QUI COMEDEBANT PANEM ANGELORUM, VIDI SILIQUIS DELECTARI PORCORUM.

2. NULLA EST ERGO SANCTITAS, SI MANUM TUAM RETRAHAS DOMINE. NULLA SAPIENTIA PRODEST, SI GUBERNARE DESISTAS. NULLA JUVAT FORTITUDO, SI CONSERVARE DESINAS. NULLA SECURA CASTITAS, SI EAM NON PROTEGAS. NULLA PROPRIA PRODEST CUSTODIA, SI NON ADSIT TUA SANCTA VIGILANTIA. NAM RELICTI MERGIMUR ET PERIMUS, VISITATI AUTEM VIVIMUS ET ERIGIMUR.

JOB. XV, 15. JOB. IV, 18. II. PETR. II, 4.

INSTABILES QUIPPE SUMUS, SED PROPTER TE CONFIRMAMUR; TEPESCIMUS, SED A TE ACCENDIMUR.

3. O QUAM HUMILITER ET ABIECTE MIHI DE ME IPSO SENTIENDUM EST! QUAM NIHILI PENDENDUM EST, SI QUID BONI VIDEAR HABERE! O QUAM PROFUNDE ME SUBMITTERE DEBEO SUB ABYSSALIBUS TUIS JUDICIIS, DOMINE, UBI NIHIL ALIÙD ME ESSE INVENIO, QUAM NIHIL ET NIHIL! O PONDUS IMMENSUM, O PELAGUS INTRANSNATABILE, UBI NIHIL DE ME REPERIO, QUAM IN TOTO NIHIL! UBI EST ERGO LATEBRA GLORIÆ, UBI CONFIDENTIA DE GLORIA CONCEPTA? ABSORPTA EST OMNIS GLORIA VANA IN PROFUNDITATE JUDICIORUM TUORUM SUPER ME.

4. QUID EST OMNIS CARO IN CONSPECTU TUO? NUMQUID GLORIABITUR LUTUM CONTRA FORMANTEM SE! QUOMODO POTEST ERIGI VANILOQUIO, CUJUS COR IN VERITATE SUBJECTUM EST DEO? NON EUM TOTUS MUNDUS ERIGET, QUEM SIBI SUBJECIT VERITAS; NEC OMNIUM LAUDANTIUM ORE MOVEBITUR, QUI TOTAM SPEM SUAM IN DEO FIRMAVIT. NAM ET IPSI, QUI LOQUUNTUR, ECCE OMNES NIHIL, ET DEFICIENT CUM SONITU VERBORUM. VERITAS AUTEM DOMINI MANET IN AETERNUM.

JES. XLV, 9. PS. CXVI, 2.

CAPUT XVII.

QUOD OMNIS SOLLICITUDO IN DEO PONENDA EST.

FILI, SINE ME TECUM AGERE, QUOD VOLO; EGO SCIO, QUID EXPEDIAT TIBI. TU COGITAS UT HOMO; IN MULTIS SENTIS, SICUT TIBI HUMANUS SUADET AFFECTUS.

2. DOMINE, VERUM EST QUOD DICIS. MAJOR EST SOLLICITUDO TUA PRO ME, QUAM OMNIS CURA, QUAM EGO POSSEM GERERE PRO ME. NIMIS ENIM CASUALITER STAT, QUI NON PROJICIT OMNEM SOLLICITUDINEM SUAM IN TE. DOMINE, DUMMODO VOLUNTAS MEA RECTA ET FIRMA IN TE PERMANEAT, FAC DE ME, QUIDQUID TIBI PLACUERIT. NON ENIM POTEST ESSE NISI BONUM, QUIDQUID DE ME FECERIS. SI ME VIS ESSE IN TENEBRIS, SIS BENEDICTUS, ET SI ME VIS ESSE IN LUCE, SIS ITERUM BENEDICTUS. SI ME DIGNARIS CONSOLARI, SIS BENEDICTUS, ET SI ME VIS TRIBULARI, ÆQUE SIS SEMPER BENEDICTUS.

3. FILI, SIC OPORTET TE STARE, SI MECUM DESIDERAS AMBULARE. ITA PROMPTUS DEBES ESSE AD PATIENDUM, SICUT AD GAUDENDUM. ITA LIBENTER DEBES ESSE INOPS ET PAUPER, SICUT PLENUS ET DIVES.

4. DOMINE, LIBENTER PATIAR PRO TE, SICUT VOLUERIS VENIRE SUPER ME. INDIFFERENTER VOLO DE MANU TUA BONUM ET MALUM, DULCE ET AMARUM, LÆTUM ET TRISTE SUSCIPERE, ET PRO OMNIBUS MIHI CONTINGENTIBUS GRATIAS AGERE. CUSTODI ME AB OMNI PECCATO, ET NON TIMEBO MORTEM NEQUE INFERNUM. DUMMODO IN ÆTERNUM NON PROJICIAS NEC DELEAS ME DE LIBRO VITÆ, NON MIHI NOCEBIT, QUICQUID VENERIT TRIBULATIONIS SUPER ME.

CAPUT XVIII.

QUOD TEMPORALES MISERIÆ CHRISTI EXEMPLO ÆQUANIMITER SUNT FERENDÆ.

FILI, EGO DESCENDI DE CŒLO PRO TUA SALUTE; SUSCEPI TUAS MISERIAS, NON NECESSITATE, SED CARITATE TRAHENTE, UT PATIENTIAM DISCERES ET TEMPORALES MISERIAS NON INDIGNANTER FERRES. NAM AB HORA ORTUS MEI USQUE AD EXITUM IN CRUCE NON DEFUIT MIHI TOLERANTIA DOLORIS, AC DEFECTUM RERUM TEMPORALIUM MAGNUM HABUI. MULTAS QUERIMONIAS DE ME FREQUENTER AUDIVI, CONFUSIONES ET OPPROBRIA BENIGNE SUSTINUI, PRO BENEFICIIS

INGRATITUDINEM RECEPI, PRO MIRACULIS BLASPHEMIAS, PRO DOCTRINA REPREHENSIONES.

2. DOMINE, QUIA FUISTI PATIENS IN VITA TUA, IN HOC MAXIME IMPLENDO PRÆCEPTUM PATRIS TUI; DIGNUM EST, UT EGO MISELLUS PECCATOR SECUNDUM VOLUNTATEM TUAM PATIENTER ME SUSTINEAM, ET DONEC IPSE VOLUERIS, ONUS CORRUPTIBILIS VITÆ PRO SALUTE MEA PORTEM. NAM ETSI SENTITUR ONEROSA PRÆSENS VITA, FACTA EST TAMEN JAM PER GRATIAM TUAM VALDE MERITORIA, ATQUE EXEMPLO TUO AC SANCTORUM TUORUM VESTIGIIS INFIRMIS TOLERABILIOR ET CLARIOR; SED ET MULTO MAGIS CONSOLATORIA, QUAM OLIM IN VETERI TESTAMENTO FUERAT, CUM PORTA CŒLI CLAUSA PERSISTERET, ET OBSCURIOR ETIAM VIA VIDEBATUR, QUANDO TAM PAUCI REGNUM CŒLORUM QUÆRERE CURABANT. SED NEQUE QUI TUNC JUSTI ERANT ET SALVANDI, ANTE PASSIONEM TUAM ET SACRÆ MORTIS OBITUM CŒLESTE REGNUM POTERANT INTROIRE.

3. O QUANTAS TIBI GRATIAS TENEOR REFERRE, QUIA RECTAM ET BONAM VIAM DIGNATUS ES MIHI ET CUNCTIS FIDELIBUS AD ÆTERNUM REGNUM OSTENDERE TUUM! NAM VITA TUA, VIA NOSTRA; ET PER SANCTAM PATIENTIAM AMBULAMUS AD TE QUI ES CORONA NOSTRA. NISI TU NOS PRÆCESSISSES ET DOCUISSES, QUIS SEQUI CURARET?

HEU, QUANTI LONGE RETROCEDERENT, NISI TUA PRÆCLARA EXEMPLA INSPICERENT! ECCE, ADHUC TEPESCIMUS AUDITIS TOT SIGNIS TUIS ET DOCTRINIS; QUID FIERET, SI TANTUM LUMEN AD SEQUENDUM TE NON HABEREMUS?

CAPUT XIX.

DE TOLERANTIA INJURIARUM, ET QUIS VERUS PATIENS PERHIBETUR.

QUID EST, QUOD LOQUERIS, FILI? CESSA CONQUERI, CONSIDERA MEAM ET ALIORUM SANCTORUM PASSIONEM. NONDUM USQUE AD SANGUINEM RESTITISTI. PARUM EST, QUOD TU PATERIS IN COMPARATIONE EORUM, QUI TAM MULTA PASSI SUNT, TAM FORTITER TENTATI, TAM GRAVITER TRIBULATI, TAM MULTIPLICITER PROBATI ET EXERCITATI. OPORTET IGITUR ALIORUM GRAVIORA AD MENTEM REDUCERE, UT LEVIUS FERAS TUA MINIMA. ET SI TIBI MINIMA NON VIDENTUR, VIDE, NE ET HOC TUA FACIAT IMPATIENTIA. SIVE TAMEN PARVA SIVE MAGNA SINT, STUDE CUNCTA PATIENTER FERRE.

HEBR. XII, 4.

2. QUANTO MELIUS AD PATIENDUM TE DISPONIS, TANTO SAPIENTIUS AGIS ET AMPLIUS PROMERERIS, ET FERES LEVIUS ANIMO ET USU AD HOC NON SEGNITER PARATUS. NEC DICAS: NON VALEO HÆC AB HOMINE TALI PATI, NEC HUIUSCEMODI MIHI PATIENDA SUNT: GRAVE ENIM INTULIT DAMNUM ET IMPROPERAT MIHI, QUÆ NUNQUAM COGITAVERAM; SED AB ALIO LIBENTER PATIAR, ET SICUT PATIENDA VIDERO. INSIPIENS EST TALIS COGITATIO, QUÆ VIRTUTEM PATIENTIÆ NON CONSIDERAT, NEC A QUO CORONANDA ERIT, SED MAGIS PERSONAS ET OFFENSAS SIBI ILLATAS PERPENDIT.

3. NON EST VERUS PATIENS, QUI NON VULT PATI, NISI QUANTUM SIBI VISUM FUERIT, ET A QUO SIBI PLACUERIT. VERUS AUTEM PATIENS NON ATTENDIT, A QUO HOMINE, UTRUM A PRÆLATO SUO AN AB ALIO, ÆQUALI AN INFERIORI, UTRUM A BONO ET SANCTO VIRO VEL A PERVERSO ET INDIGNO EXERCEATUR: SED INDIFFERENTER AB OMNI CREATURA QUANTUMCUNQUE ET QUOTIESCUNQUE EI ALIQUID ADVERSI ACCIDERIT, TOTUM HOC GRATANTER DE MANU DEI ACCIPIT ET INGENS LUCRUM REPUTAT; QUIA NIHIL APUD DEUM, QUANTUMLIBET PARVUM, PRO DEO TAMEN PASSUM, POTERIT SINE MERITO TRANSIRE.

4. ESTO IGITUR EXPEDITUS AD PUGNAM, SI VIS HABERE VICTORIAM. SINE CERTAMINE NON

POTES VENIRE AD PATIENTIÆ CORONAM. SI PATI NON VIS, RECUSAS CORONARI. SI AUTEM CORONARI DESIDERAS, CERTA VIRILITER, SUSTINE PATIENTER. SINE LABORE NON TENDITUR AD REQUIEM, NEC SINE PUGNA PERVENITUR AD VICTORIAM.

5. FAC MIHI POSSIBILE, DOMINE, PER GRATIAM, QUOD MIHI IMPOSSIBILE VIDETUR PER NATURAM. TU SCIS, QUOD MODICUM POSSUM PATI, ET QUOD CITO DEJICIOR LEVI EXSURGENTE ADVERSITATE. EFFICIATUR MIHI QUÆLIBET EXERCITATIO TRIBULATIONIS PRO NOMINE TUO AMABILIS ET ACCEPTABILIS; NAM PATI ET VEXARI PRO TE VALDE SALUBRE EST ANIMÆ MEÆ.

CAPUT XX.

DE CONFESSIONE PROPRIÆ INFIRMITATIS ET HUJUS VITÆ MISERIIS.

CONFITEBOR ADVERSUM ME INJUSTITIAM MEAM; CONFITEBOR TIBI, DOMINE, INFIRMITATEM MEAM. SÆPE PARVA RES EST, QUÆ ME DEJICIT ET CONTRISTAT. PROPONO, ME FORTITER ACTURUM, SED CUM MODICA TENTATIO VENERIT,

PS. XXXI, 5.

MAGNA MIHI FIT ANGUSTIA. VALDE VILIS QUANDOQUE RES EST, UNDE GRAVIS TENTATIO PROVENIT. DUM PUTO ME ALIQUANTULUM TUTUM, CUM NON SENTIO, INVENIO ME NONNUNQUAM PÆNE DEVICTUM EX LEVI FLATU.

2. VIDE ERGO, DOMINE, HUMILITATEM MEAM ET FRAGILITATEM TIBI UNDIQUE NOTAM. MISERERE MEI, ET ERIPE ME DE LUTO, UT NON INFIGAR, NON PERMANEAM DEVICTUS USQUEQUAQUE. HOC EST, QUOD ME FREQUENTER REVERBERAT ET CORAM TE CONFUNDIT, QUOD TAM LABILIS SUM ET INFIRMUS AD RESISTENDUM PASSIONIBUS. ET SI NON OMNINO AD CONSENSIONEM, TAMEN MIHI ETIAM MOLESTA ET GRAVIS EST EARUM INSECTATIO, ET TÆDET VALDE SIC QUOTIDIE VIVERE IN LITE. EXHINC NOTA FIT MIHI INFIRMITAS MEA, QUIA MULTO FACILIUS IRRUUNT ABOMINANDÆ SEMPER PHANTASIÆ, QUAM DISCEDUNT.

3. UTINAM, FORTISSIME DEUS ISRAEL, ZELATOR ANIMARUM FIDELIUM, RESPICIAS SERVI TUI LABOREM ET DOLOREM, ASSISTASQUE ILLI IN OMNIBUS, AD QUÆCUNQUE PERREXERIT. ROBORA ME CŒLESTI FORTITUDINE, NEQUE VETUS HOMO, MISERA CARO SPIRITUI NECDUM BENE SUBJECTA, VALEAT DOMINARI, ADVERSUS QUAM CERTARE

PS. LXVIII, 15.

OPORTEBIT, QUAMDIU SPIRATUR IN HAC VITA MISERRIMA. HEU QUALIS EST HÆC VITA, UBI NON DESUNT TRIBULATIONES ET MISERIÆ, UBI PLENA LAQUEIS ET HOSTIBUS SUNT OMNIA! NAM UNA TRIBULATIONE SEU TENTATIONE RECEDENTE ALIA ACCEDIT; SED ET ADHUC PRIORE DURANTE CONFLICTU ALIÆ PLURES SUPERVENIUNT ET INSPERATÆ.

4. ET QUOMODO POTEST AMARI VITA HOMINIS, HABENS TANTAS AMARITUDINES, ET TOT SUBJECTA CALAMITATIBUS ET MISERIIS? QUOMODO ETIAM DICITUR VITA, TOT GENERANS MORTES ET PESTES? ET TAMEN AMATUR, ET DELECTARI IN EA QUÆRITUR A MULTIS. REPREHENDITUR FREQUENTER MUNDUS TANQUAM FALLAX SIT ET VANUS; NEC TAMEN FACILE RELINQUITUR, CUM CONCUPISCENTIÆ CARNIS DOMINANTUR. SED ALIA TRAHUNT AD AMANDUM, ALIA AD CONTEMNENDUM; ALIA AD AMOREM MUNDI: CARNIS DESIDERIUM, DESIDERIUM OCULORUM ET SUPERBIA VITAE: SED PŒNÆ AC MISERIÆ SEQUENTES EA, ODIUM MUNDI PARIUNT ET TÆDIUM.

5. SED VINCIT, PROH DOLOR, DELECTATIO PRAVA MENTEM MUNDO DEDITAM, ET ESSE SUB SENTIBUS DELICIAS REPUTAT, QUIA DEI

1. JOANN. II, 16. JOB. XXX, 7.

SUAVITATEM ET INTERNAM VIRTUTIS AMŒNITATEM NEC VIDIT, NEC GUSTAVIT. QUI AUTEM MUNDUM PERFECTE CONTEMNUNT, ET DEO VIVERE SUB SANCTA DISCIPLINA STUDENT, ISTI DULCEDINEM DIVINAM VERIS ABRENUNTIATORIBUS PROMISSAM NON IGNORANT, ET QUAM GRAVITER MUNDUS ERRAT ET VARIE FALLITUR, VIDENT.

CAPUT XXI.

QUOD IN DEO SUPER OMNIA BONA ET DONA REQUIESCENDUM EST.

SUPER OMNIA ET IN OMNIBUS REQUIESCES ANIMA MEA IN DOMINO SEMPER, QUIA IPSE EST SANCTORUM ÆTERNA REQUIES. DA MIHI, DULCISSIME ET AMANTISSIME JESU, IN TE SUPER OMNEM CREATURAM REQUIESCERE, SUPER OMNEM SALUTEM ET PULCHRITUDINEM, SUPER OMNEM GLORIAM ET HONOREM, SUPER OMNEM POTENTIAM ET DIGNITATEM, SUPER OMNEM SCIENTIAM ET SUBTILITATEM, SUPER OMNES DIVITIAS ET ARTES, SUPER OMNEM LÆTITIAM ET EXULTATIONEM, SUPER OMNEM FAMAM ET LAUDEM, SUPER OMNEM SUAVITATEM ET CONSOLATIONEM, SUPER OMNEM SPEM ET PROMISSIONEM, SUPER OMNE MERITUM ET

DESIDERIUM, SUPER OMNIA DONA ET MUNERA, QUÆ POTES DARE ET INFUNDERE, SUPER OMNE GAUDIUM ET JUBILATIONEM, QUAM POTEST MENS CAPERE ET SENTIRE, DENIQUE SUPER OMNES ANGELOS ET ARCHANGELOS ET SUPER OMNEM EXERCITUM CŒLI, SUPER OMNIA VISIBILIA ET INVISIBILIA ET SUPER OMNE, DEUS MEUS, QUOD TU NON ES: QUIA TU, DEUS MEUS, SUPER OMNIA OPTIMUS ES.

2. TU SOLUS ALTISSIMUS, TU SOLUS POTENTISSIMUS, TU SOLUS SUFFICIENTISSIMUS ET PLENISSIMUS, TU SOLUS SUAVISSIMUS ET SOLATIOSISSIMUS, TU SOLUS PULCHERRIMUS ET AMANTISSIMUS, TU SOLUS NOBILISSIMUS ET GLORIOSISSIMUS SUPER OMNIA, IN QUO BONA CUNCTA SIMUL PERFECTA SUNT, FUERUNT ET ERUNT. ATQUE IDEO MINUS EST ET INSUFFICIENS, QUIDQUID PRÆTER TE IPSUM MIHI DONAS ET DE TE IPSO REVELAS VEL PROMITTIS, TE NON VISO NEC PLENE ADEPTO: QUONIAM QUIDEM NON POTEST COR MEUM VERACITER REQUIESCERE NEC TOTALITER CONTENTARI, NISI IN TE REQUIESCAT ET OMNIA DONA OMNEMQUE CREATURAM TRANSCENDAT.

3. O MI DILECTISSIME SPONSE JESU CHRISTE, AMATOR PURISSIME, DOMINATOR UNIVERSÆ CREATURÆ: QUIS MIHI DET PENNAS VERÆ LIBERTATIS AD VOLANDUM ET PAUSANDUM IN TE? O QUANDO

AD PLENUM DABITUR VACARE MIHI ET VIDERE, QUAM SUAVIS ES, DOMINE DEUS MEUS? QUANDO AD PLENUM RECOLLIGAM ME IN TE, UT PRÆ AMORE TUO NON SENTIAM ME, SED TE SOLUM SUPRA OMNEM SENSUM ET MODUM IN MODO NON OMNIBUS NOTO. NUNC AUTEM FREQUENTER GEMO ET INFELICITATEM MEAM CUM DOLORE PORTO; QUIA MULTA MALA IN HAC VALLE MISERIARUM OCCURRUNT, QUÆ ME SÆPIUS CONTURBANT, CONTRISTANT ET OBNUBILANT, SÆPIUS IMPEDIUNT ET DISTRAHUNT, ALLICIUNT ET IMPLICANT, NE LIBERUM ACCESSUM HABEAM AD TE, ET NE JUCUNDIS FRUAR AMPLEXIBUS, PRÆSTO SEMPER CUM BEATIS SPIRITIBUS. MOVEAT TE SUSPIRIUM MEUM ET DESOLATIO MULTIPLEX IN TERRA.

4. O JESU, SPLENDOR ÆTERNÆ GLORIÆ, SOLAMEN PEREGRINATIONIS ANIMÆ MEÆ, APUD TE EST OS MEUM SINE VOCE, ET SILENTIUM MEUM LOQUITUR TIBI. USQUEQUO TARDAT DEUS MEUS VENIRE? VENIAT AD ME PAUPERCULUM SUUM, ET LÆTUM FACIAT. MITTAT MANUM SUAM, ET MISERUM ERIPIAT DE OMNI ANGUSTIA. VENI, VENI; QUIA NULLA ERIT SINE TE LÆTA DIES AUT HORA, QUIA TU LÆTITIA MEA, ET SINE TE VACUA EST MENSA MEA. MISER SUM ET QUODAMMODO INCARCERATUS ET COMPEDITUS AC GRAVATUS, DONEC LUCE PRÆSENTIÆ TUÆ ME REFICIAS AC

LIBERTATI DONES, ET VULTUM AMICABILEM REDDAS AC DEMONSTRES.

5. QUÆRANT ALII PRO TE ALIUD, QUODCUMQUE LIBUERIT: MIHI ALIUD INTERIM NIHIL PLACET NEC PLACEBIT, NISI DEUS MEUS, SPES MEA, SALUS ÆTERNA. NON RETICEBO NEC DEPRECARI CESSABO, DONEC GRATIA TUA REVERTATUR MIHI, QUIA TU INTUS LOQUARIS.

6. ECCE ADSUM, ECCE EGO AD TE VENIO, QUIA INVOCASTI ME. LACRYMÆ TUÆ ET DESIDERIUM ANIMÆ TUÆ, HUMILIATIO TUA ET CONTRITIO CORDIS INCLINAVERUNT ME ET ADDUXERUNT AD TE.

7. ET DIXI: DOMINE, INVOCAVI TE ET DESIDERAVI TE FRUI, PARATUS OMNIA RESPUERE PROPTER TE. TU ENIM PRIOR EXCITASTI ME, UT QUÆRERERE TE. SIS ERGO BENEDICTUS, DOMINE, QUI FECISTI HANC BONITATEM CUM SERVO TUO SECUNDUM MULTITUDINEM MISERICORDIÆ TUÆ. QUID HABET ULTRA DICERE SERVUS TUUS CORAM TE, NISI UT HUMILIET SE VALDE ANTE TE, MEMOR SEMPER PROPRIÆ INIQUITATIS ET INFIRMITATIS ET VILITATIS? NON ENIM EST SIMILIS TUI IN CUNCTIS MIRABILIBUS CŒLI ET TERRÆ. SUNT OPERA TUA BONA VALDE, DOMINE, JUDICIA VERA,

PS. CXVIII, 65.

ET PROVIDENTIA TUA REGUNTUR UNIVERSA. LAUS ERGO TIBI ET GLORIA, O PATRIS SAPIENTIA: TE LAUDET ET BENEDICAT OS MEUM, ANIMA MEA ET CUNCTA CREATA SIMUL.

CAPUT XXII.

DE RECORDATIONE MULTIPLICIUM BENEFICIORUM DEI.

APERI, DOMINE, COR MEUM IN LEGE TUA, ET IN PRÆCEPTIS TUIS DOCE ME AMBULARE. DA MIHI INTELLIGERE VOLUNTATEM TUAM, ET CUM MAGNA REVERENTIA AC DILIGENTI CONSIDERATIONE BENEFICIA TUA TAM IN GENERALI QUAM IN PARTICUTARI MEMORARE, TIBI UT HINC VALEAM GRATIAS REFERRE. VERUM SCIO ET CONFITEOR, NEC PRO MINIMO PUNCTO ME POSSE DEBITAS GRATIARUM LAUDES PERSOLVERE. MINOR EGO SUM OMNIBUS BONIS MIHI PRÆSTITIS; ET CUM TUAM NOBILITATEM ATTENDO, DEFICIT PRÆ MAGNITUDINE ILLIUS SPIRITUS MEUS.

2. OMNIA QUÆ IN ANIMA HABEMUS ET IN CORPORE, ET QUÆCUMQUE EXTERIUS VEL INTERIUS NATURALITER VEL SUPERNATURALITER POSSIDEMUS, TUA SUNT BENEFICIA, ET BENEFICUM

PIUM AC BONUM COMMENDANT, A QUO BONA CUNCTA ACCEPIMUS. ETSI ALIUS PLURA, ALIUS PAUCIORA ACCEPIT, OMNIA TAMEN TUA SUNT, NEC MINIMUM SINE TE HABERI POTEST. ILLE, QUI MAJORA ACCEPIT, NON POTEST MERITO SUO GLORIARI NEC SUPER ALIOS EXTOLLI NEC MINORI INSULTARE, QUIA ILLE MAJOR ET MELIOR, QUI SIBI MINUS ADSCRIBIT ET IN REGRATIANDO HUMILIOR EST ATQUE DEVOTIOR; ET QUI OMNIBUS VILIOREM SE EXISTIMAT ET INDIGNIOREM SE JUDICAT, APTIOR EST AD PERCIPIENDA MAJORA.

3. QUI AUTEM PAUCIORA ACCEPIT, CONTRISTARI NON DEBET NEC INDIGNANTER FERRE NEQUE DITIORI INVIDERE, SED TE POTIUS ATTENDERE ET TUAM BONITATEM MAXIME LAUDARE, QUOD TAM AFFLUENTER, TAM GRATIS TAM LIBENTER SINE PERSONARUM ACCEPTIONE TUA MUNERA LARGIRIS. OMNIA EX TE, ET IDEO IN OMNIBUS ES LAUDANDUS. TU SCIS, QUID UNICUIQUE DONARI EXPEDIAT; ET CUR ISTE MINUS ET ILLE AMPLIUS HABEAT, NON NOSTRUM, SED TUUM EST DISCERNERE, APUD QUEM SINGULORUM DEFINITA SUNT MERITA.

4. UNDE, DOMINE DEUS, PRO MAGNO ETIAM REPUTO BENEFICIO, NON MULTA HABERE, UNDE EXTERIUS ET SECUNDUM HOMINES LAUS ET GLORIA APPAREAT: ITA UT QUIS CONSIDERATA PAU-

PERTATE ET VILITATE PERSONÆ SUÆ, NON MODO GRAVITATEM AUT TRISTITIAM VEL DEJECTIONEM INDE CONCIPIAT, SED POTIUS CONSOLATIONEM ET HILARITATEM MAGNAM; QUIA TU DEUS PAUPERES ET HUMILES ATQUE HUIC MUNDO DESPECTOS TIBI ELEGISTI IN FAMILIARES ET DOMESTICOS. TESTES SUNT IPSI APOSTOLI TUI, QUOS PRINCIPES SUPER OMNEM TERRAM CONSTITUISTI. FUERUNT ENIM SINE QUERELA CONVERSATI IN MUNDO, TAM HUMILES ET SIMPLICES SINE OMNI MALITIA ET DOLO, UT ETIAM PATI CONTUMELIAS GAUDERENT PRO NOMINE TUO, ET QUÆ MUNDUS ABHORRET, IPSI AMPLECTERENTUR AFFECTU MAGNO.

5. NIHIL ERGO AMATOREM TUUM ET COGNITOREM BENEFICIORUM TUORUM ITA LÆTIFICARE DEBET, SICUT VOLUNTAS TUA IN EO, ET BENEPLACITUM ÆTERNÆ DISPOSITIONIS TUÆ: DE QUA TANTUM CONTENTARI DEBET ET CONSOLARI, UT ITA LIBENTER VELIT ESSE MINIMUS, SICUT ALIQUIS OPTARET ESSE MAXIMUS, ET ITA PACIFICUS ET CONTENTUS IN NOVISSIMO LOCO, SICUT IN LOCO PRIMO, ATQUE ITA LIBENTER DESPICABILIS ET ABJECTUS, NULLIUS QUOQUE NOMINIS ET FAMÆ, SICUT CETERIS HONORABILIOR ET MAJOR IN MUNDO.

PS. XLIV, 17.

NAM VOLUNTAS TUA ET AMOR HONORIS TUI OMNIA EXCEDERE DEBET, ET PLUS EUM CONSOLARI MAGISQUE PLACERE, QUAM OMNIA BENEFICIA SIBI DATA VEL DANDA.

CAPUT XXIII.

DE QUATUOR MAGNAM IMPORTANTIBUS PACEM.

FILI, NUNC DOCEBO TE VIAM PACIS ET VERÆ LIBERTATIS.

2. FAC, DOMINE, QUOD DICIS, QUIA HOC MIHI EST GRATUM AUDIRE.

3. STUDE, FILI, ALTERIUS POTIUS FACERE VOLUNTATEM, QUAM TUAM. ELIGE SEMPER MINUS, QUAM PLUS HABERE. QUÆRE SEMPER INFERIOREM LOCUM ET OMNIBUS SUBESSE. OPTA SEMPER ET ORA, UT VOLUNTAS DEI INTEGRE IN TE FIAT. ECCE, TALIS HOMO INGREDITUR FINES PACIS ET QUIETIS.

4. DOMINE, SERMO TUUS ISTE BREVIS MULTUM IN SE CONTINET PERFECTIONIS. PARVUS EST DICTU, SED PLENUS SENSU ET UBER IN FRUCTU. NAM SI POSSET A ME FIDELITER CUSTODIRI, NON DEBERET TAM FACILIS IN ME TURBATIO ORIRI. NAM QUOTIENS ME IMPACATUM SENTIO ET GRAVA-

TUM, AB HAC DOCTRINA ME RECESSISSE INVENIO. SED TU, QUI OMNIA POTES ET ANIMÆ PROFECTUM SEMPER DILIGIS, ADAUGE MAJOREM GRATIAM, UT POSSIM TUUM COMPLERE SERMONEM ET MEAM PERFICERE SALUTEM.

ORATIO CONTRA COGITATIONES MALAS.

5. DOMINE DEUS MEUS, NE ELONGERIS A ME; DEUS MEUS, IN AUXILIUM MEUM RESPICE: QUONIAM IN ME SURREXERUNT COGITATIONES VANÆ ET TIMORES MAGNI, AFFLIGENTES ANIMAM MEAM. QUOMODO PERTRANSIBO ILLÆSUS? QUOMODO PERFRINGAM EAS?

6. EGO, INQUIT, ANTE TE IBO, ET GLORIOSOS TERRAE HUMILIABO. APERIAM JANUAM CARCERIS, ET ARCANA SECRETORUM REVELABO TIBI.

7. FAC, DOMINE, UT LOQUERIS, ET FUGIANT A FACIE TUA OMNES INIQUÆ COGITATIONES. HÆC EST SPES ET UNICA CONSOLATIO MEA, AD TE IN OMNI TRIBULATIONE CONFUGERE, TIBI CONFIDERE, EX INTIMO INVOCARE ET PATIENTER CONSOLATIONEM TUAM EXPECTARE.

PS. LXX, 12. JES. XLV, 2, 3.

ORATIO PRO ILLUMINATIONE MENTIS.

8. CLARIFICA ME, BONE JESU, CLARITATE INTERNI LUMINIS. EDUC DE HABITACULO CORDIS MEI TENEBRAS UNIVERSAS. COHIBE EVAGATIONES MULTAS, ET ELIDE VIM FACIENTES TENTATIONES. PUGNA FORTITER PRO ME, ET EXPUGNA MALAS BESTIAS, CONCUPISCENTIAS DICO ILLECEBROSAS, UT FIAT PAX IN VIRTUTE TUA, ET ABUNDANTIA LAUDIS TUÆ RESONET IN AULA SANCTA, HOC EST, IN CONSCIENTIA PURA. IMPERA VENTIS ET TEMPESTATIBUS; DIC MARI: QUIESCE; DIC AQUILONI: NE FLAVERIS; ET ERIT TRANQUILLITAS MAGNA.

9. EMITTE LUCEM TUAM ET VERITATEM, UT LUCEANT SUPER TERRAM; QUIA TERRA SUM INANIS ET VACUA, DONEC ILLUMINES ME. EFFUNDE GRATIAM DESUPER; PERFUNDE COR MEUM GRATIA CŒLESTI; MINISTRA DEVOTIONIS AQUAS AD IRRIGANDAM FACIEM TERRÆ, AD PRODUCENDUM FRUCTUM BONUM ET OPTIMUM. ELEVA MENTEM PRESSAM MOLE PECCATORUM, ET AD CŒLESTIA TOTUM DESIDERIUM MEUM SUSPENDE, UT GUSTATA SUAVITATE SUPERNÆ FELICITATIS PIGEAT DE TERRENIS COGITARE.

PS. CXXI, 7. PS. XLII, 3.

10. RAPE ME ET ERIPE ME AB OMNI CREATURARUM INDURABILI CONSOLATIONE, QUIA NULLA RES CREATA APPETITUM MEUM PLENARIE VALET QUIETARE ET CONSOLARI. JUNGE ME TIBI INSEPARABILI DILECTIONIS VINCULO, QUONIAM TU SOLUS SUFFICIS AMANTI, ET ABSQUE TE FRIVOLA SUNT UNIVERSA.

CAPUT XXIV.

DE EVITATIONE CURIOSÆ INQUISITIONIS SUPER ALTERIUS VITA.

FILI, NOLI ESSE CURIOSUS NEC VACUAS GERERE SOLLICITUDINES. QUID HOC VEL ILLUD AD TE? TU ME SEQUERE. QUID ENIM AD TE, UTRUM ILLE SIT TALIS VEL TALIS, AUT ISTE SIC AGIT VEL LOQUITUR? TU NON INDIGES RESPONDERE PRO ALIIS, SED PRO TE IPSO RATIONEM REDDES. QUID ERGO TE IMPLICAS? ECCE, EGO OMNES COGNOSCO, ET CUNCTA QUÆ SUB SOLE FIUNT, VIDEO, ET SCIO, QUALITER CUM UNOQUOQUE SIT, QUID COGITET, QUID VELIT, ET AD QUEM FINEM TENDAT EJUS INTENTIO. MIHI IGITUR COMMITTENDA SUNT OMNIA: TU VERO

JOANN. XXI, 22. ROM. XIV, 12.

SERVA TE IN BONA PACE ET DIMITTE AGITANTEM AGITARE, QUANTUM VOLUERIT. VENIET SUPER EUM, QUICQUID FECERIT VEL DIXERIT, QUIA ME FALLERE NON POTEST.

2. NON SIT TIBI CURÆ DE MAGNI NOMINIS UMBRA, NON DE MULTORUM FAMILIARITATE NEC DE PRIVATA HOMINUM DILECTIONE. ISTA ENIM GENERANT DISTRACTIONES ET MAGNAS IN CORDE OBSCURITATES. LIBENTER LOQUERER TIBI VERBUM MEUM ET ABSCONDITA REVELAREM, SI ADVENTUM MEUM DILIGENTER OBSERVARES ET OSTIUM CORDIS MIHI APERIRES. ESTO PRUDENS ET VIGILA IN ORATIONIBUS, ET HUMILIA TE IN OMNIBUS.

CAPUT XXV.

IN QUIBUS FIRMA PAX CORDIS, ET VERUS PROFECTUS CONSISTIT.

FILI, EGO LOCUTUS SUM: PACEM RELINQUO VOBIS, PACEM MEAM DO VOBIS: NON QUOMODO HIC MUNDUS DAT, EGO DO VOBIS. PACEM OMNES DESIDERANT, SED QUÆ AD VERAM PACEM PERTINENT, NON OMNES

I. PETR. IV, 7. JOANN. XIV, 27.

CURANT. PAX MEA CUM HUMILIBUS ET MANSUETIS CORDE. PAX TUA ERIT IN MULTA PATIENTIA. SI ME AUDIERIS ET VOCEM MEAM SECUTUS FUERIS, POTERIS MULTA PACE FRUI.

2. QUID IGITUR FACIAM DOMINE IN OMNI RE?

3. ATTENDE TIBI, QUID FACIAS, ET QUID DICAS, ET OMNEM INTENTIONEM TUAM AD HOC DIRIGE, UT MIHI SOLI PLACEAS ET EXTRA ME NIHIL CUPIAS VEL QUÆRAS. SED ET DE ALIORUM DICTIS VEL FACTIS NIL TEMERE JUDICES, NEC CUM REBUS TIBI NON COMMISSIS TE IMPLICES; ET POTERIT FIERI, UT PARUM VEL RARO TURBERIS. NUNQUAM AUTEM SENTIRE ALIQUAM TURBATIONEM, NEC ALIQUAM PATI CORDIS VEL CORPORIS MOLESTIAM, NON EST PRÆSENTIS TEMPORIS, SED STATUS ÆTERNÆ QUIETIS. NON ERGO ÆSTIMES TE VERAM PACEM INVENISSE, SI NULLAM SENSERIS GRAVITATEM, NEC TUNC TOTUM ESSE BONUM, SI NEMINEM PATERIS ADVERSARIUM, NEC HOC ESSE PERFECTUM, SI CUNCTA FUERINT SECUNDUM TUUM AFFECTUM. NEQUE TUNC ALIQUID MAGNI TE REPUTES AUT SPECIALITER DILECTUM EXISTIMES, SI IN MAGNA FUERIS DEVOTIONE AUT DULCEDINE: QUIA IN ISTIS NON COGNOSCITUR VERUS AMATOR VIRTUTIS, NEC IN ISTIS CONSISTIT PROFECTUS ET PERFECTIO HOMINIS.

4. IN QUO ERGO, DOMINE?

5. IN OFFERENDO TE EX TOTO CORDE TUO VOLUNTATI DIVINÆ, NON QUÆRENDO, QUÆ TUA SUNT, NEC IN PARVO NEC IN MAGNO, NEC IN TEMPORE NEC IN ÆTERNITATE, ITA UT UNA ÆQUALI FACIE IN GRATIARUM ACTIONE PERMANEAS INTER PROSPERA ET CONTRARIA, OMNIA ÆQUA LANCE PENSANDO. SI FUERIS TAM FORTIS ET LONGANIMIS IN SPE, UT SUBTRACTA INTERIORI CONSOLATIONE ETIAM AD AMPLIORA SUSTINENDA COR TUUM PRÆPARAVERIS, NEC TE JUSTIFICAVERIS, SED ME SANCTUM LAUDAVERIS: TUNC IN VERA ET RECTA VIA PACIS AMBULAS, ET SPES INDUBITATA ERIT, QUOD RURSUS IN JUBILO FACIEM MEAM SIS VISURUS. QUODSI AD PLENUM TUI IPSIUS CONTEMPTUM PERVENERIS, SCITO QUOD TUNC ABUNDANTIA PACIS PERFRUERIS SECUNDUM POSSIBILITATEM TUI INCOLATUS.

CAPUT XXVI.

DE EMINENTIA LIBERÆ MENTIS, QUAM SUPPLEX ORATIO MAGIS MERETUR, QUAM LECTIO.

DOMINE, HOC OPUS EST PERFECTI VIRI, NUNQUAM AB INTENTIONE CŒLESTIUM ANIMUM RELAXARE ET INTER MULTAS CURAS, QUASI SINE CURA TRANSIRE, NON MORE TORPENTIS, SED

PRÆROGATIVA QUADAM LIBERÆ MENTIS, NULLI CREATURÆ INORDINATA AFFECTIONE ADHÆRENDO.

2. OBSECRO TE, PIISSIME DOMINE DEUS MEUS, PRÆSERVA ME A CURIS HUJUS VITÆ; NE NIMIS IMPLICER, A MULTIS NECESSITATIBUS CORPORIS, NE VOLUPTATE CAPIAR, AB UNIVERSIS ANIMÆ OBSTACULIS, NE MOLESTIIS FRACTUS DEJICIAR; NON DICO AB HIS REBUS, QUAS TOTO AFFECTU AMBIT VANITAS MUNDANA, SED AB HIS MISERIIS, QUÆ ANIMAM SERVI TUI COMMUNI MALEDICTO MORTALITATIS PŒNALITER GRAVANT ET RETARDANT, NE IN LIBERTATEM SPIRITUS, QUOTIES LIBUERIT, VALEAT INTROIRE.

3. O DEUS MEUS, DULCEDO INEFFABILIS, VERTE MIHI IN AMARITUDINEM OMNEM CONSOLATIONEM CARNALEM, AB ÆTERNORUM AMORE ME ABSTRAHENTEM ET AD SE INTUITU CUJUSDAM BONI DELECTABILIS PRÆSENTIS MALE ALLICIENTEM. NON ME VINCAT, DEUS MEUS, NON ME VINCAT CARO ET SANGUIS, NON ME DECIPIAT MUNDUS AC BREVIS GLORIA EJUS, NON ME SUPPLANTET DIABOLUS ET ASTUTIA ILLIUS. DA MIHI FORTITUDINEM RESISTENDI, PATIENTIAM TOLERANDI, CONSTANTIAM PERSEVERANDI. DA PRO OMNIBUS MUNDI CONSOLATIONIBUS SUAVISSIMAM SPIRITUS TUI UNCTIONEM, ET PRO CARNALI AMORE TUI NOMINIS INFUNDE AMOREM.

4. ECCE CIBUS, POTUS, VESTIS AC CETERA UTENSILIA AD CORPORIS SUSTENTACULUM PERTINENTIA FERVENTI SPIRITUI SUNT ONEROSA. TRIBUE, TALIBUS FOMENTIS TEMPERATE UTI, NON DESIDERIO NIMIO IMPLICARI. ABJICERE OMNIA NON LICET, QUIA NATURA SUSTENTANDA EST; REQUIRERE AUTEM SUPERFLUA, ET QUÆ MAGIS DELECTANT, LEX SANCTA PROHIBET: NAM ALIAS CARO ADVERSUS SPIRITUM INSOLESCERET. INTER HÆC, QUÆSO, MANUS TUA ME REGAT ET DOCEAT, NE QUID NIMIUM FIAT.

CAPUT XXVII.

QUOD PRIVATUS AMOR A SUMMO BONO MAXIME RETARDAT.

FILI, OPORTET TE DARE TOTUM PRO TOTO, ET NIHIL TUI IPSIUS ESSE. SCITO, QUOD AMOR TUI IPSIUS MAGIS NOCET TIBI, QUAM ALIQUA RES HUJUS MUNDI. SECUNDUM AMOREM ET AFFECTUM, QUEM GERIS, QUÆLIBET RES PLUS VEL MINUS ADHÆRET. SI FUERIT AMOR TUUS PURUS SIMPLEX ET BENE ORDINATUS, ERIS SINE CAPTIVITATE RERUM. NOLI CONCUPISCERE, QUOD NON LICET HABERE; NOLI HABERE, QUOD TE POTEST IMPEDIRE ET LIBERTATE INTERIORI PRIVARE. MIRUM,

QUOD NON EX TOTO FUNDO CORDIS TE IPSUM MIHI COMMITTIS CUM OMNIBUS, QUÆ DESIDERARE POTES VEL HABERE.

2. QUARE VANO MŒRORE CONSUMERIS? CUR SUPERFLUIS CURIS FATIGARIS? STA AD BENEPLACITUM MEUM, ET NULLUM PATIERIS DETRIMENTUM. SI QUÆRIS HOC VEL ILLUD, ET VOLUERIS ESSE IBI VEL IBI, PROPTER TUUM COMMODUM ET PROPRIUM BENEPLACITUM MAGIS HABENDUM: NUNQUAM ERIS IN QUIETUDINE NEC LIBER A SOLLICITUDINE, QUIA IN OMNI RE REPERIETUR ALIQUIS DEFECTUS, ET IN OMNI LOCO ERIT, QUI ADVERSETUR.

3. JUVAT IGITUR NON QUÆLIBET RES ADEPTA VEL MULTIPLICATA EXTERIUS, SED POTIUS CONTEMPTA ET DECISA EX CORDE RADICITUS. QUOD NON TANTUM DE CENSU ÆRIS ET DIVITIARUM NTELLIGAS, SED DE HONORIS ETIAM AMBITU AC VANÆ LAUDATIONIS DESIDERIO, QUÆ OMNIA TRANSEUNT CUM MUNDO. MUNIT PARUM LOCUS; SI DEEST SPIRITUS FERVORIS; NEC DIU STABIT PAX ILLA QUÆSITA FORINSECUS, SI VACAT A VERO FUNDAMENTO STATUS CORDIS, HOC EST, NISI STETERIS IN ME; PERMUTARE TE POTES, SED NON MELIORARE. NAM OCCASIONE ORTA ET ACCEPTA INVENIES, QUOD FUGISTI ET AMPLIUS.

CAPUT III. LIBER 27.

ORATIO PRO PURGATIONE CORDIS ET CŒLESTI SAPIENTIA.

4. CONFIRMA ME DEUS PER GRATIAM SANCTI SPIRITUS. DA MIHI VIRTUTEM CORROBORARI IN INTERIORI HOMINE, ET COR MEUM AB OMNI INUTILI SOLLICITUDINE ET ANGORE EVACUARE, NEC VARIIS DESIDERIIS TRAHI CUJUSCUNQUE REI VILIS AUT PRETIOSÆ, SED OMNIA INSPICERE SICUT TRANSEUNTIA, ET ME PARITER CUM ILLIS TRANSITURUM: QUIA NIHIL PERMANENS SUB SOLE, QUIA OMNIA VANITAS ET AFFLICTIO SPIRITUS. O QUAM SAPIENS, QUI ITA CONSIDERAT!

5. DA MIHI, DOMINE, CŒLESTEM SAPIENTIAM, UT DISCAM TE SUPER OMNIA QUÆRERE ET INVENIRE, SUPER OMNIA SAPERE ET DILIGERE, ET CETERA SECUNDUM ORDINEM SAPIENTIÆ TUÆ, PROUT SUNT, INTELLIGERE. DA PRUDENTER DECLINARE BLANDIENTEM ET PATIENTER FERRE ADVERSANTEM, QUIA HÆC MAGNA SAPIENTIA, OMNI VENTO NON MOVERI VERBORUM, NEC AUREM MALE BLANDIENTI PRÆBERE; SIC ENIM INCEPTA PERGITUR VIA SECURE.

ECCL. I, 14.

CAPUT XXVIII.

CONTRA LINGUAS OBTRECTATORUM.

FILI, NON ÆGRE FERAS, SI QUIDAM DE TE MALE SENSERINT ET DIXERINT, QUOD NON LIBENTER AUDIAS. TU DETERIORA DE TE IPSO SENTIRE DEBES ET NEMINEM INFERIOREM TE CREDERE. SI AMBULAS AB INTRA, NON MULTUM PONDERABIS VOLANTIA VERBA AB EXTRA. EST NON PARVA PRUDENTIA, SILERE IN TEMPORE MALO ET INTRORSUS AD ME CONVERTI, NEC HUMANO JUDICIO DISTURBARI.

2. NON SIT PAX TUA IN ORE HOMINUM; SIVE ENIM BENE SIVE MALE INTERPRETATI FUERINT, NON ES IDEO ALTER HOMO. UBI EST VERA PAX ET VERA GLORIA? NONNE IN ME? ET QUI NON APPETIT HOMINIBUS PLACERE NEC DISPLICERE TIMET, MULTA FRUETUR PACE. EX INORDINATO AMORE ET VANO TIMORE ORITUR OMNIS INQUIETUDO CORDIS ET DISTRACTIO SENSUUM.

CAPUT XXIX.

QUALITER INSTANTE TRIBULATIONE DEUS INVOCANDUS EST.

SIT NOMEN TUUM, DOMINE, BENEDICTUM IN SÆCULA, QUI VOLUISTI HANC TENTATIONEM ET

TRIBULATIONEM VENIRE SUPER ME. NON POSSUM EAM EFFUGERE, SED NECESSE HABEO AD TE CONFUGERE, UT ME ADJUVES ET IN BONUM MIHI CONVERTAS. DOMINE, MODO SUM IN TRIBULATIONE, ET NON EST CORDI MEO BENE, SED MULTUM VEXOR A PRÆSENTI PASSIONE. ET NUNC, PATER DILECTE, QUID DICAM? DEPREHENSUS SUM INTER ANGUSTIAS. SALVIFICA ME IN HAC HORA. SED PROPTEREA VENI IN HANC HORAM, UT TU CLARIFICERIS, CUM FUERO VALDE HUMILIATUS ET PER TE LIBERATUS. COMPLACEAT TIBI, DOMINE, UT ERUAS ME; NAM QUID EGO PAUPER AGERE POSSUM, ET QUO IBO SINE TE? DA PATIENTIAM DOMINE ETIAM HAC VICE. ADJUVA ME DEUS MEUS, ET NON TIMEBO, QUANTUMCUMQUE GRAVATUS FUERO.

2. ET NUNC INTER HÆC QUID DICAM? DOMINE, FIAT VOLUNTAS TUA. EGO BENE MERUI TRIBULARI ET GRAVARI. OPORTET ITAQUE, UT SUSTINEAM, ET UTINAM PATIENTER, DONEC TRANSEAT TEMPESTAS, ET MELIUS FIAT! POTENS EST AUTEM OMNIPOTENS MANUS TUA ETIAM HANC TENTATIONEM A ME AUFERRE ET EJUS IMPETUM MITIGARE, NE PENITUS SUCCUMBAM, QUEMADMODUM ET PRIUS SÆPE EGISTI MECUM, DEUS

JOANN. XII, 27. 28. MATTH. XXVI, 42.

MEUS, MISERICORDIA MEA. ET QUANTO MIHI DIFFICILIUS, TANTO TIBI FACILIOR EST HAEC MUTATIO DEXTERAE EXCELSI.

CAPUT XXX.

DE DIVINO AUXILIO PETENDO ET CONFIDENTIA RECUPERANDÆ GRATIÆ.

FILI, EGO DOMINUS CONFORTANS IN DIE TRIBULATIONIS. VENI AD ME, CUM TIBI NON FUERIT BENE. HOC EST, QUOD MAXIME IMPEDIT CONSOLATIONEM CŒLESTEM, QUIA TARDIUS CONVERTIS TE AD ORATIONEM. NAM ANTEQUAM ME INTENTE ROGES, MULTA INTERIM SOLATIA QUÆRIS, ET RECREAS TE IN EXTERNIS. IDEOQUE FIT, UT PARUM OMNIA PROSINT, DONEC ADVERTAS, QUIA SUM EGO, QUI CURO SPERANTES IN ME; NEC EST EXTRA ME VALENS AUXILIUM NEQUE UTILE, SED NEQUE DURABILE REMEDIUM. SED JAM REASSUMPTO SPIRITU POST TEMPETASTEM RECONVALESCE IN LUCE MISERATIONUM MEARUM: QUIA PROPE SUM, DICIT DOMINUS, UT RESTAUREM UNIVERSA, NON SOLUM INTEGRE, SED ET ABUNDANTER ET CUMULATE.

PS. LVIII, 18. PS. LXXVI, 11. NAH. I, 7.

2. NUMQUID MIHI QUICQUAM DIFFICILE EST, AUT SIMILIS ERO DICENTI ET NON FACIENTI? UBI EST FIDES TUA? STA FIRMITER ET PERSEVERANTER; ESTO LONGANIMIS ET VIR FORTIS; VENIET TIBI CONSOLATIO IN TEMPORE SUO. EXSPECTA ME, EXSPECTA: VENIAM ET CURABO TE. TENTATIO EST, QUÆ TE VEXAT ET FORMIDO VANA, QUÆ TE EXTERRET. QUID IMPORTAT SOLLICITUDO DE FUTURIS CONTINGENTIBUS, NISI UT TRISTITIAM SUPER TRISTITIAM HABEAS. SUFFICIT DIEI MALITIA SUA. VANUM EST ET INUTILE DE FUTURIS CONTURBARI VEL GRATULARI, QUÆ FORTE NUNQUAM EVENIENT.

3. SED HUMANUM EST, HUJUSMODI IMAGINATIONIBUS ILLUDI, ET PARVI EST ADHUC ANIMI SIGNUM, TAM LEVITER TRAHI A SUGGESTIONE INIMICI. IPSE ENIM NON CURAT, AN VERIS AN FALSIS ILLUDAT ET DECIPIAT, ET UTRUM PRÆSENTIUM AMORE AN FUTURORUM FORMIDINE PROSTERNAT. NON ERGO TURBETUR COR TUUM NEQUE FORMIDET. CREDE IN ME, ET IN MISERICORDIA MEA HABETO FIDUCIAM. QUANDO TU TE ELONGATUM ÆSTIMAS A ME, SÆPE SUM PROPINQUIOR. QUANDO ÆSTIMAS TE TOTUM PERDITUM, TUNC SÆPE MAJUS MERENDI INSTAT LUCRUM. NON EST TOTUM

MATTH. VI, 34.

AD TE VOLARE. CUPIEBAT LIBERE VOLARE, QUI DICEBAT: QUIS DABIT MIHI PENNAS SICUT COLUMBAE, ET VOLABO ET REQUIESCAM! QUID SIMPLICI OCULO QUIETIUS? ET QUID LIBERIUS NIL DESIDERANTE IN TERRIS? OPORTET IGITUR OMNEM PERTRANSIRE CREATURAM ET SE IPSUM PERFECTE DESERERE, AC IN EXCESSU MENTIS STARE ET VIDERE, TE OMNIUM CONDITOREM CUM CREATURIS NIL SIMILE HABERE. ET NISI QUIS AB OMNIBUS CREATURIS FUERIT EXPEDITUS, NON POTERIT LIBERE INTENDERE DIVINIS. IDEO ENIM PAUCI INVENIUNTUR CONTEMPLATIVI, QUIA PAUCI SCIUNT SE A PERITURIS CREATURIS AD PLENUM SEQUESTRARE.

2. AD HOC MAGNA REQUIRITUR GRATIA, QUÆ ANIMAM LEVET ET SUPRA SEMET IPSAM RAPIAT. ET NISI HOMO SIT SUPER SE LEVATUS IN SPIRITU ET AB OMNIBUS CREATURIS LIBERATUS AC DEO TOTUS UNITUS, QUIDQUID SCIT, QUIDQUID ETIAM HABET, NON EST MAGNI PONDERIS. DIU PARVUS ERIT ET INFRA JACEBIT, QUI ALIQUID MAGNI EXISTIMAT, NISI SOLUM UNUM, IMMENSUM, BONUM ÆTERNUM. ET QUICQUID DEUS NON EST, NIHIL EST ET PRO NIHILO COMPUTARI DEBET. EST QUIPPE MAGNA DIFFERENTIA INTER SAPIENTIAM

PS. LIV, 7.

ILLUMINATI ET DEVOTI VIRI ET SCIENTIAM LITERATI ET STUDIOSI CLERICI. MULTO NOBILIOR EST ILLA DOCTRINA, QUÆ DESURSUM EX DIVINA INFLUENTIA MANAT, QUAM QUÆ LABORIOSE HUMANO ACQUIRITUR INGENIO.

3. PLURES REPERIUNTUR CONTEMPLATIONEM DESIDERARE, SED QUÆ AD EAM REQUIRUNTUR, NON STUDENT EXERCERE. EST ET MAGNUM IMPEDIMENTUM, QUIA IN SIGNIS ET REBUS SENSIBILIBUS STATUR ET PARUM DE PERFECTA MORTIFICATIONE HABETUR. NESCIO QUID EST, ET QUO SPIRITU DUCIMUR, ET QUID PRÆTENDIMUS, QUI SPIRITUALES DICI VIDEMUR; QUOD TOTUM LABOREM ET AMPLIOREM SOLLICITUDINEM PRO TRANSITORIIS ET VILIBUS REBUS AGIMUS, ET DE INTERIORIBUS NOSTRIS VIX RARO PLENE RECOLLECTIS SENSIBUS COGITAMUS.

4. PROH DOLOR, STATIM POST MODICAM RECOLLECTIONEM FORAS ERUMPIMUS, NEC OPERA NOSTRA DISTRICTA EXAMINATIONE TRUTINAMUS. UBI JACENT AFFECTUS NOSTRI, NON ATTENDIMUS, ET QUAM IMPURA SINT OMNIA NOSTRA, NON DEPLORAMUS. OMNIS QUIPPE CARO CORRUPERAT VIAM SUAM, ET IDEO SEQUEBATUR DILUVIUM MAGNUM. CUM ERGO INTERIOR AFFECTUS

GEN. VI, 12.

NOSTER MULTUM CORRUPTUS SIT, NECESSE EST, UT ACTIO SEQUENS, INDEX CARENTIÆ INTERIORIS VIGORIS, CORRUMPATUR. EX PURO CORDE PROCEDIT FRUCTUS BONÆ VITÆ.

5. QUANTUM QUIS FECERIT, QUÆRITUR; SED EX QUANTA VIRTUTE AGIT, NON TAM STUDIOSE PENSATUR. SI FUERIT FORTIS, DIVES, PULCHER, HABILIS, VEL BONUS SCRIPTOR, VEL BONUS CANTOR, AUT BONUS LABORATOR, INVESTIGATUR; SED QUAM PAUPER SIT SPIRITU, QUAM PATIENS ET MITIS, QUAM DEVOTUS ET INTERNUS, A MULTIS TACETUR. NATURA EXTERIORA HOMINIS RESPICIT, GRATIA AD INTERIORA SE CONVERTIT. ILLA FREQUENTER FALLITUR, ISTA IN DEO SPERAT, UT NON DECIPIATUR.

CAPUT XXXII.

DE ABNEGATIONE SUI IPSIUS, ET ABDICATIONE OMNIS CUPIDITATIS.

FILI, NON POTES PERFECTE POSSIDERE LIBERTATEM, NISI TOTALITER ABNEGES TEMET IPSUM. COMPEDITI SUNT OMNES PROPRIETARII ET SUI IPSIUS AMATORES, CUPIDI, CURIOSI, GYROVAGI, QUÆRENTES SEMPER CURIOSA ET MOLLIA, NON

QUÆ JESU CHRISTI: SED SÆPE HOC FINGENTES ET COMPONENTES HOC, QUOD NON STABIT. PERIBIT ENIM TOTUM HOC, QUOD NON EST EX DEO ORTUM. TENE BREVE ET CONSUMMATUM VERBUM: DIMITTE OMNIA, ET INVENIES OMNIA; DIMITTE CUPIDINEM, ET INVENIES REQUIEM. HOC MENTE PERTRACTA, ET CUM IMPLEVERIS, OMNIA INTELLIGES.

2. DOMINE, HOC NON EST OPUS UNIUS DIEI NEC LUDUS PARVULORUM; IMMO IN HOC BREVI INCLUDITUR OMNIS PERFECTIO RELIGIOSORUM.

FILI, NON DEBES AVERTI NEC STATIM DEICI AUDITA VIA PERFECTORUM, SED MAGIS AD SUBLIMIORA PROVOCARI, ET AD MINUS AD HOC EX DESIDERIO SUSPIRARE. UTINAM SIC TECUM ESSES, ET AD HOC PERVENISSES, UT TUI IPSIUS AMATOR NON ESSES, SED AD NUTUM MEUM PURE STARES ET EJUS, QUEM TIBI PRÆPOSUI, PATRIS. TUNC MIHI VALDE PLACERES, ET TOTA VITA TUA CUM GAUDIO ET PACE TRANSIRET. HABES ADHUC MULTA AD RELINQUENDUM, QUÆ NISI MIHI EX INTEGRO RESIGNAVERIS, NON ACQUIRES, QUOD POSTULAS. SUADEO TIBI EMERE A ME AURUM IGNITUM, UT LOCUPLES FIAS, ID EST, SAPIENTIAM CŒLESTEM, OMNIA INFIMA CONCULCANTEM.

APOC. III, 18.

POSTPONE TERRENAM SAPIENTIAM OMNEM AC HUMANAM COMPLACENTIAM ET PROPRIAM.

3. DIXI, TIBI VILIORA EMENDA PRO PRETIOSIS ET ALTIS REBUS HUMANIS. NAM VILIS ET PARVA AC PÆNE OBLIVIONI TRADITA VIDETUR VERE CŒLESTIS SAPIENTIA, NON SAPIENS ALTA DE SE, NEC MAGNIFICARI QUÆRENS IN TERRA, QUAM MULTI ORE TENUS PRÆDICANT, SED VITA LONGE DISSENTIUNT; IPSA TAMEN EST PRETIOSA MARGARITA MULTIS ABSCONDITA.

CAPUT XXXIII.

DE INSTABILITATE CORDIS ET DE INTENTIONE FINALI AD DEUM HABENDA.

FILI, NOLI CREDERE AFFECTUI TUO; QUI NUNC EST, CITO MUTABITUR IN ALIUD. QUAMDIU NAM VIXERIS, MUTABILITATI SUBJECTUS ERIS, ETIAM NOLENS: UT MODO LÆTUS MODO TRISTIS, MODO PACATUS MODO TURBATUS, NUNC DEVOTUS NUNC INDEVOTUS, NUNC STUDIOSUS NUNC ACEDIOSUS, NUNC GRAVIS NUNC LEVIS INVENIARIS. SED STAT SUPER HÆC MUTABILIA SAPIENS ET BENE DOCTUS IN SPIRITU, NON ATTENDENS, QUID IN SE SENTIAT, VEL QUA PARTE FLET VENTUS INSTABILITATIS, SED UT TOTA INTENTIO MENTIS EJUS

AD DEBITUM ET AD OPTATUM PROFICIAT FINEM. NAM SIC POTERIT UNUS ET IDEM INCONCUSSUS MANERE, SIMPLICI INTENTIONIS OCULO PER TOT VARIOS EVENTUS AD ME IMPRÆTERMISSE DIRECTO.

2. QUANTO AUTEM PURIOR FUERIT INTENTIONIS OCULUS, TANTO CONSTANTIUS INTER DIVERSAS ITUR PROCELLAS. SED IN MULTIS CALIGAT OCULUS PURÆ INTENTIONIS; RESPICIT ENIM CITO IN ALIQUOD DELECTABILE, QUOD OCCURRIT, ET RARO TOTUS QUIS LIBER INVENITUR A NÆVO PROPRIÆ INQUISITIONIS. SIC JUDAEI OLIM VENERUNT IN BETHANIAM AD MARTHAM ET MARIAM, NON PROPTER JESUM TANTUM, SED UT LAZARUM VIDERENT. MUNDANDUS EST ERGO INTENTIONIS OCULUS, UT SIT SIMPLEX ET RECTUS, ATQUE ULTRA OMNIA VARIA MEDIA AD ME DIRIGENDUS.

CAPUT XXXIV.

QUOD AMANTI SAPIT DEUS SUPER OMNIA ET IN OMNIBUS.

ECCE DEUS MEUS ET OMNIA. QUID VOLO AMPLIUS, ET QUID FELICIUS DESIDERARE POSSUM? O SAPIDUM ET DULCE VERBUM! SED AMANTI

JOANN. XII, 9.

VERBUM, NON MUNDUM NEC EA, QUAE IN MUNDO SUNT. DEUS MEUS ET OMNIA. INTELLIGENTI SATIS DICTUM EST, ET SÆPE REPETERE JUCUNDUM EST AMANTI. TE SIQUIDEM PRÆSENTE JUCUNDA SUNT OMNIA; TE AUTEM ABSENTE FASTIDIUNT CUNCTA. TU FACIS COR TRANQUILLUM ET PACEM MAGNAM LÆTITIAMQUE FESTIVAM. TU FACIS BENE SENTIRE DE OMNIBUS ET IN OMNIBUS TE LAUDARE, NEC POTEST ALIQUID DIU SINE TE PLACERE; SED SI DEBET GRATUM ESSE ET BENE SAPERE, OPORTET GRATIAM TUAM ADESSE, ET CONDIMENTO TUÆ SAPIENTIÆ CONDIRI.

2. CUI TU SAPIS, QUID EI RECTE NON SAPIET? ET CUI TU NON SAPIS, QUID EI RECTE AD JUCUNDITATEM ESSE POTERIT? SED DEFICIUNT IN TUA SAPIENTIA MUNDI SAPIENTES, ET QUI CARNEM SAPIUNT:* QUIA IBI PLURIMA VANITAS ET HIC MORS INVENITUR. QUI AUTEM TE PER CONTEMPTUM MUNDANORUM, ET CARNIS MORTIFICATIONEM SEQUUNTUR, VERE SAPIENTES ESSE COGNOSCUNTUR, QUIA DE VANITATE AD VERITATEM, DE CARNE AD SPIRITUM TRANSFERUNTUR. ISTIS SAPIT DEUS: ET QUICQUID BONI INVENITUR IN CREATURIS, TOTUM REFERUNT AD LAUDEM SUI CONDITORIS. DISSIMILIS TAMEN EST ET MULTUM

I. JOANN. II, 15.

DISSIMILIS SAPOR CREATORIS ET CREATURÆ, ÆTERNITATIS ET TEMPORIS, LUCIS INCREATÆ ET LUCIS ILLUMINATÆ.

3. O LUX PERPETUA, CUNCTA CREATA TRANSCENDENS LUMINA, FULGURA CORUSCATIONEM DE SUBLIMI PENETRANTEM OMNIA INTIMA CORDIS MEI. PURIFICA, LÆTIFICA, CLARIFICA ET VIVIFICA SPIRITUM MEUM CUM SUIS POTENTIIS AD INHÆRENDUM TIBI JUBILOSIS EXCESSIBUS. O QUANDO VENIET HÆC BEATA ET DESIDERABILIS HORA, UT TUA ME SATIES PRÆSENTIA ET SIS MIHI OMNIA IN OMNIBUS? QUAMDIU HOC NON DATUM FUERIT, NEC GAUDIUM PLENUM ERIT. ADHUC, PROH DOLOR! VIVIT IN ME VETUS HOMO; NON EST TOTUS CRUCIFIXUS, NON EST PERFECTE MORTUUS; ADHUC CONCUPISCIT FORTITER ADVERSUS SPIRITUM, BELLA MOVET INTESTINA, NEC REGNUM ANIMÆ PATITUR ESSE QUIETUM.

4. SED TU, QUI DOMINARIS POTESTATI MARIS ET MOTUM FLUCTUUM EJUS TU MITIGAS, EXSURGE, ADJUVA ME. DISSIPA GENTES, QUAE BELLA VOLUNT; CONTERE EAS IN VIRTUTE TUA. OSTENDE, QUÆSO, MAGNALIA TUA, ET GLORIFICETUR DEXTERA TUA: QUIA NON EST SPES ALIA NEC REFUGIUM MIHI, NISI IN TE, DOMINE DEUS MEUS.

PS. LXXXVIII, 10. XLIII, 26. LXVII, 32.

CAPUT XXXV.

QUOD NON EST SECURITAS A TENTATIONE IN HAC VITA.

FILI, NUNQUAM ES SECURUS IN HAC VITA, SED QUOAD VIXERIS, SEMPER ARMA SPIRITUALIA TIBI SUNT NECESSARIA. INTER HOSTES VERSARIS, A DEXTRIS ET A SINISTRIS IMPUGNARIS. SI ERGO NON UTERIS UNDIQUE SCUTO PATIENTIÆ, NON ERIS DIU SINE VULNERE. INSUPER SI NON PONIS COR TUUM FIXE IN ME CUM VERA VOLUNTATE CUNCTA PATIENDI PROPTER ME, NON POTERIS ARDOREM ISTUM SUSTINERE NEC AD PALMAM PERTINGERE BEATORUM. OPORTET ERGO TE VIRILITER OMNIA PERTRANSIRE ET POTENTI MANU UTI ADVERSUS OBJECTA. NAM VINCENTI DATUR MANNA, ET TORPENTI RELINQUITUR MULTA MISERIA.

2. SI QUÆRIS IN HAC VITA REQUIEM, QUOMODO TUNC PERVENIES AD ÆTERNAM REQUIEM? NON PONAS TE AD MULTAM REQUIEM, SED AD MAGNAM PATIENTIAM. QUÆRE VERAM PACEM NON IN TERRIS, SED IN CŒLIS, NON IN HOMINIBUS NEC IN CETERIS CREATURIS, SED IN DEO SOLO. PRO AMORE DEI DEBES OMNIA LIBENTER SUBIRE,

APOC. II, 17.

LABORES SCILICET ET DOLORES, TENTATIONES ET VEXATIONES, ANXIETATES ET NECESSITATES, INFIRMITATES, INJURIAS, OBLOCUTIONES, REPREHENSIONES, HUMILIATIONES, CONFUSIONES, CORRECTIONES ET DESPECTIONES. HÆC JUVANT AD VIRTUTEM, HÆC PROBANT CHRISTI TIRONEM, HÆC FABRICANT CŒLESTEM CORONAM. EGO REDDAM ET MERCEDEM ÆTERNAM PRO BREVI LABORE ET INFINITAM GLORIAM PRO TRANSITORIA CONFUSIONE.

3. PUTAS, QUOD SEMPER HABEBIS PRO TUA VOLUNTATE CONSOLATIONES SPIRITUALES? SANCTI MEI NON HABUERUNT TALES, SED MULTAS GRAVITATES ET TENTATIONES VARIAS MAGNASQUE DESOLATIONES. SED PATIENTER SUSTINUERUNT SE IN OMNIBUS, ET MAGIS CONFISI SUNT DEO, QUAM SIBI, SCIENTES, QUIA NON SUNT CONDIGNAE PASSIONES HUJUS TEMPORIS AD FUTURAM GLORIAM PROMERENDAM. VIS TU STATIM HABERE, QUOD MULTI POST MULTAS LACRYMAS ET MAGNOS LABORES VIX OBTINUERUNT? EXSPECTA DOMINUM, VIRILITER AGE ET CONFORTARE; NOLI DIFFIDERE, NOLI DISCEDERE, SED CORPUS ET ANIMAM EXPONE CONSTANTER PRO GLORIA DEI. EGO REDDAM PLENISSIME, EGO TECUM ERO IN OMNI TRIBULATIONE.

ROM. VIII, 18.

CAPUT XXXVI.

CONTRA VANA HOMINUM JUDICIA.

FILI, JACTA COR TUUM FIRMITER IN DOMINO, ET HUMANUM NE METUAS JUDICIUM, UBI TE CONSCIENTIA PIUM REDDIT ET INSONTEM. BONUM EST ET BEATUM TALITER PATI, NEC HOC ERIT GRAVE HUMILI CORDI, ET DEO MAGIS QUAM SIBI IPSI CONFIDENTI. MULTI MULTA LOQUUNTUR, ET IDEO PARVA FIDES EST ADHIBENDA. SED ET OMNIBUS SATIS ESSE NON EST POSSIBILE.

2. ETSI PAULUS OMNIBUS STUDUIT IN DOMINO PLACERE ET OMNIBUS OMNIA FACTUS EST: TAMEN ETIAM PRO MINIMO DUXIT, QUOD AB HUMANO DIE JUDICATUS FUERIT. EGIT SATIS PRO ALIORUM ÆDIFICATIONE ET SALUTE, QUANTUM IN SE ERAT ET POTERAT; SED NE AB ALIIS ALIQUANDO JUDICARETUR, VEL NON DESPICERETUR, COHIBERE NON POTUIT. IDEO TOTUM DEO COMMISIT, QUI TOTUM NOVERAT, ET PATIENTIA AC HUMILITATE CONTRA ORA LOQUENTIUM INIQUA AC ETIAM VANA ET MUNDANA COGITANTIUM ATQUE PRO LIBITU SUO QUÆQUE JACTANTIUM SE DEFENDIT. RESPONDIT TAMEN INTERDUM, NE INFIRMIS PRO SUA TACITURNITATE GENERARETUR SCANDALUM.

3. QUIS ES TU, UT TIMEAS A MORTALI HOMINE? HODIE EST, ET CRAS NON COMPARET. DEUM TIME, ET HOMINUM PAVORES NON EXPAVESCES. QUIS POTEST IN TE ALIQUID? VERBIS AUT INJURIIS SIBI POTIUS NOCET, QUAM TIBI; NEC POTERIT JUDICIUM DEI FUGERE, QUICUMQUE EST ILLE. TU HABE DEUM PRÆ OCULIS, ET NOLI CONTENDERE VERBIS QUERULOSIS. QUOD SI AD PRÆSENS VIDERIS SUCCUMBERE ET CONFUSIONEM PATI, QUAM NON MERUISTI: NON INDIGNERIS EX HOC, NEQUE PER IMPATIENTIAM MINUAS CORONAM TUAM, SED AD ME POTIUS RESPICE IN CŒLUM, QUI POTENS SUM ERIPERE AB OMNI CONFUSIONE ET INJURIA, ET UNICUIQUE REDDERE SECUNDUM OPERA SUA.

CAPUT XXXVII.

DE PURA ET INTEGRA RESIGNATIONE SUI AD OBTINENDAM CORDIS LIBERTATEM.

FILI, RELINQUE TE ET INVENIES ME. STA SINE ELECTIONE ET OMNI PROPRIETATE, ET SEMPER LUCRABERIS. NAM ET ADJICIETUR TIBI AMPLIOR

JES. LI, 12. ROM. II, 6.

GRATIA, STATIM UT TE RESIGNAVERIS NEC RESUMPSERIS.

2. DOMINE, QUOTIENS ME RESIGNABO, ET IN QUIBUS ME RELINQUAM?

3. SEMPER ET IN OMNI HORA: SICUT IN PARVO, SIC ET IN MAGNO. NIHIL EXCIPIO, SED IN OMNIBUS TE NUDATUM INVENIRI VOLO. ALIOQUIN QUOMODO POTERIS ESSE MEUS ET EGO TUUS, NISI FUERIS AB OMNI PROPRIA VOLUNTATE INTUS ET FORIS SPOLIATUS? QUANTO CELERIUS HOC AGIS, TANTO MELIUS HABEBIS, ET QUANTO PLENIUS ET SINCERIUS, TANTO MIHI PLUS PLACEBIS ET AMPLIUS LUCRABERIS.

4. QUIDAM SE RESIGNANT, SED CUM ALIQUA EXCEPTIONE: NON ENIM PLENE IN DEO CONFIDUNT, IDEO PROVIDERE SIBI SATAGUNT. QUIDAM ETIAM PRIMO OFFERUNT TOTUM, SED POSTEA TENTATIONE PULSANTE AD PROPRIA REDEUNT, IDEO MINIME IN VIRTUTE PROFICIUNT. HI AD VERAM PURI CORDIS LIBERTATEM ET JUCUNDÆ FAMILIARITATIS MEÆ GRATIAM NON PERTINGENT, NISI INTEGRA RESIGNATIONE ET QUOTIDIANA SUI IMMOLATIONE PRIUS FACTA; SINE QUA NON STAT NEC STABIT UNIO FRUITIVA.

5. DIXI TIBI SÆPISSIME, ET NUNC ITERUM DICO: RELINQUE TE, RESIGNA TE, ET FRUERIS MAGNA INTERNA PACE. DA TOTUM PRO TOTO;

NIHIL EXQUIRE, NIL REPETE; STA PURE ET INHÆSITANTER IN ME, ET HABEBIS ME. ERIS LIBER IN CORDE, ET TENEBRÆ NON CONCULCABUNT TE. AD HOC CONARE, HOC ORA, HOC STUDE DESIDERARE, UT AB OMNI PROPRIETATE POSSIS EXSPOLIARI, ET NUDUS NUDUM JESUM SEQUI, TIBI MORI ET MIHI ÆTERNALITER VIVERE. TUNC DEFICIENT OMNES VANÆ PHANTASIÆ, CONTURBATIONES INIQUÆ ET CURÆ SUPERFLUÆ. TUNC ETIAM RECEDET IMMODERATUS TIMOR, ET INORDINATUS AMOR MORIETUR.

CAPUT XXXVIII.

DE BONO REGIMINE IN EXTERNIS ET RECURSU AD DEUM IN PERICULIS.

FILI, AD ISTUD DILIGENTER TENDERE DEBES, UT IN OMNI LOCO ACTIONE SEU OCCUPATIONE EXTERNA SIS INTUS LIBER ET TUI IPSIUS POTENS, ET SINT OMNIA SUB TE, ET TU NON SUB EIS; UT SIS DOMINUS ACTIONUM TUARUM ET RECTOR, NON SERVUS NEC EMPTITIUS, SED MAGIS EXEMPTUS VERUSQUE HEBRÆUS, IN SORTEM AC LIBERTATEM TRANSIENS FILIORUM DEI: QUI STANT SUPER PRÆSENTIA ET SPECULANTUR ÆTERNA,

QUI TRANSITORIA INTUENTUR SINISTRO OCULO ET DEXTRO CŒLESTIA: QUOS TEMPORALIA NON TRAHUNT AD INHÆRENDUM, SED TRAHUNT IPSI MAGIS EA AD BENE SERVIENDUM, PROUT ORDINATA SUNT A DEO ET INSTITUTA A SUMMO OPIFICE, QUI NIL INORDINATUM RELIQUIT IN SUA CREATURA.

2. SI AUTEM IN OMNI EVENTU STAS NON IN APPARENTIA EXTERNA, NEC OCULO CARNALI LUSTRAS VISA VEL AUDITA, SED MOX IN QUALIBET CAUSA INTRAS CUM MOYSE IN TABERNACULUM AD CONSULENDUM DOMINUM: ET AUDIES NONNUNQUAM DIVINUM RESPONSUM, ET REDIES INSTRUCTUS DE MULTIS PRÆSENTIBUS ET FUTURIS. SEMPER ENIM MOYSES RECURSUM HABUIT AD TABERNACULUM PRO DUBIIS ET QUÆSTIONIBUS SOLVENDIS, FUGITQUE AD ORATIONIS ADJUTORIUM PRO PERICULIS ET IMPROBITATIBUS HOMINUM SUBLEVANDIS. SIC ET TU CONFUGERE DEBES IN CORDIS TUI SECRETARIUM, DIVINUM INTENTIUS IMPLORANDO AUXILIUM. PROPTEREA NAMQUE JOSUE ET FILII ISRAEL A GABAONITIS LEGUNTUR DECEPTI: QUIA OS DOMINI NON PRIUS INTERROGAVERUNT, SED NIMIUM CREDULI DULCIBUS SERMONIBUS, FALSA PIETATE DELUSI SUNT.

CAPUT XXXIX.

QUOD HOMO NON SIT IMPORTUNUS IN NEGOTIIS.

FILI, COMMITTE MIHI SEMPER CAUSAM TUAM, EGO BENE DISPONAM IN TEMPORE SUO. EXSPECTA ORDINATIONEM MEAM, ET SENTIES EXINDE PROFECTUM.

2. DOMINE, SATIS LIBENTER OMNES RES TIBI COMMITTO, QUIA PARUM POTEST COGITATIO MEA PROFICERE. UTINAM NON MULTUM ADHÆRERERE FUTURIS EVENTIBUS, SED AD BENEPLACITUM TUUM ME INCUNCTANTER OFFERREM!

3. FILI MI, SÆPE HOMO REM ALIQUAM AGITAT, QUAM DESIDERAT; SED CUM AD EAM PERVENERIT, ALITER INCIPIT SENTIRE: QUIA AFFECTIONES CIRCA IDEM NON SUNT DURABILES, SED MAGIS DE UNO VEL IN ALIUD NOS IMPELLUNT. NON EST ERGO MINIMUM, ETIAM IN MINIMIS SE RELINQUERE.

4. VERUS PROFECTUS HOMINIS EST ABNEGATIO SUI IPSIUS; ET HOMO ABNEGATUS VALDE LIBER EST ET SECURUS. SED ANTIQUUS HOSTIS OMNIBUS BONIS ADVERSANS A TENTATIONE NON CESSAT: SED DIE NOCTUQUE GRAVES MOLITUR INSIDIAS, SI FORTE IN LAQUEUM DECEPTIONIS

POSSIT PRÆCIPITARE INCAUTUM. VIGILATE ET ORATE, DICIT DOMINUS, UT NON INTRETIS IN TENTATIONEM.

CAPUT XL.

QUOD HOMO NIHIL BONI EX SE HABET ET DE NULLO GLORIARI DEBET.

DOMINE, QUID EST HOMO, QUOD MEMOR ES EJUS, AUT FILIUS HOMINIS, QUIA VISITAS EUM? QUID PROMERUIT HOMO, UT DARES ILLI GRATIAM TUAM? DOMINE, QUID POSSUM CONQUERI, SI DESERIS ME? AUT QUID JUSTE OBTENDERE POSSUM, SI, QUOD PETO, NON FECERIS? CERTE HOC IN VERITATE COGITARE POSSUM ET DICERE: DOMINE, NIHIL SUM, NIHIL BONI EX ME HABEO, SED IN OMNIBUS DEFICIO ET AD NIHIL SEMPER TENDO. EGO NISI A TE FUERO ADJUTUS ET INTERIUS INFORMATUS, TOTUS EFFICIOR TEPIDUS ET DISSOLUTUS.

2. TU AUTEM, DOMINE, SEMPER IDEM IPSE ES, ET PERMANES IN ÆTERNUM, SEMPER BONUS, ET JUSTUS ET SANCTUS, BENE JUSTE ET SANCTE AGENS OMNIA ET DISPONENS IN SAPIENTIA. SED

MATTH. XXVI, 41. PS. VIII, 5.

EGO, QUI AD DEFECTUM MAGIS PRONUS SUM, QUAM AD PROFECTUM, NON SEMPER SUM IN UNO STATU PERDURANS, QUIA SEPTEM TEMPORA MUTANTUR SUPER ME. VERUMTAMEN CITO MELIUS FIT, CUM TIBI PLACUERIT, ET MANUM PORREXERIS ADJUTRICEM: QUIA TU SOLUS SINE HUMANO SUFFRAGIO POTERIS AUXILIARI ET IN TANTUM CONFIRMARE, UT VULTUS MEUS AMPLIUS IN DIVERSA NON MUTETUR, SED IN TE UNO COR MEUM CONVERTATUR ET QUIESCAT.

3. UNDE, SI BENE SCIREM OMNEM HUMANAM CONSOLATIONEM ABJICERE, SIVE PROPTER DEVOTIONEM ADIPISCENDAM, SIVE PROPTER NECESSITATEM, QUA COMPELLOR TE QUÆRERE, QUIA NON EST HOMO, QUI ME CONSOLETUR: TUNC MERITO POSSEM DE GRATIA TUA SPERARE ET DE DONO NOVÆ CONSOLATIONIS EXULTARE.

4. GRATIAS TIBI, UNDE TOTUM VENIT, QUOTIESCUMQUE MIHI BENE SUCCEDIT. EGO AUTEM VANITAS ET NIHILUM ANTE TE, INCONSTANS HOMO ET INFIRMUS. UNDE POSSUM GLORIARI, AUT CUR APPETO REPUTARI? NUMQUID DE NIHILO? ET HOC VANISSIMUM EST. VERE INANIS GLORIA PESTIS MALA, VANITAS MAXIMA, QUIA A VERA TRAHIT GLORIA ET CŒLESTI SPOLIAT GRATIA. DUM ENIM

DAN. IV, 13.

HOMO COMPLACET SIBI, DISPLICET TIBI; DUM INHIAT LAUDIBUS HUMANIS, PRIVATUR VERIS VIRTUTIBUS.

5. EST AUTEM VERA GLORIA ET EXULTATIO SANCTA, GLORIARI IN TE ET NON IN SE, GAUDERE IN NOMINE TUO, NON IN VIRTUTE PROPRIA, NEC IN ALIQUA CREATURA DELECTARI, NISI PROPTER TE. LAUDETUR NOMEN TUUM, NON MEUM; MAGNIFICETUR OPUS TUUM, NON MEUM; BENEDICATUR NOMEN SANCTUM TUUM, NON MEUM; NIHIL AUTEM ATTRIBUATUR MIHI DE LAUDIBUS HOMINUM. TU GLORIA MEA, TU EXULTATIO CORDIS MEI. IN TE GLORIABOR ET EXULTABO TOTA DIE, PRO ME AUTEM NIHIL, NISI IN INFIRMATIBUS MEIS.

6. QUÆRANT JUDÆI GLORIAM, QUÆ AB INVICEM EST: EGO HANC REQUIRAM, QUÆ A SOLO DEO EST. OMNIS QUIDEM GLORIA HUMANA, OMNIS HONOR TEMPORALIS, OMNIS ALTITUDO MUNDANA, ÆTERNÆ GLORIÆ TUÆ COMPARATA, VANITAS EST ET STULTITIA. O VERITAS MEA ET MISERICORDIA MEA, DEUS MEUS, TRINITAS BEATA, TIBI SOLI LAUS, VIRTUS, HONOR ET GLORIA PER INFINITA SÆCULORUM SÆCULA.

II. COR. XII, 5.

CAPUT XLI.

DE CONTEMPTU OMNIS HONORIS TEMPORALIS.

FILI, NOLI TIBI ATTRAHERE, SI VIDEAS ALIOS HONORARI ET ELEVARI, TE AUTEM DESPICI ET HUMILIARI. ERIGE COR TUUM AD ME IN CŒLUM, ET NON CONTRISTABIT TE CONTEMPTUS HOMINIS IN TERRIS.

2. DOMINE, IN CÆCITATE SUMUS, ET VANITATE CITO SEDUCIMUR. SI RECTE ME INSPICIO, NUNQUAM FACTA MIHI EST INJURIA AB ALIQUA CREATURA, UNDE NEC JUSTE HABEO CONQUERI ADVERSUM TE. QUIA AUTEM FREQUENTER ET GRAVITER PECCAVI TIBI, MERITO ARMATUR CONTRA ME OMNIS CREATURA. MIHI IGITUR JUSTE DEBETUR CONFUSIO ET CONTEMPTUS, TIBI AUTEM LAUS, HONOR VIRTUS ET GLORIA. ET NISI AD HOC ME PRÆPARAVERO, QUOD VELIM LIBENTER AB OMNI CREATURA DESPICI ET RELINQUI, ATQUE PENITUS NIHIL VIDERI, NON POSSUM INTERIUS PACIFICARI ET STABILIRI, NEC SPIRITUALITER ILLUMINARI, NEQUE PLENE TIBI UNIRI.

CAPUT XLII.

QUOD PAX NON EST PONENDA IN HOMINIBUS.

FILI, SI PONIS PACEM TUAM CUM ALIQUA PERSONA PROPTER TUUM SENTIRE VEL CONVIVERE, INSTABILIS ERIS ET IMPLACATUS. SED SI RECURSUM HABES AD SEMPER VIVENTEM ET MANENTEM VERITATEM, NON CONTRISTABIT TE AMICUS RECEDENS AUT MORIENS. IN ME DEBET AMICI DILECTIO STARE, ET PROPTER ME DILIGENDUS EST, QUISQUIS TIBI BONUS VISUS EST ET MULTUM CARUS IN HAC VITA. SINE ME NON VALET NEC DURABIT AMICITIA, NEC EST VERA ET MUNDA DILECTIO, QUAM EGO NON COPULO. ITA MORTUUS DEBES ESSE TALIBUS AFFECTIONIBUS DILECTORUM HOMINUM, UT, QUANTUM AD TE PERTINET, SINE HUMANO OPTES ESSE CONSORTIO. TANTO HOMO MAGIS DEO APPROPINQUAT, QUANTO AB OMNI SOLATIO TERRENO LONGIUS RECEDIT. TANTO ETIAM ALTIUS ASCENDIT AD DEUM, QUANTO PROFUNDIUS IN SE DESCENDIT, ET PLUS SIBI IPSI VILESCIT.

2. QUI AUTEM ALIQUID BONI SIBI ATTRIBUIT, GRATIAM DEI IN SE VENIRE IMPEDIT, QUIA GRATIA SPIRITUS SANCTI COR HUMILE QUÆRIT SEMPER. SI SCIRES TE PERFECTE ANNIHILARE ATQUE AB OMNI CREATO AMORE EVACUARE, TUNC DEBEREM

IN TE CUM MAGNA GRATIA EMANARE. QUANDO TU RESPICIS AD CREATURAS, SUBTRAHITUR TIBI ASPECTUS CREATORIS. DISCE TE IN OMNIBUS PROPTER CREATOREM VINCERE; TUNC AD DIVINAM VALEBIS COGNITIONEM PERTINGERE. QUANTUMCUMQUE MODICUM SIT, SI QUID INORDINATE DILIGITUR ET RESPICITUR, RETARDAT A SUMMO BONO, ET VITIAT.

CAPUT XLIII.

CONTRA VANAM ET SÆCULAREM SCIENTIAM.

FILI, NON MOVEANT TE PULCHRA ET SUBTILIA DICTA HOMINUM. NON EST ENIM REGNUM DEI IN SERMONE SED IN VIRTUTE. ATTENDE VERBA MEA, QUÆ CORDA ACCENDUNT ET MENTES ILLUMINANT, INDUCUNT COMPUNCTIONEM ET VARIAM INGERUNT CONSOLATIONEM. NUNQUAM AD HOC LEGAS VERBUM, UT DOCTIOR AUT SAPIENTIOR POSSIS VIDERI. SED STUDE MORTIFICATIONEM VITIORUM, QUIA HOC AMPLIUS TIBI PRODERIT, QUAM NOTITIA MULTARUM DIFFICILIUM QUÆSTIONUM.

2. CUM MULTA LEGERIS ET COGNOVERIS, AD UNUM OPORTET TE REDIRE PRINCIPIUM. EGO

I. COR. IV, 20.

SUM, QUI DOCEO HOMINEM SCIENTIAM, ET CLARIOREM INTELLIGENTIAM PARVULIS TRIBUO, QUAM AB HOMINE POSSIT DOCERI. CUI EGO LOQUOR, CITO SAPIENS ERIT ET MULTUM IN SPIRITU PROFICIET. VÆ ILLIS, QUI MULTA CURIOSA AB HOMINIBUS QUÆRUNT, ET DE VIA MIHI SERVIENDI PARUM CURANT. VENIET TEMPUS, QUANDO APPAREBIT MAGISTER MAGISTRORUM CHRISTUS ET DOMINUS ANGELORUM, CUNCTORUM AUDITURUS LECTIONES ET SINGULORUM EXAMINATURUS CONSCIENTIAS. ET TUNC SCRUTABITUR JERUSALEM IN LUCERNIS, ET MANIFESTA ERUNT ABSCONDITA TENEBRARUM, TACEBUNTQUE ARGUMENTA LINGUARUM.

3. EGO SUM, QUI HUMILEM IN PUNCTO ELEVO MENTEM, UT PLURES ÆTERNÆ VERITATIS CAPIAT RATIONES, QUAM SI QUIS DECEM ANNIS STUDUISSET IN SCHOLIS. EGO DOCEO SINE STREPITU VERBORUM, SINE CONFUSIONE OPINIONUM, SINE FASTU HONORIS, SINE PUGNATIONE ARGUMENTORUM. EGO SUM, QUI DOCEO TERRENA DESPICERE, PRÆSENTIA FASTIDIRE, ÆTERNA QUÆRERE, ÆTERNA SAPERE, HONORES FUGERE, SCANDALA SUFFERRE, OMNEM SPEM IN ME PONERE, EXTRA ME NIHIL CUPERE, ET SUPER OMNIA ARDENTER ME AMARE.

SOPH. I, 12.

4. NAM QUIDAM AMANDO ME INTIME, DIDICIT DIVINA ET LOQUEBATUR MIRABILIA. PLUS PROFECIT IN RELINQUENDO OMNIA, QUAM IN STUDENDO SUBTILIA. SED LOQUOR COMMUNIA ALIIS, ALIIS SPECIALIA; ALIQUIBUS IN SIGNIS ET FIGURIS DULCITER APPAREO, QUIBUSDAM VERO IN LUMINE MULTA REVELO MYSTERIA. UNA VOX LIBRORUM, SED NON ÆQUE OMNES INFORMAT: QUIA INTUS SUM DOCTOR VERITATIS, CORDIS SCRUTATOR, COGITATIONUM INTELLECTOR, ACTIONUM PROMOTOR, DISTRIBUENS SINGULIS, SICUT DIGNUM JUDICAVERO.

CAPUT XLIV.

DE NON ATTRAHENDO SIBI RES EXTERIORES.

FILI, IN MULTIS OPORTET TE ESSE INSCIUM, ET ÆSTIMARE TE TANQUAM MORTUUM SUPER TERRAM, ET CUI MUNDUS TOTUS CRUCIFIXUS SIT. MULTA ETIAM OPORTET SURDA AURE PERTRANSIRE, ET QUÆ TUÆ PACIS SUNT, MAGIS COGITARE. UTILIUS EST OCULOS A REBUS DISPLICENTIBUS AVERTERE ET UNICUIQUE SUUM SENTIRE RELINQUERE, QUAM CONTENTIOSIS SERMONIBUS DESERVIRE. SI BENE STETERIS CUM DEO ET EJUS JUDICIUM ASPEXERIS, FACILIUS TE VICTUM PORTABIS.

2. O DOMINE, QUOUSQUE VENIMUS? ECCE DAMNUM DEFLETUR TEMPORALE, PRO MODICO QUÆSTU LABORATUR ET CURRITUR, ET SPIRITUALE DETRIMENTUM IN OBLIVIONEM TRANSIT, ET VIX SERO REDITUR. QUOD PARUM VEL NIHIL PRODEST, ATTENDITUR; ET QUOD SUMME NECESSARIUM EST, NEGLIGENTER PRÆTERITUR: QUIA TOTUS HOMO AD EXTERNA DEFLUIT, ET NISI CITO RESIPISCAT, LIBENS IN EXTERIORIBUS JACET.

CAPUT XLV.

QUOD OMNIBUS NON EST CREDENDUM, ET DE FACILI LAPSU VERBORUM.

DA MIHI AUXILIUM, DOMINE, DE TRIBULATIONE, QUIA VANA SALUS HOMINIS. QUAM SÆPE IBI NON INVENI FIDEM, UBI ME HABERE PUTAVI? QUOTIENS ETIAM IBI REPERI, UBI MINUS PRÆSUMPSI? VANA ERGO SPES IN HOMINIBUS, SALUS AUTEM JUSTORUM IN TE, DEUS. BENEDICTUS SIS, DOMINE DEUS, IN OMNIBUS, QUÆ ACCIDUNT NOBIS. INFIRMI SUMUS ET INSTABILES, CITO FALLIMUR ET PERMUTAMUR.

PS. LIX, 13.

2. QUIS EST HOMO, QUI ITA CAUTE ET CIRCUMSPECTE IN OMNIBUS SE CUSTODIRE VALEAT, UT ALIQUANDO IN ALIQUAM DECEPTIONEM VEL PERPLEXITATEM NON VENIAT? SED QUI IN TE, DOMINE, CONFIDIT, AC SIMPLICI EX CORDE QUÆRIT, NON TAM FACILE LABITUR. ET SI INCIDERIT IN ALIQUAM TRIBULATIONEM, QUOMODOCUMQUE ETIAM FUERIT IMPLICATUS, CITIUS PER TE ERUETUR, AUT A TE CONSOLABITUR: QUIA TU NON DESERIS IN TE SPERANTEM USQUE IN FINEM. RARUS FIDUS AMICUS, IN CUNCTIS AMICI PERSEVERANS PRESSURIS. TU, DOMINE, TU SOLUS ES FIDELISSIMUS IN OMNIBUS, ET PRÆTER TE NON EST ALTER TALIS.

3. O QUAM BENE SAPUIT ILLA ANIMA SANCTA, QUÆ DIXIT: MENS MEA SOLIDATA EST ET IN CHRISTO FUNDATA. SI ITA MECUM FORET, NON TAM FACILE TIMOR HUMANUS ME SOLLICITARET, NEC VERBORUM JACULA MOVERENT. QUIS OMNIA PRÆVIDERE, QUIS PRÆCAVERE FUTURA MALA SUFFICIT? SI PRÆVISA ETIAM LÆDUNT SÆPE, QUID IMPROVISA NISI GRAVITER FERIUNT? SED QUARE MIHI MISERO NON MELIUS PROVIDI? CUR ETIAM TAM FACILE ALIIS CREDIDI? SED HOMINES SUMUS, NEC ALIUD QUAM FRAGILES HOMINES SUMUS, ET SI ANGELI A MULTIS ÆSTIMAMUR ET DICIMUR. CUI CREDAM, DOMINE, CUI CREDAM, NISI TIBI?

ES VERITAS, QUÆ NON FALLIS, NEC FALLI POTES. ET RURSUM: OMNIS HOMO MENDAX, INFIRMUS, INSTABILIS ET LABILIS MAXIME IN VERBIS, ITA UT STATIM VIX CREDI DEBEAT, QUOD RECTUM IN FACIE SONARE VIDETUR.

4. QUAM PRUDENTER PRÆMONUISTI, CAVENDUM AB HOMINIBUS ESSE, ET QUIA INIMICI HOMINIS, DOMESTICI EJUS; NEC CREDENDUM, SI QUIS DIXERIT: ECCE HIC, AUT ECCE ILLIC. DOCTUS SUM DAMNO, ET UTINAM AD CAUTELAM MAJOREM ET NON AD INSIPIENTIAM MIHI. CAUTUS ESTO, QUIDAM AIT, CAUTUS ESTO, SERVA APUD TE, QUOD DICO. ET DUM EGO SILEO ET ABSCONDITUM CREDO, NEC ILLE SILERE POTEST, QUOD SILENDUM PETIIT, SED STATIM PRODIT ME ET SE, ET ABIT. AB HUJUSMODI RABULIS ET INCAUTIS HOMINIBUS PROTEGE ME DOMINE, NE IN MANUS EORUM INCIDAM, NEC UNQUAM TALIA COMMITTAM. VERBUM VERUM ET STABILE DA IN OS MEUM, ET LINGUAM CALLIDAM LONGE FAC A ME. QUOD PATI NOLO, OMNIMODO CAVERE DEBEO.

5. O QUAM BONUM ET PACIFICUM DE ALIIS SILERE, NEC INDIFFERENTER OMNIA CREDERE,

PS. CXV, 2. ROM. III. 4. MATTH. X, 17. 36. MATTH. XXIV, 23.

NEC DE FACILI ULTERIUS EFFARI, PAUCIS SE IPSUM REVELARE, TE SEMPER INSPECTOREM CORDIS QUÆRERE, NEC OMNI VERBORUM VENTO CIRCUMFERRI, SED OMNIA INTIMA ET EXTERNA SECUNDUM BENEPLACITUM TUÆ VOLUNTATIS OPTARE PERFICI. QUAM TUTUM PRO CONSERVATIONE CŒLESTIS GRATIÆ HUMANAM FUGERE APPARENTIAM, NEC APPETERE, QUÆ FORIS ADMIRATIONEM VIDENTUR PRÆBERE: SED EA TOTA SEDULITATE SECTARI, QUÆ VITÆ EMENDATIONEM DANT ET FERVOREM! QUAM MULTIS NOCUIT VIRTUS SCITA AC PROPRIE LAUDATA! QUAM SANE PROFUIT GRATIA SERVATA SILENTIO IN HAC FRAGILI VITA, QUÆ TOTA TENTATIO FERTUR ET MILITIA.

CAPUT XLVI.

DE CONFIDENTIA IN DEO HABENDA, QUANDO INSURGUNT VERBORUM JACULA.

FILI, STA FIRMITER ET SPERA IN ME. QUID ENIM SUNT VERBA, NISI VERBA? PER AEREM VOLANT, SED LAPIDEM NON LÆDUNT. SI REUS ES, COGITA, QUOD LIBENTER TE VELIS EMENDARE; SI NIHIL TIBI CONSCIUS ES, PENSA, QUOD VELIS LIBENTER PRO DEO HOC SUSTINERE. PARUM SATIS EST, UT VEL VERBA INTERDUM SUSTINEAS,

QUI NECDUM FORTIA VERBERA TOLERARE VALES. ET QUARE TAM PARVA TIBI AD COR TRANSEUNT, NISI QUIA ADHUC CARNALIS ES ET HOMINES MAGIS, QUAM OPORTET, ATTENDIS? NAM QUIA DESPICI METUIS, REPREHENDI PRO EXCESSIBUS NON VIS ET EXCUSATIONUM QUÆRIS UMBRACULA.

2. SED INSPICE TE MELIUS, ET COGNOSCES, QUIA VIVIT ADHUC IN TE MUNDUS ET VANUS AMOR PLACENDI HOMINIBUS. CUM ENIM BASSARI REFUGIS ET CONFUNDI PRO DEFECTIBUS, CONSTAT UTIQUE, QUOD NEC VERUS HUMILIS SIS, NEC VERE MUNDO MORTUUS, NEC TIBI MUNDUS CRUCIFIXUS. SED AUDI VERBA MEA, ET NON CURABIS DECEM MILLIA HOMINUM VERBA. ECCE SI CUNCTA CONTRA TE DICERENTUR, QUÆ FINGI MALITIOSISSIME POSSUNT, QUID TIBI NOCERET, SI OMNINO TRANSIRE PERMITTERES, NEC PLUS QUAM FESTUCAM PERPENDERES? NUMQUID VEL UNUM CAPILLUM TIBI EXTRAHERE POSSENT?

3. SED QUI COR INTUS NON HABENT NEC DEUM PRÆ OCULIS, FACILE FACILITERQUE VERBO MOVENTUR VITUPERATIONIS. QUI AUTEM IN ME CONFIDIT, NEC PROPRIO JUDICIO STARE APPETIT, ABSQUE HUMANO TERRORE ERIT. EGO SUM ENIM JUDEX ET COGNITOR OMNIUM SECRETORUM; EGO SCIO, QUALITER RES ACTA EST, EGO INJURIANTEM NOVI ET SUSTINENTEM. A ME EXIIT VERBUM

ISTUD, ME PERMITTENTE HOC ACCIDIT, UT REVELENTUR EX MULTIS CORDIBUS COGITATIONES. EGO REUM ET INNOCENTEM JUDICABO, SED OCCULTO JUDICIO UTRUMQUE VOLUI PROBARE ANTE.

4. TESTIMONIUM HOMINUM SÆPE FALLIT; MEUM JUDICIUM VERUM EST, STABIT ET NON SUBVERTETUR. LATET PLERUMQUE ET PAUCIS AD SINGULA PATET; NUNQUAM TAMEN ERRAT, NEC ERRARE POTEST, ETIAMSI OCULIS INSIPIENTIUM NON RECTUM VIDEATUR. AD ME ERGO RECURRENDUM EST IN OMNI JUDICIO, NEC PROPRIO INNITENDUM ARBITRIO. JUSTUS ENIM NON CONTURBABITUR, QUIDQUID A DEO EI ACCIDERIT. ETSI INJUSTE ALIQUID CONTRA EUM PROLATUM FUERIT, NON MULTUM CURABIT; SED NEC VANE EXULTABIT, SI PER ALIOS RATIONABILITER EXCUSETUR. PENSAT NAMQUE, QUIA EGO SUM SCRUTANS CORDA ET RENES, QUI NON JUDICO SECUNDUM FACIEM ET HUMANAM APPARENTIAM; NAM SÆPE ETIAM OCULIS MEIS REPERITUR CULPABILE, QUOD HOMINUM JUDICIO CREDITUR LAUDABILE.

5. DOMINE DEUS, JUDEX JUSTE, FORTIS ET PATIENS, QUI HOMINUM NOSTI FRAGI-

LUC. II, 35. PROV. XII, 21. PS. VII, 10. 12.

LITATEM ET PRAVITATEM, ESTO ROBUR MEUM, ET TOTA FIDUCIA MEA; NON ENIM MIHI SUFFICIT CONSCIENTIA MEA. TU NOSTI, QUOD EGO NON NOVI; ET IDEO IN OMNI REPREHENSIONE ME HUMILIARE DEBUI ET MANSUETE SUSTINERE. IGNOSCE ERGO MIHI PROPITIUS, QUOTIENS SIC NON EGI, ET DONA ITERUM GRATIAM AMPLIORIS SUFFERENTIÆ. MELIOR EST ENIM MIHI TUA COPIOSA MISERICORDIA AD CONSECUTIONEM INDULGENTIÆ, QUAM MEA OPINATA JUSTITIA PRO DEFENSIONE LATENTIS CONSCIENTIÆ. ET SI MIHI NIHIL CONSCIUS SUM, TAMEN IN HOC JUSTIFICARE ME NON POSSUM: QUIA REMOTA MISERICORDIA TUA NON JUSTIFICABITUR IN CONSPECTU TUO OMNIS VIVENS.

CAPUT XLVII.

QUOD OMNIA GRAVIA PRO ÆTERNA VITA SUNT TOLERANDA.

FILI, NON FRANGANT TE LABORES, QUOS ASSUMPSISTI PROPTER ME, NEC TRIBULATIONES TE DEJICIANT USQUEQUAQUE: SED MEA PROMISSIO IN OMNI EVENTU TE ROBORET ET CONSOLETUR.

I. COR. IV, 4. PS. CXLII, 2.

EGO SUFFICIENS SUM AD REDDENDUM SUPRA OMNEM MODUM ET MENSURAM. NON HIC DIU LABORABIS, NEC SEMPER GRAVABERIS DOLORIBUS. EXSPECTA PAULISPER, ET VIDEBIS CELEREM FINEM MALORUM. VENIET UNA HORA, QUANDO CESSABIT OMNIS LABOR ET TUMULTUS. MODICUM EST ET BREVE OMNE, QUOD TRANSIT CUM TEMPORE.

2. AGE QUOD AGIS FIDELITER, LABORA IN VINEA MEA, EGO ERO MERCES TUA. SCRIBE, LEGE, CANTA, GEME, TACE, ORA, SUSTINE VIRILITER CONTRARIA; DIGNA EST HIS OMNIBUS ET MAJORIBUS PRÆLIIS VITA ÆTERNA. VENIET PAX IN DIE UNA, QUÆ NOTA EST DOMINO. NON ENIM ERIT DIES VEL NOX HUJUS SCILICET TEMPORIS, SED LUX PERPETUA, CLARITAS INFINITA, PAX FIRMA ET REQUIES SECURA. NON DICES TUNC: QUIS ME LIBERABIT DE CORPORE MORTIS HUJUS? NEC CLAMABIS: HEU MIHI, QUIA INCOLATUS MEUS PROLONGATUS EST! QUONIAM PRÆCIPITABITUR MORS, ET SALUS ERIT INDEFECTIVA, ANXIETAS NULLA, JUCUNDITAS BEATA, SOCIETAS DULCIS ET DECORA.

3. O SI VIDISSES SANCTORUM IN CŒLO CORONAS PERPETUAS, QUANTA QUOQUE NUNC EXULTANT GLORIA, QUI HUIC MUNDO OLIM CONTEMPTIBILES

GEN. XV, 1. ROM. VII, 24. PS. CXIX, 5.

ET QUASI VITA IPSA INDIGNI PUTABANTUR: PROFECTO STATIM TE HUMILIARES USQUE AD TERRAM, ET AFFECTARES POTIUS OMNIBUS SUBESSE, QUAM UNI PRÆESSE; NEC HUJUS VITÆ LÆTOS DIES CONCUPISCERES, SED MAGIS PRO DEO TRIBULARI GAUDERES, ET PRO NIHILO INTER HOMINES COMPUTARI MAXIMUM LUCRUM DUCERES.

4. O SI TIBI HÆC SAPERENT ET PROFUNDE AD COR TRANSIRENT, QUOMODO AUDERES VEL SEMEL CONQUERI? NONNE PRO VITA ÆTERNA CUNCTA LABORIOSA SUNT TOLERANDA? NON EST PARVUM QUID, LUCRARI AUT PERDERE REGNUM DEI. LEVA IGITUR FACIEM TUAM IN CŒLUM. ECCE EGO ET OMNES SANCTI MEI MECUM, QUI IN HOC SÆCULO MAGNUM HABUERUNT CERTAMEN, MODO GAUDENT, MODO CONSOLANTUR, MODO SECURI SUNT, ET MODO REQUIESCUNT, ET SINE FINE IN REGNO PATRIS MEI PERMANEBUNT MECUM.

CAPUT XLVIII.

DE DIE ÆTERNITATIS ET HUJUS VITÆ ANGUSTIIS.

O SUPERNÆ CIVITATIS MANSIO BEATISSIMA! O DIES ÆTERNITATIS CLARISSIMA, QUAM NOX NON OBSCURAT, SED SUMMA VERITAS SEMPER IRRADIAT! DIES SEMPER LÆTA, SEMPER SECURA, ET

NUNQUAM STATUM MUTANS IN CONTRARIA! O UTINAM DIES ILLA ILLUXISSET, ET CUNCTA HÆC TEMPORALIA FINEM ACCEPISSENT! LUCET QUIDEM SANCTIS PERPETUA CLARITATE SPLENDIDA, SED NON NISI A LONGE PER SPECULUM PEREGRINANTIBUS IN TERRA.

2. NORUNT CŒLI CIVES, QUAM GAUDIOSA SIT ILLA; GEMUNT EXULES FILII EVÆ, QUOD AMARA ET TÆDIOSA SIT ISTA. DIES HUJUS TEMPORIS PARVI ET MALI, PLENI DOLORIBUS ET ANGUSTIIS: UBI HOMO MULTIS PECCATIS INQUINATUR, MULTIS PASSIONIBUS IRRETITUR, MULTIS TIMORIBUS STRINGITUR, MULTIS CURIS DISTENDITUR, ET MULTIS CURIOSITATIBUS DISTRAHITUR, MULTIS VANITATIBUS IMPLICATUR, MULTIS ERRORIBUS CIRCUMFUNDITUR, MULTIS LABORIBUS ATTERITUR, TENTATIONIBUS GRAVATUR, DELICIIS ENERVATUR, EGESTATE CRUCIATUR.

3. O QUANDO ERIT FINIS HORUM MULTORUM LABORUM! QUANDO LIBERABOR A MISERA SERVITUTE VITIORUM? QUANDO MEMORABOR, DOMINE, TUI SOLIUS? QUANDO AD PLENUM LÆTABOR IN TE? QUANDO ERO SINE OMNI IMPEDIMENTO IN VERA LIBERTATE, SINE OMNI GRAVAMINE MENTIS ET CORPORIS? QUANDO ERIT PAX SOLIDA, PAX IMPERTURBABILIS ET SECURA, PAX INTUS ET FORIS, PAX AB OMNI PARTE FIRMA? JESU BONE,

QUANDO STABO AD VIDENDUM TE? QUANDO CONTEMPLABOR REGNI TUI GLORIAM? QUANDO ERIS MIHI OMNIA IN OMNIBUS! O QUANDO ERO TECUM IN REGNO TUO, QUOD PRÆPARASTI DILECTIS TUIS AB ÆTERNO? RELICTUS SUM PAUPER ET EXUL IN TERRA HOSTILI, UBI BELLA QUOTIDIANA ET INFORTUNIA MAXIMA.

4. CONSOLARE EXILIUM MEUM, MITIGA DOLOREM MEUM, QUIA AD TE SUSPIRAT OMNE DESIDERIUM MEUM. NAM ONUS TOTUM MIHI EST, QUICQUID HIC MUNDUS OFFERT AD SOLATIUM. DESIDERO TE INTIME FRUI, SED NEQUEO APPREHENDERE. OPTO INHÆRERE CŒLESTIBUS, SED DEPRIMUNT RES TEMPORALES, ET IMMORTIFICATÆ PASSIONES. MENTE OMNIBUS REBUS SUPERESSE VOLO, CARNI AUTEM INVITE SUBESSE COGOR. SIC EGO INFELIX HOMO MECUM PUGNO, ET FACTUS SUM MIHIMET IPSI GRAVIS, DUM SPIRITUS SURSUM ET CARO QUÆRIT ESSE DEORSUM.

5. O QUID INTUS PATIOR, DUM MENTE CŒLESTIA TRACTO, ET MOX CARNALIUM TENTATIONUM ET COGITATIONUM TURBA OCCURRIT ORANTI? DEUS MEUS, NE ELONGERIS A ME, NEQUE DECLINES IN IRA A SERVO TUO. FULGURA CORUSCATIONEM TUAM ET DISSIPA EAS;

PS. LXX, 12. PS. CXLIII, 6.

EMITTE SAGITTAS TUAS, ET CONTURBENTUR OMNES PHANTASIÆ INIMICI. RECOLLIGE OMNES SENSUS MEOS AD TE; FAC ME OBLIVISCI OMNIUM MUNDANORUM; DA CITO ABICERE ET CONTEMNERE PHANTASMATA VITIORUM. SUCCURRE MIHI, ÆTERNA VERITAS, UT NULLA ME MOVEAT VANITAS. ADVENI CŒLESTIS SUAVITAS, ET FUGIAT A FACIE TUA OMNIS IMPURITAS. IGNOSCE QUOQUE MIHI ET MISERICORDITER INDULGE, QUOTIES PRÆTER TE ALIUD IN ORATIONE REVOLVO. CONFITEOR ENIM VERE, QUIA VALDE DISTRACTE ME HABERE CONSUEVI. NAM IBI MULTOTIES NON SUM, UBI CORPORALITER STO AUT SEDEO; SED IBI MAGIS SUM, QUO COGITATIONIBUS FEROR. IBI SUM, UBI COGITATIO MEA EST. UBI EST FREQUENTER COGITATIO MEA, IBI EST QUOD AMO. HOC MIHI CITO OCCURRIT, QUOD NATURALITER DELECTAT AUT EX USU PLACET.

6. UNDE TU, VERITAS ÆTERNA, APERTE DIXISTI: UBI ENIM EST THESAURUS TUUS, IBI EST ET COR TUUM. SI CŒLUM DILIGO, LIBENTER DE CŒLESTIBUS PENSO. SI MUNDUM AMO, MUNDI FELICITATIBUS CONGAUDEO ET DE ADVERSITATIBUS EJUS TRISTOR. SI CARNEM DILIGO, QUÆ CARNIS SUNT, SÆPISSIME IMAGINOR

MATTH. VI, 20.

SI SPIRITUM AMO, DE SPIRITUALIBUS COGITARE DELECTOR. QUÆCUMQUE ENIM DILIGO, DE HIS LIBENTER LOQUOR ET AUDIO, ATQUE TALIUM IMAGINES MECUM AD DOMUM REPORTO. SED BEATUS ILLE HOMO, QUI PROPTER TE, DOMINE, OMNIBUS CREATURIS ABEUNDI LICENTIAM TRIBUIT, QUI NATURÆ VIM FACIT, ET CONCUPISCENTIAS CARNIS, FERVORE SPIRITUS CRUCIFIGIT, UT SERENATA CONSCIENTIA PURAM TIBI ORATIONEM OFFERAT, DIGNUSQUE SIT ANGELICIS INTERESSE CHORIS, OMNIBUS TERRENIS FORIS ET INTUS EXCLUSIS.

CAPUT XLIX.

DE DESIDERIO ÆTERNÆ VITÆ, ET QUANTA SINT CERTANTIBUS PRÆMIA PROMISSA.

FILI MI, CUM TIBI DESIDERIUM ÆTERNÆ BEATITUDINIS DESUPER INFUNDI SENTIS, ET DE TABERNACULO CORPORIS EXIRE CONCUPISCIS, UT CLARITATEM MEAM SINE VICISSITUDINIS UMBRA CONTEMPLARI POSSIS: DILATA COR TUUM, ET OMNI DESIDERIO HANC SANCTAM INSPIRATIONEM SUSCIPE. REDDE AMPLISSIMAS SUPERNÆ BONITATI GRATIAS, QUÆ TECUM SIC DIGNANTER AGIT, CLEMENTER VISITAT, ARDENTER EXCITAT, POTENTER SUBLEVAT, NE PROPRIO PONDERE AD TERRENA

LABARIS. NEQUE ENIM HOC COGITATU TUO AUT CONATU ACCIPIS, SED SOLA DIGNATIONE SUPERNÆ GRATIÆ ET DIVINI RESPECTUS, QUATENUS IN VIRTUTIBUS ET MAJORI HUMILITATE PROFICIAS ET AD FUTURA CERTAMINA TE PRÆPARES, MINIQUE TOTO CORDIS AFFECTU ADHÆRERE ET FERVENTI VOLUNTATE STUDEAS DESERVIRE.

2. FILI, SÆPE IGNIS ARDET, SED SINE FUMO FLAMMA NON ASCENDIT. SIC ET ALIQUORUM DESIDERIA AD CŒLESTIA FLAGRANT, ET TAMEN A TENTATIONE CARNALIS AFFECTUS LIBERI NON SUNT. IDCIRCO NEC OMNINO PURE PRO HONORE DEI AGUNT, QUOD TAM DESIDERANTER AB EO PETUNT. TALE EST ET SÆPE DESIDERIUM TUUM, QUOD INSINUASTI FORE TAM IMPORTUNUM. NON ENIM EST HOC PURUM ET PERFECTUM, QUOD PROPRIA COMMODITATE EST INFECTUM.

3. PETE, NON QUOD TIBI EST DELECTABILE ET COMMODUM, SED QUOD MIHI ACCEPTABILE ATQUE HONORIFICUM; QUIA SI RECTE JUDICAS, MEAM ORDINATIONEM TUO DESIDERIO ET OMNI DESIDERATO PRÆFERRE DEBES AC SEQUI. NOVI DESIDERIUM TUUM, ET FREQUENTES GEMITUS AUDIVI. JAM VELLES ESSE IN LIBERTATE GLORIAE FILIORUM DEI; JAM TE DELECTAT

ROM. VIII, 21.

DOMUS ÆTERNA ET CŒLESTIS PATRIA GAUDIO PLENA: SED NONDUM VENIT HORA ISTA, SED EST ADHUC ALIUD TEMPUS, BELLI VIDELICET, TEMPUS LABORIS ET PROBATIONIS. OPTAS SUMMO REPLERI BONO, SED NON POTES HOC ASSEQUI MODO. EGO SUM; EXSPECTA ME, DICIT DOMINUS, DONEC VENIAT REGNUM DEI.

4. PROBANDUS ES ADHUC IN TERRIS ET IN MULTIS EXERCITANDUS. CONSOLATIO INTERDUM TIBI DABITUR, SED COPIOSA SATIETAS NON CONCEDETUR. CONFORTARE IGITUR, ET ESTO ROBUSTUS TAM IN AGENDO QUAM IN PATIENDO NATURÆ CONTRARIA. OPORTET TE NOVUM INDUERE HOMINEM ET IN ALTERUM VIRUM MUTARI. OPORTET TE SÆPE AGERE, QUOD NON VIS; ET QUOD VIS, OPORTET TE RELINQUERE. QUOD ALIIS PLACET, PROCESSUM HABEBIT; QUOD TIBI PLACET, ULTRA NON PROFICIET. QUOD ALII DICUNT, AUDIETUR; QUOD TU DICIS, PRO NIHILO COMPUTABITUR. PETENT ALII, ET ACCIPIENT; TU PETES, NEC IMPETRABIS.

5. ERUNT ALII MAGNI IN ORE HOMINUM, DE TE AUTEM TACEBITUR. ALIIS HOC VEL ILLUD COMMITTETUR, TU AUTEM AD NIHIL UTILIS JUDICABERIS. PROPTER HOC NATURA CONTRISTABITUR;

LUC. XXII, 18.

SED MAGNUM FRUCTUM SIBI SILENS REPORTABIT. IN HIS ET SIMILIBUS MULTIS PROBARI SOLET FIDELIS DOMINI SERVUS, QUALITER SE IN OMNIBUS ABNEGARE ET IN OMNIBUS FRANGERE QUÆRIT. VIX EST ALIQUID TALE, IN QUO TANTUMDEM MORI INDIGES, SICUT VIDERE ET PATI, QUÆ VOLUNTATI TUÆ ADVERSA SUNT; MAXIME AUTEM, CUM DISCONVENIENTIA, ET QUÆ MINUS TIBI UTILLA APPARENT, FIERI JUBENTUR. ET QUIA NON AUDES RESISTERE ALTIORI POTESTATI SUB DOMINIO CONSTITUTUS: IDEO DURUM TIBI VIDETUR AD NUTUM ALTERIUS AMBULARE, ET OMNE PROPRIUM SENTIRE OMITTERE.

6. SED PENSA, FILI, HORUM FRUCTUM LABORUM, CELEREM FINEM ATQUE PRÆMIUM NIMIS MAGNUM: ET NON HABEBIS INDE GRAVAMEN, SED FORTISSIMUM PATIENTIÆ TUÆ SOLAMEN. NAM ET PRO MODICA HAC VOLUNTATE, QUAM MODO SPONTE DESERIS, HABEBIS SEMPER VOLUNTATEM TUAM IN CŒLIS. IBI QUIPPE INVENIES OMNE QUOD VOLUERIS, OMNE QUOD DESIDERARE POTES. IBI ADERIT TIBI TOTIUS FACULTAS BONI SINE TIMORE AMITTENDI. IBI VOLUNTAS TUA, UNA SEMPER MECUM: NIL CUPIES EXTRANEUM VEL PRIVATUM. IBI NULLUS RESISTET TIBI, NEMO DE TE CONQUERETUR, NEMO TE IMPEDIET, NIHIL OBVIABIT: SED CUNCTA DESIDERATA SIMUL ERUNT

TUA. SED SI TE SUBTRAXERIS, SICUT SÆPISSIME SOLES, NON POTERIT CURRERE VIAM MANDATORUM TUORUM, SED MAGIS AD TUNDENDUM PECTUS GENUA INCURVANTUR: QUIA NON EST ILLI SICUT HERI ET NUDIUSTERTIUS, QUANDO LUCEBÂT LUCERNA TUA SUPER CAPUT EJUS, ET SUB UMBRA ALARUM TUARUM PROTEGEBATUR A TENTATIONIBUS IRRUENTIBUS.

3. PATER JUSTE ET SEMPER LAUDANDE, VENIT HORA, UT PROBETUR SERVUS TUUS. PATER AMANDE, DIGNUM EST, UT HORA HAC PATIATUR PRO TE ALIQUID SERVUS TUUS. PATER PERPETUO VENERANDE, VENIT HORA, QUAM AB ÆTERNO PRÆSCIEBAS AFFUTURAM, UT AD MODICUM TEMPUS SUCCUMBAT FORIS SERVUS TUUS, VIVAT VERO SEMPER APUD TE INTUS, PAULULUM VILIPENDATUR, HUMILIETUR ET DEFICIAT CORAM HOMINIBUS, PASSIONIBUS CONTERATUR ET LANGUORIBUS, UT ITERUM TECUM IN AURORA LUCIS NOVÆ RESURGAT ET IN CŒLESTIBUS CLARIFICETUR. PATER SANCTE, TU SIC ORDINASTI ET SIC VOLUISTI; ET HOC FACTUM EST, QUOD PRÆCEPISTI.

4. EST HÆC ENIM GRATIA AD AMICUM TUUM, PATI ET TRIBULARI IN MUNDO PRO AMORE TUO, QUOTIESCUMQUE ET A QUOCUMQUE ET QUOMODO-

JOB. XXIX, 3.

UMQUE ID PERMISERIS FIERI. SINE CONSILIO ET PROVIDENTIA TUA ET SINE CAUSA NIHIL FIT IN TERRA. BONUM MIHI, DOMINE, QUOD HUMILIASTI ME, UT DISCAM JUSTIFICATIONES TUAS, ET OMNES ELATIONES CORDIS ATQUE PRÆSUMPTIONES ABICIAM. UTILE MIHI, QUOD CONFUSIO COOPERUIT FACIEM MEAM, UT TE POTIUS, QUAM HOMINES AD CONSOLANDUM REQUIRAM. DIDICI ETIAM EX HOC INSCRUTABILE JUDICIUM TUUM EXPAVESCERE: QUI AFFLIGIS JUSTUM CUM IMPIO, SED NON SINE ÆQUITATE ET JUSTITIA.

5. GRATIAS TIBI, QUIA NON PEPERCISTI MALIS MEIS, SED ATTRIVISTI ME VERBERIBUS AMARIS, INFLIGENS DOLORES ET IMMITTENS ANGUSTIAS FORIS ET INTUS. NON EST, QUI ME CONSOLETUR, EX OMNIBUS, QUÆ SUB CŒLO SUNT, NISI TU DOMINE DEUS MEUS, CŒLESTIS MEDICUS ANIMARUM: QUI PERCUTIS ET SANAS, DEDUCIS AD INFEROS ET REDUCIS. DISCIPLINA TUA SUPER ME, ET VIRGA TUA IPSA ME DOCEBIT.

6. ECCE, PATER DILECTE, IN MANIBUS TUIS EGO SUM, SUB VIRGA CORRECTIONIS TUÆ ME INCLINO. PERCUTE DORSUM MEUM ET COLLUM MEUM, UT INCURVEM AD VOLUNTATEM TUAM TORTUOSITATEM MEAM. FAC ME PIUM ET HUMILEM

PS. CXVIII, 71. DEUT. XXXII, 39. TOB. XIII, 2.

DISCIPULUM, SICUT BENE FACERE CONSUEVISTI, UT AMBULEM AD OMNEM NUTUM TUUM. TIBI ME ET OMNIA MEA AD CORRIGENDUM COMMITTO; MELIUS EST HIC CORRIPI, QUAM IN FUTURO. TU SCIS OMNIA ET SINGULA, ET NIHIL TE LATET IN HUMANA CONSCIENTIA. ANTEQUAM FIANT, NOSTI VENTURA; ET NON OPUS TIBI EST, UT QUIS TE DOCEAT AUT ADMONEAT DE HIS, QUÆ FIUNT IN TERRA. TU SCIS, QUID EXPEDIAT AD PROFECTUM MEUM, ET QUANTUM DESERVIT TRIBULATIO AD RUBIGINEM VITIORUM PURGANDAM. FAC MECUM DESIDERATUM BENEPLACITUM TUUM, ET NE DESPICIAS PECCAMINOSAM VITAM MEAM, NULLI MELIUS NEC CLARIUS QUAM TIBI SOLI NOTAM.

7. DA MIHI, DOMINE, SCIRE QUOD SCIENDUM EST, HOC AMARE, QUOD AMANDUM EST, HOC LAUDARE, QUOD TIBI SUMME PLACET, HOC REPUTARE, QUOD TIBI PRETIOSUM APPARET, HOC VITUPERARE, QUOD TIBI SORDESCIT. NON ME SINAS SECUNDUM VISIONEM OCULORUM EXTERIORUM JUDICARE, NEQUE SECUNDUM AUDITUM AURIUM HOMINUM IMPERITORUM SENTENTIARE: SED IN JUDICIO VERO DE VISIBILIBUS ET SPIRITUALIBUS DISCERNERE, ATQUE SUPER OMNIA VOLUNTATEM BENEPLACITI TUI SEMPER INQUIRERE.

DAN. XIII, 42.

8. FALLUNTUR SÆPE HOMINUM SENSUS IN JUDICANDO; FALLUNTUR ET AMATORES SÆCULI VISIBILIA TANTUMMODO AMANDO. QUID ENIM HOMO INDE MELIOR, QUIA REPUTABITUR AB HOMINE MAJOR? FALLAX FALLACEM, VANUS VANUM, CÆCUS CÆCUM, INFIRMUS INFIRMUM DECIPIT, DUM EXALTAT; ET VERACITER MAGIS CONFUNDIT, DUM INANITER LAUDAT. NAM QUANTUM UNUSQUISQUE EST IN OCULIS TUIS, TANTUM EST ET NON AMPLIUS, AIT HUMILIS SANCTUS FRANCISCUS.

CAPUT LI.

QUOD HUMILIBUS INSISTENDUM EST OPERIBUS, CUM DEFICITUR A SUMMIS.

FILI MI, NON SEMPER VALES IN FERVENTIORI DESIDERIO VIRTUTUM STARE, NEC IN ALTIORI GRADU CONTEMPLATIONIS: SED NECESSE HABES INTERDUM OB ORIGINALEM CORRUPTELAM AD INFERIORA DESCENDERE, ET ONUS CORRUPTIBILIS VITÆ ETIAM INVITE ET CUM TÆDIO PORTARE. QUAMDIU MORTALE CORPUS GERIS, TÆDIUM SENTIES ET GRAVAMEN CORDIS. OPORTET ERGO SÆPE IN CARNE DE CARNIS ONERE GEMERE, EO QUOD NON VALES SPIRITUALIBUS STUDIIS ET DIVINÆ CONTEMPLATIONI INDESINENTER INHÆRERE.

2. TUNC EXPEDIT TIBI AD HUMILIA ET EXTERIORA OPERA CONFUGERE, ET IN BONIS TE ACTIBUS RECREARE, ADVENTUM MEUM ET SUPERNAM VISITATIONEM FIRMA CONFIDENTIA EXPECTARE, EXILIUM TUUM ET ARIDITATEM MENTIS PATIENTER SUFFERRE, DONEC ITERUM A ME VISITERIS ET AB OMNIBUS ANXIETATIBUS LIBERERIS. NAM FACIAM TE LABORUM OBLIVISCI ET INTERNA QUIETE PERFRUI. EXPANDAM CORAM TE PRATA SCRIPTURARUM, UT DILATATO CORDE CURRERE INCIPIAS VIAM MANDATORUM MEORUM. ET DICES: NON SUNT CONDIGNAE PASSIONES HUJUS TEMPORIS AD FUTURAM GLORIAM, QUAE REVELABITUR IN NOBIS.

CAPUT LII.

QUOD HOMO NON REPUTET SE CONSOLATIONE DIGNUM, SED MAGIS VERBERIBUS.

DOMINE, NON SUM DIGNUS CONSOLATIONE TUA, NEC ALIQUA SPIRITUALI VISITATIONE; ET IDEO JUSTE MECUM AGIS, QUANDO ME INOPEM ET DESOLATUM RELINQUIS. SI ENIM AD INSTAR

ROM. VIII, 18.

MARIS LACRYMAS FUNDERE POSSEM, ADHUC CONSOLATIONE TUA DIGNUS NON ESSEM. UNDE NIHIL DIGNUS SUM, QUAM FLAGELLARI ET PUNIRI, QUIA GRAVITER ET SÆPE TE OFFENDI ET IN MULTIS VALDE DELIQUI. ERGO VERA PENSATA RATIONE, NEC MINIMA SUM DIGNUS CONSOLATIONE. SED TU, CLEMENS ET MISERICORS DEUS, QUI NON VIS PERIRE OPERA TUA, AD OSTENDENDUM DIVITIAS BONITATIS TUÆ IN VASA MISERICORDIÆ, ETIAM PRÆTER OMNE PROPRIUM MERITUM DIGNARIS CONSOLARI SERVUM TUUM SUPRA HUMANUM MODUM. TUÆ ENIM CONSOLATIONES NON SUNT SICUT HUMANÆ CONFABULATIONES.

2. QUID EGI, DOMINE, UT MIHI CONFERRES ALIQUAM CŒLESTEM CONSOLATIONEM? EGO NIHIL BONI EGISSE RECOLO MECUM, SED SEMPER AD VITIA PRONUM ET AD EMENDATIONEM PIGRUM FUISSE. VERUM EST, ET ABNEGARE NON POSSUM. SI ALITER DICEREM, TU STARES CONTRA ME, ET NON ESSET, QUI DEFENDERET. QUID MERUI PRO PECCATIS MEIS, NISI INFERNUM ET IGNEM ÆTERNUM? IN VERITATE CONFITEOR, QUONIAM DIGNUS SUM OMNI LUDIBRIO ET CONTEMPTU, NEC DECET ME INTER TUOS DEVOTOS COMMORARI. ET LICET HOC ÆGRE AUDIAM, TAMEN ADVERSUM ME PRO VERITATE PECCATA MEA ARGUAM, UT FACILIUS MISERICORDIAM TUAM VALEAM IMPETRARE.

3. QUID DICAM REUS ET OMNI CONFUSIONE PLENUS? NON HABEO OS LOQUENDI, NISI HOC TANTUM VERBUM: PECCAVI, DOMINE, PECCAVI; MISERERE MEI, IGNOSCE MIHI. SINE ME PAULULUM, UT PLANGAM DOLOREM MEUM, ANTEQUAM VADAM AD TERRAM TENEBROSAM ET OPERTAM MORTIS CALIGINE. QUID TAM MAXIME A REO ET MISERO PECCATORE REQUIRIS, NISI UT CONTERATUR ET HUMILIET SE PRO DELICTIS SUIS? IN VERA CONTRITIONE ET CORDIS HUMILIATIONE NASCITUR SPES VENIÆ, RECONCILIATUR PERTURBATA CONSCIENTIA, RECUPERATUR GRATIA PERDITA, TUETUR HOMO A FUTURA IRA, ET OCCURRUNT SIBI MUTUO IN OSCULO SANCTO DEUS ET PŒNITENS ANIMA.

4. HUMILIS PECCATORUM CONTRITIO ACCEPTABILE TIBI EST, DOMINE, SACRIFICIUM, LONGE SUAVIUS ODORANS IN CONSPECTU TUO, QUAM THURIS INCENSUM. HOC EST GRATUM ETIAM UNGUENTUM, QUOD SACRIS PEDIBUS TUIS INFUNDI VOLUISTI: QUIA COR CONTRITUM ET HUMILIATUM NUNQUAM DESPEXISTI. IBI EST LOCUS REFUGII A FACIE IRÆ INIMICI. IBI EMENDATUR ET ABLUITUR, QUIDQUID ALIUNDE CONTRACTUM EST ET INQUINATUM.

JOB. X, 20. 21, PS. L, 19.

CAPUT LIII.

DE GRATIA QUÆ NON MISCETUR TERRENA SAPIENTIBUS.

FILI, PRETIOSA EST GRATIA MEA, NON PATITUR SE MISCERI EXTRANEIS REBUS NEC CONSOLATIONIBUS TERRENIS. ABJICERE ERGO OPORTET OMNIA IMPEDIMENTA GRATIÆ, SI OPTAS EJUS INFUSIONEM SUSCIPERE. PETE SECRETUM TIBI, AMA SOLUS HABITARE TECUM, NULLIUS REQUIRE CONFABULATIONEM: SED MAGIS AD DEUM DEVOTAM EFFUNDE PRECEM, UT DEVOTAM TENEAS MENTEM ET PURAM CONSCIENTIAM. TOTUM MUNDUM NIHIL ÆSTIMA; DEI VACATIONEM OMNIBUS EXTERIORIBUS ANTEPONE. NON ENIM POTERIS MIHI VACARE ET IN TRANSITORIIS PARITER DELECTARI. A NOTIS ET A CARIS OPORTET ELONGARI, ET AB OMNI TEMPORALI SOLATIO MENTEM TENERE PRIVATAM. SIC OBSECRAT BEATUS APOSTOLUS PETRUS, UT TAMQUAM ADVENAS ET PEREGRINOS IN HOC MUNDO SE CONTINEANT CHRISTI FIDELES.

2. O QUANTA FIDUCIA ERIT MORITURO, QUEM NULLIUS REI AFFECTUS DETINET IN MUNDO. SED

I. PETR. II, II.

SIC SEGREGATUM COR HABERE IN OMNIBUS, ÆGER NECDUM CAPIT ANIMUS, NEC ANIMALIS HOMO NOVIT INTERNI HOMINIS LIBERTATEM. ATTAMEN SI VERE VELIT ESSE SPIRITUALIS, OPORTET EUM RENUNTIARE TAM REMOTIS QUAM PROPINQUIS, ET A NEMINE MAGIS CAVERE, QUAM A SE IPSO. SI TE IPSUM PERFECTE VICERIS, CETERA FACILIUS SUBJUGABIS. PERFECTA NAMQUE VICTORIA EST, DE SEMET IPSO TRIUMPHARE. QUI ENIM SEMET IPSUM SUBJECTUM TENET, UT SENSUALITAS RATIONI ET RATIO IN CUNCTIS OBEDIAT MIHI, HIC VERE VICTOR SUI EST ET DOMINUS MUNDI.

3. SI AD HUNC APICEM SCANDERE GLISCIS, OPORTET VIRILITER INCIPERE, ET SECURIM AD RADICEM PONERE, UT EVELLAS ET DESTRUAS OCCULTAM ET INORDINATAM INCLINATIONEM AD TE IPSUM, ET AD OMNE PRIVATUM ET MATERIALE BONUM. EX HOC VITIO, QUOD HOMO SEMET IPSUM NIMIS INORDINATE DILIGIT, PÆNE TOTUM PENDET, QUICQUID RADICALITER VINCENDUM EST: QUO DEVICTO ET SUBACTO MALO PAX MAGNA ET TRANQUILLITAS ERIT CONTINUO. SED QUIA PAUCI SIBI IPSIS PERFECTE MORI LABORANT, NEC PLENE EXTRA SE TENDUNT, PROPTEREA IN SE IMPLICATI REMANENT, NEC SUPRA SE ELEVARI IN SPIRITU POSSUNT. QUI AUTEM LIBERE MECUM AMBULARE

DESIDERAT, NECESSE EST, UT OMNES PRAVAS ET INORDINATAS AFFECTIONES SUAS MORTIFICET, ATQUE NULLI CREATURÆ PRIVATO AMORE CONCUPISCENTER INHÆREAT.

CAPUT LIV.

DE DIVERSIS MOTIBUS NATURÆ ET GRATIÆ.

FILI, DILIGENTER ADVERTE MOTUS NATURÆ ET GRATIÆ, QUIA VALDE CONTRARIE ET SUBTILITER MOVENTUR, ET VIX, NISI A SPIRITUALI ET INTIME ILLUMINATO HOMINE DISCERNUNTUR. OMNES QUIDEM BONUM APPETUNT, ET ALIQUID BONI IN SUIS DICTIS VEL FACTIS PRÆTENDUNT; IDEO SUB SPECIE BONI MULTI FALLUNTUR.

2. NATURA CALLIDA EST, ET MULTOS TRAHIT, ILLAQUEAT ET DECIPIT, ET SE SEMPER PRO FINE HABET: SED GRATIA SIMPLICITER AMBULAT, AB OMNI SPECIE MALA DECLINAT, FALLACIAS NON PRÆTENDIT, ET OMNIA PURE PROPTER DEUM AGIT, IN QUO ET FINALITER REQUIESCIT.

3. NATURA INVITE VULT MORI, NEC PREM, NEC SUPERARI VULT, NEC SUBESSE, NEC SPONTE SUBJUGARI: GRATIA VERO STUDET MORTIFICATIONI PROPRIÆ, RESISTIT SENSUALITATI, QUÆ-

RIT SUBJICI, APPETIT VINCI, NEC PROPRIA VULT LIBERTATE FUNGI; SUB DISCIPLINA AMAT TENERI, NEC ALICUI CUPIT DOMINARI, SED SUB DEO SEMPER VIVERE, STARE ET ESSE; ATQUE PROPTER DEUM OMNI HUMANÆ CREATURÆ HUMILITER PARATA EST INCLINARI.

4. NATURA PRO SUO COMMODO LABORAT, ET QUICQUID LUCRI SIBI ET ALIO PROVENIAT, ATTENDIT: GRATIA AUTEM, NON QUID SIBI UTILE ET COMMODUM SIT, SED QUOD MULTIS FROFICIAT, MAGIS CONSIDERAT.

5. NATURA LIBENTER HONOREM ET REVERENTIAM ACCIPIT: GRATIA VERO OMNEM HONOREM ET GLORIAM DEO FIDELITER ATTRIBUIT.

6. NATURA CONFUSIONEM TIMET ET CONTEMPTUM: GRATIA AUTEM GAUDET PRO NOMINE JESU CONTUMELIAM PATI.

7. NATURA OTIUM AMAT ET QUIETEM CORPORALEM; GRATIA VERO VACUA ESSE NON POTEST, SED LIBENTER AMPLECTITUR LABOREM.

8. NATURA QUÆRIT CURIOSA HABERE ET PULCHRA, ET ABHORRET VILIA ET GROSSA: GRATIA VERO SIMPLICIBUS DELECTATUR ET HUMILIBUS, ASPERA NON ASPERNATUR, NEC VETUSTIS REFUGIT INDUI PANNIS.

ACT. V, 41.

9. NATURA RESPICIT TEMPORALIA, GAUDET AD LUCRA TERRENA, TRISTATUR DE DAMNO, IRRITATUR LEVI INJURIÆ VERBO: SED GRATIA ATTENDIT ÆTERNA, NON INHÆRET TEMPORALIBUS, NEC IN PERDITIONE RERUM TURBATUR, NEQUE VERBIS DURIORIBUS ACERBATUR, QUIA THESAURUM SUUM ET GAUDIUM IN CŒLO, UBI NIHIL PERIT, CONSTITUIT.

10. NATURA CUPIDA EST, ET LIBENTIUS ACCIPIT QUAM DONAT, AMAT PROPRIA ET PRIVATA: GRATIA AUTEM PIA EST ET COMMUNIS, VITAT SINGULARIA; CONTENTATUR PAUCIS, BEATIUS JUDICAT DARE QUAM ACCIPERE.

11. NATURA INCLINAT AD CREATURAS, AD CARNEM PROPRIAM, AD VANITATEM ET DISCURSUS: SED GRATIA TRAHIT AD DEUM ET AD VIRTUTES, RENUNTIAT CREATURIS, FUGIT MUNDUM, ODIT CARNIS DESIDERIA, RESTRINGIT EVAGATIONES, ERUBESCIT IN PUBLICO APPARERE.

12. NATURA ALIQUOD SOLATIUM LIBENTER HABET EXTERNUM, IN QUO DELECTETUR AD SENSUM: SED GRATIA IN SOLO DEO QUÆRIT CONSOLARI, ET IN SUMMO BONO SUPER OMNIA VISIBILIA DELECTARI.

13. NATURA TOTUM AGIT PROPTER LUCRUM ET COMMODUM PROPRIUM, NIHIL GRATIS FACERE POTEST, SED AUT ÆQUALE AUT MELIUS, AUT

LAUDEM AUT FAVOREM PRO BENEFACTIS CONSEQUI SPERAT, ET MULTUM PONDERARI SUA GESTA ET DONA ET DICTA CONCUPISCIT. GRATIA VERO NIL TEMPORALE QUÆRIT, NEC ALIUD PRÆMIUM, QUAM DEUM SOLUM PRO MERCEDE POSTULAT; NEC AMPLIUS DE TEMPORALIBUS NECESSARIIS DESIDERAT, NISI QUANTUM HÆC SIBI AD ASSECUTIONEM ÆTERNORUM VALEANT DESERVIRE.

14. NATURA GAUDET DE AMICIS MULTIS ET PROPINQUIS, GLORIATUR DE NOBILI LOCO ET ORTU GENERIS, ARRIDET POTENTIBUS, BLANDITUR DIVITIBUS, APPLAUDIT SIBI SIMILIBUS. GRATIA AUTEM ETIAM INIMICOS DILIGIT, NEC DE AMICORUM TURBA EXTOLLITUR, NEC LOCUM NEC ORTUM NATALIUM REPUTAT, NISI UBI VIRTUS MAJOR FUERIT; FAVET MAGIS PAUPERI QUAM DIVITI, COMPATITUR PLUS INNOCENTI QUAM POTENTI; CONGAUDET VERACI ET NON FALLACI; EXHORTATUR SEMPER BONOS MELIORA CHARISMATA ÆMULARI, ET FILIO DEI PER VIRTUTES ASSIMILARI.

15. NATURA DE DEFECTU ET MOLESTIA CITO CONQUERITUR: GRATIA CONSTANTER FERT INOPIAM.

16. NATURA AD SE OMNIA REFLECTIT, PRO SE CERTAT ET ARGUIT: GRATIA AUTEM AD DEUM CUNCTA REDUCIT, UNDE ORIGINALITER EMANANT; NIHIL BONI SIBI ADSCRIBIT, NEC ARROGANTER

PRÆSUMIT; NON CONTENDIT, NEC SUAM SENTENTIAM ALIIS PRÆFERT, SED IN OMNI SENSU ET INTELLECTU ÆTERNÆ SAPIENTIÆ AC DIVINO EXAMINI SE SUBMITTIT.

17. NATURA APPETIT SCIRE SECRETA, ET NOVA AUDIRE; VULT EXTERIUS APPARERE ET MULTA PER SENSUS EXPERIRI; DESIDERAT AGNOSCI ET AGERE, UNDE LAUS ET ADMIRATIO PROCEDIT. SED GRATIA NON CURAT NOVA NEC CURIOSA PERCIPERE, QUIA TOTUM HOC DE VETUSTATE CORRUPTIONIS EST ORTUM, CUM NIHIL NOVUM ET DURABILE EST SUPER TERRAM. DOCET ITAQUE SENSUS RESTRINGERE, VANAM COMPLACENTIAM ET OSTENTATIONEM DEVITARE, LAUDANDA ET DIGNE MIRANDA HUMILITER ABSCONDERE, ET DE OMNI RE ET DE OMNI SCIENTIA UTILITATIS FRUCTUM ATQUE DEI LAUDEM ET HONOREM QUÆRERE. NON VULT SE NEC SUA PRÆDICARI, SED DEUM IN DONIS SUIS OPTAT BENEDICI, QUI CUNCTA EX MERA CARITATE LARGITUR.

18. HÆC GRATIA SUPERNATURALE LUMEN ET QUODDAM DEI SPECIALE DONUM EST, ET PROPRIE ELECTORUM SIGNACULUM ET PIGNUS SALUTIS ÆTERNÆ; QUÆ HOMINEM DE TERRENIS AD CŒLESTIA AMANDA SUSTOLLIT, ET DE CARNALI SPIRITUALEM EFFICIT. QUANTO IGITUR NATURA AMPLIUS PREMITUR ET VINCITUR, TANTO MAJOR

GRATIA INFUNDITUR; ET QUOTIDIE NOVIS VISITATIONIBUS INTERIOR HOMO SECUNDUM IMAGINEM DEI REFORMATUR.

CAPUT LV.

DE CORRUPTIONE NATURÆ ET EFFICACIA GRATIÆ DIVINÆ.

DOMINE DEUS MEUS, QUI ME CREASTI AD IMAGINEM ET SIMILITUDINEM TUAM, CONCEDE MIHI HANC GRATIAM, QUAM OSTENDISTI MIHI TAM MAGNAM ET NECESSARIAM AD SALUTEM, UT VINCAM PESSIMAM NATURAM MEAM TRAHENTEM ME AD PECCATA ET IN PERDITIONEM. SENTIO ENIM IN CARNE MEA LEGEM PECCATI CONTRADICENTEM LEGI MENTIS MEAE, ET CAPTIVUM ME DUCENTEM AD OBEDIENDUM SENSUALITATI IN MULTIS; NEC POSSUM RESISTERE PASSIONIBUS EJUS, NISI ASSISTAT TUA SANCTISSIMA GRATIA, CORDI MEO ARDENTER INFUSA.

2. OPUS EST GRATIA TUA ET MAGNA GRATIA, UT VINCATUR NATURA, AD MALUM SEMPER PRONA AB ADOLESCENTIA SUA. NAM PER PRIMUM HOMINEM ADAM LAPSA, ET VITIATA PER

ROM. VII, 23. GEN. VIII, 21.

PECCATUM, IN OMNES HOMINES POENA HUJUS MACULÆ DESCENDIT: UT IPSA NATURA, QUÆ BENE ET RECTE A TE CONDITA FUIT, PRO VITIO JAM ET INFIRMITATE CORRUPTÆ NATURÆ PONATUR, EO QUOD MOTUS EJUS SIBI RELICTUS AD MALUM ET INFERIORA TRAHIT. NAM MODICA VIS, QUÆ REMANSIT, EST TANQUAM SCINTILLA QUÆDAM LATENS IN CINERE. HÆC EST IPSA CARO NATURALIS, CIRCUMFUSA MAGNA CALIGINE, ADHUC JUDICIUM HABENS BONI ET MALI, VERI FALSIQUE DISTANTIAM; LICET IMPOTENS SIT ADIMPLERE OMNE, QUOD PROBAT, NEC PLENO JAM LUMINE VERITATIS, NEC SANITATE AFFECTIONUM SUARUM POTIATUR.

3. HINC EST, DEUS MEUS, QUOD CONDELECTOR LEGI TUAE SECUNDUM INTERIOREM HOMINEM, SCIENS MANDATUM TUUM FORE BONUM, JUSTUM ET SANCTUM, ARGUENS ETIAM OMNE MALUM ET PECCATUM FUGIENDUM. CARNI AUTEM SERVIO LEGE PECCATI, DUM MAGIS SENSUALITATI OBEDIO, QUAM RATIONI. HINC EST, QUOD VELLE BONUM MIHI ADJACET, PERFICERE AUTEM NON INVENIO. HINC SÆPE BONA MULTA PROPONO, SED QUIA GRATIA DEEST AD ADJUVANDUM INFIR-

ROM. VII, 22. 12. 25. 18.

MITATEM MEAM, EX LEVI RESISTENTIA EXSILIO ET DEFICIO. HINC ACCIDIT, QUOD VIAM PERFECTORUM AGNOSCO, ET QUALITER AGERE DEBEAM, SATIS CLARE VIDEO: SED PROPRIÆ CORRUPTIONIS PONDERE PRESSUS AD PERFECTIORA NON ASSURGO.

4. O QUAM MAXIME EST MIHI NECESSARIA, DOMINE, TUA GRATIA AD INCHOANDUM BONUM, AD PROFICIENDUM ET AD PERFICIENDUM! NAM SINE TE NIHIL POSSUM FACERE: OMNIA AUTEM POSSUM IN TE, CONFORTANTE ME GRATIA TUA. O VERE CŒLESTIS GRATIA, SINE QUA NULLA SUNT PROPRIA MERITA NULLA QUOQUE DONA NATURÆ PONDERANDA! NIHIL ARTES, NIHIL DIVITIÆ, NIHIL PULCHRITUDO VEL FORTITUDO, NIHIL INGENIUM VEL ELOQUENTIA VALENT APUD TE, DOMINE, SINE GRATIA TUA. NAM BONA NATURÆ BONIS ET MALIS SUNT COMMUNIA; ELECTORUM AUTEM PROPRIUM DONUM EST GRATIA SIVE DILECTIO, QUA INSIGNITI DIGNI HABENTUR VITA ÆTERNA. TANTUM EMINET HÆC GRATIA, UT NEC DONUM PROPHETIÆ, NEC SIGNORUM OPERATIO, NEC QUANTALIBET ALTA SPECULATIO ALIQUID ÆSTIMETUR SINE EA. SED NEQUE FIDES, NEQUE SPES, NEQUE ALIÆ VIRTUTES, SINE CARITATE ET GRATIA TIBI ACCEPTÆ SUNT.

5. O BEATISSIMA GRATIA, QUÆ PAUPEREM SPIRITU VIRTUTIBUS DIVITEM FACIS: ET DIVITEM

MULTIS BONIS HUMILEM CORDE REDDIS. VENI, DESCENDE AD ME, REPLE ME MANE MISERICORDIA TUA ET CONSOLATIONE TUA, NE DEFICIAT PRÆ LASSITUDINE ET ARIDITATE MENTIS ANIMA MEA. OBSECRO DOMINE, UT INVENIAM GRATIAM IN OCULIS TUIS; SUFFICIT ENIM MIHI GRATIA, CETERIS NON OBTENTIS, QUÆ DESIDERAT NATURA. SI FUERO VEXATUS ET TENTATUS TRIBULATIONIBUS MULTIS, NON TIMEBO MALA, DUM FUERIT MECUM GRATIA TUA. IPSA FORTITUDO MEA; IPSA CONSILIUM CONFERT ET AUXILIUM. CUNCTIS HOSTIBUS POTENTIOR EST, ET SAPIENTIOR UNIVERSIS SAPIENTIBUS.

6. MAGISTRA EST VERITATIS, DOCTRIX DISCIPLINÆ, LUMEN CORDIS, SOLAMEN PRESSURÆ, FUGATRIX TRISTITIÆ, ABLATRIX TIMORIS, NUTRIX DEVOTIONIS, PRODUCTRIX LACRYMARUM. QUID SUM SINE EA, NISI ARIDUM LIGNUM, ET STIPES INUTILIS AD EJICIENDUM? TUA ERGO, DOMINE, GRATIA ME SEMPER PRÆVENIAT ET SEQUATUR, AC BONIS OPERIBUS JUGITER PRÆSTET ESSE INTENTUM, PER JESUM CHRISTUM FILIUM TUUM. AMEN.

CAPUT LVI.

QUOD NOSMET IPSOS ABNEGARE ET CHRISTUM IMITARI DEBEMUS PER CRUCEM.

FILI, QUANTUM VALES A TE EXIRE, TANTUM IN ME POTERIS TRANSIRE. SICUT NIHIL FORIS CONCUPISCERE, INTERNAM PACEM FACIT, SIC SE INTERIUS RELINQUERE, DEO CONJUNGIT. VOLO TE ADDISCERE PERFECTAM ABNEGATIONEM TUI IN VOLUNTATE MEA SINE CONTRADICTIONE ET QUERELA. SEQUERE ME: EGO SUM VIA, VERITAS, ET VITA. SINE VIA NON ITUR, SINE VERITATE NON COGNOSCITUR, SINE VITA NON VIVITUR. EGO SUM VIA, QUAM SEQUI DEBES, VERITAS, CUI CREDERE DEBES, VITA, QUAM SPERARE DEBES. EGO SUM VIA INVIOLABILIS, VERITAS INFALLIBILIS, VITA INTERMINABILIS. EGO SUM VIA RECTISSIMA, VERITAS SUPREMA, VITA VERA, VITA BEATA, VITA INCREATA. SI MANSERIS IN VIA MEA, COGNOSCES VERITATEM, ET VERITAS LIBERABIT TE, ET APPREHENDES VITAM ÆTERNAM.

2. SI VIS AD VITAM INGREDI, SERVA MANDATA. SI VIS VERITATEM COGNOSCERE,

JOANN. XIV, 6. JOANN. VIII, 32. MATTH. XIX, 17.

CREDE MIHI. SI VIS PERFECTUS ESSE, VENDE OMNIA. SI VIS ESSE DISCIPULUS MEUS, ABNEGA TEMET IPSUM. SI VIS BEATAM VITAM POSSIDERE, PRÆSENTEM VITAM CONTEMNE. SI VIS EXALTARI IN CŒLO, HUMILIA TE IN MUNDO. SI VIS REGNARE MECUM, PORTA CRUCEM MECUM. SOLI ENIM SERVI CRUCIS INVENIUNT VITAM BEATITUDINIS ET VERÆ LUCIS.

3. DOMINE JESU, QUIA ARCTA ERAT VITA TUA ET MUNDO DESPECTA, DONA MIHI, TECUM MUNDI DESPECTUM IMITARI. NON ENIM SERVUS EST MAJOR DOMINO SUO, NEC DISCIPULUS SUPRA MAGISTRUM. EXERCEATUR SERVUS TUUS IN VITA TUA, QUIA IBI EST SALUS MEA ET SANCTITAS VERA. QUICQUID EXTRA EAM LEGO ET AUDIO, NON ME RECREAT NEC DELECTAT PLENE.

4. FILI, QUIA HAEC SCIS ET LEGISTI OMNIA, BEATUS ERIS, SI FECERIS EA. QUI HABET MANDATA MEA ET SERVAT EA, IPSE EST, QUI DILIGIT ME; ET EGO DILIGAM EUM ET MANIFESTABO EI ME IPSUM, ET FACIAM EUM CONSEDERE MECUM IN REGNO PATRIS MEI.

5. IGITUR DOMINE, SICUT DIXISTI ET PROMISISTI, SIC UTIQUE MIHI PROMERERI CONTINGAT.

MATTH. XIX, 21. X, 24. JOANN. XIII, 17. XIV, 21.

SUSCEPI, SUSCEPI DE MANU TUA CRUCEM; PORTABO EAM USQUE AD MORTEM, SICUT IMPOSUISTI MIHI. VERE VITA BONI MONACHI CRUX EST, SED DUX PARADISI. INCEPTUM EST, RETRO ABIRE NON LICET, NEC RELINQUERE OPORTET.

6. EIA FRATRES, PERGAMUS SIMUL, JESUS ERIT NOBISCUM. PROPTER JESUM SUSCEPIMUS HANC CRUCEM; PROPTER JESUM PERSEVEREMUS IN CRUCE. ERIT ADJUTOR NOSTER, QUI EST DUX NOSTER ET PRÆCESSOR. EN, REX NOSTER INGREDIETUR ANTE NOS, QUI PUGNABIT PRO NOBIS. SEQUAMUR VIRILITER, NEMO METUAT TERRORES, SIMUS PARATI MORI FORTITER IN BELLO, NEC INFERAMUS CRIMEN GLORIÆ NOSTRÆ, UT FUGIAMUS A CRUCE.

CAPUT LVII.

QUOD HOMO NON SIT NIMIS DEJECTUS, QUANDO LABITUR IN ALIQUOS DEFECTUS.

FILI, MAGIS PLACENT PATIENTIA ET HUMILITAS IN ADVERSIS, QUAM MULTA CONSOLATIO ET DEVOTIO IN PROSPERIS. UT QUID TE CONTRISTAT PARVUM FACTUM CONTRA TE DICTUM? SI AMPLIUS FUISSET, COMMOVERI NON DEBUISSES. SED NUNC DIMITTE TRANSIRE; NON EST PRIMUM NEC NOVUM, NEC ULTIMUM ERIT, SI DIU VIXERIS.

SATIS VIRILIS ES, QUAMDIU NIL OBVIAT ADVERSI. BENE ETIAM CONSULIS, ET ALIOS NOSTI ROBORARE VERBIS; SED CUM AD JANUAM TUAM VENIT REPENTINA TRIBULATIO, DEFICIS CONSILIO ET ROBORE. ATTENDE MAGNAM FRAGILITATEM TUAM, QUAM SÆPIUS EXPERIRIS IN MODICIS OBJECTIS; TAMEN PRO SALUTE TUA ISTA FIUNT.

2. CUM HÆC ET SIMILIA CONTINGUNT, PONE, UT MELIUS NOSTI, EX CORDE; ET SI TE TETIGERIT TRIBULATIO, NON TAMEN DEJICIAT NEC DIU IMPLICET. AD MINUS SUSTINE PATIENTER, SI NON POTES GAUDENTER. ET SI MINUS LIBENTER AUDIS, ET INDIGNATIONEM SENTIS: REPRIME TE, NEC PATIARIS ALIQUID INORDINATUM EX ORE TUO EXIRE, UNDE PARVULI SCANDALIZENTUR. CITO CONQUIESCET COMMOTIO EXCITATA, ET DOLOR INTERNUS REVERTENTE GRATIA DULCORABITUR. ADHUC VIVO EGO, DICIT DOMINUS; JUVARE TE PARATUS SUM, ET SOLITO AMPLIUS CONSOLARI, SI CONFISUS FUERIS IN ME, ET DEVOTE INVOCAVERIS ME.

3. ANIMÆQUIOR ESTO, ET AD MAJOREM SUSTINENTIAM ACCINGERE. NON EST TOTUM FRUSTRATUM, SI TE SÆPIUS PERCIPIS TRIBULATUM VEL GRAVITER TENTATUM. HOMO ES ET NON DEUS;

JES. XLIX, 18.

CARO ES ET NON ANGELUS. QUOMODO TU POSSES SEMPER IN EODEM STATU VIRTUTIS PERMANERE, QUANDO HOC DEFUIT ANGELO IN CŒLO ET PRIMO HOMINI IN PARADISO, QUI NON DIU STETERUNT? EGO SUM, QUI MOERENTES ERIGO SOSPITATE, ET SUAM COGNOSCENTES INFIRMITATEM AD MEAM PROVEHO DIVINITATEM.

4. DOMINE, BENEDICTUM SIT VERBUM TUUM, DULCE SUPER MEL ET FAVUM ORI MEO. QUID FACEREM IN TANTIS TRIBULATIONIBUS ET ANGUSTIIS MEIS, NISI ME CONFORTARES TUIS SANCTIS SERMONIBUS? DUMMODO TANDEM AD PORTUM SALUTIS PERVENIAM, QUID MIHI CURÆ EST, QUÆ ET QUANTA PASSUS FUERO? DA FINEM BONUM, ET DA FELICEM EX HOC MUNDO TRANSITUM. MEMENTO MEI, DEUS MEUS, ET DIRIGE ME RECTO ITINERE IN REGNUM TUUM. AMEN.

CAPUT LVIII.

DE ALTIORIBUS REBUS ET OCULTIS DEI JUDICIIS NON SCRUTANDIS.

FILI, CAVEAS DISPUTARE DE ALTIS MATERIIS ET DE OCCULTIS DEI JUDICIIS: CUR ISTE SIC RELINQUITUR ET ILLE AD TANTAM GRATIAM ASSUMITUR;

JOB. V, II. PS. XVIII, II.

CUR ETIAM ISTE TANTUM AFFLIGITUR ET ILLE TAM EXIMIE EXALTATUR. ISTA OMNEM HUMANAM FACULTATEM EXCEDUNT, NEC AD INVESTIGANDUM JUDICIUM DIVINUM ULLA RATIO PRÆVALET, VEL DISPUTATIO. QUANDO ERGO HÆC TIBI SUGGERIT INIMICUS, VEL ETIAM QUIDAM CURIOSI INQUIRUNT HOMINES, RESPONDE ILLUD PROPHETÆ: JUSTUS ES, DOMINE, ET RECTUM JUDICIUM TUUM; ET ILLUD: JUDICIA DOMINI VERA, JUSTIFICATA IN SEMET IPSA. JUDICIA MEA METUENDA SUNT, NON DISCUTIENDA; QUIA HUMANO INTELLECTUI SUNT INCOMPREHENSIBILIA.

2. NOLI ETIAM INQUIRERE NEC DISPUTARE DE MERITIS SANCTORUM, QUIS ALIO SIT SANCTIOR, AUT QUIS MAJOR SIT IN REGNO CŒLORUM. TALIA GENERANT SÆPE LITES ET CONTENTIONES INUTILES, NUTRIUNT QUOQUE SUPERBIAM ET VANAM GLORIAM: UNDE ORIUNTUR INVIDIÆ ET DISSENSIONES, DUM ILLE ISTUM SANCTUM, ET ALIUS ALIUM CONATUR SUPERBE PRÆFERRE. TALIA AUTEM VELLE SCIRE ET INVESTIGARE NULLUM FRUCTUM AFFERUNT, SED MAGIS SANCTIS DISPLICENT: QUIA NON SUM DEUS DISSENSIONIS, SED PACIS; QUÆ PAX MAGIS IN HUMILITATE VERA, QUAM IN PROPRIA EXALTATIONE CONSISTIT.

PS. CXVIII, 137. PS. XVIII, 10. I. COR. XIV, 33.

3. QUIDAM ZELO DEVOTIONIS TRAHUNTUR AD HOS SANCTOS VEL AD ILLOS AMPLIORI EFFECTU, SED HUMANO POTIUS, QUAM DIVINO. EGO SUM, QUI CUNCTOS CONDIDI SANCTOS; EGO DONAVI GRATIAM, EGO PRÆSTITI GLORIAM. EGO NOVI SINGULORUM MERITA; EGO PRAEVENI EOS IN BENEDICTIONIBUS DULCEDINIS MEÆ. EGO PRÆSCIVI DILECTOS MEOS ANTE SÆCULA; EGO EOS ELEGI DE MUNDO, NON IPSI ME PRÆELEGERUNT. EGO VOCAVI PER GRATIAM, ATTRAXI PER MISERICORDIAM; EGO PERDUXI EOS PER TENTATIONES VARIAS. EGO INFUDI CONSOLATIONES MAGNIFICAS, EGO DEDI PERSEVERANTIAM, EGO CORONAVI EORUM PATIENTIAM.

4. EGO PRIMUM ET NOVISSIMUM AGNOSCO, EGO OMNES INÆSTIMABILI DILECTIONE AMPLECTOR. EGO LAUDANDUS SUM IN OMNIBUS SANCTIS MEIS; EGO SUPER OMNIA BENEDICENDUS SUM ET HONORANDUS IN SINGULIS, QUOS SIC GLORIOSE MAGNIFICAVI ET PRÆDESTINAVI SINE ULLIS PRÆCEDENTIBUS PROPRIIS MERITIS. QUI ERGO UNUM DE MINIMIS MEIS CONTEMPSERIT, NEC MAGNUM HONORAT; QUIA PUSILLUM ET MAGNUM EGO FECI. QUI DEROGAT ALICUI SANCTORUM, DEROGAT ET MIHI ET OMNIBUS CETERIS IN REGNO

PS. XX, 4. JOANN. XV, 16. 19. SAP. VI, 8.

CŒLORUM. OMNES UNUM SUNT PER CARITATIS VINCULUM; IDEM SENTIUNT, IDEM VOLUNT, ET OMNES IN UNUM SE DILIGUNT.

5. ADHUC AUTEM, QUOD MULTO ALTIUS EST, PLUS ME, QUAM SE ET SUA MERITA DILIGUNT. NAM SUPRA SE RAPTI, ET EXTRA PROPRIAM DILECTIONEM TRACTI, TOTI IN AMOREM MEI PERGUNT, IN QUO ET FRUITIVE QUIESCUNT. NIHIL EST, QUOD EOS AVERTERE POSSIT AUT DEPRIMERE: QUIPPE QUI ÆTERNA VERITATE PLENI, IGNE ARDESCUNT INEXTINGUIBILIS CARITATIS. TACEANT IGITUR CARNALES ET ANIMALES HOMINES DE SANCTORUM STATU DISSERERE, QUI NON NORUNT NISI PRIVATA GAUDIA DILIGERE. DEMUNT ET ADDUNT PRO SUA INCLINATIONE, NON PROUT PLACET ÆTERNÆ VERITATI.

6. IN MULTIS EST IGNORANTIA, EORUM MAXIME, QUI PARUM ILLUMINATI, RARO ALIQUEM PERFECTA DILECTIONE SPIRITUALI DILIGERE NORUNT. MULTUM ADHUC NATURALI AFFECTU ET HUMANA AMICITIA AD HOS VEL AD ILLOS TRAHUNTUR, ET SICUT IN INFERIORIBUS SE HABENT, ITA ET DE CŒLESTIBUS IMAGINANTUR. SED EST DISTANTIA INCOMPARABILIS INTER EA, QUÆ IMPERFECTI NON COGITANT, ET EA QUÆ ILLUMINATI VIRI PER REVELATIONEM CONTEMPLANTUR ET SPECULANTUR SUPERNA.

7. CAVE ERGO, FILI, DE ISTIS CURIOSE TRACTARE, QUÆ TUAM SCIENTIAM EXCEDUNT: SED HOC MAGIS SATAGE ET INTENDE, UT VEL MINIMUS IN REGNO DEI QUEAS INVENIRI. ET SI QUISPIAM SCIRET, QUIS ALIO SANCTIOR ESSET, VEL MAJOR HABERETUR IN REGNO CŒLORUM: QUID EI HÆC NOTITIA PRODESSET, NISI SE EX HAC COGNITIONE CORAM ME HUMILIARET, ET IN MAJOREM NOMINIS MEI LAUDEM EXSURGERET? MULTO ACCEPTIUS DEO FACIT, QUI DE PECCATORUM SUORUM MAGNITUDINE ET VIRTUTUM SUARUM PARVITATE COGITAT, ET QUAM LONGE A PERFECTIONE SANCTORUM DISTAT, QUAM IS, QUI DE EORUM MAJORITATE VEL PARVITATE DISPUTAT. MELIUS EST SANCTOS DEVOTIS PRECIBUS ET LACRYMIS EXORARE, ET EORUM GLORIOSA SUFFRAGIA HUMILI MENTE IMPLICARE, QUAM EORUM SECRETA VANA INQUISITIONE PERSCRUTARI.

8. ILLI BENE ET OPTIME CONTENTANTUR, SI HOMINES SCIRENT CONTENTARI ET VANILOQUIA SUA COMPESCERE. NON GLORIANTUR DE PROPRIIS MERITIS, QUIPPE QUI SIBI NIL BONITATIS ADSCRIBUNT, SED TOTUM MIHI, QUONIAM IPSIS CUNCTA EX INFINITA CARITATE MEA DONAVI. TANTO AMORE DIVINITATIS ET GAUDIO SUPEREFFLUENTI REPLENTUR, UT NIL DESIT EIS GLORIÆ, NIHILQUE DESIT FELICITATIS. OMNES SANCTI, QUANTO

ALTIORES IN GLORIA, TANTO HUMILIORES IN SE IPSIS, ET MIHI VICINIORES ET DILECTIORES EXISTUNT. IDEOQUE HABES SCRIPTUM, QUIA MITTEBANT CORONAS SUAS ANTE DEUM, ET CECIDERUNT IN FACIES SUAS CORAM AGNO, ET ADORAVERUNT VIVENTEM IN SAECULA SAECULORUM.

9. MULTI QUÆRUNT, QUIS MAJOR SIT IN REGNO DEI, QUI IGNORANT, AN CUM MINIMIS ERUNT DIGNI COMPUTARI. MAGNUM EST, VEL ESSE MINIMUM IN CŒLO, UBI OMNES MAGNI SUNT: QUIA OMNES FILII DEI VOCABUNTUR ET ERUNT. MINIMUS ERIT IN MILLE, ET PECCATOR CENTUM ANNORUM MORIETUR. CUM ENIM QUÆRERENT DISCIPULI, QUIS MAJOR ESSET IN REGNO CŒLORUM, TALE AUDIERUNT RESPONSUM: NISI CONVERSI FUERITIS ET EFFICIAMINI SICUT PARVULI, NON INTRABITIS IN REGNUM COELORUM. QUICUNQUE ERGO HUMILIAVERIT SE, SICUT PARVULUS ISTE, HIC MAJOR EST IN REGNO COELORUM.

10. VÆ EIS, QUI CUM PARVULIS HUMILIARE SE SPONTE DEDIGNANTUR, QUONIAM HUMILIS JANUA REGNI CŒLESTIS EOS NON ADMITTET INTRARE.

APOC. IV, 10. JES. LX, 22. LXV, 20. MATTH. XVIII, 1. 3. 4.

VAE ET DIVITIBUS, QUI HABENT CONSOLATIONES SUAS HIC, QUIA PAUPERIBUS INTRANTIBUS IN REGNUM DEI, IPSI STABUNT FORIS EJULANTES. GAUDETE HUMILES, ET EXULTATE PAUPERES, QUIA VESTRUM EST REGNUM DEI, SI TAMEN IN VERITATE AMBULATIS.

CAPUT LIX.

QUOD OMNIS SPES ET FIDUCIA IN SOLO DEO EST FIGENDA.

DOMINE, QUÆ EST FIDUCIA MEA, QUAM IN HAC VITA HABEO, AUT QUOD MAJUS SOLATIUM MEUM EX OMNIBUS APPARENTIBUS SUB CŒLO? NONNE TU, DOMINE DEUS MEUS, CUJUS MISERICORDIÆ NON EST NUMERUS? UBI MIHI BENE FUIT SINE TE? AUT QUANDO MALE ESSE POTUIT PRÆSENTE TE? MALO PAUPER ESSE PROPTER TE, QUAM DIVES SINE TE. ELIGO POTIUS TECUM IN TERRA PEREGRINARI, QUAM SINE TE CŒLUM POSSIDERE. UBI TU, IBI CŒLUM; ATQUE IBI MORS EST ATQUE INFERNUS, UBI TU NON ES. TU MIHI IN DESIDERIO ES; ET IDEO POST TE GEMERE ET CLAMARE ET EXORARE NECESSE EST. IN NULLO DENIQUE POSSUM PLENE CONFIDERE,

LUC. VI, 24. LUC. VI, 20.

QUI IN NECESSITATIBUS AUXILIETUR OPPORTUNIUS, NISI IN TE SOLO DEO MEO. TU ES SPES MEA ET FIDUCIA MEA ET CONSOLATOR MEUS ET FIDELISSIMUS IN OMNIBUS.

2. OMNES, QUÆ SUA SUNT, QUÆRUNT: TU SALUTEM MEAM ET PROFECTUM MEUM SOLUMMODO PRÆTENDIS, ET OMNIA IN BONUM MIHI CONVERTIS. ET SI VARIIS TENTATIONIBUS ET ADVERSITATIBUS EXPONAS ME, HOC TOTUM AD UTILITATEM MEAM ORDINAS, QUI MILLE MODIS DILECTOS TUOS PROBARE CONSUEVISTI. IN QUA PROBATIONE NON MINUS DILIGI DEBES ET LAUDARI, QUAM SI CŒLESTIBUS CONSOLATIONIBUS ME REPLERES.

3. IN TE ERGO, DOMINE DEUS MEUS, PONO TOTAM SPEM MEAM ET REFUGIUM, IN TE OMNEM TRIBULATIONEM MEAM ET ANGUSTIAM MEAM CONSTITUO; QUIA TOTUM INFIRMUM ET INSTABILE INVENIO, QUICQUID EXTRA TE CONSPICIO. NON ENIM PRODERUNT MULTI AMICI, NEQUE FORTES AUXILIARII ADJUVARE POTERUNT, NEQUE PRUDENTES CONSILIARII RESPONSUM UTILE DARE, NEQUE LIBRI DOCTORUM CONSOLARI, NEC ALIQUA PRETIOSA SUBSTANTIA LIBERARE, NEQUE LOCUS ALIQUIS SECRETUS CONTUTARI: SI TU IPSE NON ASSISTAS, JUVES, CONFORTES, CONSOLERIS, INSTRUAS ET CUSTODIAS.

PS. CXLIV, 13.

4. OMNIA NAMQUE, QUÆ AD PACEM VIDENTUR ESSE ET FELICITATEM HABENDAM, TE ABSENTE NIHIL SUNT, NIHILQUE FELICITATIS IN VERITATE CONFERUNT. FINIS ERGO OMNIUM BONORUM, ET ALTITUDO VITÆ ET PROFUNDITAS ELOQUIORUM TU ES; ET IN TE SUPER OMNIA SPERARE, FORTISSIMUM SOLATIUM OMNIUM SERVORUM TUORUM. AD TE SUNT OCULI MEI, IN TE CONFIDO, DEUS MEUS, MISERICORDIARUM PATER. BENEDIC ET SANCTIFICA ANIMAM MEAM BENEDICTIONE CŒLESTI, UT FIAT HABITATIO SANCTA TUA, ET SEDES ÆTERNÆ GLORIÆ TUÆ, NIHILQUE IN TEMPLO TUÆ DIGNITATIS INVENIATUR, QUOD OCULOS TUÆ MAJESTATIS OFFENDAT. SECUNDUM MULTITUDINEM MISERATIONUM TUARUM ET MAGNITUDINEM BONITATIS TUÆ, RESPICE IN ME, ET EXAUDI ORATIONEM PAUPERIS SERVI TUI, LONGE EXULANTIS IN REGIONE UMBRAE MORTIS. PROTEGE ET CONSERVA ANIMAM SERVULI TUI INTER TOT DISCRIMINA VITÆ CORRUPTIBILIS, AC COMITANTE GRATIA TUA, DIRIGE PER VIAM PACIS AD PERPETUÆ PATRIAM FELICITATIS ET CLARITATIS. AMEN.

PS. L, 2. JES. IX, 2.

LIBER QUARTUS.

DE SACRAMENTO CORPORIS CHRISTI.

DEVOTA EXHORTATIO AD SACRAM CORPORIS CHRISTI COMMUNIONEM.

VOX CHRISTI.

VENITE AD ME OMNES, QUI LABORATIS ET ONERATI ESTIS, ET EGO REFICIAM VOS, DICIT DOMINUS. PANIS QUEM EGO DABO, CARO MEA EST, PRO MUNDI VITA. ACCIPITE ET COMEDITE, HOC EST CORPUS MEUM, QUOD PRO VOBIS TRADETUR; HOC FACITE IN MEAM COMMEMORATIONEM. QUI MANDUCAT MEAM CARNEM, ET BIBIT MEUM SANGUINEM, IN ME MANET, ET EGO IN EO. VERBA, QUAE EGO LOCUTUS SUM VOBIS, SPIRITUS ET VITA SUNT.

MATTH. XI, 28. JOANN. VI, 52. MATTH. XXVI, 26.
I. COR. XI, 21. JOANN. VI, 57. JOANN. VII, 64.

CAPUT I.

CUM QUANTA DEVOTIONE CHRISTUS SIT SUSCIPIENDUS.

HÆC SUNT VERBA TUA, CHRISTE, VERITAS ÆTERNA, QUAMVIS NON UNO TEMPORE PROLATA, NEC UNO IN LOCO CONSCRIPTA. QUIA ERGO TUA VERBA, GRATANTER MIHI ET FIDELITER SUNT ACCIPIENDA. TUA SUNT, ET TU EA PROTULISTI; ET MEA QUOQUE SUNT, QUIA PRO SALUTE MEA EDIDISTI. LIBENTER SUSCIPIO EA EX ORE TUO, UT APTIUS INSERANTUR CORDI MEO. EXCITANT ME VERBA TANTÆ PIETATIS, PLENA DULCEDINIS ET DILECTIONIS, SED TERRENT ME DELICTA PROPRIA, ET AD CAPIENDA TANTA MYSTERIA ME REVERBERAT IMPURA CONSCIENTIA. PROVOCAT ME DULCEDO VERBORUM TUORUM, SED ONERAT ME MULTITUDO VITIORUM MEORUM.

2. JUBES, UT FIDUCIALITER AD TE ACCEDAM, SI TECUM VELIM HABERE PARTEM; ET IMMORTALITATIS ACCIPIAM ALIMONIAM, SI ÆTERNAM CUPIAM OBTINERE VITAM ET GLORIAM. VENITE, INQUIS, AD ME OMNES, QUI LABORATIS ET ONERATI ESTIS, ET EGO REFICIAM VOS. O DULCE ET AMICABILE VERBUM IN AURE PECCATORIS, QUO TU, DOMINE DEUS MEUS, EGENUM

ET PAUPEREM INVITAS AD COMMUNIONEM TUI SANCTISSIMI CORPORIS. SED QUIS EGO SUM, DOMINE, UT AD TE PRÆSUMAM ACCEDERE? ECCE, COELI COELORUM TE NON CAPIUNT; ET TU DICIS: VENITE AD ME OMNES.

3. QUID VULT ISTA PIISSIMA DIGNATIO ET TAM AMICABILIS INVITATIO? QUOMODO AUSUS ERO VENIRE, QUI NIHIL BONI MIHI CONSCIUS SUM? UNDE POSSUM PRÆSUMERE? QUOMODO TE INTRODUCAM IN DOMUM MEAM, QUI SÆPIUS OFFENDI BENIGNISSIMAM FACIEM TUAM? REVERENTUR ANGELI ET ARCHANGELI, METUUNT SANCTI ET JUSTI; ET TU DICIS: VENITE AD ME OMNES. NAM NISI TU DOMINE DICERES, QUIS VERUM ESSE CREDERET? ET NISI TU JUBERES, QUIS ACCEDERE TENTARET?

4. ECCE, VIR JUSTUS, NOE, IN ARCÆ FABRICA CENTUM ANNIS LABORAVIT, UT CUM PAUCIS SALVARETUR: ET EGO QUOMODO POTERO ME UNA HORA PRÆPARARE, UT MUNDI FABRICATOREM CUM REVERENTIA SUMAM? MOYSES, FAMULUS TUUS MAGNUS, ET SPECIALIS AMICUS TUUS, ARCAM EX LIGNIS IMPUTRIBILIBUS FECIT, QUAM ET MUNDISSIMO VESTIVIT AURO, UT TABULAS LEGIS IN EA REPONERET: ET EGO, PUTRIDA CREATURA,

III. REG. VIII, 27.

AUDEBO TE CONDITOREM LEGIS AC VITÆ DATOREM TAM FACILE SUSCIPERE? SALOMON, SAPIENTISSIMUS REGUM ISRAEL, MAGNIFICUM TEMPLUM SEPTEM ANNIS IN LAUDEM NOMINIS TUI ÆDIFICAVIT, ET OCTO DIEBUS FESTUM DEDICATIONIS EJUS CELEBRAVIT, MILLE HOSTIAS PACIFICAS OBTULIT, ET ARCAM FŒDERIS CLANGORE BUCCINÆ ET JUBILO IN LOCO SIBI PRÆPARATO SOLEMNITER COLLOCAVIT. ET EGO INFELIX ET PAUPERRIMUS HOMINUM, QUOMODO TE IN DOMUM MEAM INTRODUCAM, QUI VIX MEDIAM EXPENDERE DEVOTE NOVI HORAM? ET UTINAM VEL FERE SEMEL MEDIAM DIGNE!

5. O MI DEUS, QUANTUM ILLI AD PLACENDUM TIBI AGERE STUDUERUNT! HEU, QUAM PUSILLUM EST, QUOD AGO! QUAM BREVE EXPLEO TEMPUS, CUM ME AD COMMUNICANDUM DISPONO! RARO TOTUS COLLECTUS, RARISSIME AB OMNI DISTRACTIONE PURGATUS. ET CERTE IN TUA SALUTARI DEITATIS PRÆSENTIA NULLA DEBERET OCCURRERE INDECENS COGITATIO, NULLA ETIAM OCCUPARE CREATURA; QUIA NON ANGELUM, SED ANGELORUM DOMINUM SUSCEPTURUS SUM HOSPITIO.

6. EST TAMEN MAGNA DISTANTIA INTER ARCAM FŒDERIS DOMINI CUM SUIS RELIQUIIS, ET MUNDISSIMUM CORPUS TUUM CUM SUIS INEFFABILIBUS VIRTUTIBUS, INTER LEGALIA ILLA SACRI-

FICIA FUTURORUM PRÆFIGURATIVA, ET VERAM TUI CORPORIS HOSTIAM, OMNIUM ANTIQUORUM SACRIFICIORUM COMPLETIVAM.

7. QUARE IGITUR AD TUAM NON MAGIS INARDESCO VENERABILEM PRÆSENTIAM? CUR MAJORI ME NON PRÆPARO SOLLICITUDINE AD TUA SANCTA SUMENDA: QUANDO ILLI ANTIQUI SANCTI PATRIARCHÆ REGES QUOQUE ET PRINCIPES CUM UNIVERSO POPULO TANTUM DEVOTIONIS MONSTRARUNT AFFECTUM ERGA CULTUM DIVINUM?

8. SALTAVIT REX DEVOTISSIMUS DAVID CORAM ARCA DEI TOTIS VIRIBUS, RECOLENS BENEFICIA OLIM INDULTA PATRIBUS; FECIT DIVERSI GENERIS ORGANA, PSALMOS EDIDIT, ET CANTARI INSTITUIT CUM LÆTITIA, CECINIT ET IPSE FREQUENTER IN CITHARA, SPIRITUS SANCTI AFFLATUS GRATIA; DOCUIT POPULUM ISRAEL TOTO CORDE LAUDARE DEUM, ET ORE CONSONO DIEBUS SINGULIS BENEDICERE ET PRÆDICARE. SI TANTA AGEBATUR TUNC DEVOTIO, AC DIVINÆ LAUDIS EXTITIT RECORDATIO CORAM ARCA TESTAMENTI: QUANTA NUNC MIHI ET OMNI POPULO CHRISTIANO HABENDA EST DEVOTIO ET REVERENTIA IN PRÆSENTIA SACRAMENTI, IN SUMPTIONE EXCELLENTISSIMI CORPORIS CHRISTI?

9. CURRUNT MULTI AD DIVERSA LOCA PRO VISITANDIS RELIQUIIS SANCTORUM, ET MIRANTUR AUDITIS GESTIS EORUM; AMPLA ÆDIFICIA TEM-

PLORUM INSPICIUNT, ET OSCULANTUR SERICIS ET AURO INVOLUTA SACRA OSSA EORUM. ET ECCE, TU PRÆSENS ES HIC APUD ME IN ALTARI, DEUS MEUS, SANCTUS SANCTORUM, HOMINUM CREATOR, ET DOMINUS ANGELORUM. SÆPE IN TALIBUS VIDENDIS EST CURIOSITAS HOMINUM, EST NOVITAS INVISORUM, ET MODICUS REPORTABITUR FRUCTUS EMENDATIONIS, MAXIME UBI EST TAM LEVIS SINE VERA CONTRITIONE DISCURSUS. HIC AUTEM IN SACRAMENTO ALTARIS TOTUS PRÆSENS ES, DEUS MEUS HOMO CHRISTUS JESUS: UBI ET COPIOSUS PERCIPITUR ÆTERNÆ SALUTIS FRUCTUS, QUOTIESCUNQUE FUERIS DIGNE AC DEVOTE SUSCEPTUS. AD ISTUD VERO NON TRAHIT LEVITAS ALIQUA, NEC CURIOSITAS VEL SENSUALITAS, SED FIRMA FIDES, DEVOTA SPES ET SINCERA CARITAS.

10. O INVISIBILIS CONDITOR MUNDI DEUS, QUAM MIRABILITER AGIS NOBISCUM, QUAM SUAVITER ET GRATIOSE CUM ELECTIS TUIS DISPONIS, QUIBUS TEMET IPSUM IN SACRAMENTO SUMENDUM PROPONIS! HOC NAMQUE OMNEM INTELLECTUM SUPERAT, HOC SPECIALITER DEVOTORUM CORDA TRAHIT, ET ACCENDIT AFFECTUM. IPSI ENIM VERI FIDELES TUI, QUI TOTAM VITAM SUAM AD EMENDATIONEM DISPONUNT, EX HOC SACRAMENTO DIGNISSIMO MAGNAM DEVOTIONIS GRATIAM ET VIRTUTIS AMOREM FREQUENTER RECIPIUNT.

11. O ADMIRABILIS ET ABSCONDITA GRATIA SACRAMENTI, QUAM NORUNT TANTUM CHRISTI FIDELES, INFIDELES AUTEM ET PECCATIS SERVIENTES EXPERIRI NON POSSUNT! IN HOC SACRAMENTO CONFERTUR SPIRITUALIS GRATIA, ET REPARATUR IN ANIMA VIRTUS AMISSA, ET PER PECCATUM DEFORMATA REDIT PULCHRITUDO. TANTA EST ALIQUANDO HÆC GRATIA, UT EX PLENITUDINE COLLATÆ DEVOTIONIS NON TANTUM MENS, SED ET DEBILE CORPUS VIRES SIBI PRÆSTITAS SENTIAT AMPLIORES.

12. DOLENDUM TAMEN EST ET MISERANDUM VALDE SUPER TEPIDITATE ET NEGLIGENTIA NOSTRA, QUOD NON MAJORI AFFECTU TRAHIMUR AD CHRISTUM SUMENDUM, IN QUO TOTA SPES SALVANDORUM CONSISTIT ET MERITUM. IPSE ENIM EST SANCTIFICATIO NOSTRA ET REDEMPTIO; IPSE CONSOLATIO VIATORUM, ET SANCTORUM ÆTERNA FRUITIO. DOLENDUM ITAQUE VALDE, QUOD MULTI TAM PARUM HOC SALUTARE MYSTERIUM ADVERTUNT, QUOD CŒLUM LÆTIFICAT, ET MUNDUM CONSERVAT UNIVERSUM. HEU CÆCITAS ET DURITIA CORDIS HUMANI, TAM INEFFABILE DONUM NON MAGIS ATTENDERE, ET EX QUOTIDIANO USU ETIAM INADVERTENTIA DEFLUERE!

I. COR. I, 30.

13. SI ENIM HOC SANCTISSIMUM SACRAMENTUM IN UNO TANTUM CELEBRARETUR LOCO, ET AB UNO TANTUM CONSECRARETUR SACERDOTE IN MUNDO: QUANTO PUTAS DESIDERIO AD ILLUM LOCUM ET TALEM DEI SACERDOTEM HOMINES AFFICERENTUR, UT DIVINA MYSTERIA CELEBRARI AUDIRENT? NUNC AUTEM MULTI FACTI SUNT SACERDOTES, ET IN MULTIS LOCIS OFFERTUR CHRISTUS, UT TANTO MAJOR APPAREAT GRATIA ET DILECTIO DEI AD HOMINEM, QUANTO LATIUS EST SACRA COMMUNIO DIFFUSA PER OMNEM ORBEM. GRATIAS TIBI, BONE JESU, PASTOR ÆTERNE, QUI NOS PAUPERES ET EXULES DIGNATUS ES PRETIOSO CORPORE ET SANGUINE TUO REFICERE, ET AD HÆC MYSTERIA PERCIPIENDA ETIAM PROPRII ORIS TUI ELOQUIO INVITARE, DICENDO: VENITE AD ME OMNES, QUI LABORATIS ET ONERATI ESTIS, ET EGO REFICIAM VOS.

CAPUT II.

QUOD MAGNA CARITAS ET BONITAS DEI IN SACRAMENTO EXHIBETUR HOMINI.

SUPER BONITATE TUA ET MAGNA MISERICORDIA TUA, DOMINE, CONFISUS, ACCEDO ÆGER AD SALVATOREM, ESURIENS ET SITIENS AD FONTEM

VITÆ, EGENUS AD REGEM CŒLI, SERVUS AD DOMINUM, CREATURA AD CREATOREM, DESOLATUS AD MEUM PIUM CONSOLATOREM. SED UNDE MIHI HOC, UT VENIAS AD ME? QUIS EGO SUM, UT PRÆSTES MIHI TEMET IPSUM? QUOMODO AUDET PECCATOR CORAM TE APPARERE? ET QUOMODO TU DIGNARIS AD PECCATOREM VENIRE? TU NOSTI SERVUM TUUM, ET SCIS, QUIA NIL BONI IN EO EST, UNDE HOC ILLI PRÆSTES. CONFITEOR IGITUR VILITATEM MEAM, AGNOSCO TUAM BONITATEM, LAUDO PIETATEM, ET GRATIAS AGO PROPTER NIMIAM CARITATEM. PROPTER TEMET IPSUM HOC FACIS, NON PROPTER MEA MERITA; UT BONITAS TUA MIHI MAGIS INNOTESCAT, CARITAS AMPLIOR INGERATUR, ET HUMILITAS PERFECTIUS COMMENDETUR. QUIA ERGO TIBI HOC PLACET, ET SIC FIERI JUSSISTI, PLACET ET MIHI DIGNATIO TUA; ET UTINAM INIQUITAS MEA NON OBSISTAT!

2. O DULCISSIME ET BENIGNISSIME JESU, QUANTA TIBI REVERENTIA ET GRATIARUM ACTIO CUM PERPETUA LAUDE PRO SUSCEPTIONE SACRI CORPORIS TUI DEBETUR, CUJUS DIGNITATEM NULLUS HOMINUM EXPLICARE POTENS INVENITUR! SED QUID COGITABO IN HAC COMMUNIONE, IN ACCESSU AD DOMINUM MEUM, QUEM DEBITE VENERARI NEQUEO, ET TAMEN DEVOTE SUSCIPERE DESIDERO? QUID COGITABO MELIUS ET SALUBRIUS,

NISI ME IPSUM TOTALITER HUMILIANDO CORAM TE, ET TUAM INFINITAM BONITATEM EXALTANDO SUPRA ME? LAUDO TE, DEUS MEUS, ET IN ÆTERNUM EXALTO TE. DESPICIO ME ET SUBJICIO TIBI IN PROFUNDUM VILITATIS MEÆ.

3. ECCE, TU SANCTUS SANCTORUM, ET EGO SORDES PECCATORUM: ET INCLINAS TE AD ME, QUI NON SUM DIGNUS AD TE RESPICERE. ECCE, TU VENIS AD ME, TU VIS ESSE MECUM, TU INVITAS AD CONVIVIUM TUUM. TU MIHI DARE VIS CŒLESTEM CIBUM ET PANEM ANGELORUM AD MANDUCANDUM: NON ALIUM SANE, QUAM TE IPSUM, PANEM VIVUM, QUI DE COELO DESCENDISTI ET DAS VITAM MUNDO.

4. ECCE, UNDE DILECTIO PROCEDIT, QUALIS DIGNATIO ILLUCESCIT! QUAM MAGNÆ GRATIARUM ACTIONES ET LAUDES TIBI PRO HIS DEBENTUR! O QUAM SALUTARE ET UTILE CONSILIUM TUUM, CUM ISTUD CONSTITUISTI! QUAM SUAVE ET JUCUNDUM CONVIVIUM, CUM TE IPSUM IN CIBUM DONASTI! O QUAM ADMIRABILIS OPERATIO TUA, DOMINE, QUAM POTENS VIRTUS TUA, QUAM INFALLIBILIS VERITAS TUA! DIXISTI ENIM, ET FACTA SUNT OMNIA: ET HOC FACTUM EST, QUOD JUSSISTI.

PS. LXXVII, 25. JOANN. VI, 51. 52.

5. MIRA RES ET FIDE DIGNA, AC HUMANUM VINCENS INTELLECTUM, QUOD TU, DOMINE DEUS MEUS, VERUS DEUS ET HOMO, SUB MODICA PANIS SPECIE ET VINI INTEGER CONTINERIS, ET SINE CONSUMPTIONE A SUMENTE MANDUCARIS. TU, DOMINE UNIVERSORUM, QUI NULLIUS HABES INDIGENTIAM, VOLUISTI PER SACRAMENTUM TUUM HABITARE IN NOBIS; CONSERVA COR MEUM ET CORPUS MEUM IMMACULATUM, UT LÆTA ET PURA CONSCIENTIA SÆPIUS VALEAM CELEBRARE TUA MYSTERIA, ET AD MEAM PERPETUAM ACCIPERE SALUTEM, QUÆ AD TUUM PRÆCIPUE HONOREM ET MEMORIALE PERENNE SANXISTI ET INSTITUISTI.

6. LÆTARE, ANIMA MEA, ET GRATIAS AGE DEO PRO TAM NOBILI MUNERE ET SOLATIO SINGULARI IN HAC LACRYMARUM VALLE TIBI RELICTO. NAM QUOTIENS HOC MYSTERIUM RECOLIS ET CHRISTI CORPUS ACCIPIS, TOTIENS TUÆ REDEMPTIONIS OPUS AGIS ET PARTICEPS OMNIUM MERITORUM CHRISTI EFFICERIS. CARITAS ETENIM CHRISTI NUNQUAM MINUITUR, ET MAGNITUDO PROPITIATIONIS EJUS NUNQUAM EXHAURITUR. IDEO NOVA SEMPER MENTIS RENOVATIONE AD HOC DISPONERE TE DEBES, ET MAGNUM SALUTIS MYSTERIUM

II. MACC. XIV, 35.

ATTENTA CONSIDERATIONE PENSARE. ITA MAGNUM, NOVUM ET JUCUNDUM TIBI VIDERI DEBET, CUM CELEBRAS AUT MISSAM AUDIS, AC SI EODEM DIE CHRISTUS PRIMUM IN UTERUM VIRGINIS DESCENDENS HOMO FACTUS ESSET, AUT IN CRUCE PENDENS PRO SALUTE HOMINUM PATERETUR ET MORERETUR.

CAPUT III.

QUOD UTILE EST SÆPE COMMUNICARE.

ECCE; EGO VENIO AD TE, DOMINE, UT BENE MIHI SIT EX MUNERE TUO, ET LÆTIFICER IN CONVIVIO TUO, QUOD PARASTI IN DULCEDINE TUA PAUPERI DEUS. ECCE, IN TE EST TOTUM, QUOD DESIDERARE POSSUM ET DEBEO; TU SALUS MEA ET REDEMPTIO, SPES ET FORTITUDO, DECUS ET GLORIA. LAETIFICA ERGO HODIE ANIMAM FAMULI TUI, QUONIAM AD TE, DOMINE JESU CHRISTE, ANIMAM MEAM LEVAVI. DESIDERO TE NUNC DEVOTE AC REVERENTER SUSCIPERE; CUPIO TE IN DOMUM MEAM INTRODUCERE, QUATENUS CUM ZACHÆO MEREAR

PS. LXVII, II. PS. LXXXV, 4.

A TE BENEDICI AC INTER FILIOS ABRAHÆ COMPUTARI. ANIMA MEA ET CORPUS MEUM TE CONCUPISCIT, COR MEUM TECUM UNIRI DESIDERAT.

2. TRADE TE MIHI, ET SUFFICIT; NAM PRÆTER TE NULLA CONSOLATIO VALET. SINE TE ESSE NEQUEO, ET SINE VISITATIONE TUA VIVERE NON VALEO. IDEOQUE OPORTET ME FREQUENTER AD TE ACCEDERE, ET IN REMEDIUM SALUTIS MEÆ RECIPERE; NE FORTE DEFICIAM IN VIA, SI FUERO CŒLESTI FRAUDATUS ALIMONIA. SIC ENIM TU MISERICORDISSIME JESU, PRÆDICANS POPULIS ET VARIOS SANANS LANGUORES, ALIQUANDO DIXISTI: NOLO EOS DIMITTERE JEJUNOS IN DOMUM SUAM, NE DEFICIANT IN VIA. AGE IGITUR HOC MODO MECUM, QUI TE PRO FIDELIUM CONSOLATIONE IN SACRAMENTO RELIQUISTI. TU ES ENIM REFECTIO SUAVIS ANIMÆ: ET QUI TE DIGNE MANDUCAVERIT, PARTICEPS ET HERES ERIT ÆTERNÆ GLORIÆ. NECESSARIUM QUIDEM MIHI EST, QUI TAM SÆPE LABOR ET PECCO, TAM CITO TORPESCO ET DEFICIO, UT PER FREQUENTES ORATIONES ET CONFESSIONES AC SACRAM TUI CORPORIS PERCEPTIONEM ME RENOVEM, MUNDEM ET ACCENDAM; NE FORTE DIUTIUS ABSTINENDO, A SANCTO PROPOSITO DEFLUAM.

MATTH. XV, 32.

3. PRONI ENIM SUNT SENSUS HOMINIS AD MALUM AB ADOLESCENTIA SUA, ET NISI SUCCURRAT DIVINA MEDICINA, LABITUR HOMO PRONIOR AD PEJORA. RETRAHIT ERGO SANCTA COMMUNIO A MALO, ET CONFORTAT IN BONO. SI ENIM MODO TAM SÆPE NEGLIGENS SUM ET TEPIDUS, QUANDO COMMUNICO AUT CELEBRO: QUID FIERET, SI MEDELAM NON SUMEREM, ET TAM GRANDE JUVAMEN NON QUÆREREM? ET LICET OMNI DIE NON APTUS ET AD CELEBRANDUM BENE DISPOSITUS, DABO TAMEN OPERAM, CONGRUIS TEMPORIBUS DIVINA PERCIPERE MYSTERIA, AC TANTÆ GRATIÆ PARTICIPEM ME EXHIBERE. NAM HÆC EST UNA PRINCIPALIS FIDELIS ANIMÆ CONSOLATIO, QUAMDIU PEREGRINATUR A TE IN MORTALI CORPORE, UT SIT SÆPIUS MEMOR DEI SUI, ET DILECTUM SUUM DEVOTA SUSCIPIAT MENTE.

4. O MIRA CIRCA NOS TUÆ PIETATIS DIGNATIO, QUOD TU, DOMINE DEUS, CREATOR ET VIVIFICATOR OMNIUM SPIRITUUM, AD PAUPERCULAM DIGNARIS VENIRE ANIMAM, ET CUM TOTA DIVINITATE TUA AC HUMANITATE, EJUS IMPINGUARE ESURIEM! O FELIX MENS ET BEATA ANIMA, QUÆ TE DOMINUM DEUM SUUM MERETUR DEVOTE SUSCIPERE, ET IN TUI SUSCEPTIONE SPIRITUALI GAUDIO

GEN. VIII, 21. II. COR. V, 6.

REPLERI! O QUAM MAGNUM SUSCIPIT DOMINUM, QUAM DILECTUM INDUCIT HOSPITEM, QUAM JUCUNDUM RECIPIT SOCIUM, QUAM FIDELEM ACCEPTAT AMICUM, QUAM SPECIOSUM ET NOBILEM AMPLECTITUR SPONSUM, PRÆ OMNIBUS DILECTIS ET SUPER OMNIA DESIDERABILIA AMANDUM! SILEANT A FACIE TUA, DULCISSIME DILECTE MEUS, CŒLUM ET TERRA ET OMNIS ORNATUS EORUM; QUONIAM, QUICQUID HABENT LAUDIS AC DECORIS, EX DIGNATIONE TUÆ EST LARGITATIS, NEC AD DECOREM TUI PERVENIENT NOMINIS, CUJUS SAPIENTIAE NON EST NUMERUS.

CAPUT IV.

QUOD MULTA BONA PRÆSTANTUR DEVOTE COMMUNICANTIBUS.

DOMINE DEUS MEUS, PRÆVENI SERVUM TUUM IN BENEDICTIONE DULCEDINIS TUÆ, UT AD TUUM MAGNIFICUM SACRAMENTUM DIGNE AC DEVOTE MEREAR ACCEDERE. EXCITA COR MEUM IN TE, ET A GRAVI TORPORE EXUE ME. VISITA ME IN SALUTARI TUO AD GUSTANDAM IN SPIRITU TUAM SUAVITATEM, QUÆ IN HOC SACRAMENTO

PS. CXLVI, 5. PS. CV, 4.

TU FONS ES SEMPER PLENUS ET SUPERABUNDANS, IGNIS SEMPER ARDENS ET NUNQUAM DEFICIENS.

4. UNDE SI MIHI NON LICET HAURIRE DE PLENITUDINE FONTIS, NEC USQUE AD SATIETATEM POTARE: APPONAM TAMEN OS MEUM AD FORAMEN CŒLESTIS FISTULÆ, UT SALTEM INDE GUTTULAM MODICAM CAPIAM AD REFOCILLANDAM SITIM MEAM UT NON PENITUS EXARESCAM. ET SI NECDUM TOTUS CŒLESTIS ET TAM IGNITUS, UT SERAPHIM ET CHERUBIM, ESSE POSSUM: CONABOR TAMEN DEVOTIONI INSISTERE ET COR MEUM PRÆPARARE, UT VEL MODICAM DIVINI INCENDII FLAMMAM EX HUMILI SUMPTIONE VIVIFICI SACRAMENTI CONQUIRAM. QUICQUID AUTEM MIHI DEEST, BONE JESU, SALVATOR SANCTISSIME, TU PRO ME SUPPLE BENIGNE AC GRATIOSE, QUI OMNES AD TE GRATIOSE VOCARE DIGNATUS ES, DICENS: VENITE AD ME OMNES, QUI LABORATIS ET ONERATI ESTIS, ET EGO REFICIAM VOS.

5. EGO QUIDEM LABORO IN SUDORE VULTUS MEI, DOLORE CORDIS TORQUEOR, PECCATIS ONEROR, TENTATIONIBUS INQUIETOR, MULTIS MALIS PASSIONIBUS IMPLICOR ET PREMOR; ET NON EST QUI ADJUVET, NON EST QUI LIBERET, ET SALVUM

MATTH. XI, 28.

FACIAT, NISI TU, DOMINE DEUS, SALVATOR MEUS: CUI COMMITTO ME ET OMNIA MEA, UT ME CUSTODIAS ET PERDUCAS IN VITAM ÆTERNAM. SUSCIPE ME IN LAUDEM ET GLORIAM NOMINIS TUI, QUI CORPUS TUUM ET SANGUINEM IN CIBUM ET POTUM MIHI PARASTI. PRÆSTA, DOMINE DEUS SALUTARIS MEUS, UT CUM FREQUENTATIONE MYSTERII TUI CRESCAT MEÆ DEVOTIONIS AFFECTUS.

CAPUT V.

DE DIGNITATE SACRAMENTI ET STATU SACERDOTALI.

SI HABERES ANGELICAM PURITATEM ET SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ SANCTITATEM, NON ESSES DIGNUS HOC SACRAMENTUM ACCIPERE NEC TRACTARE. NON HOC MERITIS DEBETUR HOMINUM, QUOD HOMO CONSECRET ET TRACTET CHRISTI SACRAMENTUM, ET SUMAT IN CIBUM PANEM ANGELORUM. GRANDE MYSTERIUM ET MAGNA DIGNITAS SACERDOTUM, QUIBUS DATUM EST, QUOD ANGELIS NON EST CONCESSUM. SOLI NAMQUE SACERDOTES, RITE IN ECCLESIA ORDINATI, POTESTATEM HABENT CELEBRANDI ET CORPUS CHRISTI CONSECRANDI. SACERDOS QUIDEM MINISTER DEI EST, UTENS VERBO DEI PER JUSSIONEM ET INSTITUTIONEM DEI; DEUS AUTEM IBI EST PRINCIPALIS AUCTOR ET INVISIBILIS OPERATOR, CUI SUBEST

OMNE QUOD VOLUERIT, ET PARET OMNE QUOD JUSSERIT.

2. PLUS ERGO CREDERE DEBES DEO OMNIPOTENTI IN HOC EXCELLENTISSIMO SACRAMENTO, QUAM PROPRIO SENSUI AUT ALICUI SIGNO VISIBILI. IDEOQUE CUM TIMORE ET REVERENTIA AD HOC OPUS EST ACCEDENDUM. ATTENDE IGITUR ET VIDE, CUJUS MINISTERIUM TIBI TRADITUM EST PER IMPOSITIONEM MANUS EPISCOPI. ECCE, SACERDOS FACTUS ES, ET AD CELEBRANDUM CONSECRATUS; VIDE NUNC, UT FIDELITER ET DEVOTE IN SUO TEMPORE DEO SACRIFICIUM OFFERAS, ET TE IPSUM IRREPREHENSIBILEM EXHIBEAS. NON ALLEVIASTI ONUS TUUM, SED ARCTIORI JAM ALLIGATUS ES VINCULO DISCIPLINÆ, ET AD MAJOREM TENERIS PERFECTIONEM SANCTITATIS. SACERDOS DEBET ESSE OMNIBUS VIRTUTIBUS ORNATUS, ET ALIIS BONÆ VITÆ EXEMPLUM PRÆBERE. EJUS CONVERSATIO NON CUM POPULARIBUS HOMINIBUS, SED CUM ANGELIS IN CŒLO AUT CUM PERFECTIS VIRIS IN TERRA.

3. SACERDOS SACRIS VESTIBUS INDUTUS, CHRISTI VICES GERIT, UT DEUM PRO SE ET PRO OMNI POPULO SUO SUPPLICITER ET HUMILITER ROGET. HABET ANTE SE ET POST TE DOMINICÆ CRUCIS SIGNUM, AD MEMORANDAM JUGITER CHRISTI PASSIONEM. ANTE SE CRUCEM IN CASULA

PORTAT, UT CHRISTI VESTIGIA DILIGENTER INSPICIAT, ET SEQUI FREQUENTER STUDEAT. POST SE CRUCE SIGNATUS EST, UT ADVERSA QUÆLIBET ILLATA AB ALIIS CLEMENTER PRO DEO TOLERET. ANTE SE CRUCEM GERIT, UT PROPRIA PECCATA LUGEAT; POST SE, UT ALIORUM ETIAM COMMISSA PER COMPASSIONEM DEFLEAT, ET SE MEDIUM INTER DEUM ET PECCATOREM CONSTITUTUM ESSE SCIAT, NEC AB ORATIONE NEC AB OBLATIONE SANCTA TORPESCAT, DONEC GRATIAM ET MISERICORDIAM IMPETRARE MEREATUR. QUANDO SACERDOS CELEBRAT, HONORAT DEUM, ANGELOS LÆTIFICAT, ECCLESIAM ÆDIFICAT, VIVOS ADJUVAT, DEFUNCTIS REQUIEM PRÆSTAT, ET SESE OMNIUM BONORUM PARTICIPEM EFFICIT.

CAPUT VI.

INTERROGATIO DE EXERCITIO ANTE COMMUNIONEM.

CUM TUAM DIGNITATEM ET MEAM VILITATEM PENSO, VALDE CONTREMISCO ET IN ME IPSO CONFUNDOR. SI ENIM NON ACCEDO, VITAM FUGIO; ET SI INDIGNE ME INGESSERO, OFFENSAM INCURRO. QUID ERGO FACIAM, DEUS AUXILIATOR MEUS ET CONSILIATOR MEUS IN NECESSITATIBUS?

2. TU DOCE ME VIAM RECTAM; PROPONE ALIQUOD BREVE EXERCITIUM SACRÆ COMMUNIONI CONGRUUM. UTILE EST ENIM SCIRE, QUALITER SCILICET DEVOTE AC REVERENTER TIBI PRÆPARARE DEBEAM COR MEUM, AD RECIPIENDUM SALUBRITER TUUM SACRAMENTUM, SEU ETIAM CELEBRANDUM TAM MAGNUM ET DIVINUM SACRIFICIUM.

CAPUT VII.

DE DISCUSSIONE PROPRIÆ CONSCIENTIÆ ET EMENDATIONIS PROPOSITO.

SUPER OMNIA CUM SUMMA HUMILITATE CORDIS ET SUPPLICI REVERENTIA, CUM PLENA FIDE ET PIA INTENTIONE HONORIS DEI, AD HOC SACRAMENTUM CELEBRANDUM, TRACTANDUM ET SUMENDUM OPORTET DEI ACCEDERE SACERDOTEM. DILIGENTER EXAMINA CONSCIENTIAM TUAM, ET PRO POSSE TUO VERA CONTRITIONE ET HUMILI CONFESSIONE EAM NUDA ET CLARIFICA: ITA UT NIL GRAVE HABEAS AUT SCIAS, QUOD TE REMORDEAT ET LIBERUM ACCESSUM IMPEDIAT. HABEAS DISPLICENTIAM OMNIUM PECCATORUM TUORUM IN GENERALI, ET PRO QUOTIDIANIS EXCESSIBUS MAGIS IN SPECIALI DOLEAS ET GEMAS. ET SI TEMPUS

PATITUR, DEO IN SECRETO CORDIS CUNCTAS CONFITERE PASSIONUM TUARUM MISERIAS.

2. INGEMISCE ET DOLE, QUOD ADHUC TAM CARNALIS SIS ET MUNDANUS; ITA IMMORTIFICATUS A PASSIONIBUS, TAM PLENUS CONCUPISCENTIARUM MOTIBUS; TAM INCUSTODITUS IN SENSIBUS EXTERIORIBUS, TAM SÆPE MULTIS VARIIS PHANTASIIS IMPLICATUS; TAM MULTUM INCLINATUS AD EXTERIORA, TAM NEGLIGENS AD INTERIORA; TAM LEVIS AD RISUM ET DISSOLUTIONEM, TAM DURUS AD FLETUM ET COMPUNCTIONEM; TAM PROMPTUS AD LAXIORA ET CARNIS COMMODA, TAM SEGNIS AD RIGOREM ET FERVOREM; TAM CURIOSUS AD NOVA CAPIENDA ET AUDIENDA ET PULCHRA INTUENDA, TAM REMISSUS AD HUMILIA ET ABJECTA AMPLECTENDA; TAM CUPIDUS AD MULTA HABENDA, TAM PARCUS AD DANDUM, TAM TENAX AD RETINENDUM; TAM INCONSIDERATUS IN LOQUENDO, TAM INCONTINENS AD TACENDUM; TAM INCOMPOSITUS IN MORIBUS, TAM IMPORTUNUS IN ACTIBUS; TAM EFFUSUS SUPER CIBUM, TAM SURDUS AD DEI VERBUM; TAM VELOX AD QUIETEM, TAM TARDUS AD LABOREM; TAM VIGILANS AD FABULAS, TAM SOMNOLENTUS AD VIGILIAS SACRAS; TAM FESTINUS AD FINEM, TAM VAGUS AD ATTENDENDUM; TAM NEGLIGENS IN HORIS PERSOLVENDIS, TAM TEPIDUS IN CELEBRANDO, TAM ARIDUS IN COM-

MUNICANDO; TAM CITO DISTRACTUS, TAM RARO TIBI BENE COLLECTUS; TAM SUBITO COMMOTUS AD IRAM, TAM FACILIS AD ALTERIUS DISPLICENTIAM; TAM PRONUS AD JUDICANDUM, TAM RIGIDUS AD ARGUENDUM; TAM LÆTUS AD PROSPERA, TAM DEBILIS IN ADVERSIS; TAM SÆPE MULTA BONA PROPONENS, ET MODICUM AD EFFECTUM PERDUCENS.

3. HIS ET ALIIS DEFECTIBUS TUIS CUM DOLORE ET MAGNA DISPLICENTIA PROPRIÆ INFIRMITATIS CONFESSIS AC DEPLORATIS, FIRMUM STATUE PROPOSITUM SEMPER EMENDANDI VITAM TUAM ET IN MELIUS PROFICIENDI. DEINDE CUM PLENA RESIGNATIONE ET INTEGRA VOLUNTATE OFFERTE IPSUM IN HONOREM NOMINIS MEI IN ARA CORDIS TUI HOLOCAUSTUM PERPETUUM, CORPUS TUUM SCILICET ET ANIMAM MIHI FIDELITER COMMITTENDO: QUATENUS SIC DIGNE MEREARIS AD OFFERENDUM DEO SACRIFICIUM ACCEDERE, ET SACRAMENTUM CORPORIS MEI SALUBRITER SUSCIPERE.

4. NON EST ENIM OBLATIO DIGNIOR ET SATISFACTIO MAJOR PRO PECCATIS DILUENDIS, QUAM SE IPSUM PURE ET INTEGRE CUM OBLATIONE CORPORIS CHRISTI IN MISSA ET IN COMMUNIONE DEO OFFERRE. SI HOMO FECERIT, QUOD IN SE EST, ET VERE PŒNITUERIT, QUOTIESCUMQUE PRO

VENIA ET GRATIA AD ME ACCESSERIT: VIVO EGO, DICIT DOMINUS, QUI NOLO MORTEM PECCATORIS, SED MAGIS UT CONVERTATUR ET VIVAT: QUONIAM PECCATORUM SUORUM NON RECORDABOR AMPLIUS, SED CUNCTA SIBI INDULTA ERUNT.

CAPUT VIII.

DE OBLATIONE CHRISTI IN CRUCE, ET PROPRIA RESIGNATIONE.

SICUT EGO ME IPSUM, EXPANSIS IN CRUCE MANIBUS ET NUDO CORPORE, PRO PECCATIS TUIS DEO PATRI SPONTE OBTULI, ITA UT NIHIL IN ME REMANERET, QUIN TOTUM IN SACRIFICIUM DIVINÆ PLACATIONIS TRANSIERIT: ITA DEBES ET TU TEMET IPSUM MIHI VOLUNTARIE IN OBLATIONEM PURAM ET SANCTAM QUOTIDIE IN MISSA CUM OMNIBUS VIRIBUS ET AFFECTIONIBUS TUIS, QUANTO INTIMIUS VALES, OFFERRE. QUID MAGIS A TE REQUIRO, QUAM UT TE STUDEAS MIHI EX INTEGRO RESIGNARE? QUICQUID PRÆTER TE IPSUM DAS, NIHIL CURO; QUIA NON QUÆRO DATUM TUUM, SED TE.

EZECH. XXXIII, 11. HEBR. X, 17.

2. SICUT NON SUFFICERET TIBI, OMNIBUS HABITIS, PRÆTER ME: ITA NEC MIHI PLACERE POTERIT, QUICQUID DEDERIS, TE NON OBLATO. OFFER TE MIHI, ET DA TE TOTUM PRO DEO, ET ERIT ACCEPTA OBLATIO. ECCE, EGO ME TOTUM OBTULI PATRI PRO TE; DEDI ETIAM TOTUM CORPUS MEUM ET SANGUINEM IN CIBUM, UT TOTUS TUUS ESSEM, ET TU MEUS PERMANERES. SI AUTEM IN TE IPSO STETERIS, NEC SPONTE TE AD VOLUNTATEM MEAM OBTULERIS: NON EST PLENA OBLATIO, NEC INTEGRA ERIT INTER NOS UNIO. IDEO OMNIA OPERA TUA SPONTANEA PRÆCEDERE DEBET TUI IPSIUS IN MANUS DEI OBLATIO, SI LIBERTATEM CONSEQUI VIS ET GRATIAM. IDEO TAM PAUCI ILLUMINATI ET LIBERI INTUS EFFICIUNTUR, QUIA SE IPSOS EX TOTO ABNEGARE NESCIUNT. EST FIRMA SENTENTIA MEA: NISI QUIS RENUNTIAVERIT OMNIBUS, QUAE POSSIDET, NON POTEST ESSE MEUS DISCIPULUS. TU ERGO SI OPTAS MEUS ESSE DISCIPULUS, OFFER TE IPSUM MIHI CUM OMNIBUS AFFECTIBUS TUIS.

LUC. XIV, 33.

CAPUT IX.

QUOD NOS ET OMNIA NOSTRA DEO DEBEMUS OFFERRE ET PRO OMNIBUS ORARE.

DOMINE, OMNIA TUA SUNT, QUÆ IN CŒLO SUNT ET IN TERRA. DESIDERO ME IPSUM TIBI IN SPONTANEAM OBLATIONEM OFFERRE, ET TUUS PERPETUO PERMANERE. DOMINE, IN SIMPLICITATE CORDIS MEI OFFERO ME IPSUM TIBI HODIE IN SERVUM SEMPITERNUM, IN OBSEQUIUM ET IN SACRIFICIUM LAUDIS PERPETUÆ. SUSCIPE ME CUM HAC SANCTA OBLATIONE TUI PRETIOSI CORPORIS, QUAM HODIE TIBI IN PRÆSENTIA ANGELORUM INVISIBILITER ASSISTENTIUM OFFERO, UT SIT PRO ME ET PRO CUNCTO POPULO TUO IN SALUTEM.

2. DOMINE, OFFERO TIBI OMNIA PECCATA MEA ET DELICTA MEA, QUÆ COMMISI CORAM TE ET SANCTIS ANGELIS TUIS A DIE, QUA PRIMUM PECCARE POTUI, USQUE AD DIEM HANC SUPER PLACABILI ALTARI TUO; UT TU PARITER OMNIA INCENDAS ET COMBURAS IGNE CARITATIS TUÆ, ET DELEAS UNIVERSAS MACULAS PECCATORUM MEORUM, ET CONSCIENTIAM MEAM AB OMNI DELICTO EMUNDES, ET RESTITUAS MIHI GRATIAM TUAM, QUAM PECCANDO AMISI, OMNIA MIHI PLENE INDULGENDO ET IN OSCULUM PACIS ME MISERICORDITER ASSUMENDO.

3. QUID POSSUM AGERE PRO PECCATIS MEIS, NISI HUMILITER EA CONFITENDO ET LAMENTANDO, ET TUAM PROPITIATIONEM INCESSANTER DEPRECANDO? DEPRECOR TE, EXAUDI ME PROPITIUS, UBI ADSTO CORAM TE, DEUS MEUS. OMNIA PECCATA MEA MIHI MAXIME DISPLICENT, NOLO EA UNQUAM AMPLIUS PERPETRARE; SED PRO EIS DOLEO ET DOLEBO QUAMDIU VIXERO, PARATUS PŒNITENTIAM AGERE ET PRO POSSE SATISFACERE. DIMITTE MIHI, DEUS, DIMITTE PECCATA MEA, PROPTER NOMEN SANCTUM TUUM; SALVA ANIMAM MEAM, QUAM PRETIOSO SANGUINE REDEMISTI. ECCE COMMITTO ME MISERICORDIÆ TUÆ, RESIGNO ME MANIBUS TUIS. AGE MECUM SECUNDUM BONITATEM TUAM, NON SECUNDUM MEAM MALITIAM ET INIQUITATEM.

4. OFFERO ETIAM TIBI OMNIA BONA MEA, QUAMVIS PAUCA ET IMPERFECTA, UT TU EA EMENDES ET SANCTIFICES, UT EA GRATA HABEAS ET ACCEPTA TIBI FACIAS, ET SEMPER AD MELIORA TRAHAS, NEC NON AD BEATUM ET LAUDABILEM FINEM, DOMINE, ME PIGRUM ET INUTILEM HOMUNCIONEM PERDUCAS.

5. OFFERO QUOQUE TIBI OMNIA DESIDERIA DEVOTORUM, NECESSITATES PARENTUM, AMICORUM, FRATRUM, SORORUM, OMNIUMQUE CARORUM MEORUM, ET EORUM, QUI MIHI VEL ALIIS

PROPTER AMOREM TUUM BENEFECERUNT, QUI ORATIONES ET MISSAS PRO SE SUISQUE OMNIBUS DICI A ME PETIERUNT ET DESIDERAVERUNT, SIVE IN CARNE ADHUC VIVANT, SIVE JAM SÆCULO DEFUNCTI SINT: UT OMNES SIBI AUXILIUM GRATIÆ TUÆ, OPEM CONSOLATIONIS, PROTECTIONEM A PERICULIS, LIBERATIONEM A PŒNIS ADVENIRE SENTIANT, ET UT AB OMNIBUS MALIS EREPTI, GRATIAS MAGNIFICAS LÆTI PERSOLVANT.

6. OFFERO ETIAM TIBI PRECES PLACATIONIS, PRO ILLIS SPECIALITER, QUI ME IN ALIQUO LÆSERUNT, CONTRISTAVERUNT, AUT VITUPERAVERUNT, VEL ALIQUOD DAMNUM VEL GRAVAMEN INTULERUNT; PRO HIS QUOQUE OMNIBUS, QUOS ALIQUANDO CONTRISTAVI, CONTURBAVI, GRAVAVI, ET SCANDALIZAVI, VERBIS VEL FACTIS, SCIENTER ET IGNORANTER; UT NOBIS OMNIBUS PARITER INDULGEAS OMNIA PECCATA NOSTRA ET MUTUAS OFFENSIONES. AUFER, DOMINE, A CORDIBUS NOSTRIS OMNEM SUSPICIONEM, INDIGNATIONEM, IRAM ET DISCREPATIONEM, ET QUICQUID POTEST CARITATEM LÆDERE, ET FRATERNAM DILECTIONEM MINUERE. MISERERE, DOMINE, MISERERE, MISERICORDIAM TUAM POSCENTIBUS, DA GRATIAM INDIGENTIBUS; FAC NOS TALES EXISTERE, UT SIMUS DIGNI GRATIA TUA PERFRUI, ET AD VITAM PROFICIAMUS ÆTERNAM.

CAPUT X.

QUOD SACRA COMMUNIO DE FACILI NON EST RELINQUENDA.

FREQUENTER RECURRENDUM EST AD FONTEM GRATIÆ ET DIVINÆ MISERICORDIÆ, AD FONTEM BONITATIS ET TOTIUS PURITATIS: QUATENUS A PASSIONIBUS TUIS ET VITIIS CURARI VALEAS, ET CONTRA UNIVERSAS TENTATIONES ET FALLACIAS DIABOLI FORTIOR ATQUE VIGILANTIOR EFFICI MEREARIS. INIMICUS SCIENS, FRUCTUM ET REMEDIUM MAXIMUM IN SACRA COMMUNIONE POSITUM, OMNI MODO ET OCCASIONE NITITUR FIDELES ET DEVOTOS, QUANTUM PRÆVALET, RETRAHERE ET IMPEDIRE.

2. CUM ENIM QUIDAM SACRÆ COMMUNIONI SE DISPONUNT, PEJORES SATANÆ IMMISSIONES ET ILLUSIONES PATIUNTUR. IPSE NAMQUE SPIRITUS, UT IN JOB SCRIBITUR, VENIT INTER FILIOS DEI, UT SOLITA EOS NEQUITIA PERTURBET, AUT TIMIDOS NIMIUM REDDAT ET PERPLEXOS: QUATENUS FRUCTUS EORUM AFFECTUUM MINUAT, VEL FIDEM IMPUGNANDO AUFERAT, SI FORTE AUT OMNINO COMMUNIONEM RELINQUANT, AUT CUM TEPORE ACCEDANT. SED NON EST QUICQUAM

JOB. I, 6.

CURANDUM DE VERSUTIIS ET PHANTASIIS ILLIUS, QUANTUMLIBET TURPIBUS ET HORRENDIS; SED CUNCTA PHANTASMATA IN CAPUT EJUS SUNT RETORQUENDA. CONTEMNENDUS EST MISER ET DERIDENDUS, NEC PROPTER INSULTUS EJUS ET COMMOTIONES, QUAS SUSCITAT, SACRA EST OMITTENDA COMMUNIO.

3. SÆPE ETIAM IMPEDIT NIMIA SOLLICITUDO PRO DEVOTIONE HABENDA, ET ANXIETAS QUÆDAM DE CONFESSIONE FACIENDA. AGE SECUNDUM CONSILIUM SAPIENTUM, ET DEPONE ANXIETATEM ET SCRUPULUM, QUIA GRATIAM DEI IMPEDIT ET DEVOTIONEM MENTIS DESTRUIT. PROPTER ALIQUAM PARVAM TRIBULATIONEM VEL GRAVITATEM, SACRAM NE DIMITTAS COMMUNIONEM; SED VADE CITIUS CONFITERI, ET OMNES OFFENSIONES ALIIS LIBENTER INDULGE. SI VERO ALIQUEM OFFENDISTI, TU VENIAM HUMILITER DEPRECARE, ET DEUS LIBENTER INDULGEBIT TIBI.

4. QUID PRODEST DIU TARDARE CONFESSIONEM, AUT SACRAM DIFFERRE COMMUNIONEM? EXPURGA TE QUAM PRIMUM, EXSPUE VELOCITER VENENUM, FESTINA ACCIPERE REMEDIUM, ET SENTIES MELIUS, QUAM SI DIU DISTULERIS. SI HODIE PROPTER ISTUD DISTULERIS, CRAS FORSITAN ILLUD MAGIS EVENIET: ET SIC DIU POSSES A COMMUNIONE IMPEDIRI ET MAGIS INEPTUS FIERI.

QUANTO CITIUS VALES, A PRÆSENTI GRAVITATE ET INERTIA TE EXCUTIAS: QUIA NIHIL IMPORTAT DIU ANXIARI, DIU CUM TRIBULATIONE TRANSIRE, ET OB QUOTIDIANA OBSTACULA SE A DIVINIS SEQUESTRARE. IMO PLURIMUM NOCET, DIU COMMUNIONEM PROTELARE; NAM ET GRAVEM TORPOREM CONSUEVIT INDUCERE. PROH DOLOR, QUIDAM TEPIDI ET DISSOLUTI MORAS CONFITENDI ACCIPIUNT LIBENTER, ET COMMUNIONEM SACRAM IDCIRCO DIFFERRE CUPIUNT, NE AD MAJOREM SUI CUSTODIAM SE DARE TENEANTUR.

5. HEU, QUAM MODICAM CARITATEM ET DEBILEM DEVOTIONEM HABENT, QUI SACRAM COMMUNIONEM TAM FACILITER POSTPONUNT! QUAM FELIX ILLE ET DEO ACCEPTUS HABETUR, QUI SIC VIVIT, ET IN TALI PURITATE CONSCIENTIAM SUAM CUSTODIT, UT ETIAM OMNI DIE COMMUNICARE PARATUS ET BENE AFFECTATUS ESSET, SI EI LICERET, ET SINE NOTA AGERE POSSET! SI QUIS INTERDUM ABSTINET HUMILITATIS GRATIA, AUT LEGITIMA IMPEDIENTE CAUSA, LAUDANDUS EST DE REVERENTÍA. SI AUTEM TORPOR OBREPSERIT, SE IPSUM EXCITARE DEBET, ET FACERE QUOD IN SE EST; ET DOMINUS ADERIT DESIDERIO SUO PRO BONA VOLUNTATE, QUAM SPECIALITER RESPICIT.

6. CUM VERO LEGITIME PRÆPEDITUS EST, HABEBIT SEMPER BONAM VOLUNTATEM, ET PIAM

INTENTIONEM COMMUNICANDI, ET SIC NON CAREBIT FRUCTU SACRAMENTI. POTEST ENIM QUILIBET DEVOTUS OMNI DIE ET OMNI HORA AD SPIRITUALEM CHRISTI COMMUNIONEM SALUBRITER ET SINE PROHIBITIONE ACCEDERE. ET TAMEN CERTIS DIEBUS STATUTO TEMPORE CORPUS SUI REDEMPTORIS CUM AFFECTUOSA REVERENTIA SACRAMENTALITER DEBET SUSCIPERE, ET MAGIS LAUDEM DEI ET HONOREM PRÆTENDERE, QUAM SUAM CONSOLATIONEM QUÆRERE. NAM TOTIES MYSTICE COMMUNICAT, ET INVISIBILITER REFICITUR, QUOTIES INCARNATIONIS CHRISTI MYSTERIUM PASSIONEMQUE DEVOTE RECOLIT, ET IN AMOREM EJUS ACCENDITUR.

7. QUI AUTEM SE NON PRÆPARAT ALITER, NISI INSTANTE FESTO, VEL CONSUETUDINE COMPELLENTE, SÆPIUS IMPARATUS ERIT. BEATUS, QUI SE DOMINO IN HOLOCAUSTUM OFFERT, QUOTIENS CELEBRAT AUT COMMUNICAT. NON SIS IN CELEBRANDO NIMIS PROLIXUS AUT FESTINUS, SED SERVA COMMUNEM BONUM MODUM EORUM, CUM QUIBUS VIVIS. NON DEBES ALIIS GENERARE MOLESTIAM ET TÆDIUM, SED COMMUNEM SERVARE VIAM SECUNDUM MAJORUM INSTITUTIONEM, ET POTIUS ALIORUM SERVIRE UTILITATI, QUAM PROPRIÆ DEVOTIONI VEL AFFECTUI.

CAPUT XI.

QUOD CORPUS CHRISTI ET SACRA SCRIPTURA SUNT ANIMÆ FIDELI NECESSARIA.

O DULCISSIME DOMINE JESU, QUANTA EST DULCEDO DEVOTÆ ANIMÆ, TECUM EPULANTIS IN CONVIVIO TUO, UBI EI NON ALIUS CIBUS MANDUCANDUS PROPONITUR, NISI TU UNICUS DILECTUS EJUS, SUPER OMNIA DESIDERIA CORDIS EJUS DESIDERABILIS! ET MIHI QUIDEM DULCE FORET, IN PRÆSENTIA TUA EX INTIMO AFFECTU LACRYMAS FUNDERE, ET CUM PIA MAGDALENA PEDES TUOS LACRYMIS IRRIGARE. SED UBI EST HÆC DEVOTIO? UBI LACRYMARUM SANCTARUM COPIOSA EFFUSIO? CERTE IN CONSPECTU TUO ET SANCTORUM ANGELORUM TUORUM COR MEUM ARDERE DEBERET ET EX GAUDIO FLERE; HABEO ENIM TE IN SACRAMENTO VERE PRÆSENTEM, QUAMVIS ALIENA SPECIE OCCULTATUM.

2. NAM IN PROPRIA ET DIVINA CLARITATE TE CONSPICERE, OCULI MEI FERRE NON POSSUNT, SED NEQUE TOTUS MUNDUS IN FULGORE GLORIÆ MAJESTATIS TUÆ SUBSISTERET. IN HOC ERGO MEÆ IMBECILLITATI CONSULIS, QUOD TE SUB SACRAMENTO ABSCONDIS. HABEO VERE ET ADORO,

QUEM ANGELI ADORANT IN CŒLO, SED EGO INTERIM ADHUC IN FIDE, ILLI AUTEM IN SPECIE ET SINE VELAMINE. ME OPORTET CONTENTUM ESSE IN LUMINE VERÆ FIDEI, ET IN EA AMBULARE, DONEC ASPIRET DIES ÆTERNÆ CLARITATIS, ET UMBRAE FIGURARUM INCLINENTUR. CUM AUTEM VENERIT, QUOD PERFECTUM EST, CESSABIT USUS SACRAMENTORUM; QUIA BEATI IN GLORIA CŒLESTI NON EGENT MEDICAMINE SACRAMENTALI. GAUDENT ENIM SINE FINE IN PRÆSENTIA DEI, FACIE AD FACIEM GLORIAM EJUS SPECULANTES, ET DE CLARITATE IN CLARITATEM ABYSSI DEITATIS TRANSFORMATI, GUSTANT VERBUM DEI CARNEM FACTUM, SICUT FUIT AB INITIO ET MANET IN ÆTERNUM.

3. MEMORI HORUM MIRABILIUM, GRAVE MIHI FIT TÆDIUM ETIAM VEL QUODLIBET SPIRITUALE SOLATIUM: ET QUAMDIU DOMINUM MEUM APERTE IN SUA GLORIA NON VIDEO, PRO NIHILO DUCO OMNE, QUOD IN MUNDO CONSPICIO ET AUDIO. TESTIS ES MIHI, DEUS, QUOD NULLA POTEST ME RES CONSOLARI, NULLA CREATURA QUIETARE, NISI TU DEUS MEUS, QUEM DESIDERO ÆTERNALITER CONTEMPLARI. SED NON EST HOC POSSIBILE, DURANTE ME IN HAC MORTALITATE. ET

CANT. II, 2. IV, 6. I. COR. XIII, 10.

IDEO OPORTET, UT ME PONAM AD MAGNAM PATIENTIAM, ET ME IPSUM IN OMNI DESIDERIO TIBI SUBMITTAM. NAM ET SANCTI TUI, DOMINE, QUI TECUM JAM IN REGNO CŒLORUM EXULTANT, IN FIDE ET PATIENTIA MAGNA, DUM VIVERENT, ADVENTUM GLORIÆ TUÆ EXSPECTABANT. QUOD ILLI CREDIDERUNT, EGO CREDO; QUOD ILLI SPERAVERUNT, EGO SPERO; QUO ILLI PERVENERUNT, PER GRATIAM TUAM ME VENTURUM CONFIDO. AMBULABO INTERIM IN FIDE, EXEMPLIS CONFORTATUS SANCTORUM. HABEO ETIAM LIBROS SANCTOS PRO SOLATIO ET VITÆ SPECULO, ATQUE SUPER HÆC OMNIA SACRATISSIMUM CORPUS TUUM PRO SINGULARI REMEDIO ET REFRIGERIO.

4. DUO NAMQUE MIHI NECESSARIA PERMAXIME SENTIO IN HAC VITA, SINE QUIBUS MIHI IMPORTABILIS FORET ISTA MISERABILIS VITA. IN CARCERE CORPORIS HUJUS DETENTUS EGERE DUOBUS FATEOR, CIBO SCILICET ET LUMINE. DEDISTI ITAQUE MIHI INFIRMO SACRUM CORPUS TUUM AD REFECTIONEM MENTIS ET CORPORIS, ET POSUISTI LUCERNAM PEDIBUS MEIS VERBUM TUUM. SINE HIS DUOBUS BENE VIVERE NON POSSEM; NAM VERBUM DEI LUX EST ANIMÆ MEÆ, ET SACRAMENTUM TUUM PANIS VITÆ. HÆC POSSUNT

PS. CXVIII, 105.

ETIAM DICI MENSÆ DUÆ, HINC ET INDE IN GAZOPHYLACIO SANCTÆ ECCLESIÆ POSITÆ. UNA MENSA EST SACRI ALTARIS, HABENS PANEM SANCTUM, ID EST, CORPUS CHRISTI PRETIOSUM: ALTERA EST DIVINÆ LEGIS, CONTINENS DOCTRINAM SANCTAM, ERUDIENS FIDEM REGTAM, ET FIRMITER USQUE AD INTERIORA VELAMINIS, UBI SUNT SANCTA SANCTORUM, PERDUCENS.

5. GRATIAS TIBI, BONE JESU, LUX LUCIS ÆTERNÆ, PRO DOCTRINÆ SACRÆ MENSA, QUAM NOBIS PER SERVOS TUOS PROPHETAS ET APOSTOLOS ALIOSQUE DOCTORES MINISTRASTI. GRATIAS TIBI, SALVATOR ET CREATOR HOMINUM, QUI AD DECLARANDUM TOTI MUNDO CARITATEM TUAM, CŒNAM PARASTI MAGNAM, IN QUA NON AGNUM TYPICUM, SED TUUM CORPUS SANCTISSIMUM ET SANGUINEM PROPOSUISTI AD MANDUCANDUM, LÆTIFICANS OMNES FIDELES CONVIVIO SACRO, ET CALICE INEBRIANS SALUTARI, IN QUO SUNT OMNES DELICIÆ PARADISI, ET EPULANTUR NOBISCUM ANGELI SANCTI, SED SUAVITATE FELICIORI.

6. O QUAM MAGNUM ET HONORABILE EST OFFICIUM SACERDOTUM, QUIBUS DATUM EST DOMINUM MAJESTATIS VERBIS SACRIS CONSECRARE, LABIIS BENEDICERE, MANIBUS TENERE, ORE PROPRIO SUMERE ET CETERIS MINISTRARE! O QUAM MUNDÆ DEBENT ESSE MANUS ILLÆ, QUAM PURUM

OS, QUAM SANCTUM CORPUS, QUAM IMMACULATUM COR SACERDOTIS, AD QUEM TOTIENS INGREDITUR AUCTOR PURITATIS! EX ORE SACERDOTIS NON NISI SANCTUM, NISI HONESTUM ET UTILE PROCEDERE DEBET VERBUM, QUI TAM SÆPE CHRISTI ACCIPIT SACRAMENTUM.

7. OCULI EJUS SIMPLICES ET PUDICI, QUI CHRISTI CORPUS SOLENT INTUERI: MANUS PURÆ ET IN CŒLUM ELEVATÆ, QUÆ CREATOREM CŒLI ET TERRÆ SOLENT CONTRECTARE. SACERDOTIBUS SPECIALITER IN LEGE DICITUR: SANCTI ESTOTE, QUONIAM EGO SANCTUS SUM, DOMINUS DEUS VESTER.

8. ADJUVET NOS GRATIA TUA, OMNIPOTENS DEUS, UT, QUI OFFICIUM SACERDOTALE SUSCEPIMUS, DIGNE AC DEVOTE TIBI OMNI PURITATE ET CONSCIENTIA BONA FAMULARI VALEAMUS. ET SI NON POSSUMUS IN TANTA INNOCENTIA VITÆ CONVERSARI, UT DEBEMUS: CONCEDE NOBIS TAMEN DIGNE FLERE MALA, QUÆ GESSIMUS, UT IN SPIRITU HUMILITATIS AC BONÆ VOLUNTATIS PROPOSITO TIBI FERVENTIUS DE CETERO DESERVIRE VALEAMUS.

LEV. XIX, 44.

CAPUT XII.

QUOD MAGNA DILIGENTIA SE DEBEAT COMMUNICATURUS CHRISTO PRÆPARARE.

EGO SUM PURITATIS AMATOR ET DATOR OMNIS SANCTITATIS. EGO COR PURUM QUÆRO, ET IBI EST LOCUS REQUIETIONIS MEÆ. PARA MIHI CŒNACULUM GRANDE STRATUM, ET FACIAM APUD TE PASCHA CUM DISCIPULIS MEIS. SI VIS, VENIAM AD TE, ET APUD TE MANEAM. EXPURGA VETUS FERMENTUM, ET MUNDA CORDIS TUI HABITACULUM. EXCLUDE TOTUM SÆCULUM ET OMNEM VITIORUM TUMULTUM; SEDE TANQUAM PASSER SOLITARIUS IN TECTO, ET COGITA EXCESSUS TUOS IN AMARITUDINE ANIMÆ TUÆ. OMNIS NAMQUE AMANS SUO DILECTO AMATORI OPTIMUM ET PULCHERRIMUM PRÆPARAT LOCUM, QUIA IN HOC COGNOSCITUR AFFECTUS SUSCIPIENTIS DILECTUM.

2. SCITO TAMEN, TE NON POSSE SATISFACERE HUIC PRÆPARATIONI EX MERITO TUÆ ACTIONIS, ETIAMSI PER INTEGRUM ANNUM ITA TE PRÆPARARES, UT NIHIL ALIUD IN MENTE HABERES. SED

COR. V, 7. PS. CI, 8.

EX SOLA PIETATE ET GRATIA MEA PERMITTERIS AD MENSAM MEAM ACCEDERE, AC SI MENDICUS AD PRANDIUM VOCETUR DIVITIS, ET ILLE NIHIL ALIUD HABEAT AD RETRIBUENDUM BENEFICIIS EJUS, NISI SE HUMILIANDO ET GRATIAS EI AGENDO. FAC ERGO, QUOD IN TE EST, ET DILIGENTER FACITO, NON EX CONSUETUDINE, NON EX NECESSITATE; SED CUM TIMORE ET REVERENTIA ET AFFECTU ACCIPE CORPUS DILECTI DOMINE DEI TUI, DIGNANTIS AD TE VENIRE. EGO SUM QUI VOCAVI, EGO JUSSI FIERI; EGO SUPPLEBO, QUOD TIBI DEEST: VENI, ET SUSCIPE ME.

3. CUM GRATIAM DEVOTIONIS TRIBUO, GRATIAS AGE DEO TUO: NON QUIA DIGNUS ES, SED QUIA TUI MISERTUS SUM. SI NON HABES DEVOTIONEM, SED MAGIS TE ARIDUM SENTIS, INSISTE ORATIONI, INGEMISCE, PULSA; NEC DESISTAS, DONEC MEREARIS MICAM AUT GUTTAM GRATIÆ SALUTARIS ACCIPERE. TU MEI INDIGES, NON EGO TUI INDIGEO. NEC TU ME SANCTIFICARE VENIS, SED EGO SANCTIFICARE VENIO ET MELIORARE. TU VENIS, UT EX ME SANCTIFICERIS, ET MIHI UNIARIS; UT NOVAM GRATIAM RECIPIAS A DEO, ET DE NOVO AD EMENDATIONEM ACCENDARIS. NOLI NEGLIGERE HANC GRATIAM, SEMPER PRÆPARA CUM OMNI DILIGENTIA COR TUUM, ET INTRODUC AD TE DILECTUM TUUM.

4. OPORTET AUTEM, UT NON SOLUM TE PRÆPARES AD DEVOTIONEM ANTE COMMUNIONEM, SED ETIAM UT TE SOLLICITE CONSERVES IN EA POST SACRAMENTI PERCEPTIONEM. NEC MINOR CUSTODIA POST EXIGITUR, QUAM DEVOTA PRÆPARATIO PRIUS. NAM BONA POSTMODUM CUSTODIA OPTIMA ITERUM EST PRÆPARATIO AD MAJOREM GRATIAM CONSEQUENDAM. EX EO QUIPPE VALDE INDISPOSITUS QUIS REDDITUR, SI STATIM FUERIT NIMIS EFFUSUS AD EXTERIORA SOLATIA. CAVE A MULTILOQUIO, MANE IN SECRETO ET FRUERE DEO TUO; IPSUM ENIM HABES, QUEM TOTUS MUNDUS TIBI AUFERRE NON POTEST. EGO SUM, CUI TE TOTUM DARE DEBES, ITA UT JAM ULTRA NON IN TE, SED IN ME ABSQUE OMNI SOLLICITUDINE VIVAS.

CAPUT XIII.

QUOD TOTO CORDE ANIMA DEVOTA CHRISTI UNIONEM IN SACRAMENTO AFFECTARE DEBET.

QUIS MIHI DET, DOMINE, UT INVENIAM TE SOLUM, UT APERIAM TIBI TOTUM COR MEUM, UT FRUAR TE, SICUT DESIDERAT ANIMA MEA, ET JAM NEMO ME DESPICIAT, NEC ULLA CREA-

CANT. VIII, 1.

TURA ME MOVEAT VEL RESPICIAT: SED TU SOLUS MIHI LOQUARIS, ET EGO TIBI, SICUT SOLET DILECTUS AD DILECTUM LOQUI, ET AMICUS CUM AMICO CONVIVARI! HOC ORO, HOC DESIDERO, UT TIBI TOTUS UNIAR, ET COR MEUM AB OMNIBUS CREATIS REBUS ABSTRAHAM, MAGISQUE PER SACRAM COMMUNIONEM AC FREQUENTEM CELEBRATIONEM CŒLESTIA ET ÆTERNA SAPERE DISCAM. AH, DOMINE DEUS, QUANDO ERO TECUM TOTUS UNITUS ET ABSORPTUS MEIQUE TOTALITER OBLITUS? TU IN ME, ET EGO IN TE; ET SIC NOS IN UNUM PARITER MANERE CONCEDE.

2. VERE, VERE TU ES DILECTUS MEUS, ELECTUS EX MILLIBUS, IN QUO COMPLACUIT ANIMÆ MEÆ HABITARE OMNIBUS DIEBUS VITÆ SUÆ. VERE TU ES PACIFICUS MEUS, IN QUO PAX SUMMA ET REQUIES VERA, EXTRA QUEM LABOR ET DOLOR ET INFINITA MISERIA. VERE TU ES DEUS ABSCONDITUS, ET CONSILIUM TUUM NON EST CUM IMPIIS, SED CUM HUMILIBUS ET SIMPLICIBUS SERMO TUUS. O QUAM SUAVIS EST, DOMINE, SPIRITUS TUUS, QUI, UT DULCEDINEM TUAM IN FILIOS DEMONSTRARES, PANE SUAVISSIMO, DE CŒLO DESCENDENTE, ILLOS REFICERE DIGNARIS! VERE NON EST ALIA NATIO TAM

CANT. V, 10. JES. XLV, 15.

GRANDIS, QUAE HABEAT DEOS APPROPINQUANTES SIBI, SICUT TU, DEUS NOSTER, ADES UNIVERSIS FIDELIBUS TUIS, QUIBUS OB QUOTIDIANUM SOLATIUM ET COR ERIGENDUM IN CŒLUM TE TRIBUIS AD EDENDUM ET FRUENDUM.

3. QUÆ EST ENIM ALIA GENS TAM INCLYTA, SICUT PLEBS CHRISTIANA? AUT QUÆ CREATURA SUB CŒLO TAM DILECTA, UT ANIMA DEVOTA, AD QUAM INGREDITUR DEUS, UT PASCAT EAM CARNE SUA GLORIOSA? O INEFFABILIS GRATIA, O ADMIRABILIS DIGNATIO, O AMOR IMMENSUS, HOMINI SINGULARITER IMPENSUS! SED QUID RETRIBUAM DOMINO PRO GRATIA ISTA, PRO CARITATE TAM EXIMIA? NON EST ALIUD, QUOD GRATIUS DONARE QUEAM, QUAM UT COR MEUM DEO MEO TOTALITER TRIBUAM, ET INTIME CONJUNGAM. TUNC EXULTABUNT OMNIA INTERIORA MEA, CUM PERFECTE FUERIT UNITA DEO ANIMA MEA. TUNC DICET MIHI: SI TU VIS ESSE MECUM, EGO VOLO ESSE TECUM. ET EGO RESPONDEBO ILLI: DIGNARE, DOMINE, MANERE MECUM, EGO VOLO LIBENTER ESSE TECUM; HOC EST TOTUM DESIDERIUM MEUM, UT COR MEUM TIBI SIT UNITUM.

DEUT. IV, 7.

CAPUT XIV.

DE QUORUMDAM DEVOTORUM ARDENTI DESIDERIO AD CORPUS CHRISTI.

O QUAM MAGNA MULTITUDO DULCEDINIS TUAE, DOMINE, QUAM ABSCONDISTI TIMENTIBUS TE! QUANDO RECORDOR DEVOTORUM ALIQUORUM AD SACRAMENTUM TUUM, DOMINE, CUM MAGNA DEVOTIONE ET AFFECTU ACCEDENTIUM: TUNC SÆPIUS IN MEMET IPSO CONFUNDOR ET ERUBESCO, QUOD AD ALTARE TUUM ET SACRÆ COMMUNIONIS MENSAM TAM TEPIDE ET FRIGIDE ACCEDO, QUOD ITA ARIDUS SINE DEVOTIONE ET AFFECTIONE CORDIS MANEO, ET QUOD NON SUM TOTALITER ACCENSUS CORAM TE DEO MEO, NEC ITA VEHEMENTER ATTRACTUS ET AFFECTUS, SICUT MULTI DEVOTI FUERUNT, QUI PRÆ NIMIO DESIDERIO COMMUNIONIS ET SENSIBILI CORDIS AMORE A FLETU NON POTUERUNT SE CONTINERE: SED ORE CORDIS ET CORPORIS PARITER AD TE FONTEM VIVUM MEDULLITUS INHIABANT, SUAM ESURIEM NON VALENTES ALITER TEMPERARE NEC SATIARE, NISI CORPUS TUUM CUM OMNI JUCUNDITATE ET SPIRITUALI AVIDITATE ACCEPISSENT.

PS. XXX, 20.

2. O VERE ARDENS FIDES EORUM, PROBABILE EXISTENS ARGUMENTUM SACRÆ PRÆSENTIÆ TUÆ! ISTI ENIM VERACITER COGNOSCUNT DOMINUM SUUM IN FRACTIONE PANIS, QUORUM COR TAM VALIDE ARDET IN EIS DE JESU AMBULANTE CUM EIS. LONGE, PROH DOLOR, EST A ME SÆPE TALIS AFFECTUS ET DEVOTIO, TAM VEHEMENS AMOR ET ARDOR. ESTO MIHI PROPITIUS, BONE JESU ET DULCIS ET BENIGNE, CONCEDE PAUPERI MENDICO TUO, VEL INTERDUM MODICUM DE CORDIALI AFFECTU AMORIS TUI IN SACRA COMMUNIONE SENTIRE, UT FIDES MEA MAGIS CONVALESCAT, SPES IN BONITATE TUA PROFICIAT, ET CARITAS SEMEL PERFECTE ACCENSA ET CŒLESTE MANNA EXPERTA, NUNQUAM DEFICIAT.

3. POTENS EST AUTEM MISERICORDIA TUA, ETIAM GRATIAM DESIDERATAM MIHI PRÆSTARE, ET IN SPIRITU ARDORIS, CUM DIES BENEPLACITI TUI ADVENERIT, ME CLEMENTISSIME VISITARE. ETENIM LICET TANTO DESIDERIO TAM SPECIALIUM DEVOTORUM TUORUM NON ARDEO, TAMEN DE GRATIA TUA, ILLIUS MAGNI INFLAMMATI DESIDERII DESIDERIUM HABEO, ORANS ET DESIDERANS, OMNIUM TALIUM FERVIDORUM AMATORUM TUORUM PARTICIPEM ME FIERI, AC EORUM SANCTO CONSORTIO ANNUMERARI.

CAPUT XV.

QUOD GRATIA DEVOTIONIS HUMILITATE ET SUI IPSIUS ABNEGATIONE ACQUIRITUR.

OPORTET TE DEVOTIONIS GRATIAM INSTANTER QUÆRERE, DESIDERANTER PETERE, PATIENTER ET FIDUCIALITER EXSPECTARE, GRATANTER RECIPERE, HUMILITER CONSERVARE, STUDIOSE CUM EA OPERARI, AC DEO TEMPUS ET MODUM SUPERNÆ VISITATIONIS, DONEC VENIAT, COMMITTERE. HUMILIARE PRÆCIPUE TE DEBES, CUM PARUM AUT NIHIL DEVOTIONIS INTERIUS SENTIS, SED NON NIMIUM DEICI NEC INORDINATE CONTRISTARI. DAT SÆPE DEUS IN UNO BREVI MOMENTO, QUOD LONGO NEGAVIT TEMPORE; DAT QUANDOQUE IN FINE, QUOD IN PRINCIPIO ORATIONIS DISTULIT DARE.

2. SI SEMPER CITO GRATIA DARETUR ET PRO VOTO ADESSET, NON ESSET INFIRMO HOMINI BENE PORTABILE. PROPTEREA IN BONA SPE ET HUMILI PATIENTIA EXPECTANDA EST DEVOTIONIS GRATIA. TIBI TAMEN ET PECCATIS TUIS IMPUTA, CUM NON DATUR VEL ETIAM OCCULTE TOLLITUR. MODICUM QUANDOQUE EST, QUOD GRATIAM IMPEDIT ET ABSCONDIT; SI TAMEN MODICUM ET NON POTIUS

GRANDE DICI DEBEAT, QUOD TANTUM BONUM PROHIBET. SED SI HOC IPSUM MODICUM VEL GRANDE AMOVERIS, ET PERFECTE VICERIS, ERIT QUOD PETIISTI.

3. STATIM NAMQUE, UT TE DEO EX TOTO CORDE TRADIDERIS, NEC HOC VEL ILLUD PRO TUO LIBITU SEU VELLE QUÆSIERIS, SED INTEGRE TE IN ILLO POSUERIS, UNITUM TE INVENIES ET PACATUM; QUIA NIHIL ITA TIBI SAPIET ET PLACEBIT, SICUT BENEPLACITUM DIVINÆ VOLUNTATIS. QUISQUIS ERGO INTENTIONEM SUAM SIMPLICI CORDE SURSUM AD DEUM LEVAVERIT, SEQUE AB OMNI INORDINATO AMORE SEU DISPLICENTIA CUJUSLIBET REI CREATÆ EVACUAVERIT, APTISSIMUS GRATIÆ PERCIPIENDÆ AC DIGNUS DEVOTIONIS MUNERE ERIT. DAT ENIM DOMINUS IBI BENEDICTIONEM SUAM, UBI VASA VACUA INVENERIT. ET QUANTO PERFECTIUS INFIMIS QUIS RENUNTIAVERIT, ET MAGIS SIBI IPSI PER CONTEMPTUM SUI MORITUR, TANTO GRATIA CELERIUS VENIT, COPIOSIUS INTRAT ET ALTIUS COR LIBERUM ELEVAT.

4. TUNC VIDEBIT, ET AFFLUET, ET MIRABITUR, ET DILATABITUR COR EJUS IN IPSO, QUIA MANUS DOMINI CUM ILLO EST, ET IPSE SE POSUIT TOTALITER IN MANU EJUS USQUE IN SÆCULUM. ECCE, SIC BENEDICETUR HOMO, QUI QUÆRIT DEUM IN TOTO CORDE SUO, NEC IN VANUM

ACCIPIT ANIMAM SUAM. HIC IN ACCIPIENDO SACRAM EUCHARISTIAM, MAGNAM PROMERETUR DIVINÆ UNIONIS GRATIAM, QUIA NON RESPICIT AD PROPRIAM DEVOTIONEM ET CONSOLATIONEM, SED AD DEI GLORIAM ET HONOREM.

CAPUT XVI.

QUOD NECESSITATES NOSTRAS CHRISTO APERIRE DEBEMUS ET EJUS GRATIAM POSTULARE.

O DULCISSIME ATQUE AMANTISSIME DOMINE, QUEM NUNC DEVOTE DESIDERO SUSCIPERE, TU SCIS INFIRMITATEM MEAM ET NECESSITATEM, QUAM PATIOR; IN QUANTIS MALIS ET VITIIS JACEO; QUAM SÆPE SUM GRAVATUS, TENTATUS, TURBATUS ET INQUINATUS. PRO REMEDIO AD TE VENIO, PRO CONSOLATIONE ET SUBLEVAMINE TE DEPRECOR. AD OMNIA SCIENTEM LOQUOR, CUI MANIFESTA SUNT OMNIA INTERIORA MEA, ET QUI SOLUS POTES ME PERFECTE CONSOLARI ET ADJUVARE. TU SCIS, QUIBUS BONIS INDIGEO PRÆ OMNIBUS, ET QUAM PAUPER SUM IN VIRTUTIBUS.

2. ECCE, STO ANTE TE PAUPER ET NUDUS, GRATIAM POSTULANS ET MISERICORDIAM IMPLO-

RANS. REFICE ESURIENTEM MENDICUM TUUM, ACCENDE FRIGIDITATEM MEAM IGNE AMORIS TUI, ILLUMINA CÆCITATEM MEAM CLARITATE PRÆSENTIÆ TUÆ. VERTE MIHI OMNIA TERRENA IN AMARITUDINEM, OMNIA GRAVIA ET CONTRARIA IN PATIENTIAM, OMNIA INFIMA ET CREATA IN CONTEMPTUM ET OBLIVIONEM. ERIGE COR MEUM AD TE IN CŒLUM, ET NE DIMITTAS ME VAGARI SUPER TERRAM. TU SOLUS MIHI EX HOC JAM DULCESCAS USQUE IN SÆCULUM, QUIA TU SOLUS CIBUS ET POTUS MEUS, AMOR MEUS ET GAUDIUM MEUM, DULCEDO MEA ET TOTUM BONUM MEUM.

3. UTINAM ME TOTALITER EX TUA PRÆSENTIA ACCENDAS, COMBURAS ET IN TE TRANSMUTES, UT UNUS TECUM EFFICIAR SPIRITUS PER GRATIAM INTERNÆ UNIONIS, ET LIQUEFACTIONEM ARDENTIS AMORIS! NE PATIARIS ME JEJUNUM ET ARIDUM A TE RECEDERE, SED OPERARE MECUM MISERICORDITER, SICUT SÆPIUS OPERATUS ES CUM SANCTIS TUIS MIRABILITER. QUID MIRUM, SI TOTUS EX TE IGNESCEREM, ET IN ME IPSO DEFICEREM, CUM TU SIS IGNIS SEMPER ARDENS ET NUNQUAM DEFICIENS, AMOR CORDA PURIFICANS ET INTELLECTUM ILLUMINANS!

CAPUT XVII.

DE ARDENTI AMORE ET DESIDERIO VEHEMENTI SUSCIPIENDI CHRISTUM.

CUM SUMMA DEVOTIONE ET ARDENTI AMORE, CUM TOTO CORDIS AFFECTU ET FERVORE DESIDERO TE, DOMINE, QUEMADMODUM MULTI SANCTI ET DEVOTÆ PERSONÆ, IN COMMUNICANDO TE DESIDERAVERUNT, QUI TIBI MAXIME IN SANCTITATE VITÆ PLACUERUNT, ET IN ARDENTISSIMA DEVOTIONE FUERUNT. O DEUS MEUS, AMOR ÆTERNUS, TOTUM BONUM MEUM, FELICITAS INTERMINABILIS, CUPIO TE SUSCIPERE CUM VEHEMENTISSIMO DESIDERIO, ET DIGNISSIMA REVERENTIA, QUAM ALIQUIS SANCTORUM UNQUAM HABUIT ET SENTIRE POTUIT.

2. ET LICET INDIGNUS SUM OMNIA ILLA SENTIMENTA DEVOTIONIS HABERE, TAMEN OFFERO TIBI TOTUM CORDIS MEI AFFECTUM, AC SI OMNIA ILLA GRATISSIMA INFLAMMATA DESIDERIA SOLUS HABEREM. SED ET QUÆCUMQUE POTEST PIA MENS CONCIPERE ET DESIDERARE, HÆC OMNIA TIBI CUM SUMMA VENERATIONE ET INTIMO FERVORE PRÆBEO ET OFFERO. NIHIL OPTO RESERVARE MIHI, SED ME ET OMNIA MEA TIBI SPONTE ET LIBENTISSIME IMMOLARE. DOMINE DEUS MEUS, CREATOR MEUS, ET REDEMPTOR MEUS, CUM TALI

AFFECTU ET REVERENTIA, LAUDE ET HONORE, CUM TALI GRATITUDINE DIGNITATE ET AMORE, CUM TALI SPE FIDE ET PURITATE, AFFECTO TE HODIE SUSCIPERE, SICUT TE SUSCEPIT ET DESIDERAVIT SANCTISSIMA MATER TUA, GLORIOSA VIRGO MARIA, QUANDO ANGELO EVANGELIZANTI SIBI INCARNATIONIS MYSTERIUM, HUMILITER AC DEVOTE RESPONDIT: ECCE, ANCILLA DOMINI, FIAT MIHI SECUNDUM VERBUM TUUM.

3. ET SICUT BEATUS PRÆCURSOR TUUS, EXCELLENTISSIMUS SANCTORUM, JOANNES BAPTISTA, IN PRÆSENTIA TUA LÆTABUNDUS EXULTAVIT IN GAUDIO SPIRITUS SANCTI, DUM ADHUC MATERNIS CLAUDERETUR VISCERIBUS; ET POSTMODUM CERNENS INTER HOMINES JESUM AMBULANTEM, VALDE SE HUMILIANS, DEVOTO CUM AFFECTU DICEBAT: AMICUS AUTEM SPONSI, QUI STAT ET AUDIT EUM, GAUDIO GAUDET PROPTER VOCEM SPONSI: SIC ET EGO MAGNIS ET SACRIS DESIDERIIS OPTO INFLAMMARI, ET TIBI EX TOTO CORDE ME IPSUM PRÆSENTARE. UNDE ET OMNIUM DEVOTORUM CORDIUM JUBILATIONES, ARDENTES AFFECTUS, MENTALES EXCESSUS, AC SUPERNATURALES ILLUMINATIONES ET CŒLICAS VISIONES TIBI OFFERO ET EXHIBEO CUM OMNIBUS

LUC. I, 38. JOANN. III, 29.

VIRTUTIBUS ET LAUDIBUS, AB OMNI CREATURA IN CŒLO ET IN TERRA CELEBRATIS ET CELEBRANDIS, PRO ME ET OMNIBUS MIHI IN ORATIONE COMMENDATIS, QUATENUS AB OMNIBUS DIGNE LAUDERIS, ET IN PERPETUUM GLORIFICERIS.

4. ACCIPE VOTA MEA, DOMINE DEUS MEUS, ET DESIDERIA INFINITÆ LAUDATIONIS AC IMMENSÆ BENEDICTIONIS, QUÆ TIBI SECUNDUM MULTITUDINEM INEFFABILIS MAGNITUDINIS TUÆ JURE DEBENTUR. HÆC TIBI REDDO ET REDDERE DESIDERO PER SINGULOS DIES ET MOMENTA TEMPORUM, ATQUE AD REDDENDUM MECUM TIBI GRATIAS ET LAUDES, OMNES CŒLESTES SPIRITUS ET CUNCTOS FIDELES TUOS PRECIBUS ET AFFECTIBUS INVITO ET EXORO.

5. LAUDENT TE UNIVERSI POPULI, TRIBUS ET LINGUÆ, ET SANCTUM AC MELLIFLUUM NOMEN TUUM CUM SUMMA DEVOTIONE ET ARDENTI JUBILATIONE MAGNIFICENT. ET QUICUMQUE REVERENTER AC DEVOTE ALTISSIMUM SACRAMENTUM TUUM CELEBRANT, ET PLENA FIDE RECIPIUNT, GRATIAM ET MISERICORDIAM APUD TE INVENIRE MEREANTUR, ET PRO ME PECCATORE SUPPLICITER EXORENT. CUMQUE OPTATA DEVOTIONE AC FRUIBILI UNIONE POTITI FUERINT, ET BENE CONSOLATI, AC MIRIFICE REFECTI, DE SACRA MENSA CŒLESTI ABSCESSERINT, MEI PAUPERIS RECORDARI DIGNENTUR.

CAPUT XVIII ET ULTIMUM.

QUOD HOMO NON SIT CURIOSUS SCRUTATOR SACRAMENTI, SED HUMILIS IMITATOR CHRISTI, SUBDENDO SENSUM SUUM SACRÆ FIDEI.

CAVENDUM EST TIBI A CURIOSA ET INUTILI PERSCRUTATIONE HUJUS PROFUNDISSIMI SACRAMENTI, SI NON VIS IN DUBITATIONIS PROFUNDUM MERGI. QUI SCRUTATOR EST MAJESTATIS, OPPRIMETUR A GLORIA. PLUS VALET DEUS OPERARI, QUAM HOMO INTELLIGERE POTEST. TOLERABILIS EST PIA ET HUMILIS INQUISITIO VERITATIS, PARATA SEMPER DOCERI, ET SUPER SANAS PATRUM SENTENTIAS STUDENS AMBULARE.

2. BEATA SIMPLICITAS, QUÆ DIFFICILES QUÆSTIONUM RELINQUIT VIAS, ET PLANA AC FIRMA PERGIT SEMITA MANDATORUM DEI. MULTI DEVOTIONEM PERDIDERUNT, DUM ALTIORA SCRUTARI VOLUERUNT. FIDES A TE EXIGITUR ET SINCERA VITA, NON ALTITUDO INTELLECTUS NEQUE PROFUNDITAS MYSTERIORUM DEI. SI NON INTELLIGIS NEC CAPIS, QUÆ INFRA TE SUNT, QUOMODO COMPREHENDES, QUÆ SUPRA TE SUNT? SUBDE DEO ET HUMILIA SENSUM TUUM FIDEI, ET DABI-

PROV. XXV, 27.

TUR TIBI SCIENTIÆ LUMEN, PROUT TIBI FUERIT UTILE ET NECESSARIUM.

3. QUIDAM GRAVITER TENTANTUR DE FIDE AC SACRAMENTO; SED NON EST HOC IPSIS IMPUTANDUM, SED POTIUS INIMICO. NOLI CURARE, NOLI DISPUTARE CUM COGITATIONIBUS TUIS, NEC AD IMMISSAS A DIABOLO DISPUTATIONES ET DUBITATIONES RESPONDE; SED CREDE VERBIS DEI, CREDE SANCTIS EJUS ET PROPHETIS, ET FUGIET A TE NEQUAM INIMICUS. SÆPE ENIM MULTUM PRODEST, QUOD SUSTINET TALIA SERVUS DEI. NAM INFIDELES ET PECCATORES NON TENTAT, QUOS SECURE JAM POSSIDET; FIDELES AUTEM DEVOTOS VARIIS MODIS TENTAT ET VEXAT.

4. PERGE ERGO CUM SIMPLICI ET INDUBITATA FIDE, ET CUM SIMPLICI REVERENTIA AD SACRAMENTUM ACCEDE. QUICQUID INTELLIGERE NON VALES, DEO OMNIPOTENTI SECURE COMMITTE. NON FALLIT TE DEUS; FALLITUR, QUI SIBI NIMIUM CREDIT. GRADITUR DEUS CUM SIMPLICIBUS, REVELAT SE HUMILIBUS, DAT INTELLECTUM PARVULIS, APERIT SENSUM PURIS MENTIBUS, ET ABSCONDIT GRATIAM CURIOSIS ET SUPERBIS. RATIO HUMANA DEBILIS EST, ET FALLI POTEST: FIDES AUTEM VERA FALLI NON POTEST.

5. OMNIS RATIO ET NATURALIS INVESTIGATIO FIDEM SEQUI DEBET, NON PRÆCEDERE NEC IN-

FRINGERE. NAM FIDES ET AMOR IBI MAXIME PRÆCELLUNT, ET OCCULTIS MODIS IN HOC SANCTISSIMO ET SUPEREXCELLENTISSIMO SACRAMENTO OPERANTUR. DEUS ÆTERNUS ET IMMENSUS INFINITÆQUE POTIENTIÆ, FACIT MAGNA ET INSCRUTABILIA IN CŒLO ET IN TERRA; NEC EST INVESTIGATIO MIRABILIUM OPERUM EJUS. SI TALIA ESSENT OPERA DEI, UT FACILE AB HUMANA RATIONE CAPERENTUR, NON ESSENT MIRABILIA NEC INSCRUTABILIA DICENDA. AMEN.

LOCI,

QUI E SACRA SCRIPTURA IN IIII LIBRIS DE IMITATIONE CHRISTI CITANTUR.

LIBER I.

CAP.	PGR.	
I.	1.	JOANN. VIII, 12.
	2.	APOC. II, 17.
	3.	ECCL. I, 2.
II.	3.	ROM. XI, 20.
III.	2.	JOANN. VIII, 25.
	6.	ROM. I, 21.
		PHILIPP. III, 8.
V.	2.	PS. CXVI, 2.
VIII.	1.	ECCL. VIII, 2.
XII.	2.	PHILIPP. I, 23.
XIII.	1.	JOB, VII, 1.
		I. PETR. V, 8.
	7.	I. COR. X, 13.
XVI.	4.	GAL. VI, 2.
XIX.	2.	PROV. XII, 9.
		JEREM. X, 23.
	7.	LUC. XII, 43. 44.
XX.	5.	PS. IV, 5.
	7.	I. JOANN. II, 17.
XXI.	6.	PS. LXXIX, 6.

LOCI, QUI E SACRA SCRIPTURA IN IIII LIBRIS

CAP.	FGR.	
XXII.	3.	PS. LXIV, 17.
	5.	PS. LXV, 12.
		PS. LVI, 2.
		II. COR. V, 4.
XXIII.	3.	LUC. XII, 40.
	8.	LUC. XVI, 9.
	9.	HEBR. XIII, 14.
XXIV.	1.	GAL. VI, 5.
	4.	SAP. V, 1.
	5.	I. COR. IV, 10.
		PS. CVI, 42.
	7.	I. JOANN. IV, 18.
XXV.	3.	PS. XXXVI, 3.

LIBER II.

I.	1.	LUC. XVII, 21.
		ROM. XIV, 17.
	2.	JOANN. XIV, 23.
		JOANN. XII, 34.
		HEBR. XIII, 14.
II.	1.	II. PARAL. XXV, 8.
VI.	1.	JES. LVII, 21.
	2.	ROM. V, 3.
		GAL. VI, 14.
	4.	II. COR. X, 18.
VII.	2.	JES. XL, 6.
VIII.	1.	JOANN. XI, 28.

CAP.	FGR.	
VIII.	5.	PS. XXXIII, 9.
XI.	5.	PS. XXIX, 7. 8.
		PS. XXIX, 9. 11. 12.
		JOB. VII, 18.
	7.	APOC. II, 7.
X.	3.	MATTH. XXII, 21.
	4.	LUC. XIV, 10.
		JOANN. V, 44.
XI.	4.	PROV. XXXI, 10.
	5.	LUC. XVII, 10.
		PS. XXIV, 16.
XII.	1.	MATTH. XVI, 24.
		MATTH. XXV, 41.
XIII.	6.	LUC. XXIV, 26. 46.
	10.	ROM. VIII, 18.
	12.	ACT. IX, 16.
	15.	LUC. IX, 23.
		ACT. XIV, 21.

LIBER III.

I.	1.	PS. LXXXIV, 9.
II.	1.	I. REG. III, 9.
		PS. CXVIII, 125.
		EXOD. XX, 19.
		I. REG. III, 10.
	3.	I. REG. III, 10.
		JOANN. VI, 69.

LOCI, QUI E SACRA SCRIPTURA IN IIII LIBRIS

CAP.	PGR.	
III.	1.	JOANN. VI, 64.
	2.	PS. XCIII, 12. 13.
	3.	JES. XXIII, 4.
	5.	JOANN. XII, 48.
	7.	PS. CXLII, 6. 10.
VI.	4.	PS. XXVI, 1. 3.
		PS. XVIII, 15.
VII.	2.	JER. X, 23.
VIII.	1.	GEN. XVIII, 27.
		PS. LXXII, 22.
IX.	3.	LUC. XVIII, 19.
X.	1.	PS. XXX, 20.
XI.	3.	I. COR. IX, 27.
XII.	4.	ECCL. XVIII, 30.
		PS. XXXVI, 4.
XIV.	1.	JOB. XV, 15.
		JOB. IV, 18.
		II. PETR. II, 4.
	4.	JES. XLV, 9.
		PS. CXVI, 2.
XV.	4.	PS. IV, 9.
XVI.	2.	PHILIPP. III, 20.
		PS. CII, 9.
XIX.	1.	HEBR. XII, 4.
XX.	1.	PS. XXXI, 5.
	2.	PS. LXVIII, 15.
	4.	I. JOANN. II, 16.
	5.	JOB XXX, 7.
XXI.	7.	PS. CXVIII, 65.
XXII.	4.	PS. XLIV, 17.

CAP.	P̄GR.	
XXIII.	5.	PS. LXX, 12.
	6.	JES. XLV, 2. 3.
	8.	PS. CXXI, 7.
	9.	PS. XLII, 3.
XXIV.	1.	JOANN. XXI, 22.
		ROM. XIV, 12.
	2.	I. PETR. IV, 7.
XXV.	1.	JOANN. XIV, 27.
XXVII.	4.	ECCL. I, 14.
XXIX.	1.	JOANN. XII, 27. 28.
		MATTH. XXVI, 42.
	2.	PS. LVIII, 18.
		PS. LXXVI, 11.
XXX.	1.	NEH. I, 7.
	2.	MATTH. VI, 34.
	5.	JAC. I, 17.
	6.	JOB. VI, 10.
		JOANN. XV, 9.
XXXI.	1.	PS. LIV, 7.
	4.	GEN. VI, 12.
XXXII.	2.	APOC. III, 18.
XXXIII.	2.	JOANN. XII, 9.
XXXIV.	1.	I. JOANN. II, 15.
	4.	PS. LXXXVIII, 10.
		PS. XLIII, 26.
		PS. LXVII, 32.
XXXV.	1.	APOC. II, 17.
	3.	ROM. VIII. 18.
XXXVI.	3.	JES. LI. 12.
		ROM. II, 6.

LOCI, QUI E SACRA SCRIPTURA IN IIII LIBRIS

CAP.	PGR.	
XXXIX.	4.	MATTH. XXVI, 41.
XL.	1.	PS. VIII, 5.
	2.	DAN. IV, 13.
	5.	II. COR. XII, 5.
XLIII.	1.	I. COR. IV, 20.
	3.	SOPH. I, 12.
XLV.	1.	PS. LIX, 13.
	3.	PS. CXV, 2.
	4.	ROM. III, 4.
		MATTH. X, 17. 26.
		MATTH. XXIV, 23.
XLVI.	3.	LUC. II, 35.
	4.	PROV. XII, 21.
		PS. VII, 10.
	5.	PS. VII, 12.
		I. COR. IV, 4.
		PS. CXLII, 2.
XLVII.	2.	GEN. XV, 1.
		ROM. VII. 24.
		PS. CXIX, 5.
XLVIII.	5.	PS. LXX, 12.
		PS. CXLIII, 6.
	6.	MATTH. VI, 20.
XLIX.	3.	ROM. VIII, 21.
		LUC. XXII, 18.
L.	1.	I. COR. IV, 7.
		PS. LXXXVII, 16.
	2.	JOB. XXIX, 3.
	4.	PS. CXVIII, 71.
	5.	DEUT. XXXII, 39.

CAP.	FGR.	
L.	5.	TOB. XIII, 2.
	6.	DAN. XIII, 42.
LI.	2.	ROM. VIII, 18.
LII	3.	JOB. X, 20, 21.
	4.	PS. L, 19.
LIII.	1.	I. PETR. II, 2.
LIV.	6.	ACT. V, 41.
LV.	1.	ROM. VII, 23.
	2.	GEN. VIII, 21.
	3.	ROM. VII, 22. 12. 25. 18.
LVI.	1.	JOANN. XIV, 6.
		JOANN. VIII, 32.
	2.	MATTH. XIX, 17. 21.
	3.	MATTH. X, 24.
	4.	JOANN. XIII, 17.
		JOANN. XIV, 21.
LVII.	2.	JES. XLIX, 18.
	3.	JOB. V, 11.
	4.	PS. XVIII, 11.
LVIII.	1.	PS. CXVIII, 137.
		PS. XVIII, 10.
	2.	I. COR. XIV, 33.
	3.	PS. XX, 4.
		JOANN. XV, 16. 19.
	4.	SAP. VI, 8.
	8.	APOC. IV, 10.
	9.	JES. LX, 22.
		JES. LXV, 20.
		MATTH. XVIII, 1. 3. 4.
	10.	LUC. VI, 24.

CAP.	PGR.	
LVIII.	10.	LUC. VI, 20.
LIX.	1.	PS. CXLIV, 13.
	2.	PS. L, 2.
		JES. IX, 2.

LIBER IV.

		MATTH. XI, 28.
		JOANN. VI, 52.
		MATTH. XXVI. 26.
		I. COR. XI, 21.
		JOANN. VI. 57.
		JOANN. VII, 64.
I.	2.	III. REG. VIII, 27.
	12.	I. COR. I, 30.
II.	3.	PS. LXXVII, 25.
		JOANN. VI, 51. 52.
	5.	II. MACC. XIV, 35.
III.	1.	PS. LXVII, 11.
		PS. LXXXV, 4.
	2.	MATTH. XV, 32.
	3.	GEN. VIII, 21.
		II. COR, V, 6.
	4.	PS. CXLVI, 5.
IV.	1.	PS. CV, 4.
	4.	MATTH. XI, 28.
VII.	4.	EZECH. XXXIII, 11.
		HEBR. X, 17.
VIII.	2.	LUC. XIV, 33.

CAP.	P̄GR.	
X.	2.	JOB. I, 6.
XI.	2.	CANT. II, 2. IV, 6.
		I. COR. XIII, 10.
	4.	PS. CXVIII, 105.
	7.	LEV. XIX, 2.
XII.	1.	I. COR. V. 7.
		PS. CI, 8.
XIII.	1.	CANT. VIII, 1.
	2.	CANT. V, 10.
		JES. XLV, 15.
		DEUT. IV, 7.
XIV.	1.	PS. XXX, 20.
XVII.	2.	LUC. I, 38.
	3.	JOANN. III, 29.
XVIII.	1.	PROV. XXV, 27.

EMENDATIONES

EX CODD. BOBIENSI ET CAVENSI ET LECTIONE VULGATA POTISSIMUM PETITÆ.

LIBER I.

CAP.	FGR.	
II.	2.	INCITATUR — INVENITUR
III.	2.	OMNIA U. S. E. O — CUI OMNIA U. S. E. QUI O.
-	-	T. MIHI — T. ME
-	3.	IMPLICATUS — SIMPLIFICATUS
-	-	OTIOSE — OTIOSUS
-	-	INFLECTAT — INFLECTIT
-	-	INTENTIONIS R. — INTENTIONIS ET R.
V.	1.	ELOQUENDA — ELOQUENTIA
-	-	DEFENDAT — OFFENDAT
VI.	1.	CONCUPISCITUR — CONCUPISCIT
-	2.	IN EXTERIORIBUS — EXTERIORIBUS
VII.	3.	UT — SI
VIII.	2.	LUCESCIT — LUCESCAT
-	-	TUM — CUJUS
IX.	1.	SE VIVERE — VIVERE
XI.	2.	NAM — ETIAM
-	4.	PRŒLIUM — PRŒLIO
XII.	2.	TOTALITER — IN DEO TOTALITER

EMENDATIONES EX CODD. BOBIENSI ET CAVENSI

CAP.FGR.

XIII. 1. POSSIMUS — POSSUMUS
- 5. TUM — EST
- 7. EXULTABIT — EXALTABIT
XIV. 2. SEMPER — SÆPE
- - FIUNT; — FIUNT ET SENTIRE; SI AUTEM ALITER FIT, QUAM CUPIUNT, CITO MOVENTUR ET TRISTES FIUNT.
XV. 1. NAM — ENIM
- - QUEMQUAM — CUIQUAM
- 3. PERFECTO — PROFECTO
XVI. 1. RARISSIME .... NON — RARISSIME
- 3. ET NOS IPSI CORRIGI NOLUMUS AUT — E. I. C. N. DISPLICET LARGA ALIORUM LICENTIA, ET TAMEN NOBIS NOLUMUS
- 4. QUANTAS A. VIRTUTES Q. FECERIT — QUANTAE À. VIRTUTIS Q. FUERIT
XVII. 1. FIDELIS — FIDELITER
XX. 5. CONVERSATIONIS — CONVERSIONIS
- 8. SOLEM — SOLE
XXIII. 1. HOC — HIC
- 5. FUTURIS — FUTUROS
- 7. INSPERATI — INSPERATE
- 8. QUI — QUIS
- - QUICQUOD — QUICQUID
- - TIBI — TE
- - ET ACTUS — ET EORUM ACTUS
XXIV. 1. PRÆVIDES T. I. DIE — PROVIDES T. I. DIEM
- 3. PECCAVIT — MAGIS PECCAVIT
- - PURGENTUR — PUNGENTUR

ET LECTIONE VULGATA POTISSIMUM PETITÆ.

CAP.	FGR.	
XXIV.	5.	RELIGIOSUS — IRRELIGIOSUS
-	6.	FACIETUR — FACIET
XXV.	5.	CAPIES — CAPIAS
-	-	DE IMITANDIS — AD IMITANDUM
-	8.	DEBEAS — DEBERES
-	11.	MAJORA — MAJORES
-	-	DE VESPERE — VESPERE

LIBER II.

I.	5.	UBI — UNDE
-	6.	JESUS — JESU
-	8.	ESSES — ESSET
II.		DE SUBM., PRÆLATI REGIMINE, DE HUMILI SUBMISSIONE,
-	2.	QUANDO — QUANDO HOMO
III.	1.	ET NEGLIGIT — CONSIDERAT, QUOD ALLII FACERE TENENTUS, ET NEGLIGIT
-	2.	BENE FACTA SCIS — BENE SCIS FACTA TUA
-	3.	ET TAMEN — EST TAMEN
IIII.	2.	ET CAPERES BONE — ET BENE CAPERES
V.	1.	QUID — QUOD
VII.	1.	EUM — EO
-	3.	DECIPERIS — DECIPIERIS
IX.	1.	MAGIS ES — MAGNI EST
X.	5.	IN — PRO
-	-	MINUS — MUNUS
XI.	5.	NOBIS — VOBIS

EMENDATIONES EX CODD. BOBIENSI ET CAVENSI

CAP. P̄GR.
XI. 5. ADHUC DICITE — DICITE
- - VERO — VERE
- - TAM LIBERIOR — LIBERIOR
XII. 8. NON — NAM
- 14. SENSUALITATIBUS — SUAVITATIBUS

LIBER III.

II. 1. MEI — TUI
- 2. ACCEDUNT — ACCENDUNT
III. 2. ET — ET NON
IIII. 4. DERELIQUISTI — DELIQUISTI
V. 3. DESIDERANDA — AD DESIDERANDA
- 5. DORMIENS — DORMIENS NON
VIII. 1. TE TESTIMONIUM — TESTIMONIUM
X. 1. MAGNA ET — MAGNA
- 2. OMNEM — ULTRA OMNEM
- - NUMQUID NON — NUMQUID
- 3. MINISTERIO — MINISTERIUM
XII. 4. ET — UT
XV. 1. SI — SIC
XVI. 1. CONSOLATIONEM — CONSOLATOREM
- 2. TUA — TUA ET
XVII. 4. VENIRET — VENERIT
XVIII. 1. AD — AC
- 2. ATQUE EX. T. ATQUE — ATQUE E. T. AC
XIX. 3. INDIGNE — INDIGNO
XX. 4. TÆDIUNT — TÆDIUM
XXI. 3. SE — TE

ET LECTIONE VULGATA POTISSIMUM PETITÆ.

CAP.	PGR.	
XXII.	3.	OMNIBUS — IN OMNIBUS
XXIV.	1.	REDDAS — REDDES
XXV.	3.	JUDICAS — JUDICES
-	5.	ET — SED ME
XXVI.	3.	IN INTUITU — INTUITU
XXVII.	4.	INTERIORI — IN INTERIORI
XXVIII.	1.	SENTIERINT — SENSERINT
XXX.	1.	ROGES ME — ROGES
-	-	LUCEM — LUCE
-	-	IN UNIVERSA — UNIVERSA
-	4.	TIBI — IN TE
-	5.	DIMISERO — IMMISERO
XXXII.	2.	NON — NISI
XXXIII.	1.	NUNC DEVOTUS — N. D. NUNC INDEVOTUS
XXIIII.	3.	MOVENT — MOVET
XXXV.	2.	EI — ET
XXXVI.	1.	PIUM REDDIT — P. R. ET
-	3.	SUCCUMBI — SUCCUMBERE
XXXVII.		CORDIS AD OBTINENDAM SUI — SUI A. O. CORDIS
XXXIX.		QUOD — QUOD HOMO
XLI.	2.	AUT — AUTEM
XLIII.	2.	LOQUAR — LOQUOR
XLIIII.		ATTRAHENDO — A. SIBI
XLVI.	1.	VELIS — TE VELIS
XXLVII.	4.	CŒLO — CŒLUM
XLVIII.	5.	UBI — QUO
XLIX.	3.	ADHUC EST — ADHUC
-	5.	PROPTER ALIUM — P. HOC
-	7.	ALIUD — ALIQUID

EMENDATIONES EX CODD. BOBIENSI ETC.

CAP. FGR.
XVI. 3. COGNOSCEREM — IGNESCEREM
XVII. 3. SUPERNALES — SUPERNATURALES
XVIII. 1. STUDENTIS — STUDENS
- 5. OPERA — OPERUM.

S. D. G.

BEROLINI, TYPIS R. L. DECKERI.